

PUHEITA OKKULTISMIN POLULLA II

Kommentteja

“Hiljaisuuden äänestä”

Annie Besant ja C.W. Leadbeater

PUHEITA OKKULTISMIN POLULLA II

KOMMENTTEJA

“HILJAISUUDEN ÄÄNESTÄ”

*TALKS ON THE PATH OF OCCULTISM VOLUME TWO
A COMMENTARY ON THE VOICE OF THE SILENCE BY
ANNIE BESANT AND C. W. LEADBEATER*

THE THEOSOPHICAL PUBLISHING HOUSE 1947.

Adyar, Madras, Intia.

*Ensimmäinen painos 1926. Toinen painos 1930. Kolmas painos
1947.*

Suomennos vuoden 1947 kolmannesta painoksesta
Annikki Arponen

ISBN 978-952-5826-29-6

E-kirja (PDF)

Teosofinen Seura ry ja Uranus loosi Helsinki 2026

Sisällys

ESIPUHE	5
I KATKELMA <i>HILJAISUUDEN ÄÄNI</i>	6
1 Johdanto	7
2 Korkeammat ja alemmat kyvyt	23
3 Todellisuuden tappaja	38
4 Todellinen ja epätodellinen	47
5 Varoituksen ääni	54
6 Itse ja kaikki itse	64
7 Kolme salia	75
8 Maailmanäiti	91
9 Seitsemän ääntä	101
10 Poluksi tuleminen	113
11 Yksi tie	123
12 Viimeiset askeleet	132
13 Päämäärä	140
II KATKELMA KAKSI POLKUA	143
1 Avoin portti	144
2 Päänoppineisuus ja sielun viisaus	155
3 Toiminnan elämä	167
4 Salainen polku	181
5 Elämänpyörä	191
6 Arhat	201
III KATKELMA SEITSEMÄN PORTTIA	215
1 Paramita – korkeudet	216
2 Sydämen virittäminen	233
3 Kolme ensimmäistä porttia	249
4 Neljäs portti	258
5 Viides ja kuudes portti	275
6 Seitsemäs portti	291
7 Arjalaispolku	309
8 Kolme kaapua	320

ESIPUHE

Tämä kirja on äänityksiä C.W. Leadbeaterin, nyttemmin piispa Leadbeaterin ja minun puheista koskien kolmea kooltaan pientä, mutta sisällöltään suurta hyvin tunnettua kirjaa. Toivomme, että ne osoittautuvat hyödyllisiksi pyrkijöille, ja tuon vaiheen jo ohittaneillekin, koska puhujat ovat kuulijoita vanhempia, niin heillä on enemmän kokemusta oppilaan elämästä.

Puheita ei pidetty vain yhdessä paikassa; juttelimme ystävillemme eri aikoina eri paikoissa Adyarissa, Lontoossa ja Sydneyssä. Kaikki, mitä niistä kertyi, kerättiin ja järjesteltiin. Niitä tiivistettiin ja toistoja poistettiin.

Valitettavasti *Hiljaisuuden äänen* ensimmäisestä katkelmasta oli vain vähän muistiinpanoja, joten käytimme hyväksemme hyvän työtoverimme Ernest Woodin Sydneyssä pitämän kurssin muistiinpanoja ja yhdistäneet ne piispa Leadbeaterin puheisiin tässä osassa. Tästä kirjasta ei ole muistiinpanoja minun puheitteni osalta, vaikka olenkin puhunut paljon siitä, mutta noista puheista ei ole muistiinpanoja.

Mitään näistä puheista ei ole julkaistu aikaisemmin lukuun ottamatta piispa Leadbeaterin valikoiduille oppilailleen pitämistään puheista koskien kirjaa *Mestarin jalkojen juuressa*. Kirja *Puheita kirjasta "Mestarin jalkojen juuressa"* ilmestyi pari vuotta sitten, ja siinä on mukana joitakin puutteellisia osia joistakin näistä puheista. Siitä kirjasta ei oteta uusintapainosta, koska oleellinen materiaali on nyt tässä huolellisesti tiivistettynä ja toimitettuna. Auttakoon tämä kirja nuorempia veljiämme ymmärtämään paremmin näitä korvaamattoman arvokkaita opetuksia. Mitä enemmän niitä opiskellaan ja *elätään*, sitä enemmän niistä löydetään.

Annie Besant

I KATKELMA
HILJAISUUDEN ÄÄNI

JOHDANTO

C.W.L. Jopa pelkästään pinnalliselta ja täysi fyysiseltä kannalta katsottuna *Hiljaisuuden ääni* on yksi huomattavimmista kirjoista teosofisessa kirjallisuudessamme, katsoipa sitä sisällön, tyylin tai tuottamistavan perusteella. Ja kun katsotaan hiukan syvemmälle, ja otetaan avuksi selvänäkötutkimukset, niin se ei suinkaan vähennä ihailuamme. Meidän ei kuitenkaan pidä tehdä sitä virhettä, että pidämme sitä pyhänä kirjoituksena, jonka jokainen sana on hyväksyttävä kyselemättä. Ei siksi, että mukaan on päässyt pujahtamaan vähäisiä virheitä ja väärinymmärryksiä, kuten voimme nykyisellään havaita, vaan siksi, että se, joka tästä syystä pitää sitä epäluotettavana tai huolimattomasti kokoon pantuna, syyllistyy paljon vaikeammin anteeksiannettavaan virheeseen vastakkaiseen suuntaan.

H.P.B myönsi ja jopa painotti aina auliisti, että kaikista hänen töistään löytyy epätarkkuuksia. Ja kun alkuaikoina huomasimme hänen toteamuksissaan jotain, mitä pidimme erityisen epätodennäköisenä, meille oli aivan luonnollista panna sellaiset epätarkkuudet vain kohteliaasti sivuun. Oli yllätys, missä määrin tällaisten tapausta lisätutkimukset osoittivat H.P.B:n olleen loppujen lopuksi oikeassa, joten nykyisin olemme kokemuksesta viisastuneena tulleet paljon varovaisemmiksi tällaisen suhteen, ja oppineet luottamaan hänen tavottoman laajaan ja yksityiskohtaiseen tietoonsa kaikenlaisista epätavallisista asioista. Ei kuitenkaan ole syytä epäillä ilmeiseen painovirheeseen kätkeytyvän jokin kätkeyty merkitys, kuten jotkut liian herkkäuskoiset oppilaat ovat tehneet. Meidän ei tarvitse epäröidä myöntää, että suuren perustajamme syvällinen tietämys okkulttisista asioista ei estänyt kirjoitusvirhettä tiibetinkielisessä sanassa tai väärän englanninkielisen sanan käyttämistä toisinaan. Hän antaa meille esipuheessaan tietoa kirjan alkuperästä. Siihen tuntuu ensi alkuun sisältyvän vakavia vaikeuksia, mutta nykytutkimusten valossa tulee paljon ymmärrettävämmäksi.

Paljon siitä, mitä hän kirjoitti, on yleisesti ymmärretty laajemmassa mielessä kuin hän tarkoitti, ja tällä tavoin se on saatu näyttämään siltä kuin hän olisi esittänyt rohkeita väitteitä. Mutta kun tällaisen tapauksen tosiasiat on esitetty, on nähty, ettei tällaiset syytökset ovat perusteettomia. Hän sanoo: ”Seuraavat sivut ovat otteita Kultaisten ohjeitten kirjasta, joka on yksi mystiikan opiskelijoiden käyttämä kirja idässä. Näiden sääntöjen tuntemus on pakollista niissä koulukunnissa, joiden opetuksen monet teosofit hyväksyvät. Koska osaan monet niistä ulkoa, niiden kääntäminen on ollut minulle suhteellisen helppo tehtävä.” Hän jatkaa: ”Teos, josta. käänän tässä, muodostaa osan samasta sarjasta, josta Dzyanin Stanzojen kirja on, johon *Salainen oppi* perustuu.” Hän sanoo myös, että Kultaisten ohjeitten kirja . . . sisältää noin 90 erillistä pientä esitystä.

Varhaisempina aikoina annoimme näille suuremman merkityksen kuin pitäisi, ja oletimme, että kaikki mystiikan opiskelijat idässä tunsivat ne, ja että ”koulu, jossa niiden tuntemus on pakollista”, tarkoittaisi itsensä Valkoisen veljeskunnan koulua. Kun sitten kohtasimme pitkälle edistyneitä okkultisteja, jotka eivät olleet koskaan kuulleetkaan Kultaisten sääntöjen kirjasta, niin yllätyimme ja olimme valmiita katsomaan heitä pitkin nenänvartta ja epäilemään vakavasti, olivatko he lainkaan oikeanlaisia, mutta olemme sen jälkeen oppineet monia asioita muun muassa jotain laajemmasta perspektiivistä kuin mitä meillä oli alkuun.

Aikanaan saimme lisäinformaatiota Dzyanin stanzoista, ja mitä enemmän opimme niistä ja niiden ainutlaatuisesta asemasta, sitä selvemmäksi meille kävi, että ei *Hiljaisuuden äänen* eikä minkään muunkaan kirjan alkuperä voisi tosimitäessä olla sama kuin niiden.

Dzyanin stanzojen kirjan alkuperäiskappale on okkulttisen hierarkian pään käsissä, eikä sitä ole nähnyt kukaan. Kukaan ei tiedä, kuinka vanha se on, mutta huhutaan, että vanhempi osa (kuusi ensimmäistä stanzaa) on peräisin ajalta ennen tätä maailmaa. Eikä sekään ole historiaa tai kertomus luomisesta, vaan sarja sääntöjä, luomisen

kaava. Kopiota tästä säilytetään Veljeskunnan museossa, ja se on todennäköisesti vanhin tällä planeetalla tuotettu kirja. H.P.B ja useat hänen oppilaistaan ovat nähneet sen, ja sitä hän kuvaa niin havainnollisesti *Salaisessa opissa*. Kirjassa on kuitenkin useita omituisuuksia, joita hän ei mainitse. Se vaikuttaa olevan hyvin voimakkaasti magnetisoitu, sillä heti kun sen ottaa käteensä, näkee kyseisessä kohdassa kuvattujen tapahtumien kulkevan silmiensä editse ja kuulee samanaikaisesti eräänlaisen rytmillisen kuvauksen omalla kielellään siinä määrin kuin kieli välittää kyseessä olevia ajatuksia. Sen sivuilla ei ole minkäänlaisia sanoja, vain symboleja.

Kun pääsimme tästä täysin perille, oli yllättävää saada huomata, että toinen kirja väittää olevansa peräisin samasta lähteestä kuin pyhät stanzat. Ensimmäinen ajatus oli oletus, että on tapahtunut jokin virhe. Tämä ristiriitaisuus oli ensimmäinen asia, joka johdatti meidät tutkimaan kysymystä Kultaisten ohjeitten kirjan todellisesta tekijästä. Kun olimme näin tehneet, selitys osoittautui äärimmäisen yksinkertaiseksi.

Olemme lukeneet H.P.B:n elämäkertoista, että oli aika, jolloin hän vietti kolme kuukautta Tiibetissä, ja että toisessa yhteydessä hän teki epäonnistuneen yrityksen päästä sisälle kiellettyyn maahan. Jollakin näistä vierailuista hän näyttää viettäneen huomattavan ajan tiettyssä luostarissa Himalajalla, jonka päänä oli tuohon aikaan Mestari Moryan oppilas. Minusta paikka näyttää olleen Nepalissa, ei Tiibetissä, mutta on vaikea olla varma tästä. Hän opiskeli siellä hyvin utterasti ja kehittyi huomattavasti psyykkisesti. Tänä aikana hän oppi ulkoa eri tutkielmia, joista mainitaan esipuheessa. Niiden oppiminen on pakollista tuon luostarin oppilaille, ja kirjaa, josta se on otettu, pidetään äärimmäisen arvokkaana ja pyhänä.

Luostari on hyvin vanha. Sen perusti kristillisen ajan alussa suuri buddhalaisuuden opettaja ja uudistaja, joka tunnetaan yleisesti Aryasangana. Luulen, että rakennuksen väitetään olleen olemassa jo pari sataa vuotta ennen hänen aikaansa, mutta oli miten oli, niin

mitä meihin tulee, sen historia alkoi, kun hän otti sen haltuunsa tois-
taiseksi. Hän oli suuri ja oppinut mies ja pitkälle edistynyt pyhyiden
polulla. Edellisessä syntymässään hän oli Dharmajyoti, Buddhan lä-
heisiä seuraajia. Sen jälkeen hän oli Kleinias, yksi Pythagoraan eli
Mestari Kuthumin eturivin oppilaita. Pythagoraan kuoleman jälkeen
Kleinias perusti hänen filosofiaansa opettavan koulukunnan Atee-
naan. Tätä tilaisuutta ovat monet nykyiset teosofit käyttäneet hy-
väkseen. Satoja vuosia myöhemmin hän syntyi Peshawarissa, jota
tuolloin kutsuttiin Purushapuraksi ja oli nimeltään Vasubandhu Ka-
nushika. Kun hänet hyväksyttiin munkkikuntaan, hän otti nimekseen
Asanga – ”ihminen vailla esteitä”. Myöhemmin häntä ihailevat oppi-
laat pidensivät nimen Aryasangaksi, millä nimellä hänet tunnetaan
kirjailijana ja opettajana.

Hänen sanotaan saavuttaneen hyvin korkean iän, lähes 150
vuotta, jos perinteeseen on uskomista ja kuolleen Rajagrihassa. Hä-
nen kirjallinen tuotantonsa on laaja, mille hänen pääteoksensa on
Yogacharya Bhumishatra. Hän perusti buddhalaisen Yogacharya
koulukunnan, joka näyttää alkaneen yrityksestä yhdistää buddhalai-
suuteen filosofian joogajärjestelmä tai pikemminkin omaksua siitä
sellaista, jota voisi hyödyntää ja tulkita buddhalaisesti. Hän matkusti
paljon ja oli buddhalaisuuden reformin kantavia voimia. Tosiasiassa
hänen maineensa ylsi niin korkealle, että hänen nimensä liitetään
Nagarjunaan ja Aryadevaan, joita kutsutaan kolmeksi buddhalaisu-
den auringoksi heidän toiminnastaan buddhalaisuuden valon ja kun-
nian vuodattamiseksi maailmaan. Aryangan sanotaan eläneen noin
tuhat vuotta Buddhan jälkeen. Eurooppalaiset tutkijat näyttävät ole-
van epävarmoja siitä, milloin hän eli, mutta kukaan ei esitä, että se
olisi tapahtunut myöhemmin kuin seitsemännellä vuosisadalla jäl-
keen Kristuksen. Me Teosofisessa Seurassa tunnemme hänet tässä
elämässä erityisen ystävällisenä, kärsivällisenä ja avuliaan opettaja-
na, Mestari Djwal Kulina. Hänellä on erityinen asema meidän kes-
kuudessamme siinä, että kun joillakin meistä oli kunnia tuntea hänet
noin 40 vuotta sitten, hän ei ollut vielä ottanut aseka vihkimystä,

askelta, joka merkitsee ihmisevoluution päätöstä. Hän on siten Mes-tariemme joukossa ainoa, jonka olemme tunteneet tässä inkarnaa-tiossa ennen kuin hänestä tuli adepti, kun hän oli vielä Mestari Kut-humin pääoppilas. Se, että hän Aryasangana toi buddhalaisuuden Tiibetiin, voi olla syynä siihen, että hän on tässä elämässä valinnut elämän tiibetiläisen ruumiissa. Saattaa olla karmallisia yhteyksiä, jot-ka hän toivoo selvittävänsä ennen adeptivihkimyksen ottamista.

Eräällä tämän elämän suurista lähetysmatkoista Aryasanga saapui tähän luostariin Himalajalla ja asettui sinne. Hän viipyi siellä lähes vuoden opettaen munkkeja ja organisoiden uskontoa yleensä laajalla alueelle koko maassa ja teki tästä luostarista reformoidun uskon päämajan. Hän jätti sinne vaikutelman ja perinteen, joka on kestänyt nykyisyyteen asti. Hänen jättämänsä jäämistön joukossa on kirja, jota pidetään mitä suurimmassa arvossa. Tähän H.P.B viittaa Kulthaisten ohjeitten kirjana. Aryasanga näyttää aloittaneen kirjan aivan tavalli-sena otteita sisältävänä kirjana, johon hän kirjasi kaikenlaista, minkä arveli olevan hyödyllistä oppilailleen. Hän aloitti sen Dzyanin stan-zoilla kirjoitettuna sanoilla, ei symbolein kuten alkuperäinen. Hän kirjoitti siihen monenlaisia otteita myös Nagarjunan teoksista, kuten H.P.B mainitsee. Hänen lähtönsä jälkeen hänen oppilaansa lisäsivät kirjaan joukon hänen luentojaan tai ehkä yhteenvetoja niistä. Nämä ovat niitä ”pieniä tutkielmia”, joihin H.P.B viittaa.

Alcyone valmisteli ja lisäsi edellisessä elämässään *Kulthaisten oh-jeitten kirjaan* Aryasangan puheita, joista kolme on tutkimuksemme kohteena. Hänen raportointiaan saamme siis kiittää tästä korvaa-mattoman arvokkaasta kirjasesta, aivan kuten saamme kiittää häntä hänen tässä elämässään siitä, että meillä on kumppaninamme *Mes-tarin jalkojen juuressa*.

Tuo Alcyonen elämä alkoi 624 jaa. ja se vietettiin Pohjois Intiassa. Siinä Alcyone astui buddhalaiseen munkkikuntaan hyvin nuorena ja kiintyi syvästi Aryasangaan, joka otti hänet mukaansa luostariin Ne-paliin ja jätti hänet sinne auttamaan ja ohjaamaan yhteisön opintoja,

jota Aryasanga oli organisoinut uudelleen. Alcyone suoritti tämän palveluksen erittäin menestyksellisesti kahdessa vuodessa.

Hiljaisuuden äänen väitetään olevan samaa alkuperää kuin *Dzyanin stanzat* vain siinä mielessä, että molemmat ovat kopioita samasta kirjasta. Emme saa unohtaa, että vaikka meillä on näissä tutkielmissa paljon Aryasangan opetusta, niin se värityy huomattavasti niiden käsityksistä, jotka ovat niistä kertoneet. On todennäköistä, että he ovat joissain kohdissa ymmärtäneet väärin Aryasangaa eikä tämän alkuperäinen merkitys välittynyt. Kun tutkimme teosta tarkemmin, löydämme sieltä täältä säkeitä, joissa ilmaistaan tuntemuksia, joita Aryasangalla tuskin saattoi olla, ja jotka osoittava sellaista tietämättömyyttä, joka ei olisi ollut mahdollista hänelle.

On huomattava, H.P.B puhuu ohjeitten kääntämisestä. Tämä huomio herättää joitakin kiinnostavia kysymyksiä, koska tiedämme, että hän ei osannut muita itämaisia kieliä kuin arabiaa. Kirja on kirjoitettu kielellä, jota en tunne, enkä tiedä, mitä kieltä siinä on käytetty. Kirjoitus voi olla sanskritia, palia tai jotain prakritin murretta tai ehkä nepalia tai tiibetiä, mutta ei mitään sellaista kirjoitusta, jolla noita kieliä nyt yleisesti kirjoitetaan. Joka tapauksessa on varsin varmaa, että H.P.B ei fyysisellä tasolla osannut mitään noista kielistä tai kirjoitustavoista. Sellaiselle, joka osaa toimia vapaasti mentaaliruumiissa, on olemassa menetelmiä saada selville kirjan merkitys eri tavalla kuin normaaliprosessissa. Yksinkertaisinta on lukea jonkun sellaisen mielestä, joka on sitä opiskellut, mutta tällöin on mahdollista, että ei saa teoksen oikeaa merkitystä, vaan merkityksen, joka kuuluu sille, joka on sitä opiskellut, mikä ei välttämättä ole sama asia. Toinen mahdollisuus on tutkia kirjan auraa. Tämä vaatii hiukan selitystä niille, jotka eivät ole selvillä asioiden kätketystä puolesta. Vanha käsikirjoitus on tässä suhteessa erilaisessa asemassa verrattuna nykyaikaiseen kirjaan. Jollei kyseessä ole tekijän alkuperäinen teos, niin sen on joka tapauksessa kopioinut sanasta sanaan joku, jolla oli ymmärrystä ja oppia, joka tuntee kirjaan aiheen, ja jolla on oma

mielipiteensä siitä. Täytyy muistaa, että kopioiminen tavallisesti sulakakynällä on melkein yhtä hidasta kuin kaivertaminen, joten kirjoittaja painaa väistämättä voimakkaasti omat ajatuksensa käsiensä työhön.

Kaikilla käsikirjoituksilla, myös uusilla on aina ajatusaura, joka välittää sen yleisen merkityksen tai pikemminkin yhden ihmisen idean sen merkityksestä ja hänen arvionsa siitä. Joka kerta, kun joku lukee kirjan, sen ajatusauraan lisätään jotain, ja jos sitä tutkii tarkasti, niin lisäys laajenee ja saa arvoa. Useiden käsien kautta kulkeneen kirjan auraa ovat tasapainottaneet, pyöristäneet ja täydentäneet sen monien lukijoiden erilaiset näkemykset. Tällaisen kirjan psykometrisen tutkimuksen tulos antaa yleensä täyden käsityksen sen sisällöstä, vaikkei mielipiteitten kirjoja olekaan ilmaistu itse kirjassa, vaan ne kuuluvat sen lukijoille.

Painetun kirjan suhteen on aivan samoin, paitsi että alkuperäistä kopioijaa ei ole niin, että sen kirjauran alussa siinä ei ole kuin erillisiä katkelmia kirjansitojan ja kirjakauppiaan ajatuksista. Nykyisin myös harvat lukijat näyttävät opiskelevan kirjaa niin perusteellisesti ja ajatuksella kuin entiset ihmiset. Siitä syystä moderniin kirjaan yhteydessä olevat ajatusmuodot ovat harvoin niin tarkkoja ja selkeitä kuin menneisyyden käsikirjoituksilla.

Kolmas mahdollisuus vaatii korkeampia kykyjä. Siinä mennään kirjan tai käsikirjoituksen taakse ja kirjailijan mieleen. Jos kirja on vieraskielinen ja aihe täysin tuntematon, eikä sen ympärillä ole auttavia viitteitä antavaa auraa, ainoa keino on mennä takaisin sen historiaan, katsoa, mistä se on kopioitu (tai missä ladottu) ja jäljittää näin sen polveutumisen, kunnes pääsee tekijään saakka. Jos aihe on tuttu, niin vähemmän työläs tapa on käyttää psykometriikkaa aiheeseen, päästä sisään sitä koskevaan yleiseen ajatusvirtaan ja löytää näin kyseinen kirjoittaja ja katsoa, mitä hän ajattelee. Eräässä mielessä kaikkien kyseiseen aiheeseen liittyvien ideoiden voidaan sanoa olevan paikallisia, tiivistyvän tiettyyn pisteeseen tilassa niin, että

kaikkiin risteäviin ajatusvirtoihin voi saada kosketuksen vieraillemalla mentaalisesti tässä pisteessä. Nämä ovat luonnollisesti yhteydessä miljooniin muihin ajatusvirtoihin kaikenlaisista muista aiheista.

Kun oletamme, että H.P.B:n selvänäkö kyvyt olivat tuohon aikaan riittävät, niin hän saattoi käyttää mitä tahansa näistä menetelmistä päästäkseen selville *Kultaisten ohjeitten kirjan* merkityksestä. Mutta olisi hiukan harhaanjohtavaa kuvata mitään niistä kääntämiseksi kuvaamatta tarkemmin. Kaikki muut mahdollisuudet ovat jotenkin kaukaa haettuja. nykyisellään tuossa luostarissa ei ole ketään, joka puhuu mitään eurooppalaista kieltä, mutta kun H.P.B:n oleskelusta siellä on ainakin 40 vuotta, niin monia muutoksia on täytynyt tapahtua. On tietoa siitä, että intialaisia opiskelijoita on satunnaisesti, joskin hyvin harvoin käynyt juomassa tästä arkaistisesta oppimisen lähteestä. Jos voimme olettaa, että jonkun heistä vierailu on osunut samaan aikaan H.P.B:n vierailun kanssa, niin on voinut käydä niin, että tämä kävijä on osannut sekä englantia että käsikirjoituksen kieltä tai ainakin jonkun sellaisen luostarissa asuvan kieltä, joka on voinut kääntää sitä hänelle.

Kumma kyllä on myös olemassa mahdollisuus, että häntä opetettiin hänen omalla kielellään. Euroopanpuoleisella Venäjällä Volgan rannoilla on melko laajaa buddhalaisten, alkuperältään mahdollisesti tataariheimojen asutusta. Vaikuttaa siltä, että vaikka nämä heimot ovat fyysisesti loitontuneet kauas Tiibetistä, he pitävät sitä edelleen pyhänä maanaan ja tekevät satunnaisesti sinne pyhiinvaelluksia. Tällaiset pyhiinvaeltajat jäävät joskus vuosiksi oppilaiksi tiibetiläisiin tai nepalilaisiin luostareihin. Joku heistä on hyvin voinut osata venäjää samoin kuin omaa Mongolian murrettaan. On ilmeistä, että tässä meillä on vielä yksi mahdollinen menetelmä, jolla H.P.B on voinut kommunikoida isäntiensä kanssa.

On joka tapauksessa ilmeistä, että meidän ei tule odottaa saavamme tarkkaa verbaalista kopiota siitä, mitä Aryasanga alun perin

sanoi oppilailleen. Edes muinaisessa kirjassa meillä ei ole hänen sanojaan, vaan hänen oppilaittensa muistiinmerkitsemät sanat. Ja siitä meillä on nyt silmiemme edessä joko käännöksen käännös tai muistiinmerkintä merkityksen yleisestä mentaalisestä vaikutelmasta. Mestareillemme tai tekijälle itselleen olisi luonnollisesti aivan helppoa tehdä suora ja tarkka käännös englanniksi, mutta kuten H.P.B väittää, käännöstyö on hänen omaansa, joten tuota suunnitelmaa ei käytetty.

Silminnäkiäjien mukaan kirjoitusnopeus viittaa siihen, että H.P.B sai jotain apua, vaikkei hän itse sitä tiedostanut. Annie Besant on kirjoittanut aiheesta:

Hän kirjoitti sitä Fontainebleussa, ja suurimman osan aikaa minä olin hänen kanssaan ja istui huoneessa, missä hän kirjoitti. Tiedän, että kirjoittaessaan hän ei käyttänyt mitään lähdekirjoja, vaan kirjoitti yhtä päätä tunnista toiseen ikään kuin olisi kirjoittanut joko muistista tai lukien sitä jostain, vaikka mitään kirjaa ei ollut. Illalla hän ojensi meille käsikirjoituksen, jota olin nähnyt hänen kirjoittavan ja pyysi korjaamaan englannin kieltään, sillä hän sanoi kirjoittaneensa niin nopeasti, ettei kieli ollut hyvää. Emme muuttaneet kuin joi-takin sanoja, ja se on edelleen ihmeen kaunista kirjallista työtä.

Toinen mahdollisuus on, että hän olisi tehnyt käännöksen englanttiin etukäteen ollessaan luostarissa, ja että Fontainebleussa hän olisi saattanut todella etälukea sitä, kuten presidenttimme sanoo hänen vaikuttaneen tekevän. Olen usein nähnyt hänen tekevän sitä toisessa yhteydessä.

Kuusi hindufilosofian koulukuntaa, joihin H.P.B viittaa johdanton-sa ensimmäisellä sivulla ovat nyaya, vaisheshika, sankhya, jooga, mima-nsa ja vedanta. Hän toteaa, että jokaisella intialaisella opettajalla

on oma harjoitussysteeminsä, jonka hän tavallisesti pitää tiukasti salassa. On luonnollista, että hän pitää sen salassa, sillä hän ei halua vastuuta tuloksista, jotka ovat seurausta jos niitä kokeilisivat kaikenlaiset täysin soveltumattomat ja huonosti hallittavissa olevat ihmiset (mitä varmasti tapahtuisi). Ei kukaan intialainen opettaja ota vastuulleen oppilasta, ellei hän voi pitää häntä silmänsä alla niin, että kun hän määrää tälle jonkin harjoituksen, hän voi valvoa sen vaikutusta ja ryhtyä heti toimeen oppilaan suhteen, jos havaitsee jonkin menevän vikaan. Tämä on ollut ikimuistoinen tapa okkulttisissa asioissa, se on ehdottomasti ainoa tapa, jolla voidaan saavuttaa todellista edistystä nopeasti ja turvallisesti. Ensimmäinen ja vaikein tehtävä oppilaalle on vähentää kaaos itsessään järjestykseksi, eliminoida vähäisemmät kiinnostuksen kohteet ja hallita vaeltelevat ajatukset. Tähän on päästävä kohdistamalla vakaasti tahtoaan kaikkiin käyttövälineisiinsä monien vuosien ajan.

Kirjan kirjoittaja kertoo meille, että jos esoteeristen koulujen opastusjärjestelmissä on eroa tällä puolen Himalajan, niin toisella puolella ne ovat kaikki samanlaisia. Tässä meidän on painotettava sanaa esoteerinen, sillä tiedämme, että eksoteerisessa uskonnossa korruptio ja magiikan harjoittaminen pahuudessa on pahempaa vuoriston pohjoispuolella kuin etelässä. Voimme ehkä ymmärtää ilmaisun ”Himalajan tuolla puolen” enemmän symbolisesti kuin tiukasti maantieteellisessä mielessä. Monet olettavat, että opetus ei ole samanlaista kouluissa, joilla on yhteytensä Mestareihimme. Tämä on ihan totta eräässä, kaikkein tärkeimmässä mielessä, mutta ilman huolellista selittämistä se voi johtaa lukijaa harhaan. Ne ovat siinä mielessä samaa, että ne kaikki tunnustavat hyveellisen elämän ainoaksi okkulttiseen kehitykseen johtavaksi poluksi, ja halujen voittamisen ainoaksi tieksi siihen pääsemiseksi. On okkulttisen tiedon koulukuntia, joiden mielestä hyveellinen elämä asettaa tarpeettomia rajoituksia. Niissä opetetaan eräitä psyykkisen kehityksen muotoja, mutta ei välitetä lainkaan siitä, mihin niiden oppilaat myöhemmin käyttävät heille annettua informaatiota. On niitäkin, joissa ollaan sitä mieltä,

että tulee antautua kaikenlaisille haluille, jotta niiden tyydyttymisen kautta saavutettaisiin välinpitämättömyys niiden suhteen. Näistä kummastakaan koulukunnasta ei mikään kuulu Suuren Valkoisen veljeskunnan ohjauksen alaisuuteen. Sen alaisuudessa edes etäisesti olevissa koulukunnissa elämän puhtaus ja päämäärien jalous ovat välttämättömiä edellytyksiä.

Johdannon seuraavassa kappaleessa sattuu olemaan kaksi epäolennaista epätarkkuutta, joihin viittasin aiemmin. Kirjoittaja mainitsee että ”suuren mystikon teos *Paramartha* oletetaan nagojen antamaksi Nagarjunalle”. Nagarjunan teos ei ole nimeltään *Paramartha*, vaan *Prajna Paramita*, viisaus, joka vie toiselle rannalle. Mutta on aivan totta, että kirjan käsittelemä aihe on paramartha satya, viisaan tietoisuus, joka saa illuusion häviämään. Edellä mainittu Nagarjuna oli yksi kolmesta suuresta buddhalaisuuden opettajasta kristillisen ajanlaskun ensimmäisinä vuosisatoina. Hänen oletetaan kuolleen vuonna 180. Teosofit tuntevat hänet nimellä Mestari Kuthumi. Eksoteeriset kirjoittajat kuvailevat joskus Aryasangaa hänen kilpailijakseen, mutta tuntien heidän läheisen yhteytensä aiemmassa syntymässä Kreikassa ja nyt taas nykyisessä elämässä, näemme heti, ettei se voi pitää paikkaansa. On täysin mahdollista, että heidän kuolemansa jälkeen heidän oppilaansa ovat yrittäneet luoda vastakkainasettelua heidän opetustensa välille, kuten oppilaat usein tekevät, kun eivät osaa erotella tarkoituksiaan. Mutta heidän itsensä välillä vallitsi aina täysi yhteisymmärrys, mikä näkyy siinä, että Aryasanga arvosti niin paljon Nagarjunan teosta, että kopioi siitä otteita oppilaittensa käyttöön.

Ei kuitenkaan ole varmaa, että *Prajna Paramita* oli Nagarjunan teos, sillä legendan mukaan kirjan antoivat hänelle nagat eli käärmeet. H.P.B tulkitsee tämän olevan muinaisille vihityille annettu nimi, ja näin voi ollakin, joskin on toinenkin kiinnostava mahdollisuus. Olen saanut selville, että nimi nagat tai käärmeet oli arjalaisten antama nimi yhdelle atlantilaisen tolteekkialarodun heimolle tai klaanille,

koska he kantoivat edellään taisteluun marssiessaan kultaista käärmettä kiertyneenä sauvan ympärille. Se on voinut olla toteemi eli heimosymboli tai ehkä vain vauraan perheen kalleus. Tämän heimon tai perheen on täytynyt näytellä huomattavaa osaa alkuperäisten atlanttislaisten Intian ja sen kaakkoisosiin ulottuvien maiden kolonialisaatiossa. Nagat mainitaan Ceylonin alkuperäisasukkaina, jotka Vijaya kumppaneineen löysi rantauduttuaan sinne. Mahdollinen tulkinta tälle legendalle voisi olla, että Nagarjuna sai kirjanvarhaisemalta rodulta, toisin sanoen, että se on atlantislainen kirjoitus. Ja koska on epäilty, että jotkut Upanishadeista tuli samasta lähteestä, ei ole syytä ihmetellä sen opetuksen alkuperää, johon H.P.B viittaa samalla sivulla.

Gnyaneshwari (ensimmäisessä painoksessa translitteroitu *Dhyaneshwart*) ei ole sanskritia, vaan kirjoitettu mahrathilla 1400 luvulla.

Seuraavalta sivulta löydämme viittauksen Yogacharya koulukuntaa (tai oikeammin Yogachara) mahayana buddhalaisuudessa. Mainitsin jo Aryasangan yrityksestä, mutta on ehkä sanottava muutama sana paljon keskustelua herättäneestä kysymyksestä kahdesta yanasta. Buddhalainen kirkkokunta esittäytyy meille nykyisin jakautuneena kahteen, pohjoiseen ja eteläiseen. Pohjoiseen kuuluvat Kiina, Japani ja Tiibet, eteläiseen Ceylon, Siam, Burma ja Kamputsea. Yleensä todetaan, että pohjoinen kirkko on omaksunut mahayanan ja eteläinen hinayanan, mutta voidaanko asiasta sanoa edes tämän vertaa, riippuu sävytyksestä, jonka annamme paljon kiistellylle sana yana. Yana tarkoittaa kulkuväline. Yhtä mieltä ollaan siitä, että sillä tarkoitetaan dhammaa eli Lakia kulkuvälineenä meren yli nirvanaan. Mutta on ainakin viisi teoriaa sen täsmällisestä merkityksestä: että se viittaa yksinkertaisesti kieleen, jolla Laki on kirjoitettu suurempi kulkuväline on tämän oletuksen mukaan sanskrit ja vähäisempi pali. Minusta tämä teoria ei ole vedenpitävä.

Hinan voidaan katsoa merkitsevän keinoa tai helppoa tai pientä. Yksi tulkinta katsoo siksi, että hinayana merkitsee alempaa tai helpompaa tietä vapautumiseen – minimivaatimuksia tiedon ja käytöksen suhteen, kun taas mahayana on täydempi ja filosofisempi oppi, johon kuuluu paljon lisätietoa luonnon korkeammista maailmoista. Tämä tulkinta on luonnollisesti peräisin mahayana lähteestä.

Loputtoman kohteliaana muita uskontoja kohtaan buddhalaisuus hyväksyy ne molemmat tienä vapautumiseen, joskin pitää perustajansa opettamaan menetelmää sellaisena, joka tarjoaa lyhimmän ja varmimman tien. Tämän näkemyksen mukaan buddhalaisuus on mahayana, ja hinayanaan kuuluvat brahmalaisuus, zoroasterilaisuus, jainalaisuus ja muut uskonnot, jotka olivat olemassa määritelmän muotoilemisen aikaan.

Kaksi oppia ovat vain saman opin kaksi vaihetta – hinayana shavarakoille eli kuuntelijoille ja mahayana edistyneemmille opiskelijoille.

Sanaa yana ei tule ymmärtää tarkalleen sen primäärimerkityksessä ”kulkuväline”, vaan pikemminkin sekundäärimerkityksessä vastaten englannin sanaa ”ura”. Tämän tulkinnan mukaan mahayana avaa ihmiselle ”suuren uran” tulla bodhisattvaksi ja omistautua maailman auttamiselle, kun taas hinayana osoittaa hänelle vain ”pienemmän uran” elää saavuttaakseen nirvanan.

Pohjoisen ja eteläisen buddhalaisuuden yhteys on vähän kuin katolilaisten ja protestanttien kristillisyydessä. Pohjoinen muistuttaa katolista kirkkoa. Se on tehnyt lisäyksiä Buddhan opetuksiin. Se esimerkiksi omaksui paljon maassa olleesta alkuperäiskansojen palvonasta kuten seremonioita luonnonhenkien tai luonnon jumalvoimien kunniaksi. Kun kristityt lähetyssaarnaajat menivät pohjoisbuddhalisten keskuuteen, he löysivät seremonioita, jotka olivat niin paljon samankaltaisia kuin heidän omansa, että he sanoivat sen olevan paolaisen työnään tekemää plagiointia. Ja kun osoitettiin, että näitä

seremonioita oli ollut ennen Kristusta, he sanoivat sen olevan ”ennakkoplagiointia”!

Kuten kaikissa pyhissä kirjoituksissa on buddhalaisissakin ristiriitaisia toteamuksia. Siten eteläinen buddhalaisuus perustuu tietyille teksteille ja jättää pois toiset välttääkseen asian laajentumista tai vastakkainasettelua. Se on tehnyt sen alasta kapeamman kuin etelässä. Otetaan yksi esimerkki. Buddha opetti jatkuvasti, ettei persoonallisuudella ole jatkuvuutta vastoin tuon ajan vallitsevaa ideaa. Tuo käsitys on yleinen myös kristittyjen keskuudessa, että persoonallisuus säilyy ikuisuuteen. Mutta vaikka hän opetti, että mitään, mihin ihmiset yleisesti samaistuvat, ei säily ikuisesti, hän antoi varsin yksiselitteisiä lausuntoja peräkkäisistä elämisistä. Hänen antoi esimerkkejä entisistä elämisistä ja vastasi erään kuninkaan kysymykseen, millaista olisi muistaa entiset elämänsä sanomalla, että se oli kuin muistaisi, mitä on tehnyt edellisenä päivänä ja päivinä ennen sitä, kun oli vierailulla jossain kylässä. Eteläinen buddhalaisuus opettaa nyt, että vain karma säilyy, ei ego. Se on ikään kuin ihminen, joka kuolee tehtyään jossain elämässä tietyn määrän karmaa eikä hänestä jää mitään jäljelle, vaan syntyy toinen henkilö, jonka on kannettava karma, jota ei ole tehnyt.

Vaikka etelän buddhalaisuus opettaa, että vain karma säilyy, niin he puhuvat samanaikaisesti kuitenkin nirvanan saavuttamisesta. Jos kysyy munkilta, miksi hän on pukeutunut keltaiseen kaapuun, hän vastaa: ”Saavuttaakseni nirvanan.” Ja jos kysyt, tässä elämässäkö, hän vastaa, että ei, se vaatii monia elämiä. Ja niinpä hän munkki siunaa jokaisen saarnan jälkeen seurakunnan sanomalla: saavuttakoon jokainen nirvanan. Ja jos kysyt häneltä, tässä elämässäkö, hän vastaa, ei siihen tarvitaan monta elämää. Niinpä käytännössä usko yksilön olemassaolon jatkumiseen ei katoa, vaikka muodollinen opetus opettaa toista.

H.P.B omistaa pari sivua kysymykselle Himalajan luostareissa käytetyistä eri kirjoitusmuodoista. Euroopassa ja Amerikassa ovat

roomalaiset aakkoset levinneet laajalle ja ovat melkein universaalissa käytössä, että on syytä selittää länsimaisille lukijoillemme, kuinka idässä vallitsee aivan erilainen asiointi. Kaikilla lukuisista itämaisista kielistä – tamililla, telugulla, singhaleselle, malajilla, hindillä, gujaratilla, kanaresella, bengalilla, burmalla, nepalilla, tiibetillä, siamilla ja monilla muilla – on oma aakkostonsa ja kirjoitusmenetelmä. Jollakin niistä kirjoittava ilmaisee ulkomaisesta tekstistä lainaamaansa si-taattia oman kielensä merkistöllä aivan kuten englanniksi kirjoittava kirjoittaa lainauksen saksasta tai venäjistä omilla roomalaisilla aakkosillaan eikä saksan tai venäjän kirjasintyypeillä. Ollessamme tekemisissä itämaisen käsikirjoituksen kanssa meidän on aina otettava huomioon kaksi asiaa – kieli ja kirjoitus, eivätkä ne aina ole ollenkaan samat.

Jos otan Ceylonilla käteeni palmunlehdäkirjan, niin se on melko varmasti kirjoitettu kauniilla singaelesikirjoituksella, mutta siitä ei suinkaan seuraa, että se olisi singhalesia. Yhtä todennäköistä on, että se on pah'ta, sanskritiä tai elua. Sama pätee kaikkiin muihin kirjoituksiin. Näin ollen kun H.P.B sanoo, että ohjeet on toisinaan kirjoitettu tiibetiksi, hän voi hyvinkin tarkoittaa vain tiibetin kirjoitusta, ei tiibetin kieltä. En ole nähnyt mitään hänen kuvaamistaan oudoista kryptografioista, joissa värit tai eläimet edustavat kirjaimia. Samassa kappaleessa hän puhuu 30 yksinkertaisesta tiibetin aakkosesta. Ne tunnetaan yleisesti, mutta ei ole selvää, mitä tarkoitetaan viittauksella hiukan myöhemmin 33 yksinkertaiseen kirjaimiin, koska niitä on 30, jollei hän laske neljää vokaalia mukaan. Mutta jos ne lasketaan mukaan, kirjaimia on 34, ei 33. Kirjainyhdistelmien lukumäärä vaihtelee. Minun hallussani oleva kielioppi sanoo niitä olevan yli sata, mutta ehkä H.P.B viittaa vain tavallisimmin käytettyihin.

Muistan hänen esittämästään kiinnostavan kuvauksen kiinan kielien kirjoittamisesta. Kun olin Ceylonilla, luoksemme tuli eräänä päivänä kaksi buddhalaismunkkia Sisä-Kiinasta, jotka eivät osanneet

mitään meidän tuntemamme kieltä. Mutta onneksi luonamme majaili kaksi nuorta japanilaisopiskelijaa toteuttamassa Olcottin systeemiä, jossa sekä pohjoisen että etelän tulisi lähettää vasta-alkajia toistensa luo ottamaan oppia toisesta ja opettamaan toistaan. Nämä nuoret miehet eivät ymmärtäneet sanaakaan siitä, mitä kiinalaiset munkit sanoivat, mutta he kykenivät vaihtamaan ajatuksia kirjoittamalla. Kirjoitettujen symbolien merkitys oli sama, vaikka he äänsivät ne eri tavalla aivan kuten ranskalainen ja englantilainen ymmärtää täydellisesti luvut 1, 2, 3, vaikka toinen lausuisi ne "un, deux, trois" ja toinen "one, two, three". Sama on musiikin nuoteissa. Meillä oli hyvin kiinnostava ja kummallinen haastattelu näitten munkkien kanssa, kun eräs jäsenistämme käänsi ensin jokaisen kysymykseni singhalesiksi, jotta japanilainen opiskelija saattoi ymmärtää sen. Sitten hän kirjoitti siveltimellä sen kirjoitusmerkillä, joka oli yleinen kiinassa ja japanissa. Kiinalainen munkki luki sen ja kirjoitti vastauksensa samanlaisilla kirjoitusmerkeillä, jotka japanilainen opiskelija sitten käänsi singhalesiksi ja meidän jäsenemme englanniksi. Näissä olosuhteissa keskustelu oli hidasta ja hiukan epävarmaa, mutta se oli mielenkiintoinen kokemus.

LUKU 2

KORKEAMMAT JA ALEMMAT KYVYT

1. Nämä opetukset ovat niitä varten, jotka eivät tunne alempien IDDHIE¹ vaaroja.

C.W.L. Tähän ensimmäisen katkelman avaukseen on olemassa:

H.P.B:n huomautus: *Hiljaisuuden ääni* 1991 painos.

¹ Palinkielinen sana iddhi vastaa sanskritin sanaa siddhi. Siddhit ovat psyykkisiä kykyjä, ihmisen poikkeavia voimia. On olemassa kahdenlaisia siddhejä. Toiseen ryhmään kuuluvat alemmat, karkeat, psyykkiset ja mentaaliset voimat; toiseen ryhmään kuuluvat vaativat henkisten voimien korkeinta harjoitusta. Krishna sanoo Shrimad Bhagavatassa: ”Se, joka ryhtyy harjoittamaan joogaa ja joka on alistanut aistinsa ja keskittänyt mielensä minuun (Krishnaan), sellaista joogia ovat kaikki siddhit valmiita palvelemaan.”

Tästä aiheesta, psyykkiset kyvyt, on olemassa valtavasti väärinkäsityksiä, ja siksi opiskeleva säästyy paljolta vaivalta, jos yrittää muodostaa itselleen järkeenkäyvän käsityksen niistä heti alkuun. Ensiksi ei pidä tulkita väärin sanaa ”epänormaali”. Nämä kyvyt ovat epänormaaleja vain siinä mielessä, että ne ovat tällä erää epätavallisia, eivät siinä mielessä, että ne olisivat epäluonnollisia. Ne ovat täysin luonnollisia kaikille ihmisille, ja itse asiassa piileviä jokaisessa tälläkin hetkellä. Vain harvat ovat kehittäneet niitä latentista aktiivisiksi, suurimmalla osalla tämänsuuntainen ponnistus on vielä tekemättä, ja siksi kyvyt ovat edelleen uinuvia.

Yksinkertaisimmin yleiskäsityksestä saa ymmärryksen, kun muistaa, että ihminen on sielu, ja että hän ilmentyy eri tasoilla noille tasoille sopivien käyttövälineiden avulla. Jos hän haluaa toimia, nähdä tai kuulla tässä fyysisessä maailmassa, hän voi tehdä niin vain fyysisestä aineesta koostuvan ruumiin avulla. Samoin jos hän haluaa ilmentyä astraalimaailmassa, hänellä täytyy olla astraalinen käyttöväline, sillä fyysinen ruumis on siellä hyödytön ja jopa näkymätön aivan kuten astraaliruumis on näkymätön fyysiselle silmälle. Samoin ihmisen, joka haluaa elää mentaalitasolla, on käytettävä mentaalitasolla mentaali-ruumistaan.

Psyykkisten kykyjen kehittäminen tarkoittaa, että opitaan käyttämään näitten erilaisten ruumiiden aisteja. Jos ihminen osaa käyttää vain fyysisiä aistejaan, hän voi nähdä ja kuulla vain fyysisen maailman asioita. Jos hän oppii käyttämään astraaliruumiinsa aisteja, hän voi nähdä ja kuulla sen lisäksi myös astraalimaailman asioita. Kyse on vain siitä, että oppii vastaamaan toisiin värähtelyihin. Jos tutkimme värähtelytaulukkoa fysiikan-kirjassa, niin näemme, että suuri osa värähtelyistä ei saa meidän puoleltamme mitään vastakaikua. Korvamme erottaa tietyn määrän niistä, ja kuulemme ne äänialtoina. Toinen ryhmä vaikuttaa silmiimme, ja näemme ne valonsäteinä. Mutta näiden ylä- ja alapuolella on tuhansia värähtelyjä, joista ei synny mitään vaikutelmaa fyysisiin aisteihimme. Ihmisen on mahdollista kehittää itseään niin, että hänestä tulee sensitiivinen kaikille näille eetteriaalloille, ja vielä eetteriäkin hienommille. Me kutsumme tällaista ihmistä selvänäköiseksi tai selväkuuloiseksi, koska hän voi nähdä ja kuulla enemmän kuin se, joka ei ole niitä kehittänyt.

Tällaisen sisäisen näkökyvyn kehittymisen edut ovat huomattavat. Se, jolla ne on, huomaa olevansa vapaa toisessa ja paljon laajemmassa maailmassa. Tai tarkemmin sanoen hän huomaa, että maailmassa, jossa hän on aina elänyt, on ulottuvuuksia ja mahdollisuuksia, joista hän ei aiemmin tiennyt

mitään. Hän on tähän mennessä jo saattanut oppia kirjoista, että hänen ympärillään on laajaa ja monimutkaista ei-fyysistä elämää – deevoja ja luonnonhenkiä, valtaiset joukot hänen kanssaihmissiään, jotka ovat jättäneet tiheän ruumiinsa joko unessa tai kuollessaan, monenlaisia voimia ja vaikutuksia, joita ne, joilla on ymmärrystä, voivat herättää ja käyttää. Mutta kaiken tämän näkeminen itse sen sijaan, että vain uskoisi niihin, yhteydessä oleminen ja kokeiden tekeminen niiden kanssa tekee elämästä paljon täydemmän ja mielenkiintoisemman. Hänestä, joka voi näin seurata korkeammilla tasoilla ajattelunsa ja toimintansa tuloksia, tulee tehokkaampi ja hyödyllisempi. Tällaisen tietoisuudenkehittymisen hyödyt ovat ilmeiset, mutta entä tarinan toinen puoli? Blavatsky kirjoittaa tällaisen kehityksen vaaroista ja värähtelyjen kahdesta tasosta alemmasta ja korkeammasta. Tarkastellaanpa korkeampaa ensin.

Kaikki informaatio ulkopuolelta tulee ihmiselle värähtelyjen avulla. Ilman värähtelyä välittävät ääniä korvalle, kun taas valon värähtely antavat näön silmälle. Jos hän näkee asioita ja olioita astraali- ja mentaalimaailmassa, se voi tapahtua vain astraali- ja mentaaliaineen värähtelyjen kosketuksesta ruumiisiin, jotka kykenevät vastaamaan niihin. Sillä ihminen voi nähdä astraalimaailman vain astraaliruumiin aistien avulla ja mentaalimaailman vain mentaaliruumiin aistien avulla.

Kummassakin näistä maailmoista on kuten fyysisessäkin karkeamman- ja hienommantyyppistä ainetta. Yleisesti ottaen pidämme hienommantyyppistä säteilyä toivottavana, kun taas karkeampi on selvästi epätoivottavaa. Ihmisellä on astraaliruumiissaan kummankinlaista ainetta, ja siksi hän kykenee vastaamaan sekä korkeampiin että matalampiin värähtelyihin. Hän itse valitsee, kumpaan niistä suuntaa huomionsa. Jos hän päättäväisesti sulkee pois alemmat vaikutukset ja hyväksyy vain korkeammat, niistä saa paljon apua jopa astraali- ja mentaalitasolla. Mutta Blavatsky ei hyväksy mitään niistä, ei edes tilapäisapuna. Hän ryhmittellee ne kaikki ”alemmiksi, karkeiksi, psyykkisiksi ja mentaaliksi energioiksi” ja kannustaa meitä

kiirehtimään eteenpäin paljon korkeammille tasoille, jotka ovat persoonallisuuden illuusioiden tuolla puolen. Hän pitää mitä ilmeisimmin tavallisen psyykkisen kehityksen vaaroja suurempina kuin etuja. Mutta kun jonkin verran tätä kehitystä on varmasti tulossa oppilaan evoluutiomatkan kuluessa, niin hän varoittaa joistakin kohdista, joiden suhteen täytyy olla erityisen varovainen.

Niiden neljän vuosikymmenen aikana, joka on kulunut Blavatskyn kirjoituksesta, olemme omassa kokemuksessamme huomanneet joitakin näistä vaaroista oppilaitten kohdalla. Ylpeys on niistä ensimmäisiä ja se pullistelle varsin isona. Sellaisen kyvyn omaaminen, joka kuuluu koko ihmiskunnan perimään, mutta joka vielä tällä hetkellä ilmenee vain satunnaisesti, saa usein tietämättömän selvänäkökykyisen tuntemaan itsensä kohotetuksi tovereittensa yläpuolelle, Kaikkivaltiaan johonkin maailmanlaajuisesti tärkeään missioon valitsemaksi, erehtymättömäksi, uuden lähetystyön perustajaksi enkeliopastukseen valittuna jne. Täytyy muistaa, että verhon toisella puolen on aina runsain mitoin toimintavalmiita ja ilkkurisia entiteettejä, jotka ovat valmiita ja jopa kärkkäitä vaalimaan kaikkia tällaisia harhoja, heijastamaan ja antamaan muodon tällaisille ajatuksille ja täyttämään enkeli- tai henkioppaan *roolin*, jota heiltä odotetaan. On valitettavan helppoa saada keskivertoihminen vakuuttuneeksi siitä, että hän todellakin on hieno ihminen pohjimmiltaan ja täysin arvoinen olemaan erityisen ilmoituksen vastaanottaja, vaikka hänen ystävänsä eivät sokeudessaan tai ennakkoluuloissaan olekaan tähän mennessä sitä arvostaneet.

Toinen, kenties suurin vaara on tietämättömyys, koska se on kaikkien muitten vaarojen äiti. Jos selvänäkevä tietää mitään tämän aiheen historiasta, jos hän ymmärtää ollenkaan olosuhteita toisilla tasoilla, joihin hänen näkökykynsä yltää, niin hän ei voi olettaa olevansa ainoa ihminen, joka on saanut näin suuren suosionosoituksen. Eikä hän voi tuntea itseään omahyväisen varmaksi siitä, että hänen on mahdotonta erehtyä. Mutta kun

hän, kuten niin monet on täysin tietämätön, mitä tulee historiaan, olosuhteisiin ja muuhun, niin ensiksikin hänen on helppo tehdä kaikki virheet sen suhteen, mitä näkee. Toiseksi hän on helppo saalis kaikenlaisille juoniville ja petollisille entiteeteille astraalitasolla. Häneltä puuttuvat kriteerit, joilla arvioida, mitä näkee tai mitä ajattelee näkevänsä eikä mitään, millä testata visioitaan tai kommunikaatioitaan. Näin hänellä ei ole suhteellisuudentajua tai tajua asioiden paikkansapitävyydestä, jolloin hän suurentaa jumalalliseksi viisaudeksi aivan tavanomaisen elämänohjeen ja enkeliviestiksi tavanomaisen latteuden. Tieteellisiä seikkoja koskevan vajavaisen tiedon takia hän ymmärtää usein väärin sen, mitä hänen kykynsä saavat hänet havaitsemaan. Näin hän tulee levittäneeksi absurdeja hölmöyksiä.

Kolmas vaara on epäpuhtaus. Ajattelussaan ja elämässään puhdas, puhtain vaikuttimin ja itsekkyyden tahraamatta toimivaa tämä varjelee toisten tasojen epätoivottavien entiteettien vaikutuksilta. Hänessä ei ole mitään, mitä ne voisivat käyttää, hän ei ole niille sopiva meedio. Toisaalta ihmistä ympäröivät luonnollisesti kaikki hyvät vaikutukset ja ne eivät viivyttelä hänen käyttämisessään kanavana, jonka kautta voivat toimia. Näin muodostuu vielä yksi este hänen ja kaiken alhaisen, ilkeän ja pahan välille. Elämältään tai motiiveiltaan epäpuhtas vetää sitä vastoin puoleensa kaikkein pahinta näkymättömästä maailmasta, joka on niin lähellämme ympärillämme. Hän vastaa siihen helposti, eikä hyvän voimilla juuri ole mahdollista tehdä häneen minkäänlaista vaikutusta.

Mutta selvänäköinen, joka pitää kaikki nämä vaarat mielessään ja pyrkii välttämään niitä, joka näkee vaivaa opiskellakseen selvänäköisyyden historiaa ja perusteita, joka pitää huolta, että hänen sydämensä on nöyrä ja motiivinsa puhtaat, voi oppia paljon näiltä kyvyiltä, joita huomaa omaavansa. Hän voi hyödyntää niitä työssä, jota hänen on tehtävä.

Patanjalin *Joogasutrien* kolmannessa luvussa käsitellään laajasti siddejä. Patanjali sanoo niitä saavutettavan viidellä tavalla – synnynnäisesti, huumeilla, mantroilla, harjoituksilla ja samadhin avulla.

Meidän on synnyttävä tietynlaiseen kehoon tuloksena toiminnastamme aiemmissa inkarnaatioissa. Jos meillä on luonnostaan psyykkisiä kykyjä, voimme pitää itsestäänselvänä, että olemme tehneet niiden eteen työtä tavalla tai toisella edellisissä elämissä. Monet tämän päivän selvänäköisistä, joissa kyky on herännyt vaivatta, mutta ei ehkä ole saavuttanut suuria henkisiä korkeuksia, ovat olleet vestan neitsyeitä Kreikassa ja Roomassa, vähäisempiä joogeja Intiassa tai jopa poppamiehiä puolivilleissä heimoissa tai keskiajan ”viisaita naisia”. Näissä asioissa on aina ollut paljon erilaista tarjontaa.

Mitä tällaisille ihmisille tapahtuu, miten heidän henkinen elämänsä muotoutuu, riippuu paljolti niistä, joiden kanssa he karmallisesti tulevat kosketuksiin. Jos heidän karmansa on tarpeeksi hyvä johtaakseen heidät teosofian pariin, heillä on tilaisuus oppia jotakin näistä orastavista kyvyistä. He voivat harjoittaa esoteerisessa koulussa luonnettaan alustavien ominaisuuksien ja fyysisen ja magneettisen puhtauden osalta elämää varten, jota kaikki tosi okkultistit suosittelevat. Näin heidän psyykkiset kykynsä voivat kehittyä turvallisesti, ja ne voivat suuresti palvella ihmiskuntaa.

Jos taas he tulevat kosketuksiin spiritualistisen ajattelukoulukunnan kanssa, niin he huomaavat todennäköisesti seuraavan tietä, jonka tuloksena on tavallisesti passiivisena meediona toimiminen, mikä on täysin päinvastaista kuin mihin me pyrimme.

On myös heitä, jotka kääntyvät pseudo-okkultismin puoleen hankkiakseen maagisia voimia, joilla tyydyttää henkilökohtaista kunnianhimoaan. Tämä polku on täynnä hyvin vakavia vaaroja. Joskus he istuvat passiivisina ja kutsuvat astraalimaailman tunteettomia entiteettejä vaikuttamaan heidän auraansa ja

organismiinsa ja saamaan ne sopimaan tarkoituksiinsa. Toisinaan he harjoittavat erilaisia hatha-joogan muotoja, jotka koostuvat pääasiassa oudoista hengitystavoista, joita on valitettavasti opetettu laajalti läntisessä maailmassa viimeisen kolmen vuosikymmenen aikana. Tämän tuloksena on usein syntynyt vakavia mentaalisia ja fyysisiä häiriöitä. Parhaimmillaankin se, mitä näistä sisäisistä maailmoista on saatu, ylittää harvoin alempia astraalitasoja, joista ei voi tulla ihmiskunnalle mitään ylentävää.

Mitä tulee toiseen menetelmään, huumeiden käyttöön, niin *Joogasutrien* kommentaareissa on niiden vaikutuksesta Vyasän huomautus, että ”niitä käytetään asuroiden huoneissa” tarkoituksena herättää siddhit. Asurat ovat surien vastakohta. Sana voidaan karkeasti ottaen kääntää ”ei-jumalalliseksi”. Surat ovat Jumalan puolella olevia olentoja, jotka toimivat Hänen elämään ylöspäin kehittävän suunnitelmansa hyväksi.

Patanjali ei suosittele tätä menetelmää. Hän vain luettelee eri tavat, joilla siddejä voi hankkia. *Joogasutrista* käy selväksi, että hän pitää ainoana hyväksyttävänä viimeistä näistä viidestä menetelmästä – samadhia eli kontemplaatiota.

Voimme ymmärtää jossain määrin huumeiden vaikutuksen kehoon psyykkisten kykyjen herättämiskeinona, jos muistamme, että neljännellä juurirodulla selvänäkö sympaattisen hermoston avulla oli melko yleistä. Tuolloin astraaliverho, joka ei vielä ollut kunnolla järjestynyt kehoon eli tietoisuuden käyttöväliseen, vastasi hyvin yleisellä tavalla vaikutelmiin, joita astraalitasoin kohteet siihen tekivät. Nuo vaikutelmat heijastettiin sitten fyysisen kehon sympaattisiin keskuksiin niin, että fyysisessä kehossa oleva tietoisuus vastaanotti astraaliset ja fyysiset vaikutelmat yhdessä ilman, että niiden välillä vaikutti olevan suurtakaan eroa. Ja todellakin on niin, että tuon rodun ja lemurialaisen rodun varhaisimpina aikoina sympaattisen hermoston aktiivisuus oli paljon suurempaa kuin aivo-selkäydinjärjestelmän. Siten astraalikokemukset olivat silmiinpistävempiä kuin

fyysiset. Mutta sen jälkeen aivo-selkäydinjärjestelmästä on tullut tietoisuuden hallitseva mekanismi fyysisessä kehossa. Sen seurauksena ihminen on kiinnittänyt jatkuvasti yhä enemmän huomiota fyysisen tason kokemuksiin, kun niistä on tullut vahvempia ja kestävämpiä. Siksi sympaattinen hermosto vaikutelmien välittäjänä on vähitellen väistynyt, ja sen tehtävänä on nykyisin pitää yllä ei tahdonalaisesti monia kehontoimintoja, joihin ihmisen ei tarvitse kiinnittää huomiota, koska hän elää enemmän mentaalisisä, emotionaalisisä ja henkisessä kuin fyysisessä.

Huumeidenkäytön vastaisuus ei johdu vain siitä, että ne sekoittavat kehon terveen toiminnan ja nostavat tarpeettomasti uudelleen etualalle sympaattisen järjestelmän, vaan myös koska hankittujen psyykkisten kykyjen näkökulmasta ne vain herättävät uudelleen ja tuovat fyysiseen tietoisuuteen sekalaisia vaikutelmia astraalimaailmasta. Näitä tulee yleisesti taso alemmasta osasta, jonne on kertynyt kaikki sellainen astraaliaine ja elementaaliessensi, joilla on tekemistä alempien himojen ja impulssien kanssa. Joskus ne voivat olla peräisin aisti-ilojen hiukan korkeammilta alueilta, kuten kuvataan Dumas'n tunnetussa romaanissa Monte Kriston kreivi tai De Quincyn kirjassa *Confessions of an Opium Eater*. Mutta ne tuskin ovat parempia kuin muutkaan.

Kaikki tämä on täysin ihmiskunnalle laaditun evoluutiosuunnitelman vastaista. Meissä kaikissa on tarkoitus kehittyä selvänäkö ja muita kykyjä, mutta ei tällä tavalla. Ensiksi tulee tapahtua astraali- ja mentaaliruumiiden kehittyminen niin, että niistä tulee tietoisuuden tarkkoja käyttövälineitä omilla tasoillaan. Sitten saattaa kysymykseen tulla eetterisen kaksoispuolen tsakrojen herääminen, joiden avulla korkeammissa ruumiissa saatu arvokas tieto voidaan tuoda alas fyysisen tason tietoisuuteen. Mutta kaikki tämä tulee tehdä vain ja vasta, kun Mestari kehoittaa. Muistakaa, mitä opettaja sanoo kirjassa *Mestarin jalkojen juuressa*: "Älkää halutko psyykkisiä kykyjä."

Kolmantena metodina mainitaan mantrojen käyttäminen. Termi mantra tarkoittaa tiettyjä, usein yhä uudelleen toisteltavia voimasanoja, joita käytetään seremoniallisissa rituaaleissa. Näitä on kristillisissä rituaaleissa samoin kuin idässä, kuten *Sakramenttien tietees*sä selitetään. Monissa uskonnoissa käytetään ääniteitä tällä tavoin, ja niihin liitetään kuvia, symboleja, merkkejä ja eleitä ja joskus tansseja.

Termi *tapas*, jota käytetään neljännestä menetelmästä, yhdistetään usein asketismiin ja jopa itsekidutukseen. Siihen kuuluvat sellaiset menetelmät kuin käsivarren pitämistä koholla, kunnes se näivetty tai piikkivuoteella makaaminen. Näillä harjoituksilla voi varmasti kehittää tahdonvoimaa, mutta siihen on muita ja parempia tapoja. Tällaiset hatha-jooga ohjelmat ovat hyvin haitallisia, koska ne tekevät fyysisen kehon hyödyttömäksi ihmiskunnan palvelemisessa, mikä on kaikkein tärkeintä Mestarin työssä. Tahtoa voi aivan yhtä tehokkaasti kehittää toimittaessa elämän vaikeuksissa, joita kohtaamme luonnostamme ja karman ansiosta. Ei ole tarpeen *luoda* ehdoin tahdoin vaikeuksia.

Bhagavad Gitassa Krishna puhuu ankarasti tällaista taikauskoa vastaan. Hän sanoo: ”Ne, jotka suorittavat ankaria askeettisia harjoituksia, joita ei ole määrätty missään pyhissä kirjoituksissa, tekevät niin turhamaisuuttaan ja itsekkyyttään, omien halujensa ja himojensa ajamina. Se on järjetöntä kehon muodostavien elementtien kiduttamista, ja minunkin sisäisessä ruumiissa olevana. He tietävät niin päättäessään tämän olevan peräisin *asuuroilta*.” Tämä ei voi olla todellista tapasta. Sana merkitsee kirjaimellisesti ”kuumuus”, ja ehkä lähin vastine sille ihmisen käytöksestä puhuttaessa voisi olla ”ponnistus”. Tätä koskeva opetuksen todellinen merkitys voisi olla: ”Tee kehollesi, minkä tiedät sille hyväksi, ei pelkästään mukavaa. Älä anna laiskuuden, itsekkyyden tai välinpitämättömyyden olla esteenä tehdessäsi persoonallisuudestasi niin tervettä ja tehokasta kuin mahdollista työssä, jota on tehtävä maailman hyväksi.” Krishna sanoo *Bhagavad Gitassa*: ”Jumalten, vanhempien, opettajien ja

viisaiden kunnioittaminen, puhtaus, suoraselkäisyys, tyytyväisyys ja vahingoittamisesta pidättyminen on ruumiin *tapas*; totuudellinen, miellyttävä ja hyödyllinen puhe ja pyhien sanojen tutkiminen ovat puheen *tapas*; iloisuus, tasapaino, hiljaisuus, itsehallinta ja uskollisuus itseään kohtaan ovat mielen *tapas*. ”Näissä kuvauksissa, jotka on antanut yksi hindujen keskuudessa suurimpana Jumalan inkarnaationa pidetty, eivät mitenkään anna ymmärtää mukaan kuuluvan näitä kauheuksia, joista näemme joskus surullisia esimerkkejä.

Kultaisten ohjeitten kirja suositaa viidettä keinoa, samadhia, kuten *Joogasutrat* ja muut senkaltaiset teokset. Samadhia edeltävät dharana ja dhyana, jotka käännetään yleisesti keskittymiseksi ja meditaatioksi, kun taas samadhi tulkitaan kontemplaatioksi. Tällaiset yhden sanan käännökset sanskritista ovat harvoin onnistuneita, koska sanskritin sanat ovat vuosituhansien aikana ihmeellisesti monimutkaistuneet ja ottaneet hienoisia merkitysvivahteita, joita ei nykyaikaisista kielistä löydy. Ainoa tapa oppia todella ymmärtämään niitä on tutkia niitä vanhojen kirjojen kontekstissä.

Siddhit voidaan jakaa kahteen luokkaan, muttei pelkästään korkeampiin ja alempiin, vaan myös kykyihin ja voimiin. Maailma koskettaa meitä aistiemme, näkökykymme, kuulomme jne. kautta, mutta myös vaikuttamme maailmaan. Tämä kaksinaisuus pitää paikkansa myös ylifyysisten suoritusten osalta. Vastaanotamme vaikutelmia astraali- ja mentaaliruumiiden viimeksi kehittyneiden voimien kautta, mutta voimme myös toimia niiden avulla. Hindukirjallisuudessa on tapana puhua kahdeksasta siddhistä: (1) *anima*, voima asettautua atomin asemaan, tulla niin pieneksi, että kykenee toimimaan niin pienen asian kanssa; (2) *mahima*, voima kasvaa jättikokoiseksi niin, että kykenee kohtaamaan valtavankokoisia asioita vaivatta; (3) *laghima*, voima tehdä itsestään kevyt kuin höyhen tuulessa; (4) *garima*, voima tehdä itsestään niin tiivis ja painava kuin mahdollista; (5) *prapti*, voima yltää kauas, jopa kuuhun asti; (6) *prakamya*, tahdonvoima, jolla toteuttaa kaikki toiveet ja halut; (7) *Ishatwa*,

voima hallita ja luoda ja (8) *vashitwa*, voima käskää kaikkea. Näitä kutsutaan ”suuriksi voimiksi”, mutta muitakin mainitaan kuten kehon vakaus ja säteily, aistien ja ruokahalun hallinta, kauneus ja viehätysvoima jne.

Me myöhempien aikojen opiskelijat lähestymme näitä ongelmia niin eri näkökulmasta kuin hindukirjoittajat tuhansia vuosia sitten, että meidän on joskus vaikea ymmärtää heitä. Olemme aikamme tuote, ja kvasitieteellinen koulutus, jonka kaikki käymme läpi, tekee meille mentaalisesti välttämättömäksi yrittää luokitella tietojamme. Jokainen pyrkii rakentamaan itselleen jonkinlaisen systeemin, vaikka kuinka kömpelön, ja kun meille esitetään jokin uusi fakta, yritämme löytää sille kolon systeemissämme. Jos se sopii siihen mukavasti, hyväksymme sen; ellei, niin todennäköisesti hylkäämme sen, vaikka sen tueksi esitettäisiin kuinka painavia todisteita tahansa. Vaikka jotkut kykenevät uskomaan melko onnellisina keskenään ristiriitaisiin asioihin, niin toiset eivät voi näin tehdä. Oman ajattelurakennuksensa rekonstruointi, jotta uusi fakta sopisi siihen, on niin tuskallinen prosessi, että on tavallista välttää sitä unohtamalla sopivasti koko asia tai kieltämällä se. Muinaiset intialaiset veljemme ovat luetteloineet havaintonsa ja jättäneet asian siihen yrittämättä suhteuttaa niitä toisiinsa tai luokitella niitä tasojen mukaan, joilla ne esiintyvät tai kyvyn mukaan, jota ne vaativat.

Tunnistamme helposti kaksi ensimmäistä siddhiä listalta; ne ovat tapauksia, joissa tietoisuudenfokus muuttuu. Kutsumme niitä joskus suurentamis- ja pienentämisvoimiksi. Se tarkoittaa tietoisuuden sopeuttamista kohteena olevaan asiaan. Se ei ole mitenkään vaikeaa harjaantuneelle okkultistille, mutta ei ole helppo fyysisellä tasolla selittää, miten se tapahtuu. Kolmantena ja neljäntenä mainitaan mahdollisuus tehdä itsensä kevyeksi tai painavaksi tahdon avulla. Tämä tapahtuu painovoiman vastakkaisvoiman ymmärtämisen ja käytön avulla. Viidennestä en ole varma. Se saattaa viitata voimaan tehdä matkoja astraaliruumiissa, koska astraalimatkojen rajana mainitaan kuu.

Epäilen kuitenkin, että se tarkoittaa voimaa saada aikaan tahdolla jokin tulos matkan päästä. Kuuden ja kahdeksas ovat tahdonvoiman kehitystä, joskin varsin huomattavaa sellaista. Samoin seitsemäs, johon lisäyksenä vaaditaan erikoistietoa dematerialisaatiosta ja rematerialisaatiosta. Tällä listalla ei lainkaan viitata suoranaisesti selvänäköön enempään ajassa kuin paikassakaan.

On huomattava, että *Hiljaisuuden äänessä* ei sanota, että astraali- ja mentaaliruumiiseen kuuluvat alemmat *iddhit* olisi jätettävä kerta kaikkiaan huomiotta. Se tuo vain esiin niihin liittyviä vakavia vaaroja. Käymme läpi asiaa hiukan myöhemmin, koska sen, joka kiipeää portaita, on astuttava jokaiselle askelmalle.

2. Ken tahtoo kuulla Nādan² äänen, ”äänettömän äänen”, ja ymmärtää sitä, hänen on opittava tuntemaan dhāranān³ luonto.

H.P.B:n huomautus: *Hiljaisuuden ääni* 1991 painos.

² Äänetön ääni” (*Soundless Voice*) eli ”hiljaisuuden ääni”. Kirjaimellisesti tämä ehkä kuuluisi ”ääni henkisessä äänessä” (*Voice in the Spiritual Sound*), koska *nāda* on senzarinkielisen sanan lähin sanskritinkielinen vastine.

³ *Dhāranā* on mielen voimakas ja täydellinen keskittyminen johonkin sisäiseen kohteeseen ja sen täydellinen erottaminen kaikesta ulkoiseen eli aistien maailmaan kuuluvasta.

Sana, joka tässä käännetään keskittyminen, tulee juuresta *dhri*, pitää. Sana *dharana* lyhyellä loppuvokaalilla merkitsee pitää tai kannatella yleisesti, mutta tässä meillä on erityinen

substantiivin feminiinimuoto, jossa loppuvokaali on pitkä. Teknisenä terminä se tarkoittaa keskittymistä eli mielen pitämistä paikallaan.

Sitä kuvataan joissain paikoissa eräänlaisena pohdintana, tietyssä asiassa tai kohteessa viipymisenä. Hindukirjallisuudessa sanotaan, että meditaatio ja kontemplaatio ei ole mahdollista ilman, että sitä on harjoitettu ensin. On ilmeistä, että kun mieli on valmiina vastaamaan fyysisen, astraalisen ja mentaalisen tason kutsuihin, niin ei ole todennäköistä, että se kuulee egon viestin, jota se yrittää välittää persoonallisuudelle omilta korkeammilta tasoiltaan.

Keskittyminen vaatii, että huomio voidaan kiinnittää valittuun kohteeseen eikä alempien käyttövälineiden levottomaan aktiiviteettiin. Keskittymisen harjoittaminen aloitetaan yksinkertaisista asioista. Eräessä tilanteessa jotkut tulivat kysymään Blavatskylta, mitä heidän pitäisi mietiskellä. Hän heitti pöydälle tulitikurasian ja sanoi: "Mietiskelkää tuota!" Se aiheutti jonkin verran hämmästyä, koska he olivat odottaneet hänen kehottavan heitä mietiskelemään parabrahmania tai absoluuttia. On tärkeää, että keskittyminen tapahtuu kehoa jännittämättä. Annie Besant kertoi meille, että kun Blavatsky yritti ensi kertaa opettaa häntä kokeilemaan mietiskelyä, hän kävi siihen hyvin intensiivisesti. Hänen opettajansa kuitenkin keskeytti hänet ja sanoi: "Kultaseni, ei verisuonilla meditoita!"

Se, mitä vaaditaan, on mielen pitäminen hiljaa niin, että katsellaan ajattelun kohdetta täysin tyynenä aivan kuten katsottaisiin kellosta aikaa paitsi, että sitä katsotaan keskittymiseen määrätty tai etukäteen päätetty aika. Ihmiset valittavat usein pääsärystä tai muista kivuista meditaation seurauksena. Niitä ei pitäisi siitä seurata. Jos huolehtii siitä, että fyysinen keho on tyyni ja vapaa kaikista jännityksistä, jopa silmissäkin, niin keskittyminen on paljon helpompaa ja onnistuu paremmin ilman fyysisiä ongelmia ja vaaroja. Erilaisissa kirjoissa on kirjoitettu

tästä aiheesta, ja joissakin niistä annetaan äärimmäisen vaarallisia ohjeita. Sen, joka toivoo lisäinformaatiota, tulisi lukea professori Woodin kirja *Concentration – a Practical Course*, josta Annie Besant on kirjoittanut: ”Siinä ei ole mitään, minkä harjoittamisesta seuraisi vähäisintäkään fyysistä, mentaalista tai moraalista vahinkoa.”

Alaviitteessään H.P.B yhdistää dharanan ylempään mentaalitasoon, sillä hän sanoo, että mielen tulee olla kiinnittynyt sisäiseen kohteeseen, jolla ei ole konkreettista yhteyttä aistimaailmaan, siis fyysiseen, astraaliseen ja alempaan mentaali-maailmaan. Tämä ohje on tarkoitettu kandidaatille, joka on jo Polulla ja joka tähtää nirvanisen eli atmisen tason samadhiin. Mutta näitä kolmea termiä keskittyminen, meditaatio ja kontemplaatio käytetään myös yleisesti. Ajattelunsa kiinnittäminen pyhän kirjoituksen säkeeseen on keskittymistä. Sen tarkasteleminen eri valossa ja yritys päästä sisään sen merkitykseen, uuden ja syvemmän tason saavuttaminen tai intuitiivisen ymmärryksen saaminen siitä on meditaatiota. Huomion kiinnittäminen vakaasti joksikin ajaksi saatuun ymmärrykseen on kontemplaatiota. Kontemplaatio on määritelty keskittymiseksi ajatus- tai meditaatiolinjan huipulle. Itämaiset opiskelijat aloittavat tavallisesti harjoittelun jostain yksinkertaisesta ulkoisesta kohteesta ja johdattelevat ajattelunsa siitä edelleen sisäänpäin tai ylöspäin korkeampiin asioihin.

3. Tultuaan välinpitämättömäksi aistimusten kohteista, täytyy oppilaan etsiä esille aistimien Raadshaa (valtiasta), Ajatusten Luoja, hänet, joka herättää harhan.

Tämä viittaa siihen, mitä on tehtävä keskittymisharjoituksen aikana. Tätä aihetta käsittelevässä hindukirjallisuudessa selitetään, että ennen varsinaista keskittymistä harjoitusta varten istumaan asettuneen oppilaan täytyy vetää huomionsa pois

aistikohteista. Hänen täytyy oppia olemaan kiinnittämättä huomiotaan näkymiin tai ääniin, jotka tulevat hänen ulottuvilleen. Minkään, mikä tulee hänen näköetäisyydelleen tai koskettaa hänen tuntoaistiaan, ei pidä antaa vetää huomiota puoleensa. Silloin hän on valmis tarkkailemaan, mitä ajatuksia ja tunteita nousee mielessä ja tekemään jotain niille.

LUKU 3

TODELLISUUDEN TAPPAJA

4. Mieli on suuri todellisuuden tappaja.

5. Oppilas tappakoon tappajan.

Olen jo selittänyt, että useimpien mentaali- ja astraaliruumiit ovat jatkuvassa aktiivisuudentilassa, täynnä pyörteitä, jotka on poistettava ennen kuin voidaan todella edistyä. Nämä pyörteet luovat suuren määrän illuusioita, jotka vaivaavat keskivertoihmistä ja tekevät hänelle tavattoman vaikeaksi saada tosi näkymää mistään. Sri Shankaracharyan opetuksissa esiintyy maininta, että aivan niin kuin fyysinen silmä voi nähdä hyvin, kun se pysyy vakaana eikä vaeltele ympäriinsä, niin mieli voi ymmärtää asioita selkeämmin, kun se on tyyni. Mutta jos se on täynnä pyörteitä, ne vääristävät vision ja luovat illuusion.

Mieltä kutsutaan aistien kuninkaaksi eli rajaksi. Joskus siitä puhutaan yhtenä aisteista kuten *Bhagavad Gitassa*:

Osa omasta Itsestäni muuntuneena maailman elämässä kuolemattomaksi Hengeksi vetää ympärilleen aineeseen verhoutuneet aistit, joista mieli on kuudes.

On ilmeistä, että mieli toimii eräänlaisena aistina, koska se korjaa viiden aistin välittämää tietoa ja antaa ymmärtää, mitä on niiden ulottumattomissa. Esimerkiksi kun varjo lankeaa oven-suuhun, oletamme jonkun olevan tulossa.

Mitä *on* se mieli, jonka suhteen pyrkijän on toimittava näin ankarasti? Patanjali puhuu siitä määritellessään, että jooga-harjoituksessa on kyse *chitta-vritti-nirodhasta*, mikä tarkoittaa mielen (*chitta*) pyörteiden (*vritti*) rajoittamista (*nirodha*). Vedantistien keskuudessa tai Sri Shankaracharyan koulukunnassa termiä *antahkarana* ei käytetä samoin kuin me yleisesti sitä

käytämme, vaan se tarkoittaa mieltä täydellisimmillään. Heille se merkitsee sananmukaisesti kokonaista sisäistä elintä tai instrumenttia sisäisimmän Itsen ja ulkomaailman välillä. Siinä kuvataan olevan neljä osaa: ”minäntekijä” (ahamkara); sisäinen ymmärrys, intuitio eli puhdas järki (buddhi); ajattelu (mains) ja kohteiden erottelu (chitta). Länsimaiset pitävät tavallisesti näitä kahta viimeistä mielen kykyinä abstraktiseen ja konkreettiseen ajatteluun. Kun he ajattelevat noita muita prosesseja, he kuvittelevat niiden jotenkin olevan mielen yläpuolella.

Teosofin pitäisi tunnistaa tässä vedantistien jaossa neljään oma, tuttu atma, buddhi, manas ja alempi mieli. Blavatsky kutsui viimeainittua kama-manakseksi, koska se on se osa manasta, joka toimii halujen kanssa ja on siksi kiinnostunut aineellisista kohteista. Kamaa ei pidä ajatella vain alempien halujen ja intohimojen kannalta, vaan siihen kuuluvat kaikenlaiset halut ja kiinnostus ulkomaailmaan sen itsensä vuoksi. Koko kolminainen korkeampi itse ei siis tästä näkökulmasta ole muuta kuin *antahkarana* (eli sisäinen toimija) monadin ja alemman itsen välillä. Siitä on tullut nelinäinen, koska manas on kaksinainen inkarnaation aikana.

Kolme korkeamman itsen osaa nähdään suuren tietoisuuden eli mielen kolmena aspektina. Atma ei ole itse, vaan se tietoisuus, joka tuntee Itsen; buddhi on tietoisuus, joka tuntee muotojen elämän oman suoran havaintonsa kautta; manas on sama tietoisuus, kun se katsoo ulospäin kohteiden maailmaa. Ja kama-manas on se osa manasta, joka on upotettu tähän maailmaan ja johon tämä maailma vaikuttaa. Todellinen itse on monadi, jonka elämä on suurempaa kuin tietoisuus, mikä on tämän täydellisen mielen, korkeamman Itsen elämää. Siksi Patanjali ja Shankaracharya ovat varsin yksimielisiä siitä, että chitta, kama-manas, alempi mieli on todellisuuden tappaja, ja se on tapettava.

Paljon siitä, mitä teosofit kutsuvat astraaliruumiiksi on luettava mukaan intialaiseen ajatukseen kama-manaksesta eli

chittasta. Blavatskykin puhuu mielen jaosta neljään. Ensin on manas-taijasi, loistava eli valaistunut mieli, joka on todellisuudessa buddhi tai ainakin sen ihmisen tila, jonka manas on sulautunut buddhiin, eikä sillä ole enää omaa tahtoa. Sitten on varsinainen manas, korkeampi manas, abstraktisesti ajatteleva mieli. Sitten on antahkarana, jota termiä Blavatsky käyttää vain tarkoittamaan linkkiä tai kanavaa tai siltaa korkeamman manaksen ja kama-manaksen välillä inkarnaation aikana. Ja lopuksi on kama-manas, joka tämän teorian mukaan on persoonallisuus.

Joskus H.P.B kutsuu manasta deevaegoksi tai jumalalliseksi itseksi erotuksena persoonallisesta itsestä. Korkeampi manas on jumalallinen, koska positiivinen ajattelu on sen. Se on *kriyashakti*, voima tehdä asioita. Todellisuudessa kaikki työ, minkä teemme, tehdään ajatusvoimalla. Kuvanveistäjän käsi ei tee työtä, vaan kättä ohjaava ajatusvoima. Korkeampi manas on jumalallinen, koska sen ajattelu on positiivista. Se käyttää siihen omaa elämäänsä, joka loistaa sen sisältäpäin. Tätä tarkoitetaan sanalla jumalallinen, loistaa, sanasta *div*. Alempi mieli on vain heijastaja. Sillä ei muitten aineellisten asioiden tapaan ole omaa valoa. Se on jotain, jonka kautta valo tai ääni tulee. Se on vain naamio, *persoona*.

Teosofisissa teoksissa antahkaranaa pidetään tavallisesti linkkinä korkeamman itsen ja alemman itsen eli jumalallisen egon ja persoonallisen egon välillä. Alemman itsen *chitta* jättää sen asioiden armoille niin, että elämäämme täällä alhaalla voidaan verrata kokemukseen uimisesta pyörteessä. Mutta sitä seuraa enemmän tai myöhemmin kuoleman jälkeen aika taivasmaailmassa. Ihmistä on pyöritetty, hän on nähnyt monenlaista, mutta ei ole voinut viipyä niissä mieli tyynenä ja vakaana, vaan ainoastaan kama-manaksen välityksellä. Siksi hän ei ole ymmärtänyt niiden merkitystä sielulle. Mutta taivasmaailmassa ego voi laajentaa antahkaranaa, koska kaikki on tyyntä. Ei ole uusia kokemuksia kerättäväksi. Entisiä kokemuksia voi

rauhassa käänneellä ja pohtia, ja omaksua niistä niiden essenssi deevaegoon siinä määrin kuin se sitä kiinnostaa. Siksi *ego* hyvin usein aloittaa persoonallisen elämänsyklusinsa siirtymisellä taivasmaailmaan ja kiinnittää hyvin vähän huomiota persoonallisuuteen sinä aikana, kun se kerää materiaalia.

Tässä tapauksessa se mielen aspekti, jota (Blavatskyn luokituksessa) kutsutaan antahkaranaksi, on toiminnassa vain hyvin vähän ennen taivaselämän alkamista. Mutta jos ihmisen tarkoituksena on tulla astraali- ja mentaalitasojen ekspertiksi fyysisessä ruumiissa eläessään, hänen on tuotava korkeamman itsen positiiviset voimat alas tuota kanavaa pitkin harjoittamalla dharanaa eli keskittymistä tehden näin itsestään koko persoonallisuutensa herran. Toisin sanoen hänen on raivattava pois astraaliset ja mentaaliset pyörteet. Kun ihminen on jonkin alan nero, hänen saattaa olla helppoa käyttää äärimmäistä keskittymiskykyä johonkin erityiseen työhön, mutta kun hän jättää sen, hänen elämänsä on melko todennäköisesti edelleen täynnä näitä pyörteitä. Näinhän emme halua asian olevan. Meidän tähtäimessämme ei ole vähempää kuin näitten pyörteiden täydellinen hävittäminen käymällä kammalla lävitse alempi mieleemme ja tekemällä siitä tyyni ja tottelevainen korkeamman itsen palvelija kaikissa tilanteissa.

Nämä pyörteet saattavat kristallisoitua pysyviksi ennakkoluuloiksi, ja tekevätkin sen varsin usein. Niistä tulee ainekertymiä, jotka muistuttavat känsiä mentaaliruumiissa. Jos silloin yrittää katsoa tuon tietyn ruumiin kautta asioita, niin ei näe selkeästi. Kaikki on vääristynyttä, sillä tuossa kohdassa mentaalaine ei enää ole elävää ja virtaavaa, vaan jähmeää ja mätää. Parannuskeinona on hankkia lisää tietoa, saada aine taas liikkeeseen. Näin ennakkoluulot hajoitetaan ja pestään pois yksi toisensa jälkeen.

Tällä tavoin mieli on suuri todellisen tappaja, sillä sen avulla emme näe kohdetta sellaisena kuin se todella on. Näemme vain kuvat, jotka kykenemme siitä tekemään, ja omaa luomustamme

olevat ajatusmuodot värittävätkä pakosta kaiken. Pankaa merkille, kuinka kaksi ihmistä omine ennakkokäsityksineen muodostaa aivan erilaisen tarinan samasta tilanteesta ja yksimielisinä siitä, mitä varsinaisesti tapahtui. Juuri näin tapahtuu koko ajan jokaisen tavallisen ihmisen kohdalla, emmekä oivalla, kuinka absurdi on asioitten vääristyminen. Oppilaan täytyy voittaa tämä; hänen täytyy ”tappaa tappaja”. Hänen ei tietenkään pidä tuhota mieltään, sillä hän ei tule toimeen ilman sitä, mutta hänen täytyy hallita sitä. Se on *hänen*, muttei *hän*, vaikka se yrittääkin saada ihmisen ajattelemaan niin. Paras tapa voittaa sen vaeltelu, on käyttää tahtoa. Mieli yrittää samaa kuin astraaliruumis, joka yrittää aina vakuuttaa meidät, että se, mitä se haluaa, on meidän oma halumme. Niiden kanssa on toimittava täsmälleen samalla tavalla.

Vaikka pyörteet, jotka täyttävät mielen ennakkoluuloilla ja erehdyksillä ovat poissa, jäljellä on vielä illuusio. Sanskritin sanan *avidya* kääntäminen tietämättömyydeksi ei ehkä ole kovin onnistunut, vaikka se onkin yleisesti hyväksytty. Sanskritissa on usein hienovaraisia merkityssävyjä, joita on vaikea kääntää. Tässä tapauksessa tarkoitetaan kenties enemmän sitä, mikä on epäviisasta kuin tietämättömyyttä. Ihmisellä voi olla laaja tietovarasto ja silti hän voi olla epäviisas. Tieto koskee kohteita ja niiden välisiä suhteita ajassa ja paikassa, kun taas viisaus on tekemisissä sielun eli tietoisuuden kanssa, jonka ruumistuksia nuo asiat ovat. Viisas poliitikko ymmärtää ihmisten mielen, ja viisas äiti ymmärtää lastensa mielen. Huolimatta siitä, paljonko tietää, niin jos on vain aineennäkökyky eikä elämännäkökykyä, niin todellisuudessa on vain epäviisautta eli *avidyaa*. Äly elää yleensä viisauden kustannuksella, on H.P.B sanonut. Tästä epäviisaudesta eli tietämättömyydestä versovat neljä muuta suurta estettä edistymiselle henkisesti, siis yhteensä viisi. Niitä kutsutaan termillä *klesha*.

Jos *avidya* on ensimmäinen este, niin toinen on *asmita*, käsite ”minä olen tämä” tai mitä Mestari kerran kutsui ”minä itse-

persoonallisuudeksi”. Persoonallisuus kehittyy läpi elämän varsin määrätynlaiseksi asiaksi, jolla on määrätty fyysinen, astraalinen ja mentaalinen muoto, ammatti ja tottumukset, eikä sitä vastaan voi olla mitään, kunhan se on hyvä lajinsa edustaja. Mutta jos tämä meissä asustava elämä tulee vakuuttuneeksi, että hän *on* tuo persoonallisuus, hän alkaa pitää huolta sen eduista sen sijaan, että käyttäisi sitä puhtaasti työvälineenä henkisiin tarkoituksiin.

Tämän virheen seurauksena ihmiset menevät kohtuuttomuuksiin varallisuudessa, vallassa ja maineessa. Kun ihminen luo katseensa maataloihinsa, kaupunkitaloihinsa, jahteihinsa ja autoihinsa, maataloihinsa ja tehtaisiinsa, hän paisuu ylpeydestä ja pitää itseään suurena, koska häntä kutsutaan tämän kaiken omistajaksi. Tai hän kuulee nimensä olevan kaikkien huulilla ja tuntee, kuinka tuhannet ihmiset ajattelevat häntä ihailen (tai jopa arvostellen, koska tunnettuus miellyttää usein niitä, jotka eivät yllä maineeseen). Ja hän pitää itseään todellakin suurena persoonana. Tämä on ”minäitse persoonallisuus”, ja se on yksi maailman suurimmista taikauskaisista käsityksistä maailmassa ja todella suuri ongelmien lähde ihmiselle itselleen ja kaikille muille. Henkinen ihminen pitää itseään onnekkaana, jos voi pitää itseään oman kätensä ja aivojensa herrana. Hän haluaa pitää tuhansien muiden kuvan mielessään, jotta voisi auttaa heitä eikä iloitakseen siitä, että hänen kuvansa kopioituu ja suurentuu *heidän* mielessään. Näin ollen minäitse persoonallisuus on Siinä suurin este käyttää persoonallisuutta, ja niin ollen henkiselle edistymiselle.

Kolmas ja neljäs este voidaan käsitellä yhdessä. Ne ovat *raga* ja *dvesa*, sympatia ja antipatia. Nämäkin kumpuavat samasta minäitse persoonallisuudesta. Ei ole asiaankuuluvaa, että se näyttää sympatiansa ja antipatiansa. Se on kuin auto, jolla olisi oma ääni, ja se kohottaisi sen tyytymättömyydenosoituksena, kun sen omistaja ajaa huonolla tiellä tai hyrräisi mielihyvystä, kun tie olisi hyvä. Tie voi olla autolle huono, mutta ajajalle se on hyvä juttu, koska ylipäänsä on olemassa tie, ja

koska hän haluaa päästä johonkin, mikä olisi vaikeaa ilman tietä. On miellyttävää, kun meillä on nojatuolimme, takkatulemme, sähkövalo ja höyryvoima, mutta sen, joka haluaa edistyä, on mentävä uudelle maalle, joskus aineellisestikin, mutta aina ajatuksissa ja tunteissa. Ihmiset pitävät asioista, jotka ovat heidän tottumustensa ja tapojensa kanssa sopusoinnussa. Kaikki, mikä sitä häiritsee, on "huono juttu", ja kaikki, mikä sopii niiden kanssa yhteen ja tehostaa niitä on "hyvä". Tällainen elämännäkemys ei ole sopusoinnussa henkisen edistymisen kanssa. Emme kieltäydy mukavuudesta, kun sellaista osuu kohdalle, mutta meidän on opittava välinpitämättömäksi sitä kohtaan, ja ottamaan asiat sellaisina kuin ne tulevat. Sympatioiden ja anti-patioiden painotuksen on mentävä ja sen tilalle on tultava korkeamman itsen arvio siitä, mikä on hyvää ja mikä huonoa.

Viides este on *abhinivesha*, joka on seurausta siitä, että on kiinnittynyt johonkin muotoon tai elämäntapaan eli persoonallisuuteen. Tästä syntyy vanhuuden ja kuolemanpelko, joita ei ole olemassakaan ihmiselle itselleen, mutta jotka kohtaavat aikanaan persoonallisuutta. Todellinen kuolema elämässä voi tapahtua, mutta tämä viides on ongelma. Ihmiset tuhlaavat nuoruutensa valmistautuessaan mukavuuteen ja turvallisuuteen vanhuudessa, ja sitten tuhlaavat vanhuutensa etsiessään menetettyä nuoruuttaan tai pelkäävät käyttää kehoaan, ettei se vain kuluisi. He ovat kuin mies, joka osti kauniin auton ja istuu autotallissaan ihailleen uutta omaisuuttaan, mutta ei kykene saamaan itseään ajamaan autolla tiellä, ettei sille vain sattuisi jotain. Meidän hommamme on tehdä, mitä korkeampi itse tahoo, ja olla valmis kuolemaankin sen palveluksessa, jos tarpeen.

Kaikki pyörteet mielessä syntyvät näistä viidestä esteestä. Keskittyminen ja meditaatio ovat keinoja, joilla niistä päästään eroon kokonaan. Kun kama-manas ei enää painotu alaspäin, manas voi kääntyä ylöspäin ja siitä tulee *manas-tajasi*.

Toinen sanskritin sana, joka on yhteydessä tähän minäitse-persoonallisuuteen, on *ntana*, joka toisinaan käännetään ylpeydeksi, mutta parempi olisi omahyväisyys. Tämä juuri esiintyy sanassa *nirmanakaya*, joka tarkoittaa *nirmanaa*, olentoa, joka on tämän illuusion tuolla puolen. Blavatsky on sanonut, että on olemassa kolme inkarnoitumistapaa. Ensiksi *avatarojen* tapa, jotka laskeutuvat korkeammista sfääreistä, joihin ovat yltäneet meidän evoluutiosykliämme aiemmissä kierroksissa. Toiseksi tavanomainen tapa, jossa henkilö käy läpi astraali- ja mentaalimaailmat ja ottaa sitten itselleen uuden kehon. Ja kolmas *nirmanakayan* tapa, jossa inkarnoidutaan ilman väliaikaa joskus jopa muutaman päivän kuluttua. H.P.B mainitsee *Salaisessa opissa* kardinaali de Cusan esimerkkinä tällaisesta tapauksesta, kun hän syntyi nopeasti uudelleen Kopernikuksena. Ja hän sanoo, ettei tämä ole mitenkään epätavallista. Hän puhuu tällaisista henkilöistä adepteina eli ekspertteinä, mutta ei käytä sanaa samoin kuin me, vaan tarkoittaa, että he ovat adaptoituneita eli asiantuntijoita astraali- ja alemmalla mentaalitasolla. Hän sanoo niiden toimivan toisinaan henkinä spiritistisissä istunnoissa, ja että mustat veljet vastustavat heitä kovasti oletettavasti heidän oman edistymisensä ja ihmiskunnan edistymisen vuoksi.

H.P.B selittää, että *nirmanakayoja* on kahta tyyppiä: ne, jotka ovat luopuneet taivasmaailmasta ja ne, jotka myöhemmin korkeammassa vaiheessa ovat luopuneet siitä, mitä kutsutaan nirvanaksi jäädäkseen auttamaan maailman edistymisessä. Modernissa teosofisessa kirjallisuudessa sillä tarkoitetaan viimemainittuja, mutta tässä keskitymme alempaan luokkaan. Ihminen, joka on tappanut tappajan, on pääosin hävittänyt viisi estettä, ja hänestä on tullut korkeamman itsen palvelija, jolloin hänessä ei ole mitään, mikä ei ole hyväksi korkeamman itsen tarkoituksille. Hänen *antahkaranansa* on niin laajentunut, että hän on ruumiillisen elämänsä aikana täysin yhteydessä korkeampaan itseensä, ja tämä itse ottaa kaiken aikaan sen, mitä tarvitsee. Mehiläinen voi käydä kukassa, milloin haluaa, sillä

myrsky ei raivoa. Ja kun fyysinen ruumis on kuollut, persoonallisuuden hienompi osa voidaan käyttää uudelleen seuraavassa inkarnaatiossa, koska se ei ole täynnä pyörteitä, jotka edustavat kiinteitä haluja ja tiukkoja mielipiteitä, itsekkäitä tunne- ja ajattelutapoja.

LUKU 4

TODELLINEN JA EPÄTODELLINEN

6. Sillä kun hänen oma muotonsa tuntuu hänestä epätodelliselta, niin kuin kaikki unessa nähdyt muodot tuntuvat valveilla ollessa.

7. Kun hän on lakannut kuulemasta monia, hän voi erottaa YHDEN – tuon sisäisen äänen, joka tappaa ulkoisen.

C.W.L. Unennäköä ja valveillaoloa käytetään usein vertauksena itämaisessä filosofiassa. Siitä on oma hyötynsä, mutta meidän on oltava tarkkoja, jotta emme anna sen johtaa meitä väärinkäsitykseen. Kun heräämme tavanomaisesta unesta, oivallamme, että aistejamme on huijattu, että se, mitä luulimme tuolloin todelliseksi kokemukseksi, ei todellisuudessa ollut mitään sellaista. Mutta näin ei ole, kun heräämme henkisen todellisuuden havaitsemiseen. Heräämme korkeampaan ja laajempaan elämään. Havaitsemme ensi kertaa musertavat rajoitukset, joissa olemme tähän asti eläneet pahaa aavistamatta. Mutta se ei tarkoita, että elämämme on ollut tuohon saakka pelkästään hyödytöntä petkutusta. Korkeampiin asioihin herääminen saa aiemman mielentilamme näyttämään irrationaaliselta, mutta loppujen lopuksi vain suhteellisesti. Toimimme silloin valomme perusteella, tiedolla, jota meillä oli. Nyt meillä on niin paljon enemmän, että ajattelumme ja toimintamme linjat ovat muuttuneet täysin.

Eivät edes vedantistit voi kieltää sitä, että tällä fyysisellä unitasollamme on arvonsa valaistuksen tuottajana. Ihminen voi nähdä unta, että käärme uhkaa häntä ja hän on hädissään. Lopulta käärme pistää häntä, ja hän herää shokissa ja on

helpottunut huomattessaan, että kokemus oli pelkkä illuusio. Ja kuitenkin illusorisen käärmeen hyökkäys oli se, joka hänet heittäi todellisempaan elämään. Samoin Krishna kertoo *Bhagavad Gitassa*, että viisaus on parempaa kuin maallinen hyvä, koska ”kaikki toiminta kulminoituu viisaudessa”. Suuri opettaja ei halveksinut toiminnan elämää, vaan kannusti siihen kaikin tavoin. Ja kuitenkin hän sanoi, ettei tulisi kiinnittyä tuohon toimintaan ja asioihin, joiden kanssa siinä ollaan tekemisissä, vaan etsiä pelkästään viisautta, joka on niistä saatavissa. Ihmisen oma tosi olemus on viisautta, onhan hän osa Logosta. Jos hän kuuntelee viisauden ääntä, hänestä tulee yhä parempi itsensä ja elämänsä herra. Sisäinen ääni tekee lopun ulkoisesta melusta, joka johtaa tavallisen ihmisen kuumeista toimintaa.

On aivan totta, että ihmisen tulisi lakata kiinnittämästä huomiotaan moniin häntä ympäröiviin ja häntä koskettaviin asioihin, ja että hänen tulisi kääntyä sisäänpäin sitä kohti, joka tarkkailee tätä kaikkea. Mutta hän ei ole täysin vapaa tekemään niin, ennen kuin hän on suorittanut täydellisesti dharmansa ulkoisessa maailmassa. Jokainen voi velvollisuuksistaan huolimatta pitää korkeampia asioita tärkeämpänä kuin maanpäällisiä. Mutta hän ei ehkä ole vapaa omistamaan koko elämänsä korkeammalle työlle ennen kuin hän on täyttänyt karman vaatimukset, jotka hän on tehnyt edellisissä elämässään tai aiemmin nykyisessä elämässä. Hän saattaa varmasti *tuntea vairagyaa*, mutta hänen täytyy säilyttää riittävä kiinnostus hänelle vielä kuuluvia fyysisiä velvollisuuksia kohtaan ja hoitaa ne niin täydellisesti kuin voi.

Jos hänen vapautumishalunsa on tarpeeksi voimakas, ja ellei hänen karmansa aseta hänen tielleen ylitsepääsemättömiä esteitä, niin hän tulee todennäköisesti huomaamaan, että hänen edessään avautuu kohta polku vapauteen. Minulla on itselläni kokemus tällaisesta. Sain Mestariltani viestin, jossa tarjottiin eräitä tilaisuuksia, jotka kiitollisena otin vastaan. Mutta jos tämä suosiollinen tarjous olisi tehty vähän aikaisemmin, en olisi kyennyt ottamaan sitä vastaan, koska en olisi ollut vapaa.

Minulla oli kannettavanani selvä velvollisuus, jota en mitenkään olisi voinut laiminlyödä.

Vairagyassa on kaksi osaa; alempi vairagya eli *apara* ja korkeampi vairagya eli *para*.

Ulkoisiin asioihin kiinnittymisestä vapautumisessa on kolme vaihetta. Ensiksi ihminen kyllästyy asioihin, jotka aiemmin toivat hänelle mielihyvää, mutta hän on pahoillaan, että on kyllästynyt niihin. Hän haluaisi vielä nauttia niistä, mutta ei voi. Siksi hän etsii tyydytystä muualta. Lopuksi kun hän on nähnyt vilahduksen korkeammista asioista, hänen henkiset halunsa heräävät, ja ne osoittautuvat niin puoleensavetäviksi, ettei hän ajattele enää muita. Tai sitten kun hän on oppinut, että on olemassa korkeampia asioita ja päättänyt lähteä seuraamaan niitä, hän asettuu toisessa vaiheessa panemaan merkille, mitä huonoja puolia alemmissä asioissa on niin, että hän ikään kuin kehittää eräänlaisen keinotekoisien vastenmielisyyden niitä kohtaan. Tai sitten hän päättää lujasti hylätä niiden vetovoiman ja näännyttää halunsa niitä kohtaan. Ja lopuksi kuten edellä, mutta monien vaihteluiden jälkeen ihminen näkee korkeamman, hän kuulee sisäisen äänen, joka tappaa ulkoisen. Silloin hänen vairagyasensa on korkeampaa.

Kamppailun keskivaiheessa käy usein niin, että ihminen kehittää positiivisen vastenmielisyyden aiemmin mielihyvää tuoneisiin asioihin. Tämä on tavallisesti merkki siitä, että hän on vasta äskettäin päässyt vapaaksi niiden kahleista ja pelkää yhä niiden vetovoimaa. Hänestä tuntuu, että niiden läheisyys tahrii häntä helposti niin, että hän tekee hyökkäyksiä ja yrittää tuhota ne järjettömällä vihalla. Kaikki nämä toisen vaiheen eri aspektit ovat alemman vairagyan muotoja.

8. Vasta silloin, ei aikaisemmin, hylkää hän asat'in, epä-toden, tullakseen sat'in, toden, valtakuntaan.

Ollaanpa nyt tarkkoja tässä, ettei ymmärretä väärin. Monet ovat olettaneet, että tämä kappale tarkoittaa, että alemmat tasot ovat pelkkää illuusiota, mutta sitä tässä ei tarkoiteta. Olen jo kirjoittanut todellisesta ja epätodellisesta ja selittänyt, että jokainen taso on todellista tietoisuudelle, joka toimii sillä tasolla. Totuus on, että ennen kuin ihminen kykenee kuulemaan sisäisen äänen ja katsomaan elämää korkeampien tasojen näkökulmasta, ei hänellä ole todellista käsitystä totuudesta, joka on tämän kaiken meitä ympäröivän monimutkaisen ilmennyksen takana.

9. Ennen kuin sielu voi nähdä, on saavutettava sisäinen sopusointu ja fyysisten silmien on tultava sokeiksi kaikelle harhalle.

10. Ennen kuin sielu voi kuulla, on kuvan (ihmisen) tultava yhtä kuuroksi karjunnalle kuin kuiskaukselle, elefanttien mylvinnälle kuin kultaisen tulikärpäsen hopeanheleälle surinalle.

11. Ennen kuin sielu voi käsittää ja muistaa, on sen yhdyttävä Hiljaiseen Puhujaan, kuten se muoto, johon savi muovailtaan, on ensiksi ollut yhtyneenä savenvalajan mieleen.

Sisäinen sopusointu egon ja sen käyttövälineiden välinen sopusointu ja samoin käyttövälineiden keskinäinen sopusointu. Keskiertoihmisessä on käynnissä jatkuvaa jännitystä astraaliruumiin ja mentaaliruumiin, halujen ja mielen välillä, eikä kumpikaan ole vähäisimmässä määrinkään virittäytynyt egoon tai valmis toimimaan sen käyttövälineenä. Persoonallisuus täytyy

puhdistaa, ja kanava sen ja egon välillä avata ja laajentaa. Ennen kuin tämä on tehty, niin persoonallisuus näkee kaiken ja kaikki vain omasta rajoitetusta näkökulmastaan. Ego ei voi nähdä, mitä on tekeillä. Se näkee vain persoonallisuudessa vääristyneen kuvan, joka on kuin kamera, jonka vaurioitunut linssi vääristää valonsäteet ja väärä filmi tekee kaikesta epäselvää, määrittämätöntä ja epätasaista.

Siksi useimpien ihmisten ego ei saa persoonallisuudesta mitään tyydytystä ennen taivasmaailmaa. Ego saa toden väärästä, ja tunnistaa todellisen sen nähdessään ja hylkää väärän. Mutta yleisesti kun se luo silmänsä alaspäin persoonallisuuteen, se löytää niin älyttömän asiaan kuulumattomien ajatusmuotojen sekasotkun, että se ei erota mitään selkeää. Se kääntyy epätoivoissaan pois päin ja päättää odottaa taivasmaailman hiljaisuutta ennen kuin yrittää poimia totuudenmuruja tästä kaaoksesta. Noissa rauhallisemmissa oloissa, kun viimeisen fyysisen elämän tunteet ja ajatukset tulevat esiin yksi kerrallaan ja näyttävät tuon maailman elävässä valossa, ne tutkitaan selkeällä näkemyksellä, akanat heitetään pois ja arvokas osa säilytetään. Oppilaan täytyy yrittää saada aikaan tällaiset olosuhteet vielä fyysisessä ruumiissa ollessaan puhdistamalla persoonallisuutensa ja harmonisoimalla se sielun kanssa.

Henkilökohtaisten virheiden mahdollisuus on lähes rajaton. Oletetaan, että mato, lintu, apina ja kulkija katsovat samanlaisesti puuta. Ensimmäinen pitää sitä ruokana, toinen talona, kolmas kuntosalina ja neljäs sateensuojana. Kuvat eroavat toisistaan ja ovat erilaisia kuin puun oma kuva itsestään.

Näkeminen suuntautuu katsomaan sitä, mikä on ulkopuolella, kuunteleminen viittaa siihen, mikä tulee sisältäpäin. Ihmisen on hiljennyttävä, jos hän haluaa kuulla vielä hennon äänen. Dharana eli keskittyminen saa aikaan tämän hiljaisuuden. Jos sielun on määrä kuulla sisäinen ääni varmasti ja tarkasti, ulkoisen ihmisen täytyy pysyä järkkymättömänä kaikista ulkoisista

seikoista, elämän mekastajien metelistä, joka iskeytyy häntä vasten samoin kuin pehmeiden väreiden hiljaisesta murinasta. Hänen täytyy oppia olemaan hyvin hiljaa vailla haluja tai vastenmielisyyksiä.

Intuitiota voi tuskin saada heräämään muulloin, paitsi kun ihminen on täysin halukas vastaanottamaan sen käskyjä parhaimpana ja hyväksyttävimpänä oppaana ilman omien persoonallisten halujen tunkemista mukaan. Ei ole mitään hyötyä kysyä intuitiolta ratkaisua johonkin käyttäytymisongelmaan, jos ihminen samanaikaisesti toivoo, että vastaus olisi sitä tai tätä. Harvoja tilanteita lukuun ottamatta, joissa intuitio on epätavallisen vahva, ihminen voi kuulla erehtymättömän oppaansa, sisäisen äänen ennen kuin persoonalliset halut ja vastenmielisydet ovat lakanneet olemasta, kun ulkoisen maailman ääni ei enää voi häntä käskeä.

Ennen kuin sielu voi täysin erottaa ulkoapäin tulevan opetuksen sisältäpäin tulevasta intuitiosta, on tapahduttava toinenkin harmonisointumisprosessi, jossa manas vähitellen virittäytyy tahtoon, joka antaa *suunnan* elämälle.

Tietoisuudenkehityksessä on kolme vaihetta. Kokelaan polulla ihmisen korkein tietoisuus toimii ylemmällä mentaali-tasolla. Ensimmäisen vihkimyksen jälkeen neljänteen saakka se kapuaa tasaisesti buddhisen tason läpi ja päättyy lopuksi atmiselle eli henkiselle tasolle. Silloin se yhdistyy tahtoon, hänen kohtalonsa hallitsijaan ja johtavaan toimijaan. Kun hän keskivaiheilla ollessaan olisi sanonut ”tapahtukoon sinun tahtosi, ei minun”, hän sanoo nyt ”sinun tahtosi ja minun tahtoni ovat yhtä”. Aivan kuten suunnitelma ruukusta tehdään ensin savenvalajan mielessä, ja rodun malli Manun mielessä, kun hän on vastaanottanut sen ylhäältä, niin monadi on jo piirtänyt meidän jokaisen saavutusten päämäärän, ja tuonut sen jälkeen alas evoluutioelämään tietoisien ihmisen henkinen prinssiippi sisällään.

Sillä, että näissä kolmessa säkeessä käytetään sanaa sielu, on siis syynsä. Sielu kulkee edistyksen polulla, ei persoonallisuus. Polun ensimmäisellä puoliskolla se yhdistyy yhä täydemmin buddhiin ja muodostaa henkisen sielun, manas-tajasin. Mutta kaikki työ tapahtuu atman, hiljaisuuden äänen ohjauksessa.

LUKU 5 VAROITUKSEN ÄÄNI

12. Sillä silloin sielu kuulee ja muistaa.

13. Ja silloin sisäiselle korvalle puhuu –

HILJAISUUDEN ÄÄNI

Ja sanoo:

14. Jos sielusi hymyilee kylpiessään elämäsi päivänpaisteessa, jos sielusi laulaa lihan ja aineen kotelossaan, jos sielusi itkee harhalinnassaan, jos sielusi ponnistelee katkaistakseen hopealangan, joka sitoo sen MESTARIIN⁴, niin tiedä, oi oppilas, että maata on sielusi⁵.

H.P.B:n huomautus:

⁴ ”Suuri Mestari” on lanoiden eli chelojen käyttämä nimitys, joka tarkoittaa korkeampaa itseä. Se vastaa Avalokiteśvaraa ja on sama kuin buddhalais-ten okkultistien ādibuddha, bramiinien ĀTMAN, ”Itse” (korkeampi itse), ja muinaisten gnostikkojen KHRISTOS.

⁵ Sielu tarkoittaa tässä inhimillistä egoa eli manasta, jota meidän okkulttises-sa seitsenjaottelussamme sanotaan inhimilliseksi sieluksi (ks. Salainen Oppi) erotukseksi henkisistä ja eläimellisistä sieluista.

C.W.L. Okkulttisissa kirjoissa puhutaan toistuvasti hiljaisuuden äänestä, ja huomaamme usein, että se, mitä yhdessä paikassa sanotaan, eroaa siitä, mitä sanotaan toisissa. Seuran varhaisimpina aikoina meidän oli tapana pohtia sen tarkkaa merkitystä ja yrittää saada se merkitsemään aina samaa. Vasta

pitkäaikaisen tutkimisen jälkeen huomasimme, että se on yleistermi. Jokaisen hiljaisuuden ääni on se, joka on peräisin siitä osasta häntä, joka on korkeampi kuin mihin hänen tietoisuutensa yltää, ja luonnollisesti tämä muuttuu, kun hänen evoluutionsa menee eteenpäin. Niille, jotka toimivat persoonallisuudestaan käsin, egon ääni on hiljaisuuden ääni, mutta niille, jotka ovat saaneet persoonallisuutensa täysin hallintaan ja tehneet sen yhdeksi egon kanssa niin, että ego voi käyttää sitä täydellisesti työssään, se on atman, nirvanisen tason kolminaisen hengen ääni. Kun tähän on päästy, niin vielä on hiljaisuuden ääni, monadin ääni yhtä tasoa ylempää. Kun ihmisen ego ja monadi ovat yksi ja sama ja hän saavuttaa adeptiuden, niin edelleen laskeutuu hiljaisuuden ääni hänen luokseen ylhäältä, mutta silloin se on ehkäpä yhden jumaluuden ministerin ääni, yhden planeettalogoksen ääni, kuten heitä kutsutaan. Ehkäpä hänelle se on Aurinkologoksen itsensä ääni, ja hänellekin on vielä sellainen, ja sen täytyy olla vielä korkeamman Logoksen ääni. Kuka tietää?

“Elämäsi päivänpaiste” viittaa niihin aikoihin persoonallisessa olemassaolossamme, jolloin onni hymyilee meille, ja kaikki tuntuu valoisalta ja reilulta. Ego, joka paistattelee tässä nautinnossa ja erehtyy pitämään sitä korkeamman itsen todellisena onnellisuutena, ei ole vielä kokenut korkeampaa vairagyaa, joka tukahduttaa ulkoiset äänet. Annie Besant on selittänyt *Aikain Viisaudessa*, miten ihminen, josta tuntuu, ettei mikään maan päällä voi tyydyttää häntä, ei edes tavallisten kuolevaisten suurimmat ilot, voi voimakkaan, mutta tyynen tahdonponnistuksen avulla kohota yhdistymään korkeampaan tietoisuuteen ja huomata olevansa vapaa ruumiista. Mutta näin on vain niiden kohdalla, jotka täyttävät ensimmäisen ehdon, joita ei mikään muu kuin yhdistyminen voi tyydyttää.

Kolme ruumista fyysinen, astraalinen ja mentaalinen, jotka tottumuksineen muodostavat persoonallisuuden, ovat todellisuudessa toukankotelo, jossa perhonen vähitellen muodostuu. Nykyisessä toukkavaiheessa sielun on oltava ruumiissa ja

maailmassa, muttei ruumiista ja maailmasta. Sen ei tule hyväksyä tätä elämää omakseen, vaan täytyy oivaltaa, että se on riippumaton käyttövälineistään. Tässä täytyy taas varoa väärinymmärrystä. On todellakin oikein hyvä ja jopa tarpeellista, että sielu iloitsee ylöspäisellä polullaan, että se hymyilee, että se laulaa kotelossaan. Siitä ei ole mitään vahinkoa, vaan jopa paljon hyvää. Mitä se *ei* saa tehdä, on laulaa, *koska* on kotelossa tai minkään takia, mitä tapahtuu tälle ulkoiselle kuorelle. On kauhistuttavan väärin, että sielu itkisi illuusioliinnassaan, sillä masennus ja surullisuus ovat aina väärin. Mutta sitähan tässä ei tarkoiteta. Se. Mitä Aryasanga yrittää kertoa meille hienostuneen runollisella kielellään, on, että sielun ei pidä iloita eikä surra minkään takia, mikä kuuluu koteloon eli linnaan eli ulkoiseen muotoon tai mihinkään ulkoiseen muotoon. Sen on oltava välinpitämätön muodon suhteen eikä antaa sen vaikuttaa, mitä muodolle tapahtuu. Jollei se ole välinpitämätön, se on edelleen maasta, edelleen sotkeutuneena tähän alempaan maailmaan eikä siten vielä valmis täydelliseen vapauteen.

Kaikkialle ympärillämme tapahtuu ikuista muutosta, mutta sielun on painettava eteenpäin tiellään uupumatta, pelkäämättä muutosta, sillä on heikkoutta antaa näiden ulkoisten seikkojen vaikuttaa. Mutta aika on todellisuudessa pyrkijän ystävä, sillä juuri hienommat, korkeammat ja sisäisemmät asiat ovat vähiten alttiita ajanhampaalle. Tämän totuuden okkultisti oppii kokemuksesta ja tiedosta, joten muutokset ulkoisissa asioissa ovat viimeisiä huolestuttamaan häntä.

Hopea, puhtauden symboli on lanka, joka yhdistää sielun korkeampaan itseen. Kaikki liike, mitä sielulla on ruumiin, tunteitten tai ajattelun epäpuhtauden kanssa, on kamppailua tämän hopealangan katkaisemiseksi, kiusaus olla kuuntelematta pientä, hiljaista ääntä.

Blavatsky käyttää viitteessään sanaa Mestari epätavallisessa merkityksessä, kun hän sanoo, että tsheelat eli oppilaat

käyttävät sitä näin. Myöhemmässä teosofisessa kirjallisuudessa tämä arvonimi on varattu rajalliselle lukumäärälle Suuren valkoisen veljeskunnan jäseniä, jotka ottavat oppilaita niiden joukosta, jotka vielä elävät maailmassa. Heidän lukumääränsä on hyvin pieni. Näyttää siltä, että yksi adepti kustakin säteestä on osoitettu tähän työhön, ja kaikki jotka kuuluvat hänen säteeseensä, käyvät hänen käsiensä kautta. Kukaan adepti-luokkaa alempi ei saa ottaa täyttä vastuuta oppilaasta, vaikka sellaisia, jotka ovat olleet oppilainen vuosia, käytetään usein sijaisina, ja heidän etuoikeutensa on saada auttaa ja neuvoa lupaavia nuoria pyrkijöitä. Näitä vanhempia oppilaita harjoitetaan vähitellen heidän tulevaa työtään varten, jolloin heistä tulee vuorostaan adepteja. He oppivat ottamaan Mestareiltaan yhä enemmän rutiinitöitä hoitaakseen, jotta nämä vapautuvat korkeampiin tehtäviin, joita vain he voivat hoitaa. Kandidaattien alustava valinta oppilaisuuteen on nykyisin jätetty suuressa määrin näitten vanhempien oppilaiden käsiin, ja kandidaatit linkitetään tilapäisesti tällaisiin oppilaisiin eikä suoraan suuriin adepteihin. Mutta oppilaat ja Mestari ovat niin ihmeellisesti yhtä, että siinä on ”ero ilman eroavaisuuksia”.

Termit, joita Blavatsky käyttää näissä alaviitteissä, on helppompi ymmärtää, jos tutkimme hiukan erilaisia kolminaisuuksia universumissa ja ihmisessä. Kaikki tietävät kokemuksesta, että on olemassa kaksinaisuuksia kuten se, joka tietää ja se, mitä tiedetään, se, joka näkee ja se, mitä nähdään, subjekti ja objekti. Tämä on vanha kokemusmaailmaa koskeva jako kahteen, henkeen ja aineeseen käyttäksemme kaikkein yleisintä, tavalliseen ymmärrykseen kuuluvaa sanaparia. Henki eli tietoisuus ja aine ovat vastakohtapari – henki on aktiivinen prinssiippi ja aine passiivinen; hengellä on keskus, muttei kehää, aineella on kehä, muttei keskusta; henki liikkuu itse, ainetta liikutetaan ulkopuolelta. Näissä kahdessa meillä on myös todellisuuden jakautuminen jumalalliseen ja aineelliseen; vapaaseen ja sidottuun; omalla valollaan valaisevaan ja valoa heijastavaan.

Kun katsoo tarkemmin, niin näkee, että nuo kaksi ikään kuin näyttävät näyttämöllä jonkin läsnä ollessa. Ne eivät ole prinssiippi no.1 ja prinssiippi no.2, kuten monet ajattelevat, vaan no.2 ja no.3, sillä se, joka katsoo niiden vuorovaikutusta, on no.1. No.2 on Jumala, *joka nähdään*, mutta no.1 on Jumala, joka on todellinen itse, joka saa aikaan kaiken vuorovaikutuksen no.2 ja no.3 välillä.

Kristillisessä terminologiassa Kristus on Jumala, joka nähdään. ”Kukaan ei ole milloinkaan nähnyt Jumalaa.” Ja kuitenkin Kristus sanoi; ”Minä ja Isä olemme yhtä.”

Tämä tuo meille termin avalokiteshvара. Tämä sana on yhdistelmä sanoista *avalokita* (nähdä) ja *Ishvara* (Jumala, Hallitsija). Tämä tarkoittaa korkeampaa itseä hengen ja aineen kaksinaisuudessa universumissa. Apostoli Johannes sanoi, että ”kolme hallitsee taivaassa, Isä, Poika ja Pyhä henki.” Sana, Logos, Avalokiteshvара on toinen. Hän on Kristus, Jumala, joka nähdään. Tämä on universaalinen henki eli purusha erotuksena aineesta eli prakritista. Ihminen on tietoisuus, joka katselee ainetta, ja tämä Jumala on kirkastettu eli universaalinen ihminen, ylimmäinen subjekti. Analysoikaa itseänne, ja löydätte heijastuksen tästä – sisäisestä Jumalasta itsessänne. Ja kuitenkin tämä Jumala näkee vain todellisen jumalallisen ihmisen, Itsen, ”minän”, joka pitää sisällään sekä subjektin että objektin.

Tämä ”minä” ei ole uusi subjekti, joka todistaa entisestä subjektista ja objektista, jotka on pantu yhteen muodostamaan nyt uusi yhdistelmäobjekti. Tämä ”minä” on kaikki, mitä on sanottavaa. Jokainen ajatteleva ihminen voi katsella omaa ruumistaan ja toisinaan astraali- ja mentaaliruumistaankin ja kutsua sitä ”siksi”, hän voi siis katsoa sitä kuin objektia. Hänellä voi myös olla käsitys tietoisuudesta eli subjektista naapurissaan, ja hän voi arvella, että se on samanluontoinen kuin tietoisuus (pitäen sisällään tahdon, tunteet ja ajattelun), joka on hänessä itsessään. *Mutta nyt hän tekee suuren virheen* antaessaan yhdelle asialle kaksi eri nimeä. Hän kutsuu sama asiaa ”sinäksi”,

kun hän näkee sen naapurissaan, mutta "minäksi", kun hän katsoo itseään! Katsokoon hän tietoisuutta eli subjektia itsessään kuten hän katsoo sitä toisissa ja kutsukoon sitä "sinäksi" pitäen sitä vain yhtenä suuresta "sinä-merestä", joka muodostaa Logoksen kuten vesipisarat muodostavat valtameren. Silloin hän on valmis siirtymään tietoisuuden tuolle puolen ja tavoittamaan todellisen "minän", Itsen eli Jumalan, jota ei nähdä. Tietoisuus, "sinä", on osa Avalokiteshvaraa, Jumalaa, joka nähdään, Kristusta, valoa, joka valaisee jokaisen ihmisen, joka tulee maailmaan samoin kuin ruumiit ovat osa kosmisen aineen valtamerä. Kummatkin ovat yhtä lailla ei-Itseä. Kukaan ei ole *nähty* ylimmäistä Jumalaa, ei edes Poika.

Tätä kolminaisuutta on tarkasteltu eri tavoin: T. Subba Rao on kuvannut Avalokiteshvaraa seuraavasti: "Parabrahmania itsessään ei voi nähdä sellaisena kuin se on; Logos näkee sen hunnutettuna, ja tuo huntu on mahtava kosminen aine." Ja edelleen: "Kun Parabrahman on ilmentynyt toisella puolen Egon ja toisella puolen mulaprakritina, se toimii yhtenä energiana Logoksen kautta." Tällaisissa kuvauksissa piilee suunnaton vaara. Pelkkä sanan "se" käyttö tällaisessa yhteydessä voi saada aikaan vaikka mitä. Itsessään totuus täytyy löytää – vain se, että minä on minä, voi ratkaista tämän mysteerin, joka on niin helppo, mutta jota ihmiset eivät näe. On myös voimakasta vastustusta sanan Jumala käyttämisestä merkitsemään Parabrahmania, sillä Jumalan ajattelemisen on nähdyn ajattelemista, siis Avalokiteshvara ajattelemista, ja että Jumala on loppujen lopuksi "sinä" tai pikemminkin kaikki "sinät".

Subjektikäsitukseen eli "sinään" kuuluu aikarajoitus; objekti käsitukseen eli "siihen" kuuluu paikkarajoitus. Mutta liike on mysteeri sekä ajassa että paikassa. Jotkut muinaiset tutkijat väittivät, että mikään ei todellisuudessa voi liikkua, koska "ei voi liikkua paikassa, jossa on, eikä varmastikaan voi liikkua paikassa, missä ei ole". Mutta subjektit voivat liikkua ajassa, ja

objektit voivat liikkua paikassa, koska kaikki liikkuu Parabrahmanissa. Sekä aika että paikka ovat toissijaisia liikkeelle oikein käsitettynä.

“Ja nämä kolme ovat yksi.” Mulaprakriti, ilmennyksen juuri, perusaine, ulkoinen oleminen ei ole jotain muuta kuin Parabrahman, vaan sama tietoisuuden rajoitusten läpi nähtynä. Parabrahman on ajan tuolla puolen ja näyttää siksi olevan paikallaan, ja siitä syntyy paikka, mulaprakritin luonteenpiirre, mikä on todellisuudessa paikka, joka sisältää kaiken, mikä on joskus ollut tai tulee olemaan olemassa kaikissa kolmessa aikamuodossa – menneisyydessä, nykyisyydessä ja tulevaisuudessa. Silloin universaalinen tietoisuus, suuri ihminen, jota myös dai-viprakritiksi kutsutaan (jumalallinen ilmennys) mulaprakritin (aineellinen ilmennys) vastineena, on Avalokiteshvara, Ishvara tai Hallitsija tai Jumala, *joka nähdään* vastakkaisuutena Parabrahmanille, kolminaisuuden ensimmäiselle jäsenelle, jota sekään ei näe suoraan.

Ihmisen tietoisuuden ylemmässä kolmiossa meillä on tämä suuren kolminaisuuden heijastuma. Siksi Blavatsky sanoo, että korkeampi itse, jolla hän tarkoittaa buddhia eli intuitiivista rakkautta, on Avalokiteshvaran *vastine*. Universaalisen todellisuuden sekoittaminen ajattelussa atma-buddhi-manakseen – ihmistietoisuuden kolmeen tietoisuus-moodiin – aiheuttaa vakavan virheen, mutta niiden kahden välillä vallitsee analogia. Suuri kolminaisuus heijastuu ihmisessä eri tavoin, ja esiintyy yhdessä muodossa hänen tietoisuutensa kolmessa aspektissa. Niinpä atma, buddhi ja manas heijastava pienemmässä piirissä universaalisen kolminaisuuden erityispiirteitä. Atma on Itsen tietoisuus, ja myös tahto, joka antaa itselle suunnan. Manas, toinen napa on maailman tietoisuus, ja sen ajatusvoima tekee kaiken työn, vaikka se toteutettaisiin käsien avulla. Mutta näiden kahden välillä oleva buddhi on tietoisuuden, subjektiivisuuden essenssi. Näin suuri kolminaisuus kopioituu egon tietoisuudessa.

Tämä luonteeltaan kolminaisen keskimmäisen jäsenen tuolla puolen on monadi, Parabrahmanin edustaja hänessä, hänen todellisen ja absoluuttisen nirvanan tila tietoisuuden tuolla puolen. Atma on hänen väärä ja suhteellinen nirvanatila nirvanisella tasolla, hänen viimeinen illuusionsa, joka pysyy olemassa neljännen ja viidennen vihkimyksen välissä. Kuten monadi on tietoisuuden kolminaisuuden yläpuolella, niin persoonalliset ruumiit ovat sen ulko- tai alapuolella. Ne tunnetaan vain manaksen heijastuksina. Polun ensimmäisellä puoliskolla (ensimmäisestä neljänneen vihkimykseen) ihmisellä on paljon työtä noitten persoonallisten rajoitusten, "sen" illuusion poiskaristamisessa. Toisella puoliskolla hän tekee työtä vapautuakseen "sinän" illuusiosta.

On vielä muutama seikka Blavatskyn huomautuksissa pohdittavaksi. Hänen viittauksensa adi-buddhaan ja atmaan vaatii kommentointia, joskin kommentti gnostilaisten Kristoksesta on täysin selvä edellä sanotun perusteella. "Brahmaanien atma" on pikemminkin sitä, mitä buddhalaiset ajattelivat brahmaanien tarkoittavan termillä (ja mitä ehkä monet brahmaanit, joilta heidän filosofiansa varsinainen ydin jäi ymmärtämättä, ajattelivatkin). Se on henkinen sielu ihmisessä, josta Buddha sanoi, ettei se ollut perimmiltään pysyvä. Jopa Kristus (korkeampi itse) ihmisessä on viime kädessä kuolevainen. Niin kaunis ja ihmeellinen kuin se onkin ja kaukana tavallisten ihmisten vision tuolla puolen, niin senkin on vihdoin viimein luovuttava elämästään, tulla yhdeksi Isän kanssa. Se on "minäksi" naamioitunut "sinä" henkisissä ihmisissä aivan kuten aiemmin evoluutiossa absurdi persoonallisuus "se" väitti olevansa "minä". Mutta kun ortodoksisibuddhalainen sanoo, että heidän uskonsa atman on väärin, hän ei ole ymmärtänyt todellisen brahmiinijattelun korkeuksia eikä varsinkaan Sri Shankaracharyan opetusta tästä seikasta. Hän oli todellakin yhtä Buddhan kanssa anatma opissaan, koska hän tarkoitti atmalla monadia, ihmisen sanoinkuvaamatonta Parabrahman-aspektia. Buddha näki, että ihmiset kutsuivat "sinää" atmaksi, itseksi, ja yrittää erottaa irrottaa ne tästä

virheestä sanomalla, että se, mitä se kutsuivat ”minäksi”, oli katoava.

Alaviitteessä Blavatsky sanoo, että Avalokiteshvara on sama kuin adi-buddha. Hän laajentaa toteamustaan aiheesta *Salaisessa opissa* seuraavasti:

Esoteerisessa ja jopa eksoteerisessa pohjoisbuddhalaisuudessa adi-buddha . . . . Yksi tuntematon, ilman alkua ja loppua, sama kuin Parabrahman lähettää kirkkaan säteen pimeydestään. Tämä on Logos, ensimmäinen eli Vajradhara, ylimmäinen Buddha, jota kutsutaan myös Dorjechangiksi. Kaikkien mysteerien herrana hän ei voi ilmentyä, mutta hän lähettää ilmenyksenmaailmaan sydämensä – ”timanttisydämen”, Vajrasattvan eli Dorjesempan. Tämä on luomisen toinen Logos.

Tässä otteessa hän osoittaa selvästi, että ensimmäinen ja toinen Logos ovat adi-buddha ja avalokiteshvara, sillä se on sama kuin vajrasattva. Siksi kun hän puhuu niistä yhtenä, se ei voilla muuta kuin samaa kuin kristityt puhuvat Kristuksesta yhtenä Isän kanssa.

Termien Adi-buddha ja Avalokiteshvara merkityksestä on ollut paljon keskustelua. En ole tutkinut erikoisesti näitä seikkoja filosofisesta näkökulmasta, vaan olen koonnut ideoita keskusteluissa uskonnon erityisasiantuntijoiden kanssa. Adibuddha näyttää olevan yhden yli-inhimillisen kehityslinjan, kaikkien buddhien abstraktin prinssiipin huipentuma. Avalokiteshvara on termi, joka kuuluu pohjoiseen kirkkokuntaan ja näyttää olevan buddhalaisten nimi Logoksen käsitteelle. Eurooppalaiset tutkijat ovat kääntäneet sen näin. ”Herra, joka katsoo alas korkealta”, mutta se ei vaikuta olevan oikein paikallaan, sillä se on selvästikin aina ilmennyt Logos. Joskus aurinkokunnan Logos, joskus vielä korkeampi, mutta aina ilmennyt. Emme saa unohtaa, että kun suurten uskontojen perustajat näkivät ja tunsivat asiat, joille antoivat nimen, heidän seuraajansa eivät tavallisesti näe; heillä on vain nimet, ja he tasapainoilevat älyllisesti niiden

kanssa ja panevat kokoon sellaistaikin, mikä ei ole paikkansa-pitävää ja johdonmukaista.

Olemme jo nähneet, että termillä korkeampi itse Blavatsky tarkoittaa buddhia ihmisessä, hänen kuolemattoman tietoisuutensa kolminaisuuden keskeistä jäsentä. Se on viisaus ihmisessä. Mutta se on heijastusta universaalisesta viisaudesta, jota ilman ei voisi olla ihmisviisautta. Samoin mikään ihmisbuddha ei olisi mahdollinen ilman dhyani-buddhaa avalokitesh-varaa ja perimmäisen viisauden ”keskusenergiaa”, adi-buddhaa. Viisaan Gautaman valaistuminen ei siis ollut ihmisen kukoistuksen puhkeaminen jumalaksi, vaan täydelliseksi tulleen ihmistietoisuuden yhtyminen Logoksen viisauteen.

Toisessa alaviitteessä puhutaan paitsi manaksesta ihmisieluna, myös eläinsielusta ihmisessä. Se on alempi manas, kama-manas. Tällä tasolle pitävät majaa eläinten ryhmäsielut, kun taas kasvikunta on yhtä tasoa alempana ja mineraalit vielä alempana. Blavatsky pitää johdonmukaisesti kiinni termien sielu, korkeampi itse jne. merkityksistä läpi koko kirjan.

LUKU 6

ITSE JA KAIKKI-ITSE

15. Kun orastava sielusi⁵ kallistaa korvansa maailman kuohunnalle, kun sielusi on altis suuren harhan⁶ pauhulle, kun sielusi tuskan kuumien kyynelien näkemisestä pelästyneenä, hätähuutojen hämmentämänä vetäytyy kuin arka kilpikonna MINUUDEN selkäkilven suojiin, tiedä, oi oppilas, että sielusi on arvoton pyhäkkö hiljaiselle ”Jumalalleen”.

16. Kun Sielusi vahvemaksi varttuessaan hiipii ulos turvallisesta piilopaikastaan ja tempautuen irti suojelevasta pyhäköstä venyttää hopealankaansa ja syöksyy eteenpäin, ja kun se katsellessaan kuvaansa avaruuden aalloilla kuiskaa: ”Tämä on minä” – myönnä, oi oppilas, että sielusi on takertunut harhaluulon⁷ verkkoihin.

H.P.B:n huomautus:

⁵ Sielu tarkoittaa tässä inhimillistä egoa eli manasta, jota meidän okkulttises-
sa seitsenjaottelussamme sanotaan inhimilliseksi sieluksi (ks. Salainen Oppi)
erotukseksi henkisistä ja eläimellisistä sieluista.

⁶ Mahaa-Maajaa, suuri harha, ulkokohtainen maailmankaikkeus.

⁷ Sakkhaajaditthi, persoonallisuuden harha.

C.W.L. Tämän kappaleen alussa saamme ehdotuksen ideaksi evoluutiosta ilmauksessa ”umpussa oleva sielu”. Vuosisatojen ajan ei Euroopassa ajateltu evoluutiota. Heidän ajatuksensa oli, että maailman ja kaikki erilaiset olennot siinä oli

luotu melko yhtäkkiä, eivätkä he olettaneet, että monimutkaisemmat muodot olisivat kehittyneet aiemmista, ja että ne kehittyisivät vielä joksikin täydellisemmäksi. Sitten tuli idea, että elävien olioiden aineelliset muodot kävivät läpi evoluutiota, kehittymistä, jonka jotkut uskoivat johtuvan niissä asustavan elämän impulsseista ja toiset luonnollisen ympäristön selektiivisyyden toiminnasta.

On jo kauan ollut olemassa teoria sielun evoluutiosta, joka on muodostanut keskeisen opin hindu- ja buddhalaisperinteissä. Teosofit ovat levittäneet sitä laajasti läntiseen maailmaan viimeisen 50 vuoden aikana yhdessä jälleensyntymäopin kanssa. Tämä esitys on loogisin ja eettisin teoria ihmiskohtalosta, kunhan saadaan tieteellisin tai uskonnollisin perustein toteennäytetyksi, että ihmisen sielu ei kuole ruumiin kuollessa. Sielu inkarnoituu monta kertaa kokemusten vuoksi, ja kaikista tulee viimein ei pelkästään nero jollain inhimillisen ajattelun tai työn alalla, vaan täydellinen ihminen, valmis tietoiseen jumalallisuuteen.

Sielun evoluutiopolulla on kaksi tärkeää vaihetta – ensimmäistä kutsutaan pravritti margaksi, tieksi ulospäin ja toista nivritti margaksi, paluun tieksi. Ensimmäisellä tapahtuu persoonallisuuden kehitys, johon kuuluu karman runsas kertyminen, kun sielu toteuttaa rauhatonta tehtäväänsä etsiä tyydytystä ulkoisen maailman moninaisista haluista. Toisella sielu kääntää vähitellen selkänsä maailmalle, kääntää kasvonsa jumalallista, alkulähdettään ja päämääräänsä kohti ja menee eteenpäin itsensä täydellistytämistehtävän suorittamisessa saattaakseen päätökseen evoluutionsa ihmisvaiheen.

Tämä toinen vaihe, nivritti marga jakautuu kahteen osaan, kokelaisuuden polkuun ja vihkimyksen polkuun, joita on kuvattu mm. kirjoissa *Oppilaan polku* ja *Mestarit ja polku* ja *Vihkimys*. Tämä marga tarkoittaa vapaaehtoista evoluutiotietä, jonka aikana kandidaatti tietoisesti harjoittaa itseään luonteensa korkeammissa ominaisuuksissa. Alempien olioiden ja pravritti

margalla kulkevien ihmisten evoluutio on tiedostamatonta. He etsivät kokemuksia ja vastaavat niihin ja oppivat oivaltamatta selvästi, mitä heille on tapahtumassa.

Sana illuusio koskevassa alaviitteessä Blavatsky kutsuu sitä maha-mayaksi, suureki illuusioksi, objektiiviseksi universumiksi. Olemme jo puhuneet termin illuusio käyttämisestä ulkoisesta maailmasta. Ajatus ei ole sama kuin mihin tekstissä viitataan ”petoksen verkkoina”. Sillä tarkoitetaan kuten toinen alaviite totea ”sakkayditthiä, persoonallisuuden valhetta”.

Kun Buddha teki ihmisille tiettäväksi jalon kahdeksankertaisen polun, tien vapauteen ja käytännönläheisen keinon surun ja murheen loppumiseen, hän kertoi heille kymmenestä kahleesta, joista kandidaatin on vapauduttava yksi toisensa jälkeen. Ensimmäinen näistä oli sakkayaditthi, persoonallisuuden valhe. Katsotaanpa, kuinka se syntyy. Lapsi syntyy karman, entisten elämänsä tekojen tulosten seurauksien alaisena. Sillä on tietynlainen keho, ja sille tapahtuu tiettyjä asioita. Ajan myötä se kuulee ihmisten puhuvan siitä, ja oppii, mitä se voi tehdä, mitä ei. Se näkee itsensä näissä asioissa kuin peilistä, joka on kuin huvipuisto peili, joka on tarkoitettu huvittamaan ihmisiä litistyneillä tai pitkäksivenyneillä kuvillaan. Se saa siten idea siitä, millainen se itse on – nokkela tai tyhmä, kaunis tai ruma, heikko tai vahva. Kun sen kasvatusta etenee, se saa sosiaalista asemaa tai virka-aseman tai luonteen, omaksuu lääkärin, tuomarin tai perheenemännän mielen ja kehon tottumukset tai jotain muuta, ja saa näin vakaan *persoonallisuuden*. Kun se ajattelee olevansa tämä persoonallisuus, sillä on silloin ”persoonallisuusitse”. Se on sama harhakuva, joka vaivaa mielisairaalassa olevia onnettomia, jotka kuvittelevat olevansa teekannuja, rumpukalvoja, pohjoisnapoja, kuningatar Elisabetheja ja Napoleoneja.

Hyvin harjoitettu sarja erilaisia ruumiita ja persoonallisuus, jolla on hyödyllisiä tottumuksia, on tietenkin hyvä asia, aivan kuten hyvät työkalut tai hyvä auto on hyvä asia. Emme halua heikkoa tai mitäänsanomatonta persoonallisuutta. Mutta oli

persoonallisuus kuinka hyvä tahansa, meidän ei tule pitää sitä itsenämme. Ja meidän tulee kyetä nauttimaan kaikesta luontaisesta tahdonvoimastamme, rakkaudenvoimastamme ja ajatteluvoimastamme käyttäessämme niitä tarkoituksiimme eli henkiseen elämään aineellisessa maailmassa. Näiden persoonallisuuksiemme ei pidä asettautua ehdokkaiksi kuolemattomuuteen ja yrittää käydä taistoon käytön ja ajan aikaansaamaa kulumista vastaan, joka kohtaa kaikkea ainetta. Keski-ikäinen mies sanoi pojalleen, joka halusi vapauttaa tämän jostain työstä: ”Ei, poikani, ei. Vanhat käytetään ensin pois!” Persoonallisuuksien tulee olla halukkaita käytettäviksi, sopeutumaan kunkin hetken henkisiin tarkoituksiin, tulla kulutetuksi käytössä. Ja niiden täytyy olla tyytyväisiä ainoaan siitä saatavaan palkintoon pitkänä ja kunniakkaana deevakhan-kautena, joka seuraa ulkoisen ruumiin kuolemaa kaikkien niiden kohdalla, jotka ovat palvelleet heissä asuvaa jumalallista itseä. Lukuunottamatta tietenkään Mestarin oppilaita, jotka kieltäytyvät palkinnosta ja syntyvät pikaisesti uudelleen tehdäkseen työtä maailman hyväksi.

17. Tämä maailma, oppilas, on surun sali, missä kovien koettelemusten polun varrelle on viritetty ansoja kietaumaan EGOSI ”suureksi harhaopiksi”⁸ kutsutun kuvitelman pauloihin.

H.P.B:n huomautus:

⁸ ”Attavada, harhaoppinen usko sieluun tai sielun tai itsen erillisyyteen universaalista, äärettömästä Itsestä.”

On laajalle levinnyt buddhalainen ja hinduajatus, että fyysinen taso on murheen alho. Terveydelle haitallinen ja usein epämuodostumia tai vammoja aiheuttava ruumiillinen työ, sorto, sairaudet, arvottomuus ja pelko ovat ihmiskunnan

enemmistön osa. Ne, joiden osana on ollut asettua mukavampiin paikkoihin, sanovat löytävänsä siitä paljonkin nautintoa. Mutta Patanjali sanoo: ”Valaistuneelle *kaikki* on kurjuutta.” On monia asioita, jotka eivät vaivaa suhteellisen kehittymätöntä, kuten alkoholinhaju, liha tai sipulit, tehtaanpillien äänet tai kärkeä musiikki, epäkohteliaat tavat, rumat vaatteet ja rakennukset ja tuhannet muut asiat, jotka vaivaavat sensitiivisempiä. Lisäksi on niiden asioiden nälkä, joita haluamme ja pelko sen menettämisestä, mitä meillä on ja kaikkialla ympärillämme oleva toisten kärsimys, ellei oma. Ihmisten on oltava hulluja pitäessään kiinni tällaisista kahleista. Tämä maailma on todellakin surun sali. Ajatelkaa, miten vaatimatonta on paraskin siellä niiden silmissä, jotka tuntevat korkeammat tasot.

Mutta se on tällainen pääasiassa siksi, että ihminen on sen sellaiseksi tehnyt. Ajatelkaapa elämän merta, joka täyttää mineraali-, kasvi- ja eläinkunnan luonnossa, ja kuin se kaikki sykii nautinnosta. Jopa runoilijan maalaama kauhukuva ”luonnosta hampaat veressä ja saalis kynsissään” kadottaa värinsä, kun oivallamme, että eläimet eivät ”ajattele ennen ja jälkeen” kuten ihmiset kaivaten ja peläten. Ja kun eläimet ovat taistelun tuoksinassa ja veri ja haavat saavat ihmisen tuntemaan ahdistusta, eläintietoisuus kokee huippukokemuksia ja usein suurta nautintoa. Maa on surun sali vain ihmiselle, joka on kiihkeän halun liekkien synnyttämästä voimakkaasta kuvittelusta peräisin olevalla ahneudellaan ja suuttumuksellaan myrkyttänyt lukemattomilla kauheuksilla sekä henkilökohtaisen että yhteiskunnallisen elämän.

Eikä kuitenkaan tarvita muuta kuin voittoa *itsekkyyys*, jotta kaikki nämä kauhut voitaisiin poistaa ja avata koko ihmiskunnalle tämän maailman ilot – kauneuden, löytämisen ilon, luovuuden ja yhteiskunnallisen ja ruumiillisen hyvinvoinnin aikaansaama syvä, voimakas rauha.

Atta on palinkielinen vastine sanskritin sanalle *atma*, ja *vada* tarkoittaa oppia. Oppi *atmasta*, jota olemme jo käsitelleet,

on suuri juopa hindujen ja buddhalaisten välillä, mutta itse asiassa ero on vain käytetyissä sanoissa, koska kun hindu sanoo, että Itse eli atma ihmisessä on yhtä universaalisen Itsen kanssa, hän ei tarkoita sanaa, jolla ihmiset yleensä tarkoittavat, kun he ajattelevat itseään tai puhuvat itsestään, vaan jotain paljon syvempää, jonka vain pitkälle edistynyt joogi voi edes kuvitella. *Shri Vakya Sudhassa* on kohta, jossa varoitetaan pyrkijää siitä, että kun hän toistaa uskonnollista lausetta ”minä ole Se”, niin hänen on oltava tarkkana, mitä hän tarkoittaa ”minällä”. Siinä selitetään, että yksilö tulisi ymmärtää kolminaisena, ja että ”sinä olet Se” ja muut samanlaiset sanonnat voivat tarkoittaa vain kolmen korkeimman yhdistymistä Brahmaniin. Kuten on jo selitetty, persoonallisuus ei ole ”minä”, eikä edes ”sinä” minussa ole ”minä”, vaan ”minä” on jotain, mitä ei voi erottaa universaalisesta Itsestä, jossa moninaisuus ja ykseys ovat yhtä. Buddhan opetuksissa kielletään sen ”sinän” pysyvyys, jota ihmiset kutsuvat ”minäksi”.

On vahinko, että kahden suuren uskonnon hindulaisuuden ja buddhalaisuuden ero johtuu näin pienestä väärinkäsityksestä, ja että nykyaikainen teosofinen liike on levinnyt niin hitaasti buddhalaisten keskuudessa. Olemme kehittäneet laajan teosofisen kirjallisuuden, jossa sanoja atma ja Itse käsitellään laajasti, ja se on karkottanut varsin monia buddhalaisia, jotka eivät ole vaivautuneet selvittämään sanoista johtuvaa estettä, jonka olemme tahtomattamme tulleet asettaneeksi heidän tielleen.

18. Tämä maailma, oi tietämätön oppilas, on vain synkkä sisäänkäynti hämäryyteen, joka on ennen todellisen valon laaksoa – sen valon, jota mikään tuuli ei voi sammuttaa ja joka palaa ilman sydäntä tai polttoainetta.

Tässä ja joissakin myöhemmissä säkeissä meillä on runollisia nimiä tasoista luonnossa. Kuten aiemmin todettiin, oli itämaisten okkultistien keskuudessa yleistä niputtaa yhteen

astraali- ja alempi mentaalitaso, Blavatsky teki usein näin ope-
tuksessaan. Näiden kahden liittäminen yhteen käy ilmi tässä
kuvassa ”hämärästä, joka edeltää todellisen valon laaksoa”.
Todellisen valon laakson kuvaus osoittaa sen olevan sielun ja
korkeamman itsen aluetta, tasoja, joilla buddhi ja atma asusta-
vat.

Jos jaamme tasot vetämällä viivan alemman ja korkeamman
mentaalitason välille, niin huomaamme, että viivan ala- ja ylä-
puolen välillä on suuri ero. Alempana aine hallitsee; se pistää
ensimmäiseksi silmään, ja tietoisuus loistaa vaivoin sen muo-
tojen läpi. Yläpuolella elämä on vallitseva asia, ja muotoja on
siellä vain niiden tarkoituksen vuoksi. Alemmilla tasoilla vai-
keutena on antaa elämälle ilmaus muodoissa, mutta korkeam-
malla asia on päinvastoin – miten antaa muoto elämänvirralle ja
pitää siitä kiinni. Vasta jakolinjan yläpuolella tietoisuudenva-
loon ei kohdistu tuulta, ja se loistaa omalla voimallaan. Henkinen tuli
on osuva symboli tietoisuudelle noilla tasoilla erotuksena
alemmille tasoille, joilla tulen polttoaine on parempi symboli.

**19. Näin sanoo suuri laki: ”Tullaksesi KAIKKI-ITSEN⁹
TUNTIJAKSI sinun on ensin tultava ITSEN tuntijaksi.” Saa-
vuttaaksesi tiedon tuosta ITSESTÄ sinun on uhrattava itse
ei-itselle, oleminen ei-olemiselle. Ja silloin voit levätä
SUUREN LINNUN siipien välissä. Suloista on lepo sen sii-
pien välissä, joka ei ole syntynyt eikä kuole, vaan on AUM¹⁰
kautta ikuisten aikojen.¹¹**

H.P.B:n huomautus:

⁹ *Tattvajnanin on luonnon ja ihmisen perusteiden tuntija eli erottaja, ja Atmaj-
nanin on Atman eli kaikkiallisen Ainoan Itsen tuntija.*

¹⁰ *Kaala Hamsa, lintu tai joutsen, Naada-bindu-upanishat (Rig Veda) sanoo:
«Kirjain A ajatellaan olevan Hamsa-linnun oikea siipi, U sen vasen siipi, M*

pyrstö ja Ardha-matra (puolikas äänne, puoli mittaa, joka on hiljaisuutta) sanotaan olevan päänä.»

11 "Ikuisuus merkitsee itämaisille aivan eri asiaa kuin meille. Se vastaa tavallisesti sataa Brahman vuotta, Mahakalpa eli 311 040 000 000 vuotta."

Viitteessä Blavatsky tekee eron *atmajnanin* tässä mainitun ja *tattvajnanin* välillä. Hindukirjallisuudessa ero on vain hienoinen ja tavallisesti kokonaan huomioimatta, mutta H.P.B sanoo: "*Tattvajnanin* on luonnossa ja ihmisessä toimivien periaatteiden tuntija tai erottelija; ja *atmajnanin* on atmanin eli universaalisen ainoan Itsen tuntija." *Jnanin* on "se, joka tietää", ja *tattva* tarkoittaa totuutta eli asioiden todellista luontoa.

Teosofia on aina opettanut, että edistyäkseen meidän on otettava käyttöön kreikkalaisten "tunne itsesi". Siitä seuraa, että hyvin suuri osa nykyaikaista teosofista kirjallisuudesta käsittelee ihmisen rakennetta, historiaa ja kohtaloa. Ihmisen eri periaatteita ja ruumiita tutkimalla kykenemme vähitellen huomaamaan, mitä hän on ja erottamaan hänet ajattelussa käyttövälineistä, joita hän käyttää, kunne lopulta päädymme todelliseen Itseen. Oivallamme tuon todellisen Itsen avulla universaalisen Itsen. Tosiasiassa nämä kaksi ovat yhtä.

Mutta tunteakseen todellisen Itsen itsessään, on alempi itse pantava syrjään, siitä on tultava ei mitään. Kuten olemme jo nähneet, "persoonallisuusitsen" perinpohjainen hävittäminen on ensimmäinen tehtävä vihkimyksen polulla, koska sakkayaditthi, persoonallisen itsen harha on ensimmäinen kahle, josta on vapauduttava.

Suuresta linnusta, jolla on tärkeä paikka itämaisessa uskonnollisessa symboliikassa, Blavatsky sanoo seuraavasti viitteessä:

Sanaa aum, joka yleensä äänntyy om, Sanaa AUM, joka usein äännetään OM, käytetään kaikkien hyvien töiden ja ajatusten

alussa, koska se on jumalallista luomistyötä symboloiva voimasana. Lukemattomissa sanskritinkielisissä kirjoissa toistetaan, että kuulo, tunto, näkö, maku ja haju vastaavat aineita, joiden nimi on *akasha* (eetteri eli taivas), *vayu* (ilma), *tejas* eli *agni* (tuli), *apas* eli *jala* (vesi) ja *prithivi* (maa), jotka ovat meille tutut viisi inhimillisen ilmennyksen tasoa: atminen, buddhinen, mentaalinen, astraalinen ja fyysinen. Nämä tasot luotiin tässä järjestyksessä alkaen atmisesta, jossa ääntä käytettiin luovana voimana. Tämä ei tietenkään voinut olla sama kuin meidän fyysinen äänemme, joka sykäys ilmassa tai jossain muussa fyysisessä substanssissa. Se oli hiljaisuuden äänen luonto, atman tahto. Ja kuitenkin myös meidän fyysisellä tasollamme ääni on suuri muotojen rakentaja, kuten tiedämme tieteen perusteella, jossa on tehty Chladnin hahmoja tai vastaavia kokeita. Hindujen pyhissä kirjoituksissa on paljon symboliikkaa koskien maailman luomista äänellä.

Sanan aum on sanottu olevan erityisen arvokas mantrana, koska se on täydellisin ihmiskielen sana. Se alkaa vokaalilla A suun takaosassa, jatkuu vokaalilla U suun keskiosassa ja päättyy konsonanttiin M, jolla huulet suljetaan. Se käy läpi koko inhimillisen puheen, ja edustaa siksi ihmisessä kokonaista luovaa sanaa. Sen kolmen osan sanotaan myös symboloivan kolminaisuuden ilmennystä niin monella tavalla, että niillä täyttäisi kokonaisen kirjan, esim. parabrahman, daiviprakriti ja mulaparakriti; Shiva, Vishnu ja Brahma; tahto, viisaus ja toiminta; ananda, chit ja sat tai onnellisuus, tietoisuus ja oleminen; atma, buddhi ja manas; tamas, rajas ja sattva ja monia muita. Aum on siksi jatkuva muistutus tästä kaikessa olevasta kolminaisuudesta. Siksi se on avain monien mysteerien ratkaisuun samoin kuin voimasana. Linnunpäättä pidetään sitten kolminaisen sana ilmentymättömänä alkuna.

Kala, sana, joka tarkoittaa "aika", on yksi Vishnun eli Avalokiteshvaran nimistä. Siten kalahamsa tarkoittaa ajan joutsenta eli joutsenta ajassa hamsan ollessa joutsen. Tähän lintusymboliin sisältyy ajan käsitys, koska se etenee avaruuden halki.

Tietoisuudelle on luonteenomaista, että se edistyy tai kehittyy, ja on siten olemassa ajassa. Logoksen tietoisuus on aikaa, se ei ala eikä pääty eikä sillä siksi ole syntymää eikä kuolemaa.

Tämä lintu on siten toisen Logoksen symboli, mikä on myös suuri viisaus. Tunnettu hindutarina yhdistää hamsan eli joutsenen tähän ideaan viisaudesta, sillä tästä linnusta sanotaan, että kun sen eteen asetetaan veden ja maidin sekoitus, se osaa erottaa maidon vedestä. Näin toimii viisaus myös ihmiselämässä erottaen kokemustemme sekoituksesta sielulle oleellisen ravinnon. Viisaus säilyy ihmisen henkisessä sielussa, kun kokemukset ovat kuolleet pois. Siksi *Bhagavad Gitassa* sanotaan: ”Kaikki toiminta kulminoituu viisauteen.”

Kolmannen vihkimyksen saanutta Polulla kulkevaa kutsutaan myös hamsaksi eli joutseneksi. Hän pyrkii aktiivisesti pääsemään eroon ragasta ja dveshasta, neljänestä ja viidennestä kahleesta, jotka ovat sympatia ja antipatia ja harjoittaa siksi viisautta. Maailmassa olevat ihmiset ovat täynnä sympatioita ja antipatioita ja kärsivät siksi suuresti omista mielipiteistään. Kun hamsa on vapautunut näistä kahdesta kahleesta, hänestä tulee kuin *Bhagavad Gitassa* kuvattu viisas, joka tyytyy viisauteen ja tietoon ja jolle maakokkare, kivi ja kulta olivat samanarvoisia, joka suhtautuu puolueettomasti ystäviin ja vihollisiin, oikea- ja väärämielisiin. Ei niin, ettei hän arvostaisi kultaa ja ystäviä, vaan hän arvostaa myös savea ja vihollisia. Viisas ihminen voi hyötyä kaikenlaisista kokemuksista; kaikki ovat hyödyksi sielulle. Epiktetos oli myös tätä mieltä, kun hän julisti: ”On vain yksi asia, minkä vuoksi Jumala on lähettänyt minut maailmaan – täydellistytään luonnettani hyveellä; eikä maailmassa ole mitään, mitä en voi käyttää tähän tarkoitukseen.”

Hamsa on myös toinen tapa sanoa ”aham sah” eli ”minä olen Se” tai kuten sitä usein käytetään ”so’ham”, joka koostuu samoista sanoista käänteisessä järjestyksessä. Siten kun pyrkijä toistaa tätä lausetta, hän muistaa myös, että ratsastaa hamsalla

eli linnulla on oivaltaa, että hän on Itse. Sanotaan, että antaumuksellinen joogi lausuu tämä jokaisella hengenvedolla, joita sanotaan olevan 21 600 vuorokaudessa, sillä ilman katsotaan menevän sisään tavulla ”sah” ja tulevan ulos tavulla ”ha”.

Niin kauan kuin lintu lentää, luovaa sanaa lausutaan, ja aika on olemassa. Vaikka tässä ajalla ei ole alkua eikä loppua, niin se on kuitenkin mitattavissa oleva ajanjakso – mikä on suuri mysteeri.

Tämän aiheen käsittely päättyy sanoihin:

20. Ratsasta elämän linnulla, jos tahdot tietää.¹²

21. Luovu elämästäsi, jos tahdot elää.¹³

H.P.B:n huomautus:

¹² ”Sama Nada-bindu lausuu: 'Joogiin, joka ratsastaa Hamsalla (siis mietiskelee Aumia), eivät vaikuta karmalliset vaikutukset tai miljoonatkaan synnit.'”

¹³ Jätä fyysisen persoonallisuuden elämä, jos tahdot elää Hengessä.

On tietenkin oletettava, että joogin ei ole lupa tehdä näitä syntejä, jos hän tekisi, hän ei olisi joogi. Ilmaus on vain itämainen tapa sanoa, että hän on täysin vapaa tahrautumisesta aineellisessa maailmassa. Ihminen, joka ajattelee ja toimii ilman persoonallisia haluja täysin epäitsekäänä ei kärsi karmallisia seurauksia. Hänen ponnistelujensa hedelmät menevät suureen henkisen voiman säiliöön maailman auttamiseksi, kuten jo todettu.

LUKU 7

KOLME SALIA

22. Kolme salia, oi uupunut pyhiinvaeltaja, johtaa uurrastuksen päähän. Kolme salia, oi Māran voittaja, vie sinut kolmen tilan¹⁴ kautta neljänteen¹⁵ tilaan ja sieltä seitsemään maailmaan¹⁶, ikuisen levon maailmoihin.

23. Jos tahdot oppia niiden nimet, niin kuuntele ja muista.

24. Ensimmäisen salin nimi on TIETÄMÄTTÖMYYS – avidyā.

25. Se on sali, jossa näit valon, jossa elät ja jossa tulet kuolemaan.¹⁷

26. Toisen salin nimi on oppimisen sali.¹⁸ Sieltä sielusi löytää elämän kukkia, mutta jokaisen kukan alta kerälle kiertyneen käärmeen.¹⁹

27. Kolmannen salin nimi on viisaus, jonka takana aukeavat AKSHARAN, kaikkietävyyyden²⁰ ehtymättömän lähteen, rannattomat vedet.

H.P.B:n huomautus:

¹⁴ Kolme tietoisuudentilaa, jotka ovat jagrat, valvetila, swapna unennäkötila ja sushupti syvänunentila. Nämä kolme joogin tilaa johtavat neljänteen.

¹⁵ Turiya, joka on unia vailla olevaa tilaa tuonnempana, kaiken yläpuolelle, korkean henkisen tietoisuuden tila.

¹⁶ Muutamat itämaiset mystikot sijoittavat seitsemän olemisen tasoa, seitsemän henkistä Lookaa eli maailmaa Kala Hamsan ruumiiseen, joka Hamsa on ajasta ja paikasta riippumaton joutsen, mutta muuttuu ajalliseksi joutseneksi, kun siitä tulee Brahmaa sen sijaan että olisi Brahman.

¹⁷Aistimien ja maallisen tajunnan ilmiömaailma

¹⁸ Koetus oppimisen sali

¹⁹Astraalinen eli psyykkinen maailma, jossa on yliaistisia havaintoja ja pettäviä näkyjä – mediumien maailma. Se on Eliphas Lévin suuri ”astraalikäärme”. Ei yhtään niistä piireistä poimittua kukkaa ole vielä tuotu maan päälle käärmeen sen vartta kiertelemättä. Se on suuren harhan maailma.

²⁰ Täyden henkisen tietoisuuden alue, jonka takana ei enää ole mitään vaaraa sen saavuttaneelle.

C.W.L. Kolme salia voidaan tulkita kahdella tavalla, objektiivisina paikkoina tai subjektiivisina tiloina ihmisessä.

Objektiivisesti tietämättömyyden sali on ¹⁷fyysinen taso ja oppimisen sali ¹⁸koeoppimisen sali, ”jota voisi ehkä kutsua astro-mentaaliseksi tasoksi (astraalinen ja alempi mentaalinen yhdessä), kuten alaviitteessä kuvataan. Kun kirjoitin teostani *The Inner Life* kuusitoista vuotta sitten, minusta vaikutti todennäköiseltä, että Blavatsky tarkoitti oppimisensalilla astraalitasoa ja viisaudensalilla alemmää mentaalitasoa, mutta kun olen ajatellut asiaa uudelleen ja keskustellut siitä monta kertaa sen jälkeen. Nyt olen taipuvainen siihen, että edustamme Blavatskyn ajattelua paremmin, jos katsomme oppimisensaliin sisältyvän astraalitasoa lisäksi myös alemman mentaalitasoa, ja jos nostamme viisaudensalia niin, että siihen sisältyy korkeampi manas- ja buddhitaso.

Se, että Aryasanga ei ajatellut astraalitasoa oppimisensalina ja alemmaa mentaalitasoa viisaudensalina näkyy vähän tuon-
nempana, kun hän puhuu viisaudensalista ”missä kaikki varjot
ovat tuntemattomia ja missä totuuden valo loistaa himmenty-
mättömällä kirkkaudella”. Alempi mentaalitaso ei vastaa tätä
kuvausta. Vaikka se on upeampi ja hienosäikeisempi kuin astraalitaso, niin se on edelleen aineellista maailmaa ja ihmisten
persoonallisuuksien asuinsija. Opettaja sanoo edelleen, että se,
mitä ei ole luotu, asuu viisaudensalissa, ja se, mitä ei ole luotu,
on ego, ei persoonallisuus. Ja alemmalla mentaalitasolla ja
astraalitasolla on käärme kerällä jokaisen kukan alla, sillä toi-
sessa asustavat intohimot ja halut ja ylpeys ja ennakkoluulot
toisessa. Korkeammalla mentaalitasolla saattaa olla paljon,
mitä ego ei tiedä, mutta siellä se, mitä se tietää, se tietää oikein.
Sen sijaan alempi mentaalitaso on persoonallisuuden ja ereh-
tymisen aluetta.

Missä määrin alemmat mentaalitasot ovat illuusion maail-
moita, näkyy tavassa, jolla aistimme ja voimamme toimivat
siellä. Otetaan esimerkiksi näkökyky. Näemme, koska näköm-
me tiellä on esteitä. Jos näkisimme täydellisesti seinän läpi,
emme näkisi seinää. Sama on kävelemisen laita. Voimme liik-
koa suhteellisen vapaasti, koska maa vastustaa jalkojemme
vapaata liikettä. Korkeammilla tasoilla eletään valossa.

Astraali- ja mentaalitason yhdistelmä ei ole tuntematon itä-
maisien koulukunnan okkultisessa harjoittelussa. Vedantistit
puhuvat yhdestä ruumiista (jota kutsutaan manomayakoshaksi,
mielestä koostuvaksi ruumiiksi), ja kun se on herännyt ja toi-
minnassa, he kuvaavat sen kokemuksia kummankin tason kal-
taisiksi. Teosofisessa kirjallisuudessa erotetaan tässä kohtaa
astraalinen ja mentaalinen toisistaan. Raja-joogakouluissa po-
lulle pyrkivää kandidaattia harjoitettiin aina mentaalitasolta
alaspäin astraaliselle. Tämä hyvin varovainen lähestymistapa
näkyy Patanjalin opetuksissa. Hänellä kaksi ensimmäistä as-
kelta on moraalista, ja hän vaatii niissä edistymistä ennen kuin
voidaan ryhtyä siddheihin eli joogavoimiin johtaviin harjoituksiin.

Ernest Woodin kirjassa *Raja Yoga: The Occult Training of the Hindus* kutsutaan näitä ensimmäisiä askeleita ”kymmeneksi käskyksi”, ja hän on kääntänyt ne viideksi pidättäytymiskohdeksi: ”Sinun ei tule vahingoittaa, valehdella, varastaa, olla **tyytymätön** tai **ahne**”. Viisi noudatettavaa seikkaa ovat: ”Sinun tulee olla puhdas, tyytyväinen, hallita itsesi, olla ahkera ja antaumuksellinen.” Nämä menetöt olivat voimassa kauan ennen Aryasangan aikaa. Pandit N. Bhashyacharya ja eräät muut sanskritin tutkijat olivat sitä mieltä, että Patanjali systeemin alkuunpanijana antoi kuuluisat sutransa maailmalle niinkin varhain kuin 900-luvulla eaa.

Kirjassa *Mestarit ja polku* olen selittänyt, että vanhoissa intialaisissa vihkimyksissä tapahtui usein niin, että käytettiin paljon aikaa kandidaatin ohjaamiseen astraalitoiminnassa, koska oppilaan herättäminen toimimaa tällä tasolla oli jätetty suhteellisesti myöhemmälle asteelle kuin on tapana nykyaikaisten teosofien keskuudessa, jotka ovat usein tehneet jo paljon astraalitason työtä ja oppineet astraalimaailman yksityiskohdat kauan ennen vihkimystä.

Jos ajattelemme kolmea salia subjektiivisina, ihmiskehityksen vaiheina, niin meillä on seuraava tuttu jako: (1) ihminen, joka elää tietämättömänä maailmassa. Hän tuntee vetoa ja vastenmielisyyttä ympärillään olevia asioita kohtaan, ja toimintaan häntä käskevät hänen omat hallitsemattomat intohimot ja halut. Tämä on tietämätön vaihe. (2) Ihminen, joka on oppimassa, että luonnossa on lakinsa ja oivaltamassa, että niiden kanssa työskennellen hän voi saada paljon enemmän voimaa kuin hänellä oli tietämättömyyden päivinä. Tämä on oppimisensali. (3) Ihminen, joka on oivaltanut, että on olemassa henkisiä lakeja ja oppii tottelemaan niitä. Hän tietää jälleensyntymisestä ja karmasta ja eettisistä ja moraalisisista laeista, jotka hallitsevat hänen omaa ja toisten sielua. Hän tiedostaa, että ulkoiset asiat ovat olemassa vain kehittyvän sielun tarkoituksia varten ja elää tämän tiedon mukaan. Hän on viisaudensalissa.

Nämä kolme tietoisuudentilaa eivät ole kiinteästi määrättyjä, vaan ne voivat vastata tasoja tai edellä mainittuja objektiivisia saleja arhat vihkimykseen valmistuvan kandidaatin tapauksessa. Tässä tapauksessa valvetila voi olla fyysinen, unennäkötila astro-mentaalinen ja syvänunentila korkeampi mentaalinen ja buddhinen ja turiya-tila atminen.

Oudolta vaikuttavat termit valve-, unennäkö- ja syvänunentila on ehkä valittu fyysisen tason näkökulmasta katsottuna nimeämään tietoisuuden korkeuksia, joihin kandidaatti yltää eri aikoina. Kun ihminen hoitaa liiketoimiaan fyysisellä tasolla kaikki kyvyt tämän maailman asioille heränneinä, hän on ensimmäisessä vaiheessa. Jotta ymmärtäisimme toista vaihetta, meidän on muistettava, että on kahdenlaisia unia: usein järjetömiä aivojen (fyysisten ja eetteristen) tuotteita ja ihmisen todellisia kokemuksia poissa fyysisestä ruumiistaan työskentelössä ja oppimassa astro-mentaalille alueilla. Unennäkö viittaa jälkimmäiseen. Nukkuva tai nukahtamaisillaan oleva kandidaatti muistaa jälkeensä joitain tällaisia kokemuksia, ja kuvailee niitä sitten "unilatietoisuudelleen". Olettakaamme kuitenkin, että pyrkijä vaipuu ruumiista poissa ollessaan johonkin aikaan niin kutsuttuun kakkosuneen ja kohoo seuraaville tasoille ollakseen tietoinen jonkin aikaa tuolla korkeammalla tasolla. Fyysisesti herätessään hän ei todennäköisesti muista mitään siitä, mitä on tapahtunut hänen ollessaan poissa ruumiistaan, koska hänen aivonsa eivät ole virittyneet tallentamaan kokemuksia, jotka ovat peräisin korkeammilta tasoilta kuin hänen "unennäkötilansa". Niinpä hänestä tuntuu, ettei hän näe unia nukkuessaan ja tavallisesti hänen ainoa tunteensa on syvä tyytyväisyys ja hyvä olo. "Unennäkötila" on siis tietoisuutta korkeammalla tasolla. Neljättä tilaa kutsutaan toisinaan *transsiksi* seuraavasta syystä. Usein selitetään, että ruumiista ulkona ollessaan pyrkijä voi kohota astetta korkeammalle. Myös syvässä meditaatiossa on mahdollista kohota transsissa korkeampaan tilaan ja tuoda jälkeensä tuo kokemus alas valve-muistiin. Siten arhat voi koskettaa buddhi tasoa vielä fyysisessä

ruumiissa ollessaan ja atmista eli nirvanista tasoa ollessaan poissa ruumiistaan tai syvässä meditaatiossa tai transsissa. Neljännestä alueesta tässä käytetty termi akshara tarkoittaa yksinkertaisesti sellaista, joka ei sula pois. Se on häviämätöntä.

Samaa termiryhmää voidaan käyttää suhteellisena sarjana vähemmän edistyneen okkultismin oppilaan kohdalla. Ihminen voi olla valvetietoisuudessaan fyysisellä tasolla, unennäkötillas-
sa astraalitasolla ja syvässä unessa mentaalitasolla. Toisella, joka kykenee käyttämään astraalisia kykyjään fyysisessä valvetietoisuudessa, on unennäkö tietoisuus alemmalla mentaalitasolla ja syvässä unessa korkeammalla mentaalitasolla jne. Turiya on korkeampi tila, joka saavutetaan erityisellä tahdonponnistuksella ja meditaatiolla, mikä tarkoittaa koko kolmen tilan sarjan kohottamista aiempaa korkeammalle tasolle. Kun siirtyminen on käynnissä ennen kuin uusi taso saavutetaan, tämä on aina neljäs vaihe.

Tämä näkyy meditaatiossa. Kandidaatti istuu meditoimaan ja kiinnittää valvetietoisuutensa johonkin kohteeseen, sanotaan vaikka kissaan. Sitten hän kohoaa ”unitilaan” ja yrittää oivaltaa eläimen astraalipuolen. Seuraavaksi hän kohoaa ”univaiheeseen” ja kiinnittää huomionsa olennon mentaaliseen olemukseen. Neljäs on samadhi eli kontemplaatio, yritys oivaltaa sen merkitys ja todellisuus egolle, päästä kissan kolmen muodon tuolle puolen sen subjektiiviseen merkitykseen. Mielen kiinnittäminen kissaan ensimmäisessä tapauksessa on keskittymistä. Tietoisuuden kohottamisprosessi on meditaatiota. Lopullinen keskittyminen vision korkeammalle alueelle sen tuolle puolen, mitä aiemmin on saavutettu, on kontemplaatio (eli samadhi). Viimeinen ponnistus voi olla kuin pilven tai sumun läpi pääsemistä, josta uusi visio vähitellen muotoutuu tai josta se ilmaantuu kuin salamanvälähdys. Kummassakin tapauksessa täytyy pysytellä hyvin hiljaa paikallaan säilyttääkseen vaikutelman niin pitkään kuin mahdollista. Yksi ainoa ajatus itsestä, entisestä

persoonallisesta suhteellisuudesta voi saada koko jutun häviämään niin, ettei siitä jää edes muistoa, millaista se oli.

Täytyy huomata, että kolme salia johtavat *raatamisen* päättymiseen, ei *työn* päättymiseen. Se tunne, joka meillä on työn-teosta näissä alemmissa maailmoissa, on varmasti hyvin erilainen kuin korkeammilla tasoilla. Täällä alhaalla sana työ on melkein synonyymi sanalle raadanta, usein myös sanalle orjatyö, mutta korkeammasta näkökulmasta työ on todella leikkiä. Orjatyö on pelkkää toimintaa. Se ei luo ihmistä, joka sitä tekee. Mutta pienikin osa työtä, joka tehdään okkulttisesti, sydäimestä ”niin kuin Jumalalle eikä niin kuin ihmisille”, joka tehdään paremmin kuin koskaan ennen, on hyväksi sen ihmisen evoluutiolle, joka työtä tekee. Jos esimerkiksi näkee vaivaa kirjoittaessaan kirjettä niin, että tekee sen siististi ja kauniisti, ilmaisee itseään lyhyesti, selvästi ja lempeästi, niin kehittää kättään, silmänsä ja aivojaan, ajatusvoimaansa, rakkausvoimaansa ja tahdonvoimaansa. Tällainen työ on täynnä luovaa vaikutusta ja iloa kuin taitelijalla. Näissäkin asioissa on alempien tasojen esteistä johtuen jonkin verran raadantaa. Mutta ei siellä alhaalakaan ole selvää jakolinjaa raadannan ja ilon välillä. Jos lähtee ulos esimerkiksi pitkälle hevosajelulle, niin matkan alkuosa on pelkkää iloa sekä hevoselle että ihmiselle, mutta se menee ohi, kun väsymys lisääntyy, ja yhtäkkiä ihminen oivaltaa, että ajelusta, joka oli alussa leikkiä, onkin nyt tullut työtä tai pikemminkin orjatyötä. Joissakin tapauksissa voi olla kyse tehtävästä, joka ei jatku pitkään, mutta on hiukan yli voimavarojen. Ja silloin tulee raatamisentunne. Mutta todellisuudessa kaikki työ on leikkiä, kun on halukkuutta eikä väsymystä tai ylirasitusta.

Tässä suhteessa meillä on paljon opittavaa eläimiltä ja jopa kasveilta. ”Kasvakaa kuten kukat kasvavat”, sanoo *Valoa tielle*, ”avatkaa sydämenne auringolle”. Kristus sanoi: ”Katsokaa keidon kukkia, kuinka ne kasvavat. Eivät ne tee työtä, eivät kehää, ja kuitenkin minä sanon teille, ei edes Salomon kaikessa loistossaan ollut niin vaatetettu kuin yksi niistä.” Kuolettava huomisen päivän pelko tekee ihmisten työnteossa raadantaa,

saa heidät hikoilemaan katkerina. Mutta Laissa sanotaan: ”Tee viisaasti ja oikein tänään, ja jätä tulokset pitämään itse huolta itsestään.” Tämä ei ole oppia joutilaisuudesta, vaan työstä, joka on leikkiä eikä raadantaa.

Samaa kuvaa se, kuinka erilaiset ihmiset suhtautuvat pitkään matkaan. Yksi käy junaan Chicagossa ja on kuumeisen kärsimätön kolmen neljän päivän ajan, minkä juna tarvitsee saapuakseen hänen määränpäähensä San Franciscoon. Hänellä on mielessään vain se, mitä hän haluaa tehdä siellä. Sillä välin matkasta muodostuu raadantaa ja kurjuutta. Toinen löytää tuhansia kiinnostavia asioita matkalla – maisemat, ihmiset, itse juna. Hänelle matka on onnellista loma-aikaa. Ja hän saa loppujen lopuksi enemmän aikaa kuin tuo toinen. Hindukylässä eletään hyvin lähellä luontoa, ja kasvetaan varmaan kuin kukkaset. Kun ihminen lähtee kylältä postitoimistoon hakemaan postia tai postittamaan kirjettä, sinne on kenties 10 kilometrin matka. Hän ei tallaa tietään jäykästi ja kivuliaasti rasittaen hermojaan sopimattomilla liikkeillä, jotka kumpuavat tyytymättömyydestä tai kärsimättömyydestä mielestä. Visio postista ei ole mania, joka sulkee kaikki muut kiinnostuksen kohteet pois, ja saa hänet harmittelemaan matkan pituutta. Ei lainkaan, sillä onhan hyönteisiä, lintuja, kukkia, puita, puroja, pilviä taivaalla, peltoja, taloja ihmisiä ja eläimiä, ja viimeisenä itse siunattu maa. Kun sille panee pitkäkseen hetkeksi, on kuin makaisi sametilla jumalallisten käsivarsien kannattelemana. Kuinka vähän valkoinen mies tietääkään elämästä, ja kuinka paljon raatamisesta!

Hindut ovat pitkään ajatelleet, että Jumala leikkii. Lila eli Sri Krishnan leikki, kuten sitä kutsutaan, on evoluution suuri työ, joka näyttää meistä niin raskaita, että säikähdämme edessä olevia pitkiä työvuosia ja itkemme mennyttä. Ajatelkaa mahakalpamme 311 040 000 miljoonaa vuotta. Mikä illuusio! Kun me pääsemme raatamisemme päähän, elämä on pelkkää leikkiä, onnellisuutta.

Raatamisen, muttei työn päätös tulee, kun kandidaatti pääsee neljännellä Polulla nirvaniselle tasolle. Hän on lopettanut raatamisen ensimmäisten viiden kahleen poisheittämisessä. Ne ovat persoonallisuutse, epäily, taikausko, sympatia ja anti-patia. Kaikki nämä ovat merkinä sidoksesta aineellisiin asioihin, joiden kanssa elämä on yhtä pitkää kamppailua ylämäkeen. Mutta nyt hänen viisi kahlettaan ovat sisäisiä. On totta, että hänen on voitettava ne, mutta hänen aseenaan ovat tyyneys, hiljaisuus, rauhallisuus, tahdon käyttäminen, mikä on hiljaisin asia maailmassa. Nämä kahleet ovat: halu elämään muodossa ja ilman muotoa, ylpeys, kiihtymys ja tietämättömyys. Näiden tutkimisesta yksityiskohtaisemmin tässä ei ole paljon hyötyä. Riittää, kun todetaan, että niiden hävittämiseksi on hiljennettävä itsensä ja käyttövälineensä sen viivan yläpuolelle, joka erottaa persoonallisuuden egosta.

Varhaisemmassa vaiheessa ennen kuin raataminen päättyy, oppilaan kannattaa organisoida viisaasti elämänsä niin, että hänen työnsä Mestarille voi olla leikkiä niin paljon kuin mahdollista. Sen tulisi olla puhdasta iloa, sekoittumatonta onnellisuutta. Sellaisessa tilassa edistyminen on nopeinta. Raataminen ei ole ansiokasta eikä erityisen hyödyttävää, joskin toisinaan tarpeellista. Kuinka usein oppilas mietiskelee tuntien sen kiusalliseksi, mutta kun hän pitää sitä velvollisuutena, hän tekee se, vaikka työläästi ja kärsien. Tee se onnellisena ja iloiten kuin leikkisit tai odota ainakin aikaa, jolloin voit meditoida. Jotkut vajoavat ylellisyydessä nykyhetken käsivarsille ja sanovat: ”Nautimme nyt, ja annamme tulevaisuuden pitää huolen itsästään.” Toiset väistyvät ylpeinä syrjään sanoen, että kieltäydymme vastaamasta mihinkään, mikä aiheuttaa meille vaikeutta. Mutta oppilaan on paljastettava selkensä ajan iskuille iloiten pitkästä tulevaisuudesta pelissä, jossa jokainen liike voi olla tanssimista ilon runouden tahdissa. Seitsemästä maailmasta.

Kaikki seitsemän ilmennykset luonnossa kuten ihmisen seitsemän periaatetta tai maailman seitsemän tasoa ovat peräisin

Parabrahmanista alkunsa saavasta seitsenjaosta. Kolme seitsemästä periaatteesta ovat ilmenneinä universaalissa tietoisuudessa ja kolme muuta mulaprakritissa. Yksi pysyy lähteessä ja sisältää kaikki muut, sillä se, että on olemassa monta, ei riko sen ykseyttä, joka on todella Yksi. Niinpä siis kun ihminen alemmalla tasolla siirtyy keskimmäisten kolmen periaatteen (atma-buddhi-manas) tuolle puolen ja kohoaa ensimmäiseen (monadi), niin vaikka hän pääsee eroon maailmoista eli tasoista, hän löytää se kaikki läsnäolevina uudessa todellisen nirvanan tilassa. Se tila on tietoisuuden tuolla puolen yhtä paljon kuin se on pelkän aineen tilan tuolla puolen. Me puhumme siitä kolmannessa persoonassa myönnytyksenä tietämättömyydelle, täytyy tuoda esiin, että se, mitä on sanottu, tulisi ymmärtää "sinänä", mitä tulee tietoisuuteen ja "minänä", mitä tulee supertietoisuuden nirvanan tosi elämään. Nämä eivät ole arhatin, vaan täyden adeptin ulottuvilla olevia "maailmoita".

On useita muita tapoja, joilla arhatin voidaan ajatella pääsevän ikuisen levon seitsemään maailmaan:

Yhdellä tavalla nämä maailmat ovat atmisen tason alatasoja, joiden kautta arhat alkaa kiivetä. Luonteenomaista ihmiselle, joka asustaa niissä, on muuttumaton tyyneys, sillä kaikki nähdään yhtenä Itsenä, ja siellä, missä tämä on oivallettu, ei pelolla ja ahdistuksella ole sijaa. Kuten *Bhagavad Gitassa* sanotaan: "Joogaan vihkiytyneen viisaan kohdalla tyyneys on väline." Mutta ei noilta alueilta aktiviteettia puutu, sehän on ikuisesti liikkeessä olevan elämän suuri aalto, mutta siellä ei ole Yhden tahdolle ole esteitä. Buddhi tasolla meillä on edelleen kaksinaisuutta eräässä mielessä, koska siellä yksi näkee toiset, vaikkakin saman Itsen nähdään asustavan heissä kuten itsessään. Mutta on päästävä buddhi tuolle puolen, sillä rakkaus merkitsee kaksinaisuutta.

Tyyneys, joka kasvaa arhatissa, näyttää olemassaolon tutut tasot uudenlaisina. Arhat nauttii niissä vapautta, josta toiset eivät tiedä. Hän on löytänyt sen, että työ on leikkiä. Kosketettuaan

autuutta hän on huomannut, että elämä kaikilla tasoilla, ei vain täällä, on puhdasta iloa. Hän ei vain näe ja rakasta tuota eteenpäin menevää elämää katoavaisten muotojen tuolla puolen, vaan tuntee muuttuvan elämän takana olevan jumalallisen tahdon ja iloitsee siitä. Ikuinen lepo, jota hän nauttii, ei ole jouhilaisuutta, vaan puhdasta sisäistä rauhaa, jota tuntee sellainen, joka tietää, että kaikki on hyvin, että jumalallinen tahto on läsnä kaikessa, mikä toisista saattaa tuntua esteeltä edistymisen tiellä ja itse edistymisessä. Filosofi on kerran saanut nähdä vilahduksen tästä ideasta, kun hän sanoi: ”Ole tyyni, sillä jos epäonnistut ilman, että itse teet virhettä, tämä epäonnistuminen on parempi onnistuminen kuin tiedätkään, koska jumalallinen tahto toteutui.” Arhat tietää jotain rauhasta, joka käy yli ymmärryksen, koska hän on alkamassa asustaa ikuisessa. Tästä Blavatsky sanoo, että se on ”henkisen tietoisuuden alue, jonka tuolla puolen ei ole enää vaaraa niille, jotka ovat onnistuneet pääsemään sinne asti.”

28. Jos tahdot kulkea turvallisesti ensimmäisen salin halki, älköön mielesi erehtykö pitämään siinä palavia himon tulia elämän päivänpaisteena.

29. Jos tahdot kulkea turvallisesti toisen salin halki, älä silloin pysähdy sen huumaavien kukkien sulotuoksua hengittämään. Jos tahdot vapautua karman kahleista, älä etsi guruasi noista mājān piireistä.

30. VIISAAT eivät viivy aistinautintojen parissa.

31. VIISAAT eivät kuuntele harhan suloisia ääniä.

32. Etsi häntä, joka synnyttää sinut²¹ viisauden saliin, joka on toisten takana, siellä missä kaikki varjot ovat tuntemattomia ja missä totuuden valo loistaa himmentymättömällä kirkkaudella

Guru, josta tässä puhutaan, on Mestari, opettaja.

H.P.B:n huomautus:

²¹Vihitty, joka johdattaa oppilaan tietoon, jonka välittää tälle tämän henkistä eli uudestisyntymää varten, kutsutaan Isäksi, Guruksi tai Mestariksi.

Kirjassa *Mestarit ja Polku* on annettu kuvaus gurujen eli Mestareiden elämästä ja työstä. Välähdys heidän ihmeellisistä voimistaan on nähty mietiskeltäessä Mestari Kuthumia. Kun hän istuu puutarhassaan tai huoneessaan, hän näyttää mietiskelevän, mutta tosiasiaassa hän huomioi muutamaa miljoonaa ihmistä jokaisen kanssa niin yksilöllisesti kuin tavallinen ihminen voisi tehdä vain antaessaan koko huomionsa yhdelle.

Jokainen ego saa jonkun Mestarin apua niin, että jokainen, joka voi tehdä itsessään eläväksi linkin alemman itsen ja korkeamman itse välillä, saa tuota apua henkilökohtaisessa elämässään. Gurut, joita tavataan fyysisellä tasolla, ovat yleensä vihittyjä, täysien adeptien edistyneitä oppilaita, kuten aiemmin on todettu.

33. Oppilaani, se mikä on luomatonta asuu sinussa, niin kuin se asuu tuossa salissa. Jos tahdot päästä sinne ja yhdistää nuo kaksi, sinun on riisuttava päältäsi harhan tummat vaatteet. Vaienna lihan ääni, älä salli minkään aistimuksen herättämän kuvan tulla tuon valon ja itsesi väliin,

jotta kaksi voisi sulautua yhdeksi. Ja opittuasi oman ajñānasi²² pakene oppimisen salista. Se on vaarallinen sali kaivalassa kauneudessaan ja sitä tarvitaan vain koetukseksi sinulle. Ole varuillasi, lanoo, ettei sinun sielusi sen harhailoisten sokaisemana viivytelisi ja viehättyisi sen petolliseen valoon.

34. Tuo valo loistaa suuren viettelijän (Māran²³) jalokivistä. Se lumoo aistit, sokaisee mielen ja jättää varomattoman oman onnensa nojaan.

H.P.B:n huomautus:

²² Ajñānasi on tietämättömyys eli ei -viisaus, tiedon eli dshnaanaan vasta-kohta

²³ Eksoteerisissa uskonnoissa Mara on demooni, asura, mutta esoteerisessa filosofiassa se on ihmisten paheiden personoitunut kiusaus ja käännettynä se tarkoittaa kirjaimellisesti 'sitä, mikä tappaa sielun'. Se esitetään (marojen) kuninkaana päässään kruunu, jonka häikäisevän kirkas jalokivi sokaisee siihen katsovat. Tämä loiste viittaa luonnollisesti joitakin luonteita kiehtoviin paheisiin.

Sillä, mikä on luomatonta, tarkoitetaan ylempää kolmiota, atma-buddhi-manasta erotettuna persoonallisuudesta ja sen käyttövälineistä. Toteamus, että oppimisensalia tarvitaan koesalina, pitää paikkansa myös tietämättömyydensaliin. Aineelliset tasot fyysinen, astraalinen ja alempi mentaalinen eivät ole ihmiselle muuta kuin koulurakennuksia ja koulun välineistöä, jossa häntä opetetaan leikkikalujen avulla. Ei ole kokemusta, joka ei muovaisi sielua ja antaisi sille viisautta. Mutta se, joka on herännyt tämä kaiken kasvattavalle tarkoitukselle ja on innokas oppimaan ja saamaan ruumiissa vietetystä elämästä

ikuisuusarvoa, ei tunne vetoa leikkikaluihin itseensä. Hän on kuin mehiläinen, joka ottaa hunajan kukasta ja jatkaa matkaa eikä huumaannu sen tuoksusta ja väristä.

Mara on ulkoisten asioitten viehätysvoiman henkilöitymä.

Aasian valossa Sir Edwin Arnold antaa meille elävän kuvan pimeydenruhtinaasta, kun hän tulee esiin johdattaen kymmentä pääsyntiä, pahuudenenkeleitään Buddhaa vastaan, kun tämä istui bodhipuun alla lähellä valaistumistaan.

35 Koiperhonen, jonka yölamppusi häikäisevä liekki houkuttelee puoleensa, on tuomittu hukkumaan tahmeaan öljyyn. Varomaton sielu, joka ei painiskele harhan ilkkuvan demonin kanssa, palaa maan päälle Māran orjana.

36 Katso sielujen joukkoja. Seuraa, kuinka ne leijailevat ihmiselämän myrskyisellä merellä ja kuinka ne uupuneina, vertavuotavina, siipirikkoina toinen toisensa jälkeen putoavat kohoaviin aaltoihin. Ankarien tuulten viskeleminä, myrskyn ajamina ne ajelehtivat vesipyörteisiin ja katoavat ensimmäiseen suureen kurimukseen.

“Kadotettujen sielujen” käsite on hyvin monimutkainen. Jotkut ovat kuin lapsia koululuokassa, jotka eivät ole valmiit siirtymään seuraavalle luokalle oppilastovereittensa kanssa joko siksi, että ovat liian nuoria tai siksi, että ovat olleet liian laiskoja. Sitten on myös tapauksia, joissa persoonallisuus on niin uppoutunut aineeseen ruumiillisen elämän aikana, että sillä ei ole mitään annettavaa egolle, ja se voi silloin tulla leikatuksi irti. Kolmanneksi ovat mustan magian harjoittamisen hirvittävät hedelmät. Tässä ei ole tilaa käsitellä aihetta enempää. Olen

käsiteltyt sitä artikkelissa *Lost Souls* kirjani *The Inner Life* ensimmäisessä osassa.

Jotkut tässä kappaleessa olevat ilmaukset ovat vahvoja kuin itämainen mielikuviutus. Meidän ei tule ajatella liian kirjaimellisesti jätettyjä hylkyjä ja siipirikkoja. Joka putoaa Polulta aineellisten halujensa tähden, aiheuttaa haaksirikon henkisille näkymlleensä joksikin aikaa, mutta siinäkin tapauksessa hän on oppinut jotain, mistä on hyötyä sielulle myöhemmin. Kaiken kaikkiaan ihmiselle on parasta oppia viisaasti harkiten. Vasta, kun se laiminlyödään, on katkerien kokemusten pakko seurata.

Ei ole mitenkään tarkoitus, että kaikkien ihmisten on käytävä läpi kaikenlaiset kokemukset. Mitä enemmän ihminen edistyy ja viisastuu, sitä enemmän hän havaitsee kaikessa ja oppii paljon pikkuasioista, jotka toiset ohittavat merkityksettöminä. On sanottu, että hölmö ei opi viisaaltakaan, mutta viisas voi oppia aina, myös hölmöltä. Jotta tietäisi, että tuli polttaa, ei ole tarpeen työntää kättään siihen. Hölmö voi niin tehdä, mutta viisaalla on erilainen tapa oppia se tosiasia, että tuli polttaa. On kuitenkin suuri siunaus niille, että niitä, jotka eivät ajattele ja opi omasta halustaan, opetetaan ankarassa kokemustenkoulussa, jota ilman he eivät oppisi yhtään mitään eivätkä edistyisi lainkaan.

Karmanlaki, joka tuo ihmisille kokemukset, joita he ovat aiheuttaneet toisille, on siten suuri hyväntekijä ja viime kädessä vapauttaja eikä koston tai rangaistuksen instrumentti. Oletetaan, että maantierosvo vaani kulkijaa, yllätti hänet, ehkä tapoikin ja vei hänen rahansa. Lain mukaan häntä itseään olisi kohdannut jokin tuskallinen kokemus ennemmin tai myöhemmin. Ryöstäjä kykeni tekemään näin, koska hän itse oli karkea, vailla sensitiivisyyttä ja mielikuviutusta. Muuten hän olisi ajatellut uhrinsa ja hänen vaimonsa ja perheensä tunteita, mikä ajatus olisi estänyt häntä kohottamasta kättään toista vastaan. Koska rosvo on karkea, mielikuviukseton ja törkeä, hän tarvitsee väkivaltaisen kokemuksen, jollaisen hän on antanut toisille. Mikään vähempi ei vaikuttaisi hänessä. Kun hän on myöhemmin

saanut karmallista palautetta, hän on saanut kärsiä ja muistaa sen aikoessaan iskeä uudestaan. Silloin hän sanoo itselleen, että tuo ei ole kauniisti tehty toiselle. Silloin hän alkaa muuttua lain ansiosta, joka on aina opettava, ei rankaiseva.

LUKU 8

MAAILMANÄITI

37 Oppilaani, jos tahdot Viisauden salin kautta päästä autuuden laaksoon, sulje lujasti aistisi suurelta kauhealta erillisyyden harhaopilta, joka vieroittaa sinut muista.

C.W.L. Herbert Spencer pääsi hyvin lähelle oivallusta siitä, mikä on henkinen totuus evoluutiosta, kun hän kuvasi sitä progressiiviseksi muutokseksi epäyhtenäisestä homogeenisyydestä yhteen rakenteen ja funktion koherenttiin heterogeenisyyteen. Hänelle evoluutio tarkoitti asioita, jotka alkuun olivat samanlaisia ja erillisiä ja joista myöhemmin tuli erilaisia, mutta yhdessä. Tämä erikoistuminen näkyy ihmiskehossa, jossa eri elimet työskentelevät kokonaisuudelle. Siten ruoansulatus sulattaa ruokaa koko keholle, käsi tarttuu, jalat kävelevät, silmät katsovat koko keholle, ei itselleen. Samoin yhteiskunnasta tulee järjestyneempi, kun aika kuluu. Ihmiset erilaistuvat enemmän toisistaan, kun eri ammatit elämässä menevät eteenpäin tiedossa ja taidossa. Lääkäri hoitaa, opettaja opettaa, sillanrakentaja rakentaa siltoja kaikille. Yksi ihminen tekee työtä monien hyväksi, ja monen työ virtaa takaisin hänen hyödykseen.

Kun ihmiset saavat orgaanisen tuntuman ja tunteen kansaisihmisistään, he lakkaavat olemasta vain lauma yhteensopimattomia homogeenisiä ihmisolentoja, ja heistä tulee heterogeenisiä ja yhteensopivia. Ihminen, jolla on tätä henkeä, tekee parhaansa yhteisönsä, kansakuntansa tai ihmiskunnan hyväksi ja jättää ykseydenlain huoleksi tuoda hänelle, mitä hän tarvitsee suuren ruumiin muilta osilta. Yhteensopimattomat homogeeniset aineen tai yhteiskunnan elementit eivät voi organisoitua. Sisäinen prinssiippi vetää heitä yhteen ja tekee nopeasta edistyksestä heille mahdollista keskinäisen avun kautta. Ykseys on rakkautta, evoluution takana oleva voima, elämän *energia*. Se

on buddhi, suurin viisaus. Yhteistyön ja veljeyden välillä on suuri ero. Yhteistyö kumpuaa ihmisten keskinäisten suhteitten älykkästä arvostuksesta, veljeys tunteessa tapahtuvasta oivalluksesta, että sama elämä asuu kaikissa.

Yksilön evoluutiossa yhteistyöhenki kehitty tavallisesti ensin. Maailman liiketoimet tuovat ihmiset yhteen, ja sitten leimahtaa buddhin jumalallinen tuli. Esimerkiksi kaksi miestä etsivät yhdessä asiakkaita ja tukevat toinen toistaan työssä. Satuu syntymään todellinen ystävyys. Mutta käy niin kuin joskus tapahtuu, että veljeys tulee ensiksi eikä täydellistä ja hyödyllistä yhteistyötä synny, ellei älykkyys ole myös herännyt, ja ellei sitä sovelleta liike-elämään. Kaunis rakkaus David Copperfieldin ja hänen epäkäytännöllisen vaimonsa Doran välillä on esimerkki tästä. Kirjailija oli pakotettu tappamaan Doran tehdäkseen tilaa käytännöllisemmälle Agnekselle, ja saamaan näin kertomukselle onnellisemman päätöksen.

Okkulttisessa elämässä kandidaatit, jotka ovat kehittäneet älyä niin pitkälle, että he arvostavat korkealle yhteistoiminnan periaatetta ja henkisiä lakeja, saavat usein huomata olevansa vähemmän teräviä ja selvästi kykenemättömiä nopeaa edistymiseen. He odottavat todellisen rakkauden, buddhin heräämistä itsessään. Se on sisäistä ihmistä polttava energia. Kuitenkin tässä todellisen henkisen kehittymisen toisessa vaiheessa on usein paljon kiihtymystä ja ongelmia. Jumalallinen energia purskahtelee epäsäännöllisesti eikä aina kaikkien viisaimmalla tavalla aiheuttaen paljon murhetta omistajalleen, kunne saavutetaan kolmas vaihe, tyyneys. Koska tyyneys on päämäärä, johon hiljaisuuden ääni ohjaa kandidaattia, hänen käsketään kulkea viisaudensalin *kautta* autuuden asuinsijoille. Jopa buddhisella tasolla on tiettyä kaksinaisuutta eli erillisyyttä. Emme voi rakastaa itseämme. Rakkaus tarvitsee objektin, vaikkei se olisi aineellinen kohde, vaan jumalallinen rakkaus monissa henkisissä sieluissa ilmenneenä. Buddhi on ensimmäinen huntu, korkeamman itsen ei Parabrahamin

avalokiteshvara. ”Erillisyyden harhaoppi” on poistettava vuoro-
tellen jokaiselta tasolta fyysiseltä, astraaliselta, mentaalisel-
ta ja buddhiselta.

**38 Älä anna mājān mereen sulautuneen ”taivassynty-
sesi” riistäytyä irti universaalista vanhemmastaan (SIE-
LUSTA), vaan anna tulisen voiman vetäytyä sisimpään,
sydämen kammioon²⁴ ja maailmanäidin²⁵ asuntoon.**

**39 Silloin tuo voima on nouseva sydämestäsi kuuden-
teen, keskimmäiseen piiriin, paikkaan silmiesi välissä, jol-
loin siitä tulee YHDEN AINOAN SIELUN henkäys, ääni, joka
täyttää kaiken, Mestarisi ääni.**

H.P.B:n huomautus:

²⁴ Sydämen sisäinen kammio, sanskritiksi brahmapura. ’Tulinen voima’ on kundalini.

²⁵ ’Voima’ ja ’Maailmanäiti’ ovat yhdelle mystisistä joogavoimista, kundalinille annettuja nimiä. Se on buddhi aktiivisena periaattina tarkasteltuna sen si-
jaa, että pidettäisiin sitä passiivisena (jota se yleensä on, kun sitä pidetään
vain käyttövälineenä tai ylimmäisen hengen (atman) säilyttäjänä). Se on
sähköis-henkinen voima, luova voima, joka toimivaksi herätettynä voi yhtä
hyvin tappaa kuin luoda.

”Taivassyntyinen” on chitta, alempi mieli. Se on syntyisin
yläpuolella olevasta sielusta silloin, kun manaksesta tulee kak-
sinainen inkarnaatiossa. Atma-buddhi-manas tasoista puhu-
taan taivaana, kun taas persoonallisuuden tasoista puhutaan
maana. Olemme jo tarkastelleet eroa, joka jakaa inhimillisen il-
mennykset viisi tasoa kahteen. Monadinen ja jumalalliset tasot
näiden viiden takana muodostavat yhdessä kolmannen jaon.
Siten seitsemän voidaan ryhmittää myös kolmeen. Alin osa on

sattvan eli lain alue. Täällä kaikki on säädeltyä, mutta ihmisellä on jonkin verran vapautta, koska hänessä on ”taivassyntyinen”, joten suuri osa lainlaatijan energiasta kulkee hänen kauttaan. Ihmisen elämä on tavallisesti vähemmän järjestynyttä ja säädeltyä kuin ulkoisen luonnon alemmissa luomakunnissa, koska hänellä on tämä vapaus ja valta.

Keskitasot pitävät sisällään henkisen energian tasot, kaikessa asuva elämä, jota ilman muu maailma olisi kuollut ja liikumaton. Ne ovat jumalallisen, loistavan, avalokiteshvaran eli ”nähdyn” Jumalan tasoja, sen elämän tasoja, jonka vain viisaus näkee, ei muodon, jonka tieto näkee.

Korkein tasoryhmä on monadin, Itsen. Se on autuutta ja vapautta, jossa ovat kaikki realiteetit kaikkien inhimillisten ideoiden takana ja tietoisuuden tuolla puolen oleva ekstaasi, joka on saatu kauneuden, hyvyyden, totuuden, harmonian, ymmärryksen, yhteyden ja vapauden essenssistä.

Se, mitä kutsutaan tuliseksi voimaksi, on voima nimeltä kundalini sanskritiksi. Tätä voidaan kuvata latentiksi tuleksi, joka on kiertynyt kerälle kuin nukkuva käärme selkärangantyyteen kaikissa ihmisissä paitsi niissä, joissa se on erityisesti herätetty ja on aktiivisesti toiminnassa eetteriruumiissa. Ei ole vaikea oivaltaa tällaisen tulen olemassaoloa, koska on tunnettua, että keuhkojemme hengitys ruokkii jatkuvasti hitaasti palavaa tulta ja että ruoansulatuskin on eräänlainen tuli. Kundalini ei niinkään ole tuli, joka käyttää polttoainetta, vaan on enemmän sähköisen tulen kaltainen, voima, joka kehittää lämpöä siellä, missä kohtaa vastarintaa vaikkei se kuulukaan samaan voima-typpiin kuin sähkö.

Olen kirjoittanut tästä aiheesta artikkelissa Käärmetulesta ja voimakeskuksista kirjassa *The Inner Life* ja artikkelissa Elinvoima kirjan *The Hidden Side of Things* luvussa neljä. Aiheesta on myös laaja, joskin jossain määrin vähemmän selkeää tekstiä sanskritiksi sisältäen sellaisia teoksia kuin *shat-chakranirupana*, *Ananda Lahari* ja monia muita. Ensimmäisestä näistä on

olemassa Arthur Avalonin erinomainen käännös kommentaareineen nimeltä *The Serpent Power*.

Seuraavassa lyhyt yhteenveto aiheesta. Kundalini on Logoksen eräänlaisen voimavirran alin päätepiiste. Se lepää yleensä selkäytimen tyvessä olevassa tsakrassa eli voimakeskuksesta. Jos se herätetään ennen aikaisesti, siis ennen kuin ihminen on puhdistanut luonteesta kaikki aistillisen epäpuhtauden ja itsekkyyden jäljet, se saattaa syöksyä alaspäin ja elävöittää tiettyjä alempia keskuksia (joita käytetään tarkoituksellisesti kohteina mustassa magiassa) kehossa ja viedä onnetoman yksilön vastustamattomasti sanoinkuvaamattomien kauhujen elämään. Parhaimmillaan se elävöittää ihmisessä kaiken, mitä hänessä on mukaan lukien sellaiset ominaisuudet kuin kunnianhimo ja ylpeys. Kundalinia tulee herättää vain Mestarin henkilökohtaisen ohjauksen alaisena. Hän neuvoo oppilasta tahdon käyttämisessä sen herättämisessä, ja siinä, miten sen tulee liikkua, kun se on herännyt, ja spiraalista, jonka mukaisesti se tulee nostaa tsakrojen eli voimakeskusten kautta selkärangantyyvestä tsakroihiin eetterisen kaksoispuolen pinnalla pernan, navan, sydämen kurkun kohdalla, kulmakarvojen välissä ja pääläella. Tämä reitti vaihtelee erityyppisillä ihmisillä ja on hyvin fyysinen asia, sillä voiman on kirjaimellisesti poltettava itselleen tie eetterisen kaksoispuolen epäpuhtauksien läpi.

Myös astraaliruumiissa on tsakroja, jotka ovat hereillä kundalinin toiminnan johdosta kaikkien rotujen sivistyneissä ihmisissä. Näitten keskusten kehitysprosessi on tehnyt astraaliruumiista sensitiivisen astraalitason aineelle, herättänyt se tunteemukset, voiman liikkua astraalikehossa, sen kyvyn vastata sympatiaa tuntien muille astraalientiteeteille, sen astraalinäön ja -kuulon ja muut astraalikyvyt. Mutta näiden kokemusten muistaminen eli astraalikykyjen käyttäminen hallitusti fyysisessä kehossa oltaessa tulee mahdolliseksi vasta, kun eetterisessä kaksoispuolessa oleva kundalini on viety vastaavien keskusten läpi.

Erityismaininta tekstissämme silmien välistä viittaa käpyrauhasen ja aivolisäkkeeseen. Voima kuudennesta ja seitsemännestä keskuksesta (jotka ovat kulmakarvojen välissä ja päälaella) yhtyvät tavallisesti aivolisäkkeessä, kun eetterikeskus on herännyt, elävöittää ja toimii siinä. Mutta on tietäntyyppisiä ihmisiä (joita tarkoitetaan tekstissämme), joissa seitsemäs astraalitsakra elävöittää käpyrauhasen aivolisäkkeen asemesta ja muodostaa suoran kommunikaatiolinjan alemman mentaalitason kanssa kulkematta tavanomaiseen tapaan astraalitason kautta. Kun kundalini herää itsekseen, mitä se tekee harvoin, tai kun se on vahingossa herätetty, se yrittää tavallisesti päästä eteenpäin selkärangan sisäpuolta pitkin sen sijaan, että noudattaisi spiraalireittiä, johon okkultisteja neuvotaan harjoittamaan sen ohjaamista. Tässä tapauksessa se todennäköisesti syöksyy ulos päälaelta, eikä ihmiselle koidu siitä kuin korkeintaan tilapäistä tiedottomuutta.

Hindukirjoissa vihjataan, ei niinkään selitetä, mitä tapahtuu. Niissä ei puhuta mitään tsakroista eetteriruumiin pinnalla, vaan tsakrojen juurista, jotka ovat selkäytimessä. Selkärangassa kulkee alhaalta ylös merudanda, Merun sauva, luomisen keskusakseli. Sauvassa on kanava, jota kutsutaan sushumnaksi ja siinä taas kanava nimeltä chitrini, joka on ”yhtä hienoa kuin hämähäkinverkko”. Siinä ovat tsakrat kuin bambunnivelet. Alinta kutsutaan muladharaksi, ja se on selkärangantyvessä. Siellä uinuu kundalini lähellä merudandan suuta.

Pyrkijän tavoitteena on nostaa kundalini kaikkien tsakrojen kautta ylöspäin, kunnes se saavuttaa tsakran, joka on kulmakarvojen välissä. Silloin kandidaatti huomaa jäävänsä takalalle, kun kundalini hyppää eteenpäin sahasraraan, ”tuhatterälehtiseen lootukseen” päälaella. Jos kandidaatti lähtee seuraamaan kundalinia, se vie hänet pois kehosta ja pysäyttää toistaiseksi hänen meditaatioharjoituksensa kehossa ollen. Kundalini kohoaa pitkin chitriniä pikkuhiljaa, kun kandidaatti

käyttää tahtoaan meditaatiossa. Hän ei ehkä pääse kovin pitkälle yhdessä harjoituksessa, mutta seuraavassa hän voi mennä hiukan pitemmälle jne. Kun hän tulee yhteen tsakroista eli lootuksista, hän menee sen läpi, ja alaspäin oleva kukka kääntyy ylöspäin. Kandidaatti mietiskelee sitä jossain muodossa ja muita samanlaisia lootuksessa. Pitkälle viety dhyana eli täynnä symboliikkaa oleva meditaatio kuuluu jokaiseen lootukseen. Kun harjoitus on ohi, kandidaatti ohjaa kundalinin takaisin samaa tietä muladharaan. Joissakin koulukunnissa se tuodaan takaisin alas vain sydäntsakraan asti, jossa se menee sisään kammioonsa. Kundalini voidaan herättää monin tavoin, mutta sen pitäisi tapahtua vain gurun tai pätevän opettajan, Mestarin ohjauksessa, joka vastaa kandidaattien harjoittamisesta Veljeskuntaa varten. Hänen ei tule suorittaa tätä herättämistä ennen kuin kolme kahletta Polulla on hävitetty kandidaatin omin voimin niin, että hän ei ole enää vakavassa vaarassa joutua aistillisten aineellisten asioiden sekoittamaksi. Silloin hänen ”taivassyntyisensä” voi pysyä persoonallisuuden kolminaisuuden talon isäntänä, kun se on läheisesti yhteydessä tai harmonisoitunut korkeamman manaksen kanssa. Kundalinin herääminen tapahtuu tavallisesti lähempänä kolmatta vihkimystä tai nykyisenä kali yugan eli pimeänä aikana vielä kuulemma myöhemmin. Ja silloinkin se herää kerroksittain niin, että varhaisemmissa vaiheissa siitä ei seuraa muuta kuin yleistä sensitiivisyyttä korkeampia tasoja kohtaan.

Kundalinia pidetään jumalattarena. Sitä kutsutaan shabdabrahmaniksi kehossa. *Shabda* merkitsee ääni. Ääni on luova voima, kuten edellä on kuvattu. Puhetta pidetään sen ulkoisimpana muotona. Se on ajattelun ilmaus, jonka on todellinen aktiivinen muoto on kriyashakti. Tiettyjen aakkosten kirjainten, jotka ovat ihmispuheen perusta, on sanottu asustavan jokaisessa tsakrassa. Näiden kirjainten voima herätetään, kun kundalini tulee niihin ylimmässä keskuksessa tapahtunee Shivaan yhtymisen jälkeen, mikä saa tsakrat loistamaan hänen valoaan. Brahman, kolmannen Logoksen luovalla puheella on neljä

muotoa eli vaihetta. Siksi sitä kutsutaan nelikasvoiseksi. Kun kundalini on sen edustajana kehossa, se tekee nuo neljä muotoa näkyväksi, kun se nousee tsakrojen kautta.

Kundalinia kutsutaan Maailmanäidiksi, koska tietoisuudenvoimien ulkonaista toimintaa pidetään aina feminiininä. Siten tahto, viisaus ja toiminta ovat feminiinisiä, koska ne ovat jumallisen ulospäin suunnattuja voimia eli shakteja. Kundalini, Maailmanäiti edustaa kaikkia näitä, koska ne saivat ilmauksensa maailmanluomisessa, Brahman, kolmannen Logoksen toiminnassa. On myös sanottu, että kundalini on Maailmanäiti, koska hänen kauttaan eri tasot saatetaan tietoisesti olemassaoleviksi okkultistille.

Ei ole ollenkaan varmaa, mitä Blavatsky tarkoitti sanoessaan, että kundalini on buddhi aktiivisena, mutta on esitetty useita arveluja.

Normaali ihmisessä buddhi ei ole positiivisesti aktiivinen ulkoisessa elämässä, mutta kun ensimmäiset kolme kahletta on heitetty pois, persoonallisuus on niin puhdistunut, että astraaliruumis ei enää ole aktiivinen pelkästään itselleen, vaan vastaa uskollisesti nyt aktiiviselle buddhille. Tässä vaiheessa tai lähellä sitä kundalini usein herää, kuten olemme nähneet, ja kun astraaliruumiin kyvyt avautuvat kandidaatille hänen ollessaan fyysisessä kehossaan, kyseessä on buddhia heijasteleva astraaliruumis, josta tulee nyt todellinen rakkautentuli ihmisen elämässä. Selvänäön tai muitten psyykkisten voimien ei ole tarpeen herätä fyysisissä aivoissa edes tässä edistyneessä vaiheessa ihmiskehitystä, kuten todetaan myös Annie Besantin kirjoituksessa *Initiation, the Perfecting of Man*. Hän sanoo siinä, että ennen kuin ihminen voi päästä kolmanteen vihkimykseen, hänen täytyy oppia tuomaan intuition (buddhin) henki alas fyysiseen tietoisuuteen niin, että se voi asustaa hänessä ja ohjata häntä. Sitten hän lisää: "Tätä prosessia kutsutaan tavallisesti 'psyykkisten kykyjen kehittämiseksi", ja niin se onkin sanan 'psyykkinen' varsinaisessa merkityksessä. Mutta se ei tarkoita

selvänäön ja -kuulon kehittymistä, mikä riippuu eri prosessista.”

Koko ylempi kolmio (atma-buddhi-manas) on vain keskiosa eli buddhi vielä kattavammasta kolmiosta monadi, ego ja persoonallisuus. Tämä laajempi buddhi on kolminainen (tahto, viisaus ja toiminta), ja nyt sen kolmas aspekti (toiminta, kriyahakti) alkaa operoida ruumiissa, herättää sen elimiä ja vapauttaa sen piileviä voimia.

40 Vasta silloin voit tulla ”taivasvaeltajaksi”²⁶, joka tuulien teitä kulkee aaltojen yllä jalkojaan kastelematta.

H.P.B:n huomautus:

²⁶ Ketshara eli ”taivasvaeltaja” tai kulkija. Kuten Jnaneshwarissa, kuudennen adhyayan kuninkaan mystisessä teoksessa selitetään, joogin ruumis tulee yhdeksi muodoksi tuulen kanssa, ”kuin pilveksi, jolle on kasvanut jalat”. Tämän jälkeen ”hän (joogi) näkee asioita merten ja tähtien tuolla puolen: Hän kuulee deevojen kieltä, ymmärtää sitä ja havaitsee, mitä muurahaisen mielessä liikkuu.

Termillä ”taivasvaeltaja” on eriasteisia merkityksiä. Esimerkiksi intialaisessa tarinassa sitä käytetään rishi Naradasta Logoksen lähettiläänä, joka saattoi matkata pallolta toiselle pelkän akashan läpi. Alemmilla tasolla sen voidaan katsoa kuvaavan astraaliruumista eli mayavi-rupaa, koska sillä voi matkata sen halki, mikä on ilmaa tai taivaita tavalliselle ihmiselle.

Astraalimaailmassa tavallinen ihminen on eräänlainen pilvi, koska hän on täynnä kamaa eli haluja ja tunteita. Hän ei ole mitenkään selväpiirteinen entiteetti kuten hän on fyysisellä tasolla. Mutta kun hän hallitsee kamansa ja tekee siitä selväpiirteisemmän, hänen astraaliruumiinsa järjestyy käyttövälineeksi eikä enää ole kamaa, vaan kama-rupa. Kun aikaa kuluu,

niin suunnilleen silloin, kun ensimmäiset kolme kahletta on hajotettu, muodostuu mayavi-rupa. Se tekee ihmisen kykeneväksi toimimaan mentaaliruumiissaan niin astraali- kuin alemmalla mentaalitasolla. Tätä voidaan pitää yhtenä tulkintana siitä, että hän kulkee ”jalkojaan kastamatta” vesiin, jotka ovat astraalita-son symboli.

LUKU 9 SEITSEMÄN ÄÄNTÄ

41 Ennen kuin asetat jalkasi mystisten äänten portaiden ylimmälle askelmalle, sinun täytyy kuulla sisäisen JUMALASI²⁷ ääni seitsemällä tavalla.

H.P.B:n huomautus:

²⁷ *Korkeampi Itse.*

C.W.L. on jo tullut mainituksi, että *Hiljaisuuden äänen* on tarkoitus opastaa kandidaattia neljanteen vihkimykseen saakka. Siinä pisteessä hänen tietoisuutensa on kohonnut seitsemänteen periaatteeseen ja toimii atmisella eli nirvanisella tasolla. Ihminen on silloin valmis alkamaan nousemisen portaiden yläpäähen, käymään läpi harjoittelun, joka valmistaa häntä viidennenteen eli aseksua adeptin vihkimykseen. Polku jakaantuu kahteen samansuuruiseen osaan, joita voidaan kutsua portaiden ala- ja yläpääksi.

Sanotaan, että portaiden alapäässä olevan vihittävän tulee kuulla sisäisen Jumalansa ääni seitsemällä tavalla. Tuo sisäinen Jumala on tässä vaiheessa korkeampi itse, buddhi, toinen periaate. Psykkisestä temperamentistaan riippuen pyrkijä voi meditoidessaan kuulla tai olla kuulematta seitsemän äänen sarjan, joka on osoituksena buddhisen tason seitsemän alataason saavuttamisesta. Mutta mitä hänen *täytyy* tehdä, on tuoda buddhin vaikutus alas elämäänsä jokaisella alemmalla tasolla niin, että hänen kaikkien periaatteensa toimintaa ohjaa buddhi. Näin hänen sisäinen Jumalansa on aina läsnäolevana hänen elämässään.

Toista vaihetta kutsutaan mystisten äänien portaiksi ehkä siksi, että äänet ovat atmaan eli Itseen kätkeytyvän hiljaisuuden äänen äännähdyksiä. Ei pidä mennä liiallisuuksiin tekstimme sanojen tulkinnassa, koska kyse on vain käännöksestä. Jokainen sanskritin ja palin sana on täynnä teknistä merkitystä. Sana mystinen tulee juuresta, joka merkitsee lähellä silmiä olevaa, tarkoittaa tässä ääniä, jotka eivät sovi yhteen ulkoisen elämän kanssa, mutta jotka ohjaavat ylhäältäpäin, kuin puhdas tietoisuus *ex cathedra*. Tässä annetaan ymmärtää, että yllämainitut äänet ovat saavutettavissa eivätkä lainkaan ”mystisiä” tapahtumia kandidaatille tässä vaiheessa. Todellinen omatunto ei kerro, *mitä* tehdä, kuten yleisesti oletetaan, vaan *käskee* seuramaan sitä, minkä jo tietää parhaaksi, kun mieli yrittää tulla väliin esittämällä tekosyitä, miksi pitäisi tehdä toisin. Se puhuu hengen tahdon auktoriteetilla määräten elämämme polusta. Se ei ole atma, vaan buddhi, toinen prinssiippi, joka antaa intuitiivista tietoa siitä, mikä on oikein ja väärin. Manas antaa inspiraatiota, buddhi intuitiota siitä, mikä on oikein tai väärin, atma ohjaa omaatuntoa.

42 Ensimmäinen on kuin satakielen suloääni sen laulaessa parilleen jäähyväisiä.

43 Toinen soi kuin dhyanien hopeisen symbaalin ääni herättäen tuikkivat tähdet.

44 Seuraava on kuin kuoreensa vangitun merenhaltijan sointuisa valitus.

45 Ja tätä seuraa vīnān²⁸ laulu.

H.P.B:n huomautus:

²⁸ *Vinan on intialainen kanteleen tapainen kielisoitin.*

46 Viides soi korvissasi kuin bambuhuilun kimeä ääni.

47 Se muuttuu sitten trumpetin törähdykseksi.

48 Viimeinen kumisee kuin ukkospilven vaimea jyrinä.

49 Seitsemäs nielee kaikki muut äänet. Ne kuolevat, eikä niitä enää kuulu.

Tässä mainitut seitsemän äänen sarjat ovat aiheuttaneet paljon pohdintaa niiden keskuudessa, jotka meditoivat tätä pikku kirjaa. Aivan ensiksi meidän on pantava merkille äänten luonne. Silloin näemme, kuinka niille on useita tulkintoja. Niiden esittämisjärjestys on sellainen, jossa aineellisuus kasvaa ja läpituonkevuus vähenee. Voi esimerkiksi panna merkille eron vinan ja intialaisen vanhanaikaisen torven välillä. Eurooppalaiselle on lähes aina yllätys, kun hän kuulee ensi kertaa vinalla esitettyä hienostunutta musiikkia suuressa ja täynnä väkeä olevassa salissa. Ilman voimankäyttöä vinan ääni tavoittaa joka nurkan ja antaa vaikutelman äänestä, joka on enää puoleksi peräisin aineellisilta tasoiltamme.

Tässä sarjassa esitettyä korkeinta ääntä verrataan satakielten lauluun. On sanottu, että on tilanteita, joissa tämän linnun ääni kohoaa korkeuksiin, kunnes se yltää ihmiskuulon tuolle puolen, vaikka vielä voi nähdä linnun kurkun värisevän laulamisesta. Tieteeseen perehtyneet ovat selvillä siitä, että tällaisia ääniä esiintyy. Esimerkiksi ilman- tai höyrynpaineella toimivan sireenin ääntä voidaan nostaa, kunne yksi kuulija toisensa

jälkeen ilmoittaa, ettei enää kuule sitä. On olemassa tietynlainen pilli, jolla voidaan kutsua poliisikoiria. Se näyttää tavalliselta pilliltä, mutta kun siihen puhaltaa, kukaan ihminen ei kuule mitään, mutta toisessa huoneessa tai kauempana oleva koira kuulee, höristää korviaan ja juoksee heti paikalle, josta ääni tuli.

Äänien tulkinat jakaantuvat kahteen ryhmään. Listalla ensimmäisinä mainitut edustavat ääniä, jotka kandidaatti kuulee viimeisinä. Äänet on esitetty laskevasti niiden luomisjärjestyksessä itämaiseen tyyliin niin, että ensimmäisenä järjestyksessä on seitsemäs, kun pyrkijä lähestyy luomisen herraa. Näin ollen ensimmäisenä tulee ukkospilven kumea jyrinä. Se ääni edustaa tai vastaa fyysistä periaatetta ihmisessä, keskimmäisenä on vina edustaen antahkaranaa (Blavatskyn luokituksen mukaan) ja viimeisenä satakielenlaulu, joka assosioituu atmaan, hiljaisuuteen. Se edustaa seitsemättä, äänenöntä ääntä, johon kaikki muut on kohotettava, kunnes ne kuolevat pois eivätkä kuulu enää. Kandidaatin on opittava kuulemaan Jumala fyysisen tason kumeassa jyrinässä, astraalitason torvenpuhalluksessa, sitten alemman mentaalitason äänessä, joka on kuin bambu-huilumusiikkia ja niin edelleen korkeimman periaatteen maailmaan saakka.

Samat äänet voidaan käsittää toisella tavalla *intensiteetin* mukaan, jolla pyrkijä kuulee korkeamman itsen äänen. Se on yksi ääni, mutta se kuullaan seitsemällä *tavalla*. Ensin se on hienoa ja lempeää kuin satakielenlaulu ja häviää usein hiljaisuuteen. Seuraavaksi siitä tulee vahvempaa kuin ”dhyanien hopeasympaalien ääni”. Se voimistuu voimistumisestaan, kunnes se kuullaan lopulta jatkuvasti täyttäen ilman kuin ukkospilven kumea jyrinä. Edistymisemme alkuvaiheessa korkeamman itsen ääni voi tuntua heikolta ja voimattomalta, mutta myöhemmin saamme ukkosen koko todellisuuden.

Ja jälleen näitten äänien kuvauksessa seuraa maininta kundalinista, joka viedään tsakrojen läpi. Se voima herättää

seitsemän kerrosta tai astetta ja antaa psyykkisenä tuloksena kasvavia voimia kuten jo todettu. Ääni, joka kuullaan, kun kundalini nousee kohtaan, joka on silmien välissä, kuullaan intensiteetiltään seitsemänasteisena, joita tässä mainitut seitsemän ääntä kuvaavat.

On jälleen kerran luonnollista, että tiiviimmällä tasolla kandidaatti kuulee sisäisen äänen vain heikosti kuin satakielenlaulu. Kun hän nousee seuraavalle tasolle, jossa se, mikä peittää sisäistä itseä, ei ole enää niin tiivistä, ääni kuuluu helpommin, kunnes lopulta se on kuin ukkosenjyrinää, kun hän saavuttaa korkeimman prinssiipin. Vain alempien tasojen illuusio saa meidät kuvailemaan korkeampia asioita ohuemmaksi ja hienommaksi. Tulemme loppujen lopuksi huomaamaan, että ne ovat täyttä ainetta ja todellisuutta kuin ukkonen.

Nämä tulkinnat eivät sulje pois toisiaan. Kaikki niissä esitetyt kokemukset ovat mahdollisia kandidaatille samanaikaisesti.

Muistan, että kerran yhdessä tilaisuudessa keskusteluisamme katolla Adyarissa esitettiin kysymys näistä äänistä. Silloin presidenttimme Annie Besant ja minä vastasimme siihen näin:

Annie Besant (A.B): Yksi äänistä, jota alkaa kuulla meditaatiossa (minä esimerkiksi aloin kuulla sitä hyvin selvästi), on ääni, joka on kuin tom-tom rummun ääni intialaisessa kylässä. Kun kuvailin sitä H. P. B:lle, hän sanoi: ”oikein hyvä, jatka vain.” Seuraavaksi kuulin kaunista musiikkia ja sitten jotain hopeakellojen kaltaista. Toinen oli kuin temppelein kellonsoittoa, sellaista kuin Benaresissa kuulee. En koskaan päässyt selville, merkitsivätkö nämä äänet mitään muuta kuin että alan kyetä kuulemaan ääniä astraalimaailmassa.

Intiassa on koulukunta, jonka perustajasta Mestari M. on puhunut hyvin arvostaen. Siihen kuuluvat kuulevat jonkin aikaa harjoitettuaan hyvin selviä ääniä aivoissaan, mutta en ole koskaan huomannut, että kukaan heistä välittäisi siitä sen enempää.

Monet täällä pohjoisessa ovat tulleet kysymään minulta, mitä äänet merkitsevät. Olen vastannut, että luulen, ettei kyse ole muusta kuin, että olet tulossa selväkuuloiseksi.

En ole onnistunut selvittämään näitä seitsemään H. P. B:n mainitsemaa ääntä. Ne saattavat tarkoittaa, että on herätettävä tietoisuutensa taso tasolta, ja että jokaista symbolisoi tietyn tason ääni aivan kuten täällä alhaalla *fa* on yhdistelmä lukemattomista toisiinsa sekoittuneista äänistä fyysisellä tasolla. Mutta se ei oikeasti vielä selitä asiaa.

C.W.L. Minä en saa niitä vastaamaan tarkasti eri tasojen kanssa, ehkä kyse on alatasoista. Niiden tarkoitus on ehkä symboloida ääniä, jotka liittyvät seitsemän tsakran herättämiseen kundalinin avulla, sillä ääni on ilmaus siitä, että niin on tapahtumassa. Minusta ei ole tuntunut siltä, että olisin varma siitä, mitä hän tarkoitti. Voisi olla taipuvainen sanomaan, että hopeasymbaalin eri äänet hoitaisivat koko jutun. Ukkonen ei todellakaan tunnu sopivan hyvin mukaan.

A.B Päässä on luonnollisesti koko joukko ääniä, jotka kuuluvat verenkiertojärjestelmään. Jos ne kuulee hyvin voimakkaasti, se tarkoittaa, että anemia on pahenemassa vaaralliselle asteelle.

Äänet eivät kehity progressiivisesti. H.P.B. esitti usein asiat ympyränä. Hän aloitti joskus numerosta neljä ja eteni siitä kahdelle puolelle. Voi myös olla, että hän ei anna äänille mitään tiettyä järjestystä. Voi aloittaa ehkä ukkosella, sitten torventörähdys ja seuraavaksi merenhaltia. Sitten voisi tulla symbaali neljäntenä, huilu viidentenä ja vina, jonka ääni on hennoin, kuudentena ja sitten satakieli kaiken huippuna seitsemäntenä.

C.W.L. Jos voimme kääntää niiden järjestystä noin, niin ne alkavat selvemmin merkitä jotain.

A.B Kun H.P.B:lta kysyttiin asiaa astraalisesti, hän sanoi: "Olette hölmöjä, jos pidätte kiinni järjestyksestä. Olisitte voineet alun alkaen järjestää ne järjestykseen ukkonen, torvi,

simpukankuori, symbaali, huilu, vina ja satakieli.” Hän sanoi meidän olevan kammottavan kirjaimellisia.

C.W.L. Samanlaisia listoja äänistä löytyy sanskritinkielisistä teoksista. Seuraava esimerkki on *Shiva Samhitasta*:

”Ensimmäinen ääni on kuin hunajasta juopuneen mehiläisen surinaa, seuraava kuin huilun, sitten harpun. Tämän jälkeen harjoitettuaan vähitellen joogaa maailman, pimeyden hävittäjää hän kuulee kellojensoittoa ja sitten ukkosenjyrinää. Kun kiinnittää koko huomionsa tähän ääneen pelkäämättä, hän sulautuu, oi rakastettuni! Kun joogin kieli on täysin kiinnittynyt tähän ääneen, hän unohtaa ulkoiset asiat ja sulautuu tähän ääneen.”

50 Kun kuusi²⁹ on surmattu ja Mestarin jalkoihin laskettu, silloin on oppilas sulautunut YHTEEN³⁰, tulee tuoksi YHDEKSI ja elää siinä.

H.P.B:n huomautus:

²⁹ Kuusi periaattia; se tarkoittaa, että kun alempi persoonallisuus on tuhattu ja sisäinen yksilöllisyys sulautuu ja katoaa seitsemänteen eli henkeen.

³⁰ Oppilas on yhtä Brahmanin eli atman kanssa.

Kun kuusi periaattia on ”tuhattu”, toisin sanoen, kun ne eivät enää tuo esiin itsenäisyyttään, vaan niistä on tullut kuuliaisia Itsen tahdolle, pyrkijä elää Yhdessä. Buddhin seitsemäs ääni vie hänet ylös atmaan saakka. Blavatsky käyttää analogiana termiä Brahman ihmisatmasta. Brahman (neutri) on Yksi, johon sisältyy kolme. Niin pitää atma sisällään buddhin ja manaksen, kun ihmisestä on tullut arhat, ja hän on oppinut elämäänsä kolminaisessa hengessä.

51 Ennen tuolle polulle astumista sinun on hävitettävä kuuruumiisi³¹, puhdistettava ajatusruumiisi³² ja tehtävä sydämesi puhtaaksi.

H.P.B:n huomautus:

³¹ *Kama-prinsiipin luoma astraalimuoto, kama-rupa eli haluruumis.*

³² *Manasa-rupa. Ensimmäinen (kuuruumis) viittaa astraaliseen eli persoonalliseen itseen; toinen (mielenruumis) yksilöllisyyteen eli jälleensyntyvään Egoon, jonka tietoisuus pakostakin halvaantuu meidän eli alemman manak-sen tasolla.*

Blavatsky ei ajatellut niin täydellisesti *tasoja* kuin useimmat tämän päivän teosofit. Hän piti enemmän silmällä prinssiipejä ja näki eri tasojen aineen saavan muotonsa prinssiippien vaikutuksesta. Tässä hän puhuu ”meidän tasostamme” tarkoittaen persoonallisen olemassaolon aluetta, fyysistä, astraalista ja alemmaa mentaalista. ”Astraalimuoto” ei mitenkään välttämättä tarkoita astraaliruumista, vaan lähinnä persoonallista muotoa, joka rakentuu (astraali- ja mentaalitasojen) persoonallisen elämän subjektiivisista alueista ruumiillisen muotomme ja siihen liittyvien persoonallisten tunteiden ja ajatusten pohjalta. Pienessä kirjassani *Deevakhan* ja Annie Besantin *Aikain viisaudessa* on kerrottu neljäntyyppisestä elämästä taivasmaailmassa: (1) henkilökohtainen ystävyys, (2) henkilökohtainen antaumus, (3) todellinen lähetystyöhenki ja (4) inhimilliset saavutukset. Ne kaikki ovat emotionaalisia, vaikkakin epäitsekäitä, ne eivät ole epäpersoonallisia, vaan kamallisia. Ne saavat muotonsa fyysisen tason kokemuksen luonteen perusteella. Puhdas alempi manas olisi antahkarana, sielun, ei ruumiin mieli. Sen aktiiviteettia stimuloidaan *vain* ylhäältäpäin. Se on nyt puhdistettava kaikesta kamasta, jotta siitä tulisi puhdas kanava sielulle.

Ajatelkaa edistyneen ihmisen astraaliruumiin tilaa. Se ei käytännöllisesti katsoen vastaa lainkaan suoraan ulkopäin tuleviin vaikutteisiin. Se on itsessään kuollut ulkomaailmalle. Sillä ei ole omaa itsenäistä elämää. Se on "hävitetty". Jos joku lyö keskivertoihmistä, niin hänen astraaliruumiinsa syttyisi välittömästi liekkeihin. Se on välitön vastaus, mutta ei edistyneellä ihmisellä. Tässä tapauksessa vaikutin siirtyisi astraalisen käytövälineen kautta sisäänpäin buddhiseen. Se vastaisi omalla tavallaan. Sitten *tämä* vaikutus kutsuisi astraalitasolla esiin kauniita rakkaudellisten tunteiden värejä, jotka ovat *buddhin* vastine astraaliruumiissa. Annie Besant on usein selittänyt, että edistyneen ihmisen aura on levossa väritön tai oikeastaan kevyesti maidonvalkoinen, mutta suuren ihmisen buddhi-tason vastauksessa maailmalle se voi näyttää ihanimmat värit, joita taso voi tuottaa.

52 Ikuisen elämän puhtaat, kristallinkirkkaat vedet eivät voi sekoittua monsuunimyrskyn mutaisiin tulvavirtoihin.

53 Taivaallinen kastepisara, joka kimaltelee aamuaurin gon ensimmäisen säteen koskettaman lootuksen pinnalla, muuttuu maahan pudotessaan savihiukkaseksi; katso, helmi on nyt likatahra.

54 Taistele likaisten ajatustesi kanssa ennen kuin ne voittavat sinut. Tee niille mitä ne tahtovat tehdä sinulle, sillä jos säästät ne ja annat niiden juurtua ja kasvaa, niin tiedä, että nämä ajatukset voittavat ja tappavat sinut. Opilaani, varo, älä salli niiden varjonkaan lähestyä sinua. Sillä se kasvaa ja varttuu suureksi ja voimakkaaksi ja sitten tämä pimeyden olio valtaa sinut ennen kuin vielä olet oikein tajunnut mustan, kauhean hirviön läsnäolon.

Maailmassa on ihmisiä, jotka uskovat, että on mahdollista jatkaa alempien asioiden kanssa ja kuitenkin edistyä Polulla.

Joskus he oikeasti ajattelevat, että erilaiset paheelliset kiihotusmuodot voivat synnyttää paljon energiaa, joka auttaa heitä menemään eteenpäin ja ylöspäin. Heitä pelottaa muuttuminen värittömäksi, jos he tukahduttavat alemmat aktiviteettinsa kokonaan. On kyllä sanottu, että väritön henkilö, heikko, hyvä ihminen ei edisty. ”Olkaa kylmiä tai kuumia”, sanoo *Ilmestyskirja*, ja ”Koska olet haalea, et kylmä etkä kuuma, minä sylkäisen sinut suustani.”

Tämä edustaa varsin hyvin tosiasioita. Lupaavimpia ovat paremmuusjärjestyksessä (1) aktiivisesti hyvät ihmiset, (2) aktiivisesti pahat ihmiset ja (3) tavallisen hyvät ihmiset. Kukaan ei voi olla tehokas rikollinen, ellei hän ole kehittänyt jotain jumalallista ominaisuutta. Hänen pahuutensa on tulosta epätasapainosta kuten suuresta tahdonvoimasta ja rohkeudesta tai suuresta älykkyydestä ilman rakkautta kanssaihmiensä kohtaan. Tai suuri rakkaus ja tahdonvoima ilman älykkyyttä voi tehdä ihmisestä yhtä lailla vaarallisen ja haitallisen, sillä hänestä voi tulla tyytymättömyyden ja eripurana voimien fanaattinen johtaja. Pelkästään hyvä ihminen, jonka kaikki ominaisuudet ovat heikkoja niin tahdossa, älykkyydessä kuin rakkaudessa, edistyy vain vähän, joskin tasaisesti. Suurilla ihmisillä on suuria vikoja, mutta he voivat päästä niistä eroon nopeasti; pienillä ihmisillä on pieniä vikoja, mutta ne tuntuvat usein kestävän ikuisuuden.

Tämä ei ole kehoitus elää tehden pahaa. Se vain osoittaa, että pelkkä alempien taipumusten tukahduttaminen ei tee edistymisestä nopeaa, vaan on annettava positiivisia ja voimallisia näyttöjä korkean ja hyvän ilmaisemisessa. Tätä yrittäessään ihminen voi mahdollisesti langeta. Jos hän kadottaa tasapainonsa, hänen näytöillään hankkimansa tahdonvoima, tieto tai rakkaus tekee kuopasta, johon hän putoaa, syvän ja kauhistuttavan. Ihmisen syntien suuruusluokka on merkki nopeasta edistymismahdollisuudesta tulevaisuudessa, mutta edistymisen alkaa vasta, kun ihminen on karmallisten kärsimysten kautta oivaltanut erehdyksensä ja puhdistanut kaatumiseensa

liittyvät epäpuhtaudet pois. Ei ole tehtävissä paljoakaan ennen kuin tämä puhdistuminen on tapahtunut. Blavatsky käsittelee tätä seikkaa kirjoituksessaan *First Steps in Occultism* seuraavasti:

On niitä, joiden järkeilykyvyn ovat vieraat vaikutukset vääristäneet siinä määrin, että he kuvittelevat, että eläimelliset intohimot on mahdollista sublimoida ja kohottaa niin, että heidän raivonsa, voimansa ja tulensa on ikään kuin mahdollista kääntää sisäänpäin. He ajattelevat, että niitä voi varastoida rinnassaan siihen asti, että käyttämätön energia on kääntynyt kohti korkeampia ja pyhempitä tarkoituksia, kunnes heidän koottu ja käyttämätön voimansa tekee heille mahdolliseksi astua sielun pyhäkköön ja seistä Mestarin, korkeamman itsen edessä. Tätä varten he eivät kamppaile himojensa kanssa tai hävitä niitä. He vain yksinkertaisesti sammuttavat liekit vahvalla tahdonvoimalla ja pitävät ne aisoissa luonteensa sisällä sallien tulen kyteä ohuen tuhkerokksen peittämänä. He alistuvat ilolla samanlaiseen kidutukseen kuin spartalaispoika, joka antoi mieluummin ketun syödä sisälmyksensä kuin jättää ne. Voi näitä sokeita visionääriparkoja!

He toivovat, että ryhmä työstään hikisiä ja likaisia nokikolareita voisi sulkeutua puhtaanvalkoisella pellavalla verhottuun pyhäkköön tahraamatta sitä ja tekemättä siitä omalla läsnäolollaan likapyykkikasaa ja olla tämän pyhitetyn paikan isäntiä ja lopulta astua sieltä ulos yhtä puhtaina kuin tuo huone. Miksei samalla kuvitella, että tusina haisunäätä suljettuna Dgonpan (luostari) puhtaaseen ilmapiiriin voisi tulla sieltä ulos suitustuksentuoksuisina? Outo häiriö ihmismielessä.

Tämä osuus päättyy seuraaviin ehdottomiin toteamuksiin:

55 Ennen kuin mystinen voima³³ voi tehdä sinusta jumalan, lanoo, on sinun täytynyt saavuttaa kyky tappaa kuumuotosi tahtosi avulla.

56 Aineen itse ja hengen ITSE eivät voi koskaan kohdata. Toisen näistä kahdesta on hävittävä; molemmille ei ole tilaa.

57 Ennen kuin sielusi mieli voi ymmärtää, on persoonallisuuden nupun oltava murskattu, aistimuksen madon surmattu niin, ettei se voi enää herätä henkiin.

Mystinen voima on jälleen kundalini, joka kehossa edustaa ”sitä suurta alkuvoimaa, joka on kaiken orgaanisen ja epäorgaanisen aineen perustana”.

H.P.B:n huomautus:

³³ Kundalinia kutsutaan annulaariseksi 'kierteiseksi' voimaksi sen spiraalimaisen toimintatavan eli etenemisen vuoksi askeetin ruumiissa hänen kehittäessään voimaa itsessään. Se on sähkö-tulen okkulttista fohat-voimaa, suurta alkuvoimaa, joka on kaiken orgaanisen ja epäorgaanisen aineen perustana.

LUKU 10

POLUKSI TULEMINEN

58 Et voi kulkea polulla ennen kuin olet itse tullut tuoksi poluksi³⁴.

C.W.L. Tähän on seuraava:

H.P.B:n huomautus:

³⁴ Polku mainitaan kaikissa mystisissä teoksissa. Kuten Krishna sanoo *Jnaneshtarissa*: ”Kun Polku on havaittu . . . lähtepä sitä kulkemaan kohti idän kukkia tai lännen huoneita, niin liikkumatta tapahtuu matkanteko tällä tiellä, oi jousenjännittäjä. Mihin tällä polulla kulkeekaan, niin siitä paikasta tulee kunkin oma itse.” ’Sinä olet Polku’, sanotaan adeptigurulle ja hän myöhemmin oppilaalle vihkimyksen jälkeen. ’Minä olen tie ja Polku’, sanoo toinen Mestari.

On jo tullut selitetyksi (kommentaareissa kirjasta *Mestarin jalkojen juuressa*), että ajatusten ja tunteiden hallinta, joka on alkuun vaikeaa, tulee ajan myötä melko helpoksi. Kun pyrkijä on niin harjoittanut ja kehittänyt itseään, että buddhisesta näkemyksestä ja vastauksesta elämään on tullut hänelle täysin luontaista ja spontaania, voimme sanoa, että hän on tullut Poluksi. Joskus tällaista jatkuvien yritysten ja harjoittamisen kautta hankittua seurausta kutsutaan ”toiseksi luonnoksi”. Tämä ilmaus antaa kuitenkin tunteen, että olisi hankittu uusia ominaisuuksia, joista myöhemmin on tullut tapa. Tätä ei voi pitää onnistuneena. Se on meidän alkuperäinen ja paras luontomme, joka näyttäytyy korkeammassa elämässä. Se tuntuu olevan jotain uutta meille vain siksi, että se on tähän asti ollut piilossa aineellisten asioiden ja olosuhteiden paineiden alla persoonallisen olemisemme maailmoissa.

Alaviitteestä käy ilmi mielenkiintoinen metafyyminen totuus. Evoluutiomme ei ole läpikulkumatka eikä edes kasvua. Se ei ole prosessi, jossa mennään jonnekin eikä koon kasvua. Se on elämässämme potentiaalisten voimien kehkeytymistä. Kuten jo todettu, egon tasoilla aineellisuus on kakkossijalla. Tietoisuuden voimat – tahto, viisaus ja toiminta (tai tahto, rakkaus ja ajattelu) hallitsevat lähes täydellisesti aineen tasoja. Siksi tila ei ole vanginvartija eikä tietoisuuden tarvitse matkata sen halki ilmaantuakseen toisessa paikassa. Seuraava gurun ja hänen oppilaansa välinen keskustelu valaisee tätä seikkaa. Guru käski oppilaan kävellä huoneen poikki ja kysyi sitten: ”Mihin olit menossa? Liikuitko?” Mietiskelyään hetken oppilas antoi seuraavan vastauksen, mikä oli oikein: ”Ei, *minä* en liikkunut. Minä katselin kehoni liikkuvan. Ajattelin, tunsin ja tahdoin, vain keho liikkui.”

Tätä on tosiasia meidän kaikkien kohdalla. Tiedämme sen liikkuvan vain tarkkailemalla sitä aistien välityksellä aivan kuten teemme minkä tahansa muun kohteen kanssa. Tunne siitä, että syöksyy eteenpäin avoautossa, muuttuu, kun sulkee silmänsä, tuntee siitä, kuinka ilma virtaa ja mielikuvituksen avulla toimiva voimantunne tuottaa keholle nautintoa. Sama kokemus voitaisiin saada aikaan ilman kehon liikkumista paikasta toiseen sopivalla laitteistolla, johon kuuluu tuulta ja liikettä tuottava kone. Useimmat junan makuuvaunussa yöllä matkustaneet ovat kokeneet heränneensä ja ihmetelleensä, liikkuvatko he pää vai jalat edellä, tai liikkuuko vai seisooko juna. He ovat yleensä ratkaisseet kysymyksen vetämällä ikkunaverhon syrjään ja pääättelemällä suunnan ohikiitävien valojen ja varjojen perusteella.

Se tosiasia, että egon ei ole tarpeen matkata paikasta toiseen, näkyy myös siinä, että se voi esiintyä samanaikaisesti eri puolilla maailmaa useampien ihmisten taivasmaailmamielikuvisa alemmalla mentaalitasolla.

Tässä opetuksessa tarkoitettussa kehitysvaiheessa kandidaatti työskentelee persoonallisuutensa täydellistämiseksi ja kiinnittää samanaikaisesti erityistä huomiota buddhin, henkisen sielun kehitykseen. Toisin sanoen hän on kiipeämässä buddhitason kautta. Siksi se, että hän on tulossa Polukseen, näkyy muita kohtaan tunnettavan sympatian ja rakkauden kehittymisenä.

59 Kallistakoon sielusi korvansa jokaiselle tuskanhuudolle, niin kuin lootus avaa sydämensä juodakseen aamuaurinkoa.

***60 Älköön polttava aurinko kuivatko yhtäkään tuskan-
kyyneltä, ennen kuin itse olet pyyhkinyt sen kärsivän silmästä.***

61 Vaan anna jokaisen polttavan ihmiskyyneleen pudota sydämeesi ja anna sen jäädä sinne, äläkä pyyhi sitä pois ennen kuin kärsimys, joka sen aiheutti, on poistettu.

62 Nämä kyyneleet, oi sydämeltäsi sääliväisin, ovat ne virrat, jotka kastelevat kuolemattoman rakkauden peltoja. Sellaisessa maaperässä kasvaa Buddhan keskiyön kukka³⁵, vaikeampi löytää, harvemmin nähty kuin on vogy-puun kukka. Se on jälleensyntymästä vapautumisen siemen. Se erottaa arhatin taistelusta ja hekumasta; se vie hänet olemassaolon kenttien kautta rauhaan ja autuuteen, joka tunnetaan vain hiljaisuuden ja ei-olemisen maassa.

H.P.B:n huomautus:

³⁵ *Adeptius — Bodhisatvan kukka.*

Kun Kristus sanoi, ”minä olen tie, totuus ja elämä; kukaan ei tule Isän luo muuten kuin minun kauttani,” hän julisti mystisen totuuden, sillä Kristus on yhtä maailmantietoisuuden buddhi aspektin kanssa. On vain yksi tietoisuus, tämän faktan tunnus-tamiselle vihittävästä voi tulla arhat, mutta ellei hän mene Kristus-prinsiipin kautta, hän ei pääse ylhäällä olevan Isän, atman luo. Tämä totuus on upeasti selitetty Annie Besantin kirjassa *Kristinuskon salainen puoli*, mutta se on vain yksi puoli asiasta, sillä inkarnoituneena Kristus oli saman prinssiipin ruumistuma ulkoisessa elämässään Palestiinassa. Se on koskettanut miljoonia ihmisiä, koska hän ei kavahtanut tuskaa. Useimmat yrittävät paeta tuskaa niin paljon kuin mahdollista, mutta Kristus hyväksyi omansa ja lisäsi siihen vielä muitten ihmisten tuskan. Ne, jotka noudattavat buddhalaisuuden polkua vaistonvaraisesti, sanovat vaikeuksien tullessa: ”Monet kärsivät, miksi minä haluaisin olla poikkeus?” eikä siinä kaikkia, vaan täynnä myötätuntoa he tuntevat toisten kärsimystä sietokykynsä rajoille saakka ennen kuin he saavuttavat arhatin tyyneyden, valaistumisen, joka kukistaa kuoleman, joka saa heidät hehkumaan vapaudenriemusta kärsiessäänkin. Tällainen vapaus johtaisi huolettomaan lepoon, jos ihmiset voisivat kokea sitä ennen Kristuksen kärsimyksiä, joissa ristin kipu ei ole mitään kärsivän maailman huutoon annetun myötätuntoisen vastauksen rinnalla. Sitten tulee piste, jossa ihminen sanoo: ”Mitä väliä sillä on, kärsinkö vai en?” Hänellä on niin paljon tekemistä palvelemissa, että hän tuskin huomaa kiinnittää huomiota itseensä.

Sellaisen ilmauksen kuin ”rauha ja autuus, joka tunnetaan ainoastaan hiljaisuuden ja ei-olemisen maassa” voi ymmärtää vain se, joka on halukas ajattelemaan metafysisiä realiteetteja. Useimmat tällaiset itämaiset ilmaukset kuin tämä perustuvat perimmäiseen ideaan siitä, että universaalinen Jumala ilmaisee itseään satina, chitinä ja anandana, siis olemisena, tietoisuutena ja autuutena.

Oleminen voidaan hyvin ymmärtää. Ihmiset näkevät sitä kaikkialla ympärillään. Tietoisuuden he tuntevat kokemuksesta,

mutta onnellisuutta he *etsivät*. Kaikki etsivät itseään. Onnellisuus ei ole jotain, jonka saamme, löydämme ja omistamme. Se on Itsen todellinen tila. Sekä aineen että tietoisuuden tuolla puolen on todellinen sisäinen elämä, joka ulkoisesta näkökulmasta on hiljaisuutta ja ei-olemista ja kuitenkin se on tosi olemisen autuutta.

63 *Tapa pyyde; mutta jos tapat sen, varo, ettei se jälleen kuolleista nouse.*

64 *Tapa elämänhalu; mutta jos tapat tanhān³⁶, älköön se tapahtuko ikuisen elämän janosta, vaan vaihtaaksesi katoavaisen ikuiseen.*

65 *Älä halua mitään. Älä napise karmaa äläkä luonnon muuttumattomia lakeja vastaan. Taistele ainoastaan persoonallista, ohimenevää, haihtuvaa ja katoavaista vastaan.*

H.P.B:n huomautus:

³⁶ *Tanhaa — elämisen tahto, kuoleman pelko ja elämän rakkaus, se voima, joka saa aikaan jälleensyntymän.*

Tavallinen halu on rakkautta ulkoisiin asioihin niiden astraalisen tai aistillisen nautinnon vuoksi. Olemme jo nähneet, että oppilaan ei tule etsiä tuollaisten halujen tyydytystä, vaan luopua kaikesta persoonallisuutensa energiasta – fyysisestä, emotionaalista ja mentaalista – tehdäkseen työtä henkisen evoluution ja sisäisen elämän palveluksessa itsessään ja muissa.

Tanha on näitten halujen juuri, koska se on tuntemiselämän janoa. Ego ei ole täysin tietoinen omalla tasollaan, kaukana siitä, mutta se vähän tietoisuus, mitä sillä on, antaa sille suurta mielihyvätunnetta ja herättää eräänlaisen nälän elämän täydempään tajuamiseen. Tämä on täydemmän elämän glamourin takana maailmassa. Kuten edellä on selitetty, korkeamman mentaalitason voimat kulkevat syyruumiin läpi suurimmaksi osaksi vaikuttamatta siihen, kun kyseessä on tavallinen ihminen, koska ego ei ole vielä kehittynyt ja harjaantunut vastaamaan kuin muutamiin harvoin oman tasonsa värähtelyihin. Tällä tasolla ei ole karkeampia värähtelyitä, joihin se voisi vastata ollessaan vasta alussa, joten se laskeutuu alemmille tasoille tunteakseen olevansa enemmän elossa. Siksi se on pitkään aikaa elävimmän tietoinen, kun sille tuodaan fyysisen tason asioita, mutta myöhemmin, kun astraaliluonto herää, sen tason nautinnot osoittautuvat vielä intensiivisemmiksi.

Fyysisessä kehossa ollessa on mahdotonta tajuta, kuinka vaikuttavia ovat astraalielämän ilot. Ne saavat usein ihmisen, joka on voittanut samanlaiset nautinnot fyysisellä tasolla, kääntymään tieltä ja viivyttävät häntä. Vaara ei kuitenkaan ole suuri niiden kohdalla, jotka fyysisessä elämässä etsivät määrätietoisesti Polulla olevia asioita, jos he ovat edistyneempää tyyppiä, koska he ovat siinä asemassa, että voivat ymmärtää olevan vielä korkeampia iloja, jotka viehättävät vielä enemmän. Sama pitää paikkansa kaikilla tasoilla.

Mutta oppilaan tulee pitää varansa, ettei luovu alemmista iloista pelkästään suhteellisesti korkeampien vuoksi, vaan että hän pitää katseensa kiinnitettynä ihannepäämääräänsä *kaikkien* katoavien nautintojen tuolla puolen. Hän ei saa janota iki-aikaisia nautintoja taivasmaailmassa, vaan hänen täytyy luopua *kaikesta*, mikä on katoavaa ja persoonallista. Toisaalta vaikka hän ei pyri saamaan halunsa kohteita, hän ei toisaalta myöskään kavahda läksyjä, joita karma hänen eteensä asettaa. Hän ei toivo, että hänen kokemuksekkaintensa olisi jokin muu kuin se

on. Hän tietää, että se on sitä, koska luonnonlait ovat muuttumattomia, ja että hän voi käyttää kokemusta kasvaakseen. Jollei maailmassa vallitsisi järjestys, älyn olisi mahdoton kasvaa tai ihmisen ylipäänsä käyttää voimiaan. Siksi hän ei kanna kaunaa karmaa kohtaan, joka on Lain toteutumista.

66 Auta luontoa ja työskentele sen kanssa, niin luonto pitää sinua yhtenä luojistaan ja osoittaa kunnioitusta.

67 Ja se avaa sinulle salaisten kammioittensa portit, paljastaa eteesi kätketyt aarteensa puhtaan neitseellisen povensa syvyyksistä. Aineellisen käden tahraamatta se näyttää aarteensa vain hengen silmälle – sille silmälle, joka ei koskaan sulkeudu, sille silmälle, jolle ei ole mitään verhoa missään sen valtakunnassa.

68 Sitten se näyttää sinulle keinot ja tien, ensimmäisen portin ja toisen, kolmannen, seitsemänteen saakka. Ja sitten päämäärän – jonka takana hengen auringonpaisteessa kylpee sanoin kuvaamaton loisto ja autuus, näkymätön kaikille muille paitsi sielun silmälle.

Kaikki materialistista tiedettä opiskelleet tuntevat tosiasian, että ”luonto voitetaan tottelevaisuudella”. Kaikki voimat, joita käytämme nykyaikaisessa elämässä kuten höyrypaine tai sähkö ovat esimerkkejä työskentelemisestä luonnon kanssa. Ei kuulosta mukavalta käyttää sanaa valloittaa, kun tosiasia on, että kaikki voimamme maailmassa on tulosta sopusoinnusta ihmisen ja luonnon välillä. Kun veneessä purjehtivat säättää purjeensa niin, että hän menee vastatuuleen, hän ei yritä voittaa tuulta, vaan asettaa omat asiansa sopusointuun lakien

kanssa. Ihminen saa voimaa työskennellessään lakien kanssa, ei taistellessaan niitä vastaan.

Okkultisti tietää, että sama periaate on totta kaikilla tasoilla eikä vain jokaisen maailman aineen kohdalla, vaan myös kaikkien elämänmuotojen osalta, jotka näillä tasoilla asustavat, olivatpa ne evoluution skaalassa korkealla tai matalalla. Siten luonnon mekaanisten lakien tuntemus, joka on tuonut ihmiskunnalle niin paljon voimaa ja vaurautta, edustaa vain yhtä aspektia sopusoinnusta, joka tulisi vallita kahden välillä. Ystävällinen sympatiantunne eläimiä, kasveja ja jopa mineraaleja ja luonnonhenkiä ja deevoja kohtaan on yhtä tärkeää, ellei tärkeämpää ihmisen edistykselle. Luonto muodostuu elämästä ja aineesta, ja tuo elämä opitaan tuntemaan ja harmonisoimaan se ihmiselämän kanssa hyväntahtoisten tunteiden kautta. Aikamme onnettomana tapana on pitää maailmaa paikkana, joka on täynnä luotaantyöntäviä entiteettejä, mutta ihminen, joka kohtaa elämän tuntien ystävällisyyttä kaikkia eläviä kohtaan, näkee ja oppii enemmän kuin muuta. Lisäksi hänen matkansa elämän merellä on tasaisempi. Intiassa on perinteenä puhua joidenkin ihmisten "vihreästä peukalosta". Heillä on hyväntahtoinen suhtautuminen kasveihin, jotka kasvavat heidän hoidossaan hyvin, vaikka epäonnistuvat muilla. Monet okkulttisen tieteen auktoriteetit ovat myös selittäneet moneen kertaan, kuinka tosi joogin tai sannyasin rakkaus kaikkia olentoja kohtaan tekee hänelle mahdolliseksi vaeltaa vuorilla ja viidakossa kohtaamatta mitään vaaraa villieläinten tai matelijoitten puolelta.

Tavallisessa ihmiselämässä tällainen sympatia toimii monin tavoin. Nykyaikainen liikemies tietää, että ensimmäinen edellytys onnistumiselle on luoda ystävälliset suhteet niihin, joiden kanssa haluaa olla tekemisissä. Sama ominaisuus on tarpeen lapsia opettaessa. He pitävät usein aikuisia outoina, epävakaina olentoina, ei ollenkaan samanlaisina kuin he itse ovat, vaan muukalaisina kuten maan ihminen näkisi Orson Wellsin mielikuvitusolennot Marsista. Mutta kun sympatia on herätetty, outous katoaa, ja todellinen opettaminen on mahdollista.

Luonnonhenget ovat samanlaisia kuin lapset paitsi, että ne eivät ole riippuvaisia meistä ja voivat helposti karttaa läheisyytämme, kuten miellyttävimmät niistä tavallisesti tekevätkin, kun nykyaikainen sivistynyt ihminen tulee paikalle äänekkäänä, kömpelönä ja julmana aura ja ajatusmuodot epäpuhtaana ja vastenmielisenä. Tosiasia on, että jos ihmiset olisivat myöta-mielisempiä muita luomakuntia kohtaan, jos he istuttaisivat metsiä eivätkä vain tuhoaisi niitä, ja jos he tuntisivat ystävällisiä tunteita luontoa kohtaan, saisimme nauttia lauhkeammasta ilmastosta ja viljelyksemme onnistuisivat paremmin. Täytyy kuitenkin sanoa, että nykyaikainen liike, jossa suositetaan puutarhoja talojen ympärillä ja puita ja kukkia jopa kaupunkien katujen varsilla osoittaa kaikki oikeaan suuntaa. Samoin ihmiset ovat tehneet paljon luonnonhenkien auttamiseksi niiden työssä maanparannuksella ja tiettyjen kukkien, hedelmien, viljojen ja puiden ja jopa eläinten kasvattamisella. Mutta sympaattisemmalla asenteella tulokset olisivat olleet vielä parempia.

Tällainen sympatia on näkynyt erityisen suuressä määrin Tagoren esseissä ja runoissa. Tämän ominaisuuden levittämistä voidaan pitää hänen suurimpana panoksenaan modernille sivilisaatiolle. Toinen on filosofi Emerson, jolla oli tapana palatessaan talvisilta luentokierroksiltaan kotiin Concordiin puristaa kättä hänen puittensa alimpien oksien kanssa. Hän sanoi tuntevansa, kuinka puut olivat iloisia hänen paluustaan. Tällainen sympatia oli epäilemättä suuri inspiraatiolähde hänelle.

Ne, jotka elävät puutarhoissa, sanovat usein, että he tiedostavat selvästi tietyistä kasveista, pensaista ja puista lähtevän tunteen. Kanadassa, jossa ihmisten on työkseen elettävä metsissä, tarkastettava niitä, merkittävä puita ja tehtävä muita tällaisia töitä, ovat kertoneet minulle, että heistä tuntuu, että elämä metsässä on erilaista kuin muualla, ja että he tietävät, että jotkut paikat ja puut pitävät ihmisistä ja toiset eivät.

Tällainen sympatia on täysin luonnollista. Jos tuntee erityistä rakkautta ja ihailua joltain ihmistä kohtaan, niin tämäkin helposti

kiinnostuu sinusta ja vastaa myönteiseen tunteeseen. Jos ihminen tuntee astetta alempana myönteisiä tunteita eläintä kohtaan, se kiintyy häneen voimakkaasti. Vielä alempana kasvi- ja kivekkunnassa pätee sama, joskin vaikutukset ovat vähemmän ilmeisiä. Tästä syntyy perinne, että kukat ja kasvit kasvavat paremmin joidenkin hoidossa kuin toisten, vaikka kaikki muu olisi samoin. Henkilökohtainen magnetismi saa sen esiin, ja sitä kutsutaan korkeammalla tasolla rakkaudeksi.

Tässä ei ole tarpeen sanoa enempää tässä kappaleessa mainituista seitsemästä portista, sillä tämän kirjan kolmas katkelma on omistettu kokonaan niille. Tutkimme niitä yksityiskohtaisemmin silloin.

LUKU 11

YKSI TIE

69 Polulle on vain yksi tie; ainoastaan sen päässä voi ”Hiljaisuuden Ääni” kuulua. Portaan askelmat, joita kokeelas nousee, on tehty kärsimyksestä ja tuskasta; nämä saadaan vaikenemaan vain hyveen äänellä. Voi silloin sinua, oppilas, jos on yksi ainoakin pahe, jota et ole jättänyt taaksesi. Sillä silloin portaat pettävät ja sinä putoat. Niiden ensimmäiset askelmat lepäivät syntiesi ja heikkouksiesi syvässä suossa, ja ennen kuin voit edes yrittää päästä tämän aineen ammottavan kuilun yli, sinun on pestävä jalkasi kieltämyksen vesissä. Varo, ettet pane yhä likaista jalkaasi portaiden alimmallekaan askelmalle. Voi sitä, joka uskaltaa saastuttaa yhdenkin askelman kuraisilla jaloilla. Likainen ja tahmea lieju kuivuu, tulee tarttuvaksi, sitten hänen jalkansa liimautuvat siihen, ja niin kuin lintu, joka on tarttunut ovelan linnustajan liima-ansaan, hän ei enää pääse eteenpäin. Hänen paheensa saavat muodon ja vetävät hänet alas. Hänen syntinsä korottavat äänensä niin kuin sakaalin naurun ja nyyhkytyksen auringon laskettua. Hänen ajatuksensa muuttuvat sotajoukoksi, joka vie hänet pois kahleorjaksi.

C.W.L. *Mestarit ja Polku* -kirjassa olemme nähneet, että on neljä tietä kokelaspolun alkuun: yhteydellä johonkuhun, joka on jo Polulla; syvällä ajattelulla; kuulemalla ja lausumalla pyhän sanan ja hyveenharjoittamisella. Sitten on kokelaanpolulla neljä edellytystä saavutettavaksi, joista viimeistä, rakkautta sanotaan kirjassa *Mestarin jalkojen juuressa* sellaiseksi, jota ilman muut ovat turhia.

Tämä on tie varsinaiselle polulla, rakkaus, epäitsekkyys ajatuksissa, sanoissa ja teoissa.

Kaikki vanhat itsekkäät ruumiin ja mielen tavat täytyy voittaa positiivisella hyveellä. Tässä käytettynä sana hyve ei voi tarkoittaa pelkästään passiivista hyvyyttä tai väärintekemisen puuttumista. Se on käsitettävä sen vanhassa merkityksessä vahvuus. Hyveet ovat sielunvoiman muotoja. Kun sielu hallitsee persoonallista elämää, se näyttää olevan täynnä tällaista hyvettä. Ennen kuin tässä ollaan, tarvitaan suurta kamppailemista. Hyvin monissa tapauksissa Polulle pyrkivän kandidaatin täytyy ottaa käyttöön koko päättäväisyytensä tallatakseen kuoliaaksi kaikki itsekkyydestä johtuvat viat, joita hän havaitsee päivittäisessä itsetutkistelussa. Tämä voidaan tehdä parhaiten niin, että kuvitellaan tapahtuma, jossa vika esiintyi, ja sitten rakennetaan tilanne uudelleen mielikuvituksessa niin, että vastaava hyve näyttäytyy. Sitten pysähdytään tähän hetkeksi, ja päätetään, että tästedes vastaavissa olosuhteissa ilmaistaan hyvettä, ei vikaa.

Totuttuja vikoja on joskus hyvin vaikea voittaa. Siksi puhutaan usein kärsimyksestä ja tuskasta. Esimerkiksi alkoholistille tuottaa suurta tuskaa vastustaa ”vielä yhtä, viimeistä ryyppyä”. Mutta jos hän pitää kiinni päätöksestään olla ottamatta enää koskaan ryyppyä, ei yhtäkään, niin ajan myötä kärsiminen häviää, ja hän tuntee korkeammanlaista mielihyvää kuin mitä olisi saatavissa ryyppystä. Aivan sama on epäpuhtaitten tai itsekkäitten tunteiden ja ajatusten laita. Moni epäonnistuu, koska viipyy arvottomassa ajatuksessa ”vain tämän kerran”. Juuri tästä yhdestä on luovuttava, ja kieltäydyttävä sen hautomisesta mielessä. Vioista luopumisessa on joskus kärsittävä suurestikin loukatusta ylpeydestä. Kaikissa näissä tapauksissa nöyryydestä on suuri apu, koska se tekee ihmisen halukkaaksi muuttumaan.

On kuitenkin monia, joiden elämä on huomattavasti puhdistunut, ja jotka eivät juurikaan tunne tätä tuskaa. On esitetty, että

tässä kappaleessa Aryasanga on liioitellut kärsimystä. Se ei ole niin, mutta hän on ilmaissut sen äärimmäisin termein niin, ettei kukaan Polulla olisi odottanut jotain muuta, kun kohtaa kärsimystä, ja että kaikki olisivat valmiita maksamaan menneisyyden verot, kohtaaman sen kärsimyksen, mitä on ja saattamaan sen päätökseen lopullisesti hyveenharjoittamisella. Saatamme muistaa tässä *Bhagavad Gitan* rohkaisevat sanat: ”Vaikka olisit syntisin syntisistä, niin ylität synnin viisauden lautalla. Niin kuin tuli polttaa polttoaineen tuhkaksi, oi Arjuna, niin polttaa viisauden tuli kaiken karman tuhkaksi.” Ja vielä: ”Ei kukaan, joka harjoittaa oikeamielisyyttä, voi astua pahuudenpolkua, oi rakkaani.”

Kuten edellä on todettu, on tarvetta päästä eroon kaikista paheista aivan alussa korostettu kaikissa joogasysteemeissä. Vasta, kun hyveet olivat hyvin juurtuneet oppilaan luonteeseen, sallittiin hänen siirtyä seuraaviin askeliin kuten asanoihin, hengitykseen, aistienhallintaan ja meditaatioon. Syy tähän vaatimukseen on, että kun oppilas edistyy Polulla, hänen tahdonvoimansa ja ajatusvoimansa tulevat voimakkaammiksi kuin koskaan ennen. Tulee aikoja, jolloin ego vuodattaa energiansa kehoon. Jos siinä on jäljellä jäänteitä jostain paheesta, niin energia antaa sille uutta voimaa niin, että pyrkijä putoaa paljon korkeammalta kuin olisi ollut mahdollista, jollei hän olisi edistynyt. Voimat ovat voimaa hyvässä tai pahassa, joten kandidaatin tulee puhdistaa itsensä ennen kuin pyrkii saamaan niitä, tai muuten hän vahingoittaa itseään ja muita. Kuten kirjassa *Mestari ja polku* on selitetty, on Polulla yksi kohta, juuri toisen vihkimyksen jälkeen, jossa vaara on kaikkein suurin erityisesti ylpeydenpaheen suhteen.

70 Tapa pyyteesi, lanoo, tee paheesi voimattomiksi, ennen kuin olet ottanut ensimmäistäkään askelta vakavalla matkallasi.

71 Tukahduta syntisi ja vaienna ne ainiaaksi, ennen kuin nostat jalkasi kiivetäksesi portaita.

72 Vaienna ajatuksesi ja kiinnitä koko huomiosi Mestariisi, jota et vielä näe, mutta jonka tunnet.

73 Sulauta aistisi yhdeksi aistiksi, jos tahdot olla turvassa viholliselta. Ainoastaan sen aistin välityksellä, joka kätkeytyy aivojesi onteloon, voi sielusi sameille silmille avautua jyrkkä polku, joka johtaa Mestarisin luo.

Aryasanga toistaa kehotuksen päästä eroon haluista ja paheista, mikä osoittaa, kuinka tärkeänä hän piti tätä osaa työstä. Sen lisäksi, että kandidaatin puutteet voimistuvat, kun hänen voimansa kehittyvät, myös hänen vastuunsa lisääntyy, ja hän kykenee tekemään paljon enemmän karmaa kuin ennen.

Kuudennella aistilla, mielellä on fyysinen elimensä aivoissa. Ihmiset eivät tavallisesti käytä niitä kohdatessaan eri asioita ja kokemuksia elämässä. He elävät liikaa astraaliruumiissaan. He "tykkäävät" joistain asioista "eivätkä tykkää" joistain toisista aika lailla ilman syytä miettimättä, mitä ne ovat, ja mikä on todella hyvää ja huonoa, hyödyllistä tai turhaa. Tämä ei tietenkään käy sille, joka haluaa kulkea okkulttista polkua. Hänen täytyy tarkastella kaikkea ilman tunteita ja arvioida niitä sen mukaan, miten hyödyllisiä ne ovat sielulle.

Aivoissa on myös elimiä, joiden avulla voi havaita asioita, jotka ovat fyysisten aistien tuolla puolen. Aivolisäke on fyysisen ruumiin ja astraaliruumiin välinen linkki jne. Samassa syvyydessä aivoissa, mutta hiukan kauempana on käpyrauhanen, joka on yhteydessä mentaaliruumiiseen ja palvelee vaikutelmien tuomisessa alaspäin mentaalitasolta. Jotkut kehittävät aivolisäkettä ensin, toiset käpyrauhasta. Jokaisen on noudatettava oman gurunsa ohjeita.

74 Pitkä ja uuvuttava on tie edessäsi, oi oppilas. Yksi ainoakin ajatus menneisyydestä, jonka olet jättänyt taaksesi, vetää sinut alas ja sinun on aloitettava kiipeäminen alusta.

75 Tapa itsestäsi kaikki muisto menneistä kokemuksista. Älä katso taaksesi tai olet pulassa.

Taas kerran huomaamme Aryasangan korostavan aineen huonoimpia aspekteja, jotta kukaan ei pitäisi polkua rankempana kuin ajatteli ennen sille lähtemistä. Suhteellisesti ottaen polku ei ole pitkä, kun ottaa huomioon, että se on vain 14 viimeistä elämää monista sadoista tai jopa tuhansista, jotka yleensä eletään ensimmäisen ja viidennen viikimyksen välissä. Lisäksi monissa tapauksissa noiden 14 elämän työ tehdään muutamassa elämässä, jotka eletään perän jälkeen ilman väli-vaihetta deevakhanissa, mikä tekee ajasta todellakin lyhyen.

On totta, että "edessä avautuu jyrkkä polku", mutta sen ei tarvitse olla uuvuttava. Matka on uuvuttava vain, jos ajattelee vain päämäärää. Opiskelija kokee kolmen neljän vuoden kursinsa raskaana, jos hän ajattelee vain valmistumista ja työelämään astumista eikä hän ole kiinnostunut opinnoistaan. Mutta jos hän suunnittelee työnsä niin, että se johtaa hänet luonnollisesti valmistumiseen, jos ne hoidetaan kunnolla, ja jos hän on todella kiinnostunut opiskeluaineestaan, hän unohtaa edessä olevat vuodet ja nauttii ajastaan. Samoin on työ Polulla kiinnostavaa sydämelle ja mielelle, ja kun se siltä tuntuu, se tekee ajan lyhyemmäksi tosiasiaa ja tuntemuksissa verrattuna siihen, että ajattelee vain etukäteen määrättyä päämäärää.

Sama on meditaatioissa. Jotkut harjoittavat sitä uskollisesti, vaikka se tuntuu heistä ikävältä, mutta he tekevät sitä siitä huolimatta tulosten takia. Toisista se on kiinnostavaa, ja siksi he saavat siitä paljon enemmän. Älköön kandidaatti ajatelko omaa

edistystään Polulla, vaan kuten niin usein suositellaan, unohtakoon hän itsensä ja työskennelkoon maailman hyväksi. Silloin hänen edistymisensä pitää itse huolta itsestään. Itsetutkistelu ja itsensä harjoittaminen ovat tarpeen, mutta ne ovat kuin koneiston valmistelua ja voitelua. Sen ei pitäisi viedä paljon aikaa, työ on tärkeämpää.

On totta, että joskus ihmisten on tarpeen pakottaa itsensä tekemään työtä ja ajattelemaan tai meditoimaan tiettyjen suuntaviivojen mukaan, jotka heistä tuntuvat siltä, että niin pitäisi tehdä. Hyvä on, tarttukaa sitten vaivalloiseen tehtävään, jos siltä tuntuu. Jos motiivi on puhdas, huomaa pian, että vaivalloisuus katoaa, syntyy uutta kiinnostusta, ja työstä tulee ilo.

Toteamuksen, että yksi ainoa ajatus menneisyydestä voi vetää kandidaatin alas, tulee pysäyttää jokainen, joka aikoo astua Polulle eikä edelleenkään halua luopua jostain, vaikka pienestäkin lempipaheestaan. Ei teko, vaan ajatus siitä, vetää alaspäin. Blavatsky sanoo *Salaisessa opissa*:

Mielen puhtaus on tärkeämpää kuin ruumiin. . . . Voidaan tehdä jotain kiinnittämättä siihen huomiota eikä se ole kovin tärkeää. Mutta sen ajattelemisen, siinä viipymisen vaikutus on tuhat kertaa suurempi. Ajatukset on pidettävä puhtaina.

Muista tarina Olcottista. Se kuvaa tätä asiaa. Nuori mies, joka kovasti halusi elää korkeampaa elämää, tuli eräänä päivänä kysymään Olcottilta, täytyykö hänen lopettaa tupakointi. Olcott vastasi: ”Jos et, sinun täytyy, mutta jos voit, sinun ei tarvitse.” Tahdonvoima ja ajattelun puhtaus ovat ensisijaisen tärkeitä eikä voi edistyä ilman niitä, olipa ruumis kuinka puhdas tahansa. Olcott toi tämän esiin hyvin onnistuneesti. Mutta on lisäättävä, että tupakointi on likainen tapa. Se saastuttaa ruumiin ja aiheuttaa usein paljon kiusaa ja epämukavuutta toisille. Pahinta sen likaisessa itsekkyudessa on fyysisesti, että sylki kostuttaa savun ja se pääsee muitten ihmisten keuhkoihin. Nykyaikaisen elämän kammottavia piirteitä on, että meidän on

usein pakko olla tekemisissä ja hengittää tällä tavoin käsiteltyä savua.

Mitä tulee menneisyyteen kuuluvien ajatusten vaikutukseen, Blavatsky on myös sanonut:

Oppilaan on vahdittava ajatuksiaan. Viiden minuutin ajattelu voi tehdä tyhjäksi viiden vuoden työn. Ja vaikka viiden vuoden työn saa tehdyksi nopeammin toiselle kerralla, niin aikaa on kulunut hukkaan.

Tässä on erotettava ajatus, joka on vain mieleen tuleva leijuva ajatusmuoto varsinaisesta ajattelemisesta, joka on tietoinen teko. Silloin se voi tehdä paljon vahinkoa. Arvoton ajatus voi ajautua mieleen, mutta ellei siinä viivytä, ellei sitä rohkaista ja vahvisteta, vahinko ei ole suuri.

Se, joka kaatuu, voi nopeasti nousta ylös. Ihmisen kohdalla pitää paikkansa se vanha kreikkalainen vertaus, että joka kerta, kun sankari kaatuu maahan hävinneenä, hän saa siitä uutta voimaa. Parasta tietysti olisi, että hän voittaisi taistelun kerralla kaatumatta, mutta joka tapauksessa hän tulee lopulta voittamaan. Älykäs ja halukas oppilas voi oppia paljon myös ilman katkeria kokemuksia, aivan kuten voi oppia, että tuli on kuumaa panematta kättään siihen. Joka tapauksessa kaikki tarpeellinen tullaan oppimaan ennemmin tai myöhemmin.

76 Älä usko, että himon voi kokonaan tukahduttaa tyydyttämällä, sillä tämä on Māran innoittama iljettävä ajatus. Saamalla ravintoa pahe kasvaa ja voimistuu, niin kuin toukka, joka lihoo kukan sisällä.

77 Ruusun on nyt tultava uudestaan emokasvin varresta syntyneeksi nupuksi, ennen kuin loiseläin järsii sen sydämen puhki ja juo sen elämännesteen.

78 Kultainen puu työntää jalokivisilmunsa esiin, ennen kuin myrsky musertaa sen rungon.

79 Oppilaan täytyy saada takaisin kadottamansa lapsen tila, ennen kuin ensimmäinen ääni voi kuulua hänen korvaansa.

Blavatsky sanoo edelleen: "Mutta Mara on myös henkisen syntymisen tiedostamaton nopeuttaja." Vastus, jota Mara tarjoaa pyrkijälle, tekee hänet kykeneväksi kehittämään voimiaan. Urheilija voi liikuttaa käsivarsiaan ylös alas paljon nopeammin ilman käsipainoja kuin niiden kanssa, mutta silloin hän ei kehitä samaa voimaa yhtä nopeasti, jos ollenkaan. Sitä, että pahaa käytetään hyvän hyödyksi, kuvaa erään korkean vihkimyksen saaneen henkilön huomio. Jonkin aikaa ennen hänelle oli tehty vääryyttä ja tärkeä työ, johon hän oli pannut sydämensä, oli epäonnistunut. Eräänä päivänä joku sanoi hänelle jotain myötämielistä, mikä ei ollut tarpeen, sillä hän sanoi: "Tosiasia on, että olen kiitollisuudenvelassa noille ihmisille, jotka yrittivät vahingoittaa minua, vaikken sitä silloin oivaltanut, sillä ilman heidän apuaan en olisi vieläkään saanut tuota vihkimystä." Tavallisessa ihmisessä tuo olisi täyttänyt hänet suuttumuksella tai masennuksella, mutta tässä ihmisessä Mara sai heräämään vastaavan voimakkaana vain rakastavaa surua tai myötätuntoa. Näin voi suurimmastakin vihamiehestä tulla ystävä, kun ymmärrämme häntä.

Ei todellista henkistä edistymistä varten vaadita tietämättömyyttä, vaan lapsen viattomuutta. Pelkkä hyvyys ei ole edistystä; se on vain valmistavaa puhdistautumista. Edistys on egon kehittymistä omilla tasoillaan, mikä persoonallisuudessa näkyy luonteenlujuutena tahtona, rakkautena ja ajatteluna. Oppilaan

suhteessa Mestariin on kolme vaihetta, sillä hän on ensin kokelas, sitten hyväksyty ja kolmanneksi Mestarin poika. Kolmanteen eli korkeimpaan sisältyy ajatus lapsuudesta.

LUKU 12

VIIMEISET ASKELEET

80 AINOAN Mestarin valo, hengen kuolematon kultaloisto, sinkoaa kirkkaat säteensä oppilaaseen aivan alusta asti. Sen säteet tunkeutuvat aineen synkkien tummien pilvien läpi.

81 Milloin siellä, milloin täällä nämä säteet valaisevat häntä, niin kuin auringon kipinät kirkastavat maata viidakon paksun lehvistön läpi. Mutta, oi oppilas, ellei liha ole passiivinen, pää kylmä, sielu yhtä vahva ja puhdas kuin säihkyvä timantti, eivät säteet pääse kammioon, ei niiden auringonvalo lämmitä sydäntä eivätkä mystiset äänet akāshisista korkeuksista³⁷ kuulu korviin, miten valppaita ne alkuvaiheessa olivatkin.

H.P.B:n huomautus:

³⁷ *Mystisiä ääniä tai melodiaa, jonka askeetti kuulee meditaatiosyklinsä alussa, joogit kutsuvat termillä anahatahabda. Anahata on neljäs tsakra.*

C.W.L. Kuten aurinko paistaa aina pilvien takana, niin korkeampi itse lähettää jatkuvasti säteitään pyrkijälle. Inspiraation ja intuition välähdykset, joita silloin tällöin saamme mieleemme pimeyteen parhaimpina hetkinämme, tulevat tästä korkeasta lähteestä. On viisasta yrittää vangita nuo hetket, pitää niitä mielessä ja viipyä niissä meditaatiossa, ja saada näin koko elämään tuo timantinkaltainen tila, joka mainitaan tekstissä.

Neljäs tsakra on sydäntsakra. Kun tietoisuus on keskitetty sydämeen meditaatiossa, se on parhaiten alttiina henkisen sielun eli korkeamman itsen vaikutukselle. Sydän on ylemmän

kolmion atma-buddhi-manaksen keskus. Pää on psyykkis-älyllisen ihmisen olinsija. Sillä on erilaisia vaikutuksia seitsemään onteloon mukaan lukien aivolisäke ja käpyrauhanen. Sen, joka keskittyessään voi viedä tietoisuutensa aivoista sydämeen, tulisi kyetä yhdistämään kama-manas korkeamman manaksen kanssa alemman manaksen avulla, joka puhtaana ja vapaana kamasta on antahkarana.

Silloin hän on tilaisuudessa nappaamaan kehotuksia ylemmästä kolmiosta. Korkeampi tietoisuus yrittää opastaa häntä omatunnon kautta, mutta ei voi tehdä sitä ennen kuin hän on yhtä buddhi-manaksen kanssa. Selitys on tiivistelmä Blavatskyn suullisista huomioista, jotka ovat ilmestyneet *Salaisen opin* kolmannessa osassa.

Intialainen traditio tästä aiheesta sanoo, että kun kundalini nousee, se hajottaa ominaisuudet tsakroissa, joiden kautta se kulkee ja vie niiden essenssin ylöspäin. Kun se saavuttaa neljännen eli sydäntsakran, joogi kuulee ylhäältä äänen, jota kutsutaan anahata-shabdaksi. *Shabda* on ääni ja *an-ahata* tarkoittaa "ei lyöty". Se on siis ääni, joka on tehty ilman, että lyödään jotain yhteen toisen kanssa. Termi symboloi sitä, mikä on persoonallisuudentasojen yläpuolella. Tämä kohta alkaa, kun harjoittaja koskettaa ylempää kolmiota. Niiden, jotka haluavat lisätä kontaktia korkeamman ja alemman välillä, ei tule viipyä meditaatioissa missään sen alemmaa.

82 Ellet kuule, et voi nähdä.

83 Ellet näe, et voi kuulla. Kuulla ja nähdä, tämä on toinen vaihe.

Olemme jo tarkastelleet näkemisen ja kuulemisen merkitystä. Ellei ole vastaanottavainen sisäiselle äänelle, toisin sanoen ellei ymmärrä henkisiä lakeja, ei koskaan näe ulkoisia asioita

niin kuin ne ovat. On opittava katsomaan aineen asioita hengen silmin, kuten Mestari sen kerran toi esiin. Kun näkee aineelliset eli ulkoiset asiat tällä tavoin, ymmärtää yhä enemmän sisäistä ääntä. Tämä on vaihtelua meditaation ja kokemuksen välillä. Jos kiirehtii läpi elämän pysähtymättä meditoimaan sitä, menettää paljon sen tapahtumien merkityksestä. Pitäisi varata joka päivä vähän aikaa sille, että antaa sisäisen valon valaista niitä. Toisaalta siitä, että sulkeutuu kammioonsa ja käyttää kaiken aikansa ajattelemiseen, ei ole paljon hyötyä. Ihmiselle syntyy näin loputtomasti väärinkäsityksiä, sillä kokemusta tarvitaan korjaamaan ja laajentamaan meditaatiotamme. On etsittävä ulkoisen ja sisäisen tasapainoista vuorovaikutusta. *Bhagavad Gitassa* jatkuvasti toistuva ilmaus on harmonisoituminen. Sisäinen ja ulkoinen maailma vastaavat täydellisesti toisiaan Jumalan järjestelmässä. Blavatsky sanoo *Salaisessa opissa*:

Kätkeytyjen voimien maailmassa *kuultavissa oleva* ääni ei ole muuta kuin subjektiivinen väri ja havaittavissa oleva väri ei ole muuta kuin ääni, jota ei voi *kuulla*.

Tässä puhutaan väristä, ei muodosta. Se tekee toteamuksen tarkemmin paikkansapitäväksi, sillä todellisesti näemme vain värejä, emme muotoja.

On mahdotonta sanoa varmuudella, miksi tätä kuulemisen ja näkemisen harmonisointitilaa kutsutaan toiseksi vaiheeksi. Emme voi sanoa, minkä järjestelmän vaiheiden mukaan Aryasanga eteni, sillä tässä kohtaa hänen ohjeittensa ylle vedetään verho. Pisteet osoittavat kolmatta vaihetta koskevaa puuttuvaa osuutta. Kun hän jatkaa opetustaan tauon jälkeen, huomaamme hänen käsittelevän seuraavia vaiheita kuten ne esitetään *Joogasutris*sa eli (5) pratyahara, täydellinen aistienhallinta, (6) dharana, keskittyminen, (7) dhyana, meditaatio ja (8) samadhi, kontemplaatio.

84 Kun oppilas näkee ja kuulee ja kun hän haistaa ja maistaa, silmät kiinni, korvat, suu ja sieraimet suljettuina; kun neljä aistia sulautuu yhdeksi ja on valmiina muuttumaan viidenneksi, sisäiseksi kosketukseksi – silloin hän on tullut neljänteen vaiheeseen.

On joogea, jotka kirjaimellisesti tukkivat suunsa ja nenänsä siirtyessään meditaatioon tai transsiin. He asettavat sormensa niin, että ne pitävät silmät, sieraimet ja suun suljettuna, ja he ovat myös harjaannuttaneet kieltään niin, että he voivat kääntää sen ylös- ja taaksepäin suuonteloon ja estää näin ilman pääsyn sisään. Tätä kutsutaan khechari mudraksi, jota eräät hathajoogit harjoittavat. Rajajoogit eivät niin tee, eikä sitä suositella tässä. On olemassa vaihe, jossa oppilas voi sulkea silmänsä ja tuottaa sisällään tai kokea astro-mentaalisella alueella haju-, maku- näkö- ja tuntoaistimuksia. Vetäytyäkseen vielä korkeampaan tilaan hänen on kiinnitettävä huomiota *sisäiseen* tuntoon. Kiinnittämällä huomiota ääneen ja jäljittämällä sitä yhä hienompiin tiloihin oppilas saattaa itsensä tilaan, jossa hän voi harjoittaa pratyaharaa, *kaikkien* aistimusten, niin sisäisten kuin ulkoistenkin, niin oppimisensalin kuin tietämättömyydensalinkin aistimusten hallintaa. Tätä kuvataan seuraavassa säkeessä:

85 Ja viidennessä, oi ajatustesi tappaja, kaikki nämä on jälleen surmattava, etteivät ne enää elpyisi³⁸.

H.P.B:n huomautus:

³⁸ Tämä tarkoittaa, että kehityksen kuudennessa vaiheessa, joka okkulttisesti järjestelmässä on dharana, jokainen aisti yksilöllisenä kykynä ”surmataan” (tai halvaannutetaan tällä tasolla), kun ne siirtyvät sulautumaan yhdeksi seitsemännen, kaikkein henkisimmän aistin kanssa.

Useimmat ihmiset osaavat yleisesti vetää huomionsa varsin laajasti pois ulkoisesta, kun esimerkiksi kirja kiinnostaa heitä erityisesti. He eivät silloin vastaa ympäriltään ulkoapäin tuleviin haju-, näkö- ja kuuloaistien vaikutelmiin. Itsensä saattaminen tähän tilaan tarkoituksella on pratyaharaa, ja se on valmistautumista onnistuneeseen meditaatioon. Kuolettaminen niin, etteivät ne enää herää henkiin, tarkoittaa vain, että aistien tulee tottelevaisten koirien tavoin mennä maahan ja pysyä siinä, kunnes niitä kutsutaan jälleen.

Joogasutrissa dharana on joogan kuudes askel. Se on mielen keskittämistä, jota olemme jo tutkineet, ja se seuraa pratyaharaa. Koska mieli eli chitta on kuudes aisti niin, kun dharaana on täydellistä ja siksi mieli lakkaa toimimasta ulkoisen maailman asioiden suhteen, syntyy intuitio, jota tässä kutsutaan seitsemänneksi aistiksi. Elämä opettaa meitä kahdella tavalla, maailman antamalla opetuksella (engl. intuition) ja sisäisen itsen toiminnalla (intuitio). Kun ihmisen menevät eteenpäin pyhiinvaelluksellaan evoluutiossa, heidän intuitionsa lisääntyy, eivätkä he enää ole niin paljon riippuvaisia maailman antamasta opetuksesta. Tämä on vain toinen tapa sanoa, että ihminen, joka käyttää sisäisiä voimiaan, voi oppia paljon enemmän pienestä kokemuksesta kuin toiset isosta asiasta. Sisäisen älynsä toiminnan johdosta kehittynyt ihminen kykenee näkemään suurta merkitystä pienissäkin asioissa. Kehittymätön mieli on täynnä uteliaisuutta. Se etsii aina uutuuksia, koska kun se ei ole hyvä ajattelemisessa, se on nopeasti tyhjentänyt tavanomaiset asiat niiden merkityksestä. Tällainen mieli tarvitsee ihmeitä uskonnolliseksi kokemuksekseen, koska sokeana se ei kykene näkemään kaiken aikaa sitä ympäröiviä lukemattomia ihmeitä.

86 Pidä poissa mielestäsi kaikki ulkoiset kohteet, kaikki ulkoiset näyt. Sulje pois sisäiset mielikuvat, etteivät ne loisi sielunvaloosi tummaa varjoaan.

87 Sinä olet nyt DHĀRANĀSSA,³⁹ kuudennessa vaiheessa.

H.P.B:n huomautus:

³⁹ Dhāranā on mielen voimakas ja täydellinen keskittyminen johonkin sisäiseen kohteeseen ja sen täydellinen erottaminen kaikesta ulkoiseen eli aistien maailmaan kuuluvasta.

Keskittymistä harjoitettaessa on tarpeen ottaa huomioon sekä ulkoiset että sisäiset keskeyttämislähteet. Täytyy estää mieltä kiinnostumasta mistään ulkoisesta, sillä muuten pieninkin ääni herättää kiinnostuksen ulkoiseen ja pilaa keskittymisen. On myös saatava mieli lopettamaan menneisyyteen tai tulevaisuuteen liittyvien mielikuvien tuominen esiin. Harjoituksen aikana on oltava kiinnostumatta siitä, mitä tapahtui eilen tai mitä tapahtuu todennäköisesti huomenna. Kun tämä keskittyminen onnistuu, alkaa seuraava eli seitsemäs vaihe, jota kutsutaan dhyanaksi, meditaatioksi.

88 Kun olet siirtynyt seitsemänteeseen, oi onnellinen, et enää tajua pyhää kolmea,⁴⁰ sillä olet itse tullut tuoksi kolmeksi. Sinä ja mielesi, kuin kaksoset kasvokkain, ja tähti, joka on päämääräsi, hehkuu pääsi päällä.⁴¹ Kolme, jotka asuvat sanoin kuvaamattomassa loistossa ja autuudessa, ovat nyt mähän maailmassa kadottaneet nimensä. Ne ovat tulleet yhdeksi ainoaksi tähdeksi, tuleksi, joka palaa muttei polta, siksi tuleksi, joka on liekin upādhi.⁴²

89 Ja tämä, oi joogi, joka onnistuit, on se, mitä ihmiset sanovat dhyānaksi,⁴³ samādhin⁴⁴ oikeaksi edelläkävijäksi.

H.P.B:n huomautus:

⁴⁰ Raja-joogassa jokaista kehitysvaihetta symboloi geometrinen kuvio. Tämä symboli on kolmio, ja se edeltää dharanaa. Δ korkeiden chelojen merkki, kun taas toisenlainen kolmio kuuluu korkeille vihityille. Se on sen ”minän” symboli, josta Buddha puhui, ja jota hän käytti thatagatan ruumistuneen muodon symbolina, kun tämä on päässyt vapaaksi prajnyan kolmesta menetelmästä. Kun valmistavat ja alemmat vaiheet on käyty läpi, oppilas ei enää näe tätä Δ , vaan täyden seitsemäisen lyhenteen. Sen todellista muotoa ei kerrata tässä, koska on lähes varmaa, että jotkut huijarit nappaisivat sen ja häpäisisivät sen käyttämällä sitä väärin tarkoituksiin.

⁴¹ Tähti joka loistaa pään päällä, on vihkimyksen tähti. Shaivojen merkinä, jotka ovat Shiivan, kaikkien joogien suojelijan, lahkon hurskaita, on musta pyöreä pilkku, nykyään kenties auringon symboli, mutta muinaisaikojen satiateeessä vihkimyksen tähti.

⁴² Aina saavuttomattoman liekin Upadhi eli perustus, niin kauan kuin askeetti vielä on tässä elämässä.

Siirtyessään dharanasta dhyanaan keskittymisestä meditaatioon Polulle pyrkijä tulee buddhiseen tietoisuuteen. Se on silloin ”sinä itse”. Mieli, josta tässä puhutaan, on korkeampi manas, sillä alempi manas on hiljennetty. Manas-prinsiippi on kohotettu buddhiin niin, että nuo kaksi ovat kuin ”kaksoiset yhdessä”, kolmion kaksi alin kulmaa, kuten ⁴⁰ alaviite antaa ymmärtää: Pään päällä loistava tähti on atma. Mutta se on myös vihkimyksen tähti, joka loistaa vihityn pään päällä, kuten Blavatsky sanoo ⁴¹ alaviitteessä. Koska saavutettava päämäärä on neljäs, arhat vihkimys, se on vihkimyksen tähti, joka johtaa atmiselle eli nirvaniselle tasolle, joka on päämäärä.

Tässä vaiheessa sen sijaan, että katsoisi ylöspäin ajatuksissaan ja pitäisi korkeampaa kolmiota (atma-buddhi-manas) yläpuolellaan olevana kuten aiemmin, saa huomata olevansa

buddhisessa tilassa manas yhdistyneenä buddhin kanssa manas-taijasaksi. Vihityn ”meditaatio” johtaa tässä vaiheessa lopulta buddhin ja atman yhdistymiseen. Tässä yhdistymisessä ylemmästä kolmiosta tulee yksi tähti, kuten ⁴² alaviitteessä sanotaan ”aina saavuttamattomissa olevan liekin perus (*upadhi*), niin kauan kun askeetti on edelleen tässä elämässä.” Persoonallisuus on polttoainetta; kolminainen henki on tuli; monadi on liekki.

Ei edes adepti pääse täysin monaditilaan fyysisessä inkarnaatiossa ollessaan.

H.P.B:n huomautus:

⁴³ Dhyana on viimeinen vaihe täällä maan päällä, ellei hänestä tule täyttä mahatmaa. Kuten jo todettu tässä tilassa raja-joogi on vielä tietoinen, tosin henkisesti itsestä ja korkeampien periaatteensa toiminnasta. Askel vielä, ja hän on tasolla, joka on seitsemännen tuolla puolen (neljännen joidenkin koulukuntien mukaan). Nämä ovat pratyahara, mielen hallitsemiseksi tehtävän valmistavan harjoituksen jälkeen dharana, dhyana ja samadhi. Niiden yhteinen nimi on samyama.

⁴⁴ Samadhi on tila, jossa askeetti kadottaa kaiken yksilöllisen tietoisuutensa mukaan lukien omansa. Hänestä tulee KAIKKI.

On merkillepantavaa, että nuo kolme kadottavat *nimensä*. Ne eivät ole muotoja, sillä alue, jossa ne ovat, on tietoisuus. Persoonallisuuden kolme alempaa tasoa ovat muodontasoja; sitten tulevat nimen eli merkityksen tasot, mutta monadi on nimen tuolla puolen, sen kaiken tuolla puolen, mitä ihmiset kutsuvat tietoisuudeksi.

Tekstissä kerrotaan edelleen, että päästyään samadhin harjoittamiseen pyrkijästä on tullut arhat, ja hän on saavuttanut tässä katkelmassa käsiteltyjen pyrkimysten päämäärän.

LUKU 13

PÄÄMÄÄRÄ

90 Ja nyt itsesi on kadonnut ITSEEN, sulautunut SIIHEN ITSEEN, josta ensin säteilit ulos.

91 Missä on yksilöllisyytesi, lanoo, missä on lanoo itse? Se on tuleen kadonnut kipinä, pisara valtameressä, aina läsnäoleva säde, joka on muuttunut kaikkeudeksi ja ikuisiksi säteilyksi.

92 Ja nyt, lanoo, sinä olet tekijä ja todistaja, säteilijä ja säteily, valo äänessä ja ääni valossa.

C.W.L. Kun ihminen kohoaa elämässään oivaltamaan, että persoonallisuus on pelkkä ”se” ja kohottaa näin tietoisuutensa keskuksen korkeampaan itseän, niin silloin tulee aika, jolloin hän keksii kokemuksen tuomana tosiasiana, että tietoisuus on vain ”sinä”, ei ”minä”. Kun tämä tapahtuu neljännessä vihkimyksessä tai niillä main, alempi itse katoaa tosi Itseen, ja sitä, minkä ihminen ajatteli olevan hänen yksilöllisyytensä, ei enää ole. Ja aivan kuten se, joka on päässyt buddhiseen tilaan, tunnistaa ja hyväksyy muitten tietoisuuden omakseen ja tuntee heidän ilonsa ja surunsa omanaan, niin tämä ihminen löytää tosi ”minän” kaikessa.

Ero alemman asteen vihityn ja arhatin oivalluksen välillä eli buddhisen tason ja atmisen tason tietoisuuden välillä on selitetty *Bhagavad Gitassa*. Ensimmäisessä ihminen näkee saman Itsen asustavan yhtä lailla kaikissa olennoissa, toisessa hän näkee kaikki ovat yhdessä Itsessä.

Joogasutrien mukaan tämä on kaivalya-tila, ”ykseyden”, vapauden tila, jonka kautta ero näkijän ja nähdyn, subjektin ja objektin välillä hävitetään.

93 Sinä olet perehtynyt viiteen esteeseen, oi onnellinen. Sinä olet niiden voittaja, kuudennen Mestari, totuuden neljän⁴⁵ lajin lausuja. Valo, joka niihin lankeaa, tulee sinusta, oi sinä, joka olit oppilas, mutta nyt olet opettaja.

Ja näistä totuuden lajeista:

94 Etkö olekin saavuttanut tiedon kaikesta kurjuudesta – ensimmäisen totuuden?

95 Etkö olekin voittanut märojen kuninkaan chi'llä, kasaantumisen portilla – toisen totuuden?⁴⁶

96 Etkö olekin hävittänyt synnin kolmannella portilla ja saavuttanut – kolmannen totuuden?

97 Etkö olekin astunut tao'lle, tietoon johtavalle ”polulle” – neljäs totuus?⁴⁷

H.P.B:n huomautus:

⁴⁵ Neljä totuuden muotoa ovat pohjoisen buddhalaisuuden mukaan: ku, ”kärsimys tai kurjuus”, tu, ”kiusaukset”, mu ”niiden hävittäminen”, tau, ”Polku”. Viisi estettä ovat totuus ihmisen heikkoudesta, ahdistavat pakotteet ja ehdoton välttämättömyys päästä eroon niistä ja jopa haluista. Viimeinen on ”Pelastuksen polku.

⁴⁶ Kokouksen portilla seisoo Maarojen kuningas Mahaa Maara, koettaen soikaista pyrkijää jalokivensä loistolla.

⁴⁷ Tämä on neljäs jälleensyntymisen viidestä tiestä, jotka kuljettavat ja viskelevät kaikkia ihmisolentoja lakkaamattomiin surun ja ilon vaiheisiin. Nämä tiet ovat vain alaosastoja siitä yhdestä tiestä, millä Karma toimii.

Buddha opetti maailmalle neljää jaloa totuutta. Ne ovat suru, surun syy, surun lakkaaminen ja tie. Ne on selitetty ihmeellisen kauniisti länsimaailmalle runossa *Aasian valo*.

Viisi estettä kandidaatin tiellä arhat-vihkimykseen voidaan kuvata eri muodoissa. Ne ovat H.P.B:n alaviitteessä mainitsemat viisi tai *Joogasutrien* viisi kleshaa.

98 Ja nyt, lepää bodhipuun alla, joka on kaiken tiedon täydellisyys, sillä tiedä, sinä olet SAMĀDHIN – erehtymättömän näyn tilan – mestari.

99 Katso! Sinä olet tullut valoksi, sinä olet tullut ääneksi, sinä olet Mestaris ja Jumalasi. Sinä ITSE olet etsintäsi kohde: keskeytymätön ÄÄNI, joka kaikuu kautta ikuisuuk-sien, vapaa muutoksesta, vapaa synnistä, seitsemän ääntä yhdessä,

HILJAISUUDEN ÄÄNI.

100

Om Tat Sat

Loppulause aum tat sat on yksi hindujen mahavakyam eli ”suuri sanonta”. Aumin merkityksestä olemme jo puhuneet. Tat viittaa ylimmäiseen. Filosofisesti ylimmästä ei voi käyttää pronominia hän, joten tatista käytetään sanaa ”Se”. Se on ”sen” ja ”sinun” välillä, mikä on ”minä”. Niinpä ilmaus tarkoittaa, että se SE, mikä on yhtä kuin *todellinen*. Kaikki hyvät työt alkavat ja päättyvät tähän ajatukseen.

II KATKELMA KAKSI POLKUA

LUKU 1

AVOIN PORTTI

C.W.L. Tulemme nyt toiseen katkelmaan, jonka Blavatsky käänsi *Kultaisten ohjeiden kirjasta* otsikolla *Kaksi polkua*. Se ei välttämättä ole jatkoa ensimmäiselle katkelmalle nimeltä *Hiljaisuuden ääni*, vaikka se alkaa puhuttelulla sille, joka on juuri saavuttanut arhat-tason. Mikään ei osoita, että kolme katkelmaa ovat jossain tietyssä suhteessa toisiinsa. Ne ovat kolme erillistä kirjaa tarkoitettu kaikkiin mahdollisiin tarkoituksiin, jotka käsittelevät samaa aihetta samalla tavalla. Mutta pyrkijälle on suurta etua siitä, että hän kuulee opetusta Polusta toistettuna hiukan eri muodoissa. Se virkistää hänen intoaan, vie huomion kohtiin, joita hän ei ehkä ole huomannut ja antaa yleisesti hänelle laajemman kuvan.

Tämä katkelma alkaa puhuttelulla sille, joka on juuri saavuttanut Polun huipun. Silloin herää kysymys, jatkaako hän eteenpäin kohti nirvanan autuutta välittämättä niistä, jotka jäävät jälkeen vai kääntykö hän takaisin kynnykseltä ja auttaa muita kiipeämään. Valitseeko hän oman vapautumisensa vain jääkö hän auttamaan maailmaa?

101 Ja nyt, oi säälinopettaja, osoita muille ihmisille tie. Katso noita kaikkia, jotka kolkuttavat päästäkseen sisään ja odottavat tietämättömyydessä ja pimeydessä nähdäkseen suloisen Lain portin lennähtävän auki!

Pyrkijäin ääni:

102 Etkö sinä, oman laupeutesi mestari paljasta sydämenoppia?⁴⁸ Kieltäydytkö johdattamasta palvelijoitasi vapautuksen polulle?

H.P.B:n huomautus:

⁴⁸ Buddhan opin kahta suuntaa, esoteerista ja eksoteerista sanotaan: edellistä »sydämen», jälkimmäistä »silmän» opiksi. Bodhidarma, Kiinan viisauus-konto sanoi niitä Tsungmen (esoteerinen) ja Kiau-men (eksoteerinen koulu), ja Kiinasta nimet siirtyivät Tiibettiin. Edellinen nimi johtuu siitä, että se oli Gautama Buddhan sydäimestä lähtevä opetus, jota vastoin silmän oppi oli hänen päänsä eli aivojensa työtä. Sydämen oppia sanotaan myöskin totuuden sinetiksi eli todelliseksi sinetiksi, joka symboli tavataan melkein kaikkien esoteeristen teosten otsakkeena.

Tämän katkelman avauskappale saattaa tuntua hiukan oudolta meistä tämän päivän moderneista ihmisistä. Meille on tuttua ajatus siitä, että Polku on avoinna kaikille, jotka rotuun, uskontoon, sukupuoleen, kastiin tai ihoväriin katsomatta viettävät Polun kulkemiseen osoitettua elämää. Miksi kenenkään silloin pitäisi odottaa pimeydessä ja tietämättömyydessä portin lennähtämistä auki heitä varten?

Asia on niin, että aikana, jolloin Buddha opetti Intiassa, oli brahmanien uskonnosta tullut hyvin jäykkää. Tämä uskonto oli alun perin ollut varsin iloista ja vapaata, mutta ajan myötä papit ja hallitsijat olivat laajentaneet kastijärjestelmän koskemaan kaikenlaisia yksityiskohtia. Kun arjalaiset asettuivat Intian tasangoille noin 10 000 vuotta eaa., ne olivat atlantislaisten ja atlantis-lemuralaisten tiheästi asettamat. Siksi Manu näki tarpeelliseksi kieltää seka-avioliitot, ja noin vuonna 8 000 eaa. hän määräsi luotavaksi kastijärjestelmän, jotta edelleen sekoittumista ei enää tapahtuisi ja jo muodostunut kanta jäisi pysyväksi. Hän perusti alkuun vain kolme kastia – brahmana- raja- ja vish-kastin. Näistä ensimmäinen koostui puhtaista arjalaisista, toinen arjalaisista ja tolteekeista ja kolmas arjalaisista ja mongoleista.

Kasteja kutsuttiin varnoiksi eli väreiksi. Puhtaat arjalaiset olivat valkoisia, arjalaiset ja tolteekit punaisen sekoitusta ja arjalaiset ja mongolit keltaisia. Kastien oli lupa solmia seka-avioliittoja, mutta tunne siitä, että avioliitot tuli rajoittaa kastin sisäiseksi, kasvoi nopeasti. Myöhemmin niitä, jotka eivät olleet lainkaan arjalaisia alettiin lukea mukaan yhteisellä nimityksellä shudrat, mutta heissäkin esiintyi monissa tapauksissa pieniä määriä arjalaisverta. Monet vuoristoheimoista olivat osittain arjalaisia, muutamat harvat kokonaankin kuten siaposh-kansa ja mustalaisheimot.

Hindukirjoituksissa on kohtia, jotka osoittavat, että poikkeuksellisia luonteenpiirteitä ja kykyjä omaavien yksilöiden oli mahdollista kohota kastijärjestelmässä, mutta sen on täytynyt olla hyvin harvinaista. Varmaa on, että jonkin aikaa ennen Buddhan saapumista oltiin yleisesti sitä mieltä, että vain brahmaanilla voi olla toivoa vapautumisesta. Sen, joka toivo saavuttavansa tämän päämäärän, täytyi ensin järjestää itsensä syntymään brahmaaniksi. Tämä oppi ei tarjonnut paljon toivoa ihmisten enemmistölle, koska brahmaanit eivät ole koskaan olleet luvultaan mikään suuri ryhmä. Heitä ei nykyäänkään ole kuin 13 miljoonaa 300 miljoonan kansassa, eivätkä he sallineet muitten opiskella heidän pyhiä kirjojaan.

Mutta Buddhan opetuksen avasivat ovet apposen auki. Hän opetti, että oli kunnioitettava tasavertaisesti kastiin katsomatta jokaista, joka vietti brahmaani elämää. Vastaavasti brahmaani, joka ei tällaista elämää viettänyt, ei ansainnut kunnioitusta. Tämä ilmenee seuraavasta Vasala-sutrasta:

- i. Ihminen ei kuulu alempaan kastiin syntymän perusteella,
- ii. ihminen ei tule brahmaaniksi syntymän perusteella;
- iii. omat teot määräävät alempaan kastiin,
- iv. omilla teoilla tullaan bramiiniksi.

Monet bramiinit ovat kertoneet minulle, että he tuntevat tämän olevan totta käytännön elämässä. Alemmat kastit, jotka viettävät brahmaani-ihanteiden mukaista elämää, vetävät heitä enemmän puoleensa kuin heidän oman kastinsa jäsenet, jotka lyövät laimin ihanteensa ja elävät alempien standardien mukaisesti.

Buddhan tarkoituksena ei ollut perustaa uutta uskontoa, vaan reformoida hindulaisuutta. Tuohon aikaan lähes koko Intia piti itseään buddhalaisena. Siellä oli buddhalaisinduja aivan kuten nykyään maan luoteisosissa on paljon niitä, jotka kutsuvat itseään sikhihinduiksi. Buddhalaisuus on uskontona kadonnut Intiasta. Ne noin 20 miljoonaa, joista luemme tilastoista, kuuluvat Burman provinssiin, joka on maantieteellisesti ja etnografisesti aivan erillinen maa. Mutta Buddhan toivoma vaikutus on edelleen suurelta osin jäljellä nykypäivän hindualueilla. Esimerkkinä tästä voi mainita vaikutuksen eläinuhrien käyttämiseen, jota vastaan Buddha puhui erittäin ankarasti. Ne olivat hyvin yleisiä hänen aikanaan, mutta nykyisin melko harvinaisia. Samoin kaikki kunnioittavat jokaista pyhää miestä Intiassa riippumatta siitä, mihin kastiin hän kuului ennen sannyasiksi rupeamistaan.

Ja kaikki ihmiset kautta maan kunnioittavat *Bhagavad-Gitaa* korkeimpana auktoriteettina, vaikka se onkin luonteeltaan varsin liberaali kirja. Siinä Herra sanoo:

Olen sama kaikille ihmisille; minulle ei kukaan ole rakas eikä vihattava. He, jotka palvovat minua antaumuksellisesti, ovat minussa ja minä heissä. Jos syntisin palvoo minua koko sydämeästään, niin myös hänet on luettava vanhurskaksiin, sillä hän on tehnyt oikean ratkaisun. Hänestä tulee nopeasti tunnollinen ja hän menee ikuiseen rauhaan, oi Kaunteya; Tiedä varmasti, että minuun uskovat eivät koskaan menehdy. He, jotka

minuun turvaavat, oi Partba, he kulkevat korkeinta polkua, vaikka olisivat syntyneet synnistä, olisivat naisia, vaishyaseja tai jopa shudreja.

Ei pidä olettaa, että Sri Krishna asettaa tässä naiset ja muut alemmalle tasolle, vaan hän kumoaa joidenkin yleisiä taikauskaisia käsityksiä, joihin kuuluu idea, että naisen ruumiiseen syntyneet ovat jotenkin huonompia eivätkä siten voi onnistua korkeiden henkisten päämäärien tavoittelussa.

H.P.B selittää alaviitteessä, että Buddhan oppia on kaksi koulukuntaa, esoteerinen ja eksoteerinen, joita kutsutaan ”sydämenopiksi” ja ”silmäopiksi”. Sydämenoppi on peräisin Buddhan sydäimestä ja toinen hänen aivoistaan eli päästään. Toisella saamalla tulokinnalla on yhteytensä kandidaattiin ja hänen sydämeensä ja silmiinsä: systeemi on mahdollista oppia silmillä, mutta korkeammalle polulle voi astua vasta, kun sydän on virittäytynyt sisäiseen elämään.

Tämä koko ote perustuu oletettuun epäröintiin Buddhan puolelta siitä, pitäisikö hänen saarnata oppiaan. Sanotaan, että hän istui bodhipuun alla valaistumistaan seuraavana aamuna ja epäröi, ymmärtäisikö ja seuraisiko maailma häntä, kunnes kuuli äänen kuin maa olisi tuskissaan huutanut: ”Olen totisesti kadoksissa, minä ja kaikki luotuni!” Ja sitten: ”Oi korkein, anna suuren lakisi kuulua!”

Opettaja sanoo:

103 Polkuja on kaksi, suurta täydellisyyttä kolme ja hyveitä, jotka muuttavat ruumiin tiedonpuuksi,⁴⁹ on kuusi.

H.P.B:n huomautus:

49 Viisaudenpuu on bodhidharman (viisaususkonto) seuraajien antama nimitys niille, jotka ovat saavuttaneet mystisen tiedon korkeudet eli adepteille. Madhyamika-koulukunnan perustajaa Nagarjunaa kutsuttiin lohikäärme-puuksi, koska lohikäärme on viisauden ja tiedon symboli. Puuta kunnioitetaan, koska se on bodhipuun alla paikassa, jossa Buddha syntyi ja valaistui, piti ensimmäisen saarnansa ja kuoli.

Subba Row'lla on hiukan erilainen tulkinta tästä puusymbolista. Hän on sanonut, että kandidaatin ruumiista on tullut tiedon kanava (ja voimme lisätä myös voima) niin, että se on yksi oksa puusta, joka on maailman kokonaisviisaus. Voimme lisätä myös, että vihitty on osa suurta puuta, joka on Hierarkia, suuri valkoinen veljeskunta, jonka juuret ovat kaukana korkeilla taasoilla ja jonka oksat ulottuvat kaikkialle ihmiselämässä ja alempiinkin luomakuntiin. Ne, jotka ovat lukeneet viimeiset luvut kirjasta *Mestarit ja polku*, arvostavat tätä symbolia, sillä se osoittaa, että okkultinen hierarkia haarautuu yhdestä suuresta juuresta.

Tässä toteamuksessa kahdesta polusta, kolmesta täydellistymisestä ja kuudesta hyveestä saamme esimerkin Buddhan opetusten metodologisesta luonteesta. Hän auttoi aina seuraajiaan muistamaan opetuksiansa esittämällä ne taulukkomuodossa. Niihin kuului esimerkiksi neljä jaloa totuutta, joista jokaista edustaa yksi sana, mikä tuo mieleen hyvin määritellyn sarjan ideoita. Samoin on myös jalo kahdeksankertainen polku, kymmenen syntiä, joista kolme luokitellaan ruumiin, neljä puheen ja kolme mielen synneiksi. Ja 12 nidanaa eli peräkkäistä syytä ihmisen aineelliseen elämään ja suruun.

Transsendentaalisia hyveitä eli paramitoja lasketaan toisinaan olevan kuusi, joskus seitsemän, mutta useimmiten kymmenen. Ollessani Ceylonilla opin ylipappi Sumangalalta niitä olevan kymmenen. Hän sanoi ensimmäisten kuuden olevan

täydellinen lähimmäisenrakkaus, täydellinen moraali, täydellinen totuus, täydellinen energia, täydellinen ystävällisyys ja täydellinen viisaus. Neljä muuta, jotka lisätään joskus erityisesti papeille, ovat täydellinen kärsivällisyys, täydellinen vastaanpanemattomuus, täydellinen päättäväisyys ja täydellinen kieltämys.

Asvagoshan *Uskon heräämisessä*, jonka Teitaro Suzuki on kääntänyt englanniksi, paramitat luetellaan näin: lähimmäisenrakkaus (dana), moraali (sila), kärsivällisyys (ksanti), energia (virya), meditaatio (dhyana), viisaus (prajna) ja lisäksi neljä: tarkoituksenmukaisuus (upaya), rukous eli lupautuminen (pranidhana), vahvuus (bala) ja tieto (jnana). Vuoden 1924 *Hiljaisuuden äänen* laitoksessa meille annetaan Eitelin kirjasta *Chinese Buddhism* otettu lista: lähimmäisenrakkaus, moraali, kärsivällisyys, energia, kontemplaatio ja viisaus. Ja lisäksi papeille oikeiden keinojen käyttö, tiede, hurskaat sitoumukset ja tarkoituksen voima.

Ceylonilla ollessani vertailin orientalistien lausuntoja buddhalaisten omiin tuntemuksiin ja ajatuksiin. Niissä on suuri ero, sillä orientalistien ovat yleensä hyvin puisevia, mutta buddhalaisten itsensä ovat täynnä elämää. Ja kuitenkin oppineiden munkkien tietojen tarkkuus on ainakin samalla tasolla kuin etevimpien orientalistien. Sir Edwin Arnold on *Aasian vallossaan* antanut erinomaisen paikkansapitävän esityksen buddhalaisuuden elävästä puolesta. Jotkut ovat sanoneet hänen yhdistäneen kristillisiä ideoita ja tuntemuksia buddhalaisuuteen, mutta asia ei ole lainkaan niin. Voin todistaa, että runossa kuvatut tunteet ovat todella olemassa buddhalaisten keskuudessa.

104 Kuka niitä lähestyy?

105 Kuka astuu niille ensimmäisenä?

106 Kuka ensimmäisenä kuulee opin kahdesta polusta, jotka ovat yhtä, hunnuttoman totuuden Salaisesta Sydäimestä?⁵⁰ Laki, joka oppineisuutta välttäen opettaa viisautta, paljastaa murheellisen tarinan.

107 Voi, vaikka kaikilla ihmisillä on Ālaya ja kaikki ovat yhtä suuren Sielun kanssa, Ālayasta on heille niin vähän hyötyä!

108 Katso, niin kuin kuu kuvastuu tyynille aalloille, niin Ālaya heijastuu pieneen ja suureen, kuvastuu pienimpiinkin atomeihin eikä se silti saavuta kaikkien sydäntä. Voi, niin harvat ihmiset hyötyvät lahjasta, totuuden oppimisen suuresta siunauksesta, olevaisten oikeasta ymmärtämisestä, ei-olevaisten tietämisestä!

H.P.B:n huomautus:

⁵⁰ Salainen sydän on esoteerinen oppi.

Symboli on peräisin Atlantiksen ajoilta. Kultaisten porttien kaupungin suuren temppelin kaikkein pyhimmissä oli alttarilla massiivinen kultainen sydämenmuotoinen rasia, jonka vain yli-papit osasivat avata. Sitä kutsuttiin ”maailmansydämeiksi”, ja se merkitsi heille pyhimpiä mysteereitä. He säilyttivät siinä pyhimpiä esineitään, ja heidän symboliikkaansa rakentui sen ympärille. He tiesivät, että jokainen atomi sykkii kuin sydän, ja he olivat sitä mieltä, että auringossa on samankaltaista liikettä, jonka he yhdistivät auringonpilkkujen esiintymiseen. Toisinaan heidän kirjoissaan kohtaa katkelmia, jotka antavat vaikutelman, että he tiesivät tieteellisistä asioista enemmän kuin me, joskin he tarkastelivat kaikkea sitä enemmän runollisesta kuin tieteellisestä

näkökulmasta. He ajattelivat esimerkiksi, että maa hengittää ja liikkuu, ja on todellakin totta, että varsin äskettäin tiedemiehet ovat löytäneet, että maanpinnalla on säännöllistä päivittäistä liikehdintää, minkä voidaan ajatella vastaavan jollain tavoin hengittämistä.

Kun Aryasanga käyttää termiä ”salainen sydän”, hän tarkoittaa kaikkia sisäisiä mysteereitä.

Tässä opettajan ”kieltäytymisestä opettamaan” tarkoitetaan, että on aikoja, jolloin meidän on käännettävä huomiomme pois pelkästä aistien avulla tapahtuvasta tiedonhankinnasta ulkopuolettamme, että meidän on annettava aikaa sisäisen oppimisen kehittymiselle intuition avulla. Emme voi olla viisaita, elleemme ole oppineet riittävästi tietoa asioista, joiden kanssa meidän on tultavaa toimeen maailmassa velvollisuuksiemme piirissä, mutta toisaalta erehdymme pahasti, jos ajattelemme, että suurinta elämässä on kerätä suuri tietovarasto tai jopa kuvitella, että tällaisella tiedolla olisi jotain myötäsyttyistä arvoa, muuta kuin sen käyttö ihmiskunnan palveluksessa.

Euroopassa on tendenssinä lähestyä ja tutkia asioita ulkoapäin, kun taas idässä metodina on tarkastella niitä sisältäpäin. Molemmat menetelmät ovat tarpeen evoluutiomme nykyvaiheessa. Kun buddhinen käyttöväline kehittyy, ja intuitio laskeutuu tuolta tasolta fyysisiin aivoihin, sen antaa meille todellista viisautta, täydellistä tietoa, mutta vain harvat ovat vielä riittävästi kehittyneitä.

Vaikka kykenemmekin pitämään päämme pilvissä, niin on välttämätöntä, että jalkamme ovat tukevasti maanpinnalla. Meidän tulee suhtautua sisältämme tuleviin vaikutelmiin tasapainoisesti arvioiden aivan kuten käytämme tervettä järkeä jokapäiväisen elämän kokemuksissa. Tämä on tarpeellista, koska on helppoa erehtyä pitämään astraaliruumiista peräisin olevia impulsseja korkeammalta itseltä tulevana intuitionä. Saattaa joskus sattua, että esimerkiksi vainaja näkee meidän olevan kiinnostuneita jostain tietystä seikasta ja tarjoaa ehdotuksiaan

astraalitasolla mikä voi päätyä aivoihin ja tuntua intuitiolta. Itse asiassa tämä vainaja voi olla varsin huono tarkkailija astraalitasolla ja antaa väärää informaatiota.

Neuvo olla opiskelematta on hyödyllinen muillekin kuin Polulla oleville, kaikille, jotka ahkerovat, jos oletamme sen tarkoittavan kuten se tekee, että meidän tulisi välttää oppimasta lisää. Suuri määrä pelkästään ulkoista tutkimista johtaa usein materialismiin. Koska ihmiset näkevät ympärillään suuren määrän mullistuksia, uhrauksia, sortoa, surua ja kärsimystä ja rukoukset jäävät vaille vastausta, niin monet päätyvät ajattelemaan, että konflikti ja taistelu on elämänlaki, että luonto ei tunne myötätuntoa. Mutta maailman tutkiminen mahdollisimman täydellisesti ja pitäen sitä kaiken aikaa erinomaisena kouluna sen moninaisissa muodoissa piilevälle elämälle johtaa viisautteen, joka tekee kykeneväksi näkemään kaiken olevan menossa yhdessä kohti hyvää. Kun ihmiselle kehittyä astraalinen ja mentaalinen näkökyky, niin se, että kaikki on hyvin, ei enää ole huolellisen järjestyksen tuloksena ymmärrettävä asia, vaan se hyppi silmille. Ei kukaan, kellä on tällainen näkökyky, voi olla materialisti.

Sana *alaya* tarkoittaa yksinkertaisesti asumusta tai taloa. Blavatsky sanoo, että esoteerisesti sillä on ainakin kaksi merkitystä. Se on sekä universaalinen sielu että edistyneet adeptin itse. Se on ihmisen todellinen asumus tai koti, jonka universaalinen aspekti on buddhi ihmisen henkisessä kolmiossa. Se on universaalisen sielun, Logoksen maskuliininen eli plusmerkkinen aspekti. Se on Emersonin ylisielu, kakkien olentojen universaalinen korkeampi itse. Platon kutsui sitä termillä *nous*, aineesta vapaa periaate, joka kuitenkin toimii suunnitelman mukaan, hindujen jivatma, jumalallisen luovan ajattelun lähde. Toisin sanoen se on toinen Logos, universaalinen henkinen sielu, josta buddhi jokaisessa ihmisessä on säde. Se, että pitäisi olla "tietoa ei-olevaisesta" kuulostaa varmasti oudolta heistä, jotka eivät tunne viimeisen sanan tarkkaa filosofista merkitystä. Olla olemassa tarkoittaa, että on objektiivisesti eli ulkonaisesti

olemassa olemuksensa ulkopuolella. Tällainen oleminen kuuluu kaikelle maailmalle, joka nähdään itsemme ulkopuolella, kun taas sisäsyntyisellä elämällä eli tietoisuudella on oma olemassaolonsa. Sitä voisi kutsua "istentiksi", koska "eksistenssiä" se ei ole. Mikään ei voisi olla todellisempaa kuin tämän tietoisien elämän todellisuus, joka on myös meidän, koska olemme osa samaa Logosta – ja tämä on se "ei-olevainen", josta pyrkijän täytyy hankkia tietoa. Jokainen ihminen on pohjimmiltaan jumalallinen, mutta sen tajuaiseksi hänen on astuttava ulos omasta valostaan, koska silloin ei ole varjoa eikä illuusiota.

LUKU 2

PÄÄNOPPINEISUUS JA SIELUNVIISAUS

Oppilas sanoo:

109 Opettaja, mitä minun on tehtävä saavuttaakseni viisauden?

110 Oi viisas, mitä tullakseni täydelliseksi?

111 Etsi polkuja. Mutta, oi Lanoo, ole puhdassydäminen ennen kuin lähdet matkaan. Ennen kuin otat ensimmäistä askeltakaan, opi erottamaan todellinen väärästä, vaihtuvainen ikiolevasta. Opi ennen kaikkea erottamaan pääoppineisuus sielunviisaudesta, ”silmänoppi” ”sydämenopista”.

C.W.L. Todellisesta ja epätodellisesta ei tässä voi sanoa mitään, mitä ei ole jo käsitelty kommentissa ”Epätodellisesta johdata minut todelliseen” *Mestari jalkojen juuressa*.

Leadbeaterin kommentaari kirjan *Mestarin jalkojen juuressa* kohtaan ”Epätodellisesta johdata minut todelliseen”. (Suomentajan lisäys)

Sanan ‘todellinen’ käyttö voi tässä tapauksessa osoittautua joskus hiukan harhaanjohtavaksi. Kun sanomme ‘todellinen’ ja ‘epätodellinen’, meidän mieleemme välittyy idea, että toisella on määrätty olemassaolo ja toisella ei. Meille epätodellinen on puhtaasti kuvitteellista. Mutta

hindu ei ymmärrä tätä lausetta aivan sillä tavalla. Pääsimme ehkä hiukan lähemmäs hindumerkitystä sanomalla ”tilapäisestä johdata minut pysyvään.”

Toteamus, että alemmat tasot, fyysinen, astraalinen ja mentaalinen ovat epätodellisia, johtaa usein pahaan väärinkäsitykseen. Ne eivät ole epätodellisia omalla tasolla eivätkä niin kauan, kun ovat olemassa. Fyysiset esineet vaikuttavat täysin todellisilta, kun olemme fyysisellä tasolla, mutta kun kehomme nukahtaa, ja käytämme astraalitietoisuuttamme fyysisen asemesta, nuo esineet eivät enää ole näkyvissä meille, koska olemme siirtyneet korkeammalle tasolle. Siksi ihmiset sanovat toisinaan, että ne ovat epätodellisia. Mutta yhtä suuri syy on sanoa, että astraalitaso on epätodellinen, koska emme näe kohteita siellä, kun olemme fyysisellä tasolla. Sekä fyysiset että astraaliset kohteet ovat siellä koko ajan. Ne ovat näkyviä vain niille, joiden tietoisuus on kyseisellä tasolla. Tietämyksemme mukaan kaikki ilmennys on tilapäistä; vain ilmentymätön on aina ehdottomasti samaa. Kaikki ilmennys korkeimmillakin tasoilla siirtyy eräänä päivänä muuttumattomuuteen, joten erossa tilapäisten ja korkeampien tasojen välillä on kysymys vain ajasta, mikä ikuisuuteen verrattuna on ei mitään. Siten fyysinen taso on yhtä todellinen kuin nirvaaninen ja yhtä todellisesti jumalallisuuden ilmausta. Emme siten saa muodostaa ideaa, että toinen on todellista ja toinen pelkkää unta tai mielikuvitusta.

Toinen yleisesti vaalittu teoria on, että aine on paha asia, mutta näinhän se ei ole. Aine on yhtä lailla jumalallisen ilmausta kuin henkikin; kummatkin ovat yhtä hänessä, hänen kaksi puoltaan. Aine toimii usein estämällä meitä edistymästä, mutta vain, kun sitä käytetään esteenä hidastamaan matkaamme. Aivan samoin voisi se, joka leikkaa sormeensa veitsellä, sanoa, että veitset ovat pahoja. Sanskritin kielen joustavuudesta johtuen voimme

yhä hyvin kääntää virkkeen ”epätodellisesta johdata minut todelliseen” ”väärästä johdata minut toteen”. ”Tosi”, ”pysyvä” ja ”todellinen” sisältyvät kaikki tähän merkitykseen, joten se, mitä pyydämme, on että meidät johdettaiisiin ulkoisesta, jossa illuusio on suurempaa, sisäiseen, joka on lähempänä absoluuttista totuutta.

112 Niin, tietämättömyys on kuin umpinainen ja ilmaton astia, ja sielu siihen suljettu lintu. Se ei viserrä eikä voi höyhentäkään liikauttaa, vaan mykkänä ja tylsänä laulaja istuu ja nääntyy kuoliaaksi.

113 Mutta tietämättömyyskin on parempi kuin pään opineisuus, jota ei sielunviisaus valaise ja ohjaa.

Minkäänlainen okkulttinen edistyminen ei ole mahdollista ihmiselle, joka on äärimmäisen tietämätön, vaikka hän muutoin olisi kuinka kehittynyt. Ilman minkäänlaista tietoa totuudesta ja Polusta hän ei liiku tiettyyn suuntaan. Useimmilla on hyvin vähän tietoa siitä, mitä on olla todella ihminen, mitkä ominaisuudet ja toimet muodostavat edistyksen ja mitkä merkitsevät taantumista, eikä heillä ole käsitystä suuresta kohtalosta, jota kohti kaikki hitaasti kulkevat. Siksi heidän edistymisensä on hyvin, hyvin hidasta. Olemme tutkineet selvänäköisesti satoja joidenkin toisen luokan tai asteen pitrien elämiensarjaa ja huomanneet, ettei sarjan päätteeksi ole nähtävissä juurikaan kasvua.

Mutta vakaa, joskin hidas koko elämänmassan evoluutio on kuitenkin nähtävissä kaiken aikaa, ja ihmisellä on osansa tässä yleisessä edistymisessä. Hän on aivan ehdottomasti mennyt eteenpäin, mutta hän itse on tehnyt vain vähän. A.P.Sinnett

vertaa tätä eteenpäinmenoa ihmiseen, joka kiertää tornia kierreportaita pitkin. Hän tulee yhä uudelleen samaan kohtaan, mutta joka kerta aivan pikkuisen ylempänä kuin aiemmin. Näyttää melkein siltä, että ihmistä kohdellaan tässä paremmin kuin mitä hän ansaitsee, sillä näemme, kuinka tietämätönkin ihminen, jonka ajatuksen yhdeksässä tapauksessa kymmenestä ovat itsekkäitä, menee eteenpäin tällä tavoin. Mutta tosiasia on, että pienikin korkeampia asioita kohden suunnattu voima on paljon tehokkaampaa kuin suuri määrä voimaa alempiin asioihin kohdistettuna. Jos yksi kymmenesosa ihmisen ajatuksista on henkisiä, niin hän on enemmän kuin keskivertoa. Tällaisessakin tapauksessa hän ottaa yhdeksän askelta taaksepäin ja yhden eteenpäin, mutta onneksi yhdeksän askelta taaksepäin ovat hyvin lyhyitä ja yksi askel eteenpäin hyvin pitkä. Tarvitaan hyvin paha elämä tasapainottamaan hyvä ja paha, ja elämän on oltava erityisen paha, jotta ihminen putoaisi kokonaan. Vähäisenkin hyvän vaikutus on kauaskantoinen joutuksen sen ihmisten keskuudessaan nauttimasta yhteydestä. Se, joka panee hyvän liikkeelle, saa paljon hyvää karmaa.

Jos tietämättömyys on suuri este edistykselle, niin tieto, jota ei sovelleta, ei ole paljon parempi; ei siitä paljoa kostu. Vaikka ihminen olisi kiinnostunut okkulttisista asioista, niin hän voi siitä huolimatta pysyä näennäisesti samalla tasolla elämästä toiseen, sillä tieto, jota ei sovelleta, ei saa aikaan paljon hyvää. Tiedon toimeenpano käytännössä on ehdottoman välttämätön edellytys nopealle edistykselle.

114 Viisauden siemenet eivät voi itää ja kasvaa ilmattomassa tilassa. Elääkseen ja niittääkseen kokemusta mieli tarvitsee laajuutta ja syvyyttä sekä kiinnekohtia vetämään sitä kohti Timanttiselua.⁵¹ Älä etsi näitä kohtia mähän valtakunnasta, vaan kohoa harhojen tuolle puolen, etsi ikuista ja muuttumatonta SAT'IA⁵² luottamatta mielijohteiden pehtolisiin ehdotuksiin.

H.P.B:n huomautus:

⁵¹ *Timanttisielu, Vajrasattva, korkeimman Buddhan, ”kaikkien mysteerien Herran” eräs nimi, jota kutsutaan myös Vajradhāraksi ja ādibuddhaksi.*

⁵² *Sat, ainoa ikuinen ja ehdoton todellisuus ja totuus; kaikki muu on illusiota.*

Salaisessa opissa hän kuitenkin tuo esiin eron *vajrasattvan* ja *vajradharan* välillä. *Vajra* on timantti; *sattva* merkitsee tällaisessa yhteydessä ”luonnoltaan”, siis luonteeltaan tai sielultaan, joten *vajrasattva* on sellainen, joka on luonnoltaan tai luonteeltaan kuin timantti. *Dhara* tarkoittaa pitämistä kädessään tai kantamista, joten *vajradhara* on se, joka pitää kädessään timanttia. *Avalokiteshvara*, ”Herra, joka nähdään” on *vajrasattva*, timanttisielu tai timanttisydän, ja se on *dhyani-buddhien* synteettinen todellisuus. Ensimmäinen Logos on *vajradhara* eli *vajrapani*, timantinpitelijä eli timanttikätinen, jota kutsutaan myös *dorjchangiksi* tiibetiksi. Hän on kaiken ehdollistumisen tai ilmennyksen tuolla puolen, mutta hän lähettää subjektiivisen ilmennyksenmaailmaan ilmauksen sydämestään – *vajrasattvan* eli *dorjesempan*, toisen Logoksen.

Se, että tarvitaan erityisiä kohtia vetämään kandidaatti täyteen kosketukseen Sen kanssa, on samaa kuin mitä olemme nähneet eläimen yksilöitymisprosessissa. Eläimen tapauksessa ne ovat sen kehittämiä hienompia ominaisuuksia kuten lämpimät tunteet ja antaumus, joilla se kurottautuu kohti inhimillistä tietoisudentilaa. Vihityssä näiden kohtien on yllettävä buddhiin asti, joka on jälleensyntyvän itsen prinssiippi vastaten *vajrasattvaa* vielä korkeammalla tasolla. Subba Row on sanonut, että tällä tarkoitetaan atmaa, joka vetää egoa monadiin. Samaa vertauskuvaa voidaan siten käyttää monilla eri tasoilla.

115 Sillä mieli on kuin peili. Se kerää pölyä heijastaessaan.⁵³ Se tarvitsee sielunviisauden tuulahduksia puhaltamaan pois harhojemme tomun. Yritä, oi vasta-alkaja, yhdistää mielesi ja sielusi.

H.P.B:n huomautus:

⁵³ Shen-hsiun opetuksesta, joka opetti, että ihmismieli on kuin peili, joka vetää puoleensa ja heijastaa jokaista pölyhiukkasta, ja että mieltä on hoidettava kuin peiliä ja siitä pyyhittävä pölyt joka päivä. Shen-hsiu oli Pohjois-Kiinan kuudes patriarkka, joka opetti Bodhidharman esoteerista oppia.

Salainen oppi selittää Bodhidharman asemaa seuraavasti:

Kun dogmaattisten puhdasoppisten buddhalaisten pyhien kirjoitusten väärinkäyttö oli saavuttanut huippunsa ja Buddhan filosofian todellinen henki lähes hävinnyt, niin Intiassa tuli esiin useita uudistajia, jotka laskivat perustan suulliselle opetukselle. Näitä olivat ajanlaskumme ensimmäisten vuosisatojen ajan tärkeimpien kontemplatiivisen koulukunnan luojat Kiinassa, Bodhidharma ja Nagarjuna.

Pöly peilissä on ennakkoluuloja, illuusioita ja kuvitelmia astraali- ja mentaaliruumiissa. Ne ovat selvästi nähtävissä paremman ajattelun ja tuntemisen esteinä näillä tasoilla. Näiden esteiden vaikutusta ja keinoja päästä niistä eroon olemme jo käsitelleet kirjassa *Mestarin jalkojen juuressa*

116 Vältä tietämättömyyttä ja vältä myös harhaa. Käännä kasvosi pois maailman petoksista; älä luota aisteihisi, ne ovat petollisia. Mutta ruumiistasi –aistimustesi pyhäköstä – etsi persoonattomasta ”ikuista ihmistä”⁵⁴ ja löydettyäsi hänet katso sisäänpäin: sinä olet buddha.⁵⁵

H.P.B:n huomautus:

⁵⁴ *Jälleensyntyvää minää sanovat pohjoisbuddhalaiset todelliseksi ihmiseksi, joka yhtymällä Korkeampaan Itseensä tulee Buddhaksi.*

⁵⁵ *Buddha merkitsee valaistu.*

Yleinen kokemus kertoo meille, että aisteihin ei ole luottamista. Näköhavainnot esimerkiksi on korjattava tutkimalla huolellisesti tosiasioita ja arvioitava niitä kuin sitä, että aurinko kiertäisi maata. On pidettävä huolta siitä, että tätä ei ymmärretä niin, ettei aisteja tulisi käyttää. Niitä on käytettävä kaikilla tasoilla tiedon hankkimiseen ja hoitamaan työt ja velvollisuudet, joita ilman ei ole edistystä.

Ikuinen ihminen on jälleensyntyvä ego, jonka ikä on pitkä verrattuna persoonallisuuden ikään, joka kestää ainoastaan ihmisen syntymien ja kuolemien sarjan ajan.

Sanaa Buddha on käytetty kolmessa eri mielessä. Toisinaan kuten tässä se tarkoittaa yksinkertaisesti valaistunutta, sitä, jolle asia on valjennut eli viisasta. Toisinaan sitä käytetään herra Gautaman nimenä. Toisissa tapauksissa se tarkoittaa korkeaa virka-asemaa okkulttisessa hierarkiassa toisen säteen, opetuksen ja uskonnon osaston päänä, kuten on kuvattu kirjassa *Mestarit ja Polku*. Buddhalaiset ovat listanneet 24 buddhaa, joista arvonimen nykyinen haltija on herra Gautama, jonka seuraajana tulee olemaan herra Maitreya.

117 Vältä kiitosta, oi harras pyrkijä. Kiitos vie itsepetokseen. Ruumis ei ole itse, ITSESI on itsessään ilman ruumista, siihen ei vaikuta kiitos eikä moite.

118 Omahyväisyys, oi oppilas, on kuin korkea torni, johon ylimielinen hullu on kiivennyt. Siellä hän istuu ylpeänä yksinäisyydessään, eikä kukaan muu häntä huomaa kuin hän itse.

Hyvin monet ovat menneet pilalle katteettoman kiitoksen johdosta. Se johtaa ylpeyteen kaikissa, jotka eivät näe selkeästi, mitä on heidän edellään tai yläpuolellaan. Ne oppilaat, jotka ovat riittävän selvänäköisiä nähdäkseen usein Mestareita, eivät ole niin alttiita tälle vaaralle kuin monet muut, koska he eivät voi olla vertaamatta omaa pienuuttaan Mestarin suuruuteen, omaa arvotonta kynttiläänsä hänen loistavaan aurinkoonsa. Se, joka katsoo alaspäin ja vertaa itseään niihin, jotka ovat hänen alapuolellaan, lankeaa todennäköisimmin ylpeyteen.

Parasta on olla ajattelematta itseään ja sen sijaan pitää itsensä kiireisenä Mestarin töissä. Meille jokaiselle on joka päiväksi paljon enemmän tehtävää kuin voimme saada aikaan. Meidän oman pienen itsemme ajattelemiseen käytetty aika on poissa sen työn energiasta ja ajasta. On epäilemättä monia syitä siihen, että Mestarit eivät näyttäydy enempää niille, jotka ovat heidän palveluksessaan vasta alkuasteella. Yksi niistä on, että kun oppilas näkee Mestarin olevan niin paljon hänen yläpuolellaan, hänen oma merkityksettömyytensä saa ylivalvan ja hän menettää luottamuksensa kykyynsä tehdä mestarin työtä. On tarpeen välttää ylpeyttä, mutta on toisaalta vastaavasti tarpeen välttää omien kykyjen aliarvioimista. Tässä kuten aina keskitie on oikea.

Vertaus torniin on todellakin hyvä, sillä ylpeys sulkee ihmisen pois tovereittensa keskuudesta. Jos hän esimerkiksi on ylpeä oppineisuudestaan, niin hän mielellään pitää toiset tietämättömmämpinä kuin hän itse on nauttiakseen ylivalta-asemastaan. Ja jopa kun hän jakaa tietoaan, se tapahtuu vain näyttämisen

vuoksi. Tällainen ihminen laajentaa koko ajan railoa itsensä ja muitten välillä niin, että hän voi katsella heitä alaspäin.

119 Viisas hylkää väärän oppineisuuden, ja hyvä Laki hajottaa sen tuuliin. Lain pyörä pyörii kaikille, niin nöyrille kuin ylpeille. ”Silmän oppi”⁵⁶ on joukoille, ”sydämen oppi” on valituille. Edelliset toistavat ylpeästi: ”Katso, minä tiedän”; jälkimmäiset, jotka nöyrinä ovat koonneet satoa, tunnustavat hiljaa: ”Näin olen kuullut.”⁵⁷

H.P.B:n huomautus:

⁵⁶ Katso muistutus ⁴⁸. Joukkojen eksoteerinen buddhismi.

⁵⁷ Tavanomainen lause, jolla buddhalaiset kirjoitukset alkavat; se merkitsee, että sitä seuraava on saatu todellisen kuulokertomuksen kautta Buddhalta ja Arhateilta.

Kaikkiin uskontoihin kertyy ajan myötä monia spekulatioita ja muuta lisää. Esimerkiksi hindulaisuuden puranoista voi lukea tusinoittain asioita, joita ihmisten käsketään tekemään tai olemaan tekemättä. Niistä monet ovat pappien keksimiä joka mukavuussyistä ja omaksi edukseen tai monien rukousten ja seremonioitten ylenmääräisestä arvostuksesta. Tietyt aiempien sanomisten tulkinnat ovat myös kehittyneet alkuperäiseen opetukseen liitetyiksi dogmeiksi, kuten kaamea opetus ikuisesta helvetistä, joka elää edelleen useimpien kristittyjen keskuudessa.

Esoteerinen opetus viskaa nämä hetkessä taivaan tuuliin, kun se siirtää huomion takaisin oleellisiin ja elintärkeisiin to-
tuuksiin. Sydäimestä käsin toimiminen sopii kuitenkin vain vah-
valle ja edistyneelle. Hitaasti evoluution lavealla tiellä loivaa
ylämäkeä vaeltaville massoille kirjat ovat edelleen pääasiallinen

opas. He eivät ole vielä asemassa, jota Garuda-puranassa kuvataan näin: ”Harjoitettuaan vedoja ja shastroja ja tultuaan tuntemaan totuuden viisas voi hylätä kaikki kirjoitukset kuten se, jolla on paljon jyviä, hylkää varret.

Kaikki buddhalaiset kirjoitukset alkavat ”näin sanoo – ” tai ”näin olen kuullut”. Se on nöyrä alku. Siinä ei sanota, ”tämä on ehdottomasti näin, ja teidän on uskottava se”, vaan ”näin on sanottu, ja olisi hyvä yrittää ymmärtää se ja tulla tuntemaan todelliset tosiasiat.” Se on neuvon kysymisen asenne, ei dogmaattisuuden. Mutta niin oudolta kuin se saattaakin kuulosta, niin se on ymmärretty toisellakin, aivan väärällä tavalla. He sanovat, ettei maksa vaivaa esittää mitään muuta aiheesta, kun auktoriteetti on sanonut näin.

120 Suuri seula” on sydämen opin nimi, oi oppilas.

121 Hyvän Lain pyörä liikkuu nopeasti. Se jauhaa päivin ja öin. Arvottomat akanat se erottaa kultaisesta viljasta, jätteet jauhoista. Karman käsi ohjaa pyörää; sen pyörähdykset ilmaisevat karmallisen sydämen sykähdyksiä.

122 Todellinen tieto on jauhot, väärä oppi on akanat. Jos tahdot syödä viisauden leipää, taikinaasi on sekoitettava Amritan⁵⁸ kirkasta vettä. Mutta jos sekoitat akanat mähän kasteeseen, voit valmistaa ravintoa vain mustille kuolonkyyhkyille, syntymän, rappeutumisen ja surun linnuille.

H.P.B:n huomautus:

⁵⁸ *Kuolemattomuus.*

Sydämenoppia kutsutaan suureksi seulojaksi, koska kun toimii maailmassa sen määräämällä tavalla, niin virheet, joita ihminen tekee ja puutteet, joita ihmisellä on, seuloutuvat pois. Jos työskentelee ilman sisäisen opin ihanteita, niin saattaa jatkaa samanlaisten virheiden tekemistä yhä uudelleen elämästä toiseen. Blavatsky on kirjoittanut jossain, että haluta tehdä hyvää on yksi asia, mutta tietää, mikä on hyvää, on toinen juttu. Mutta epätäydelliselläkin tiedollamme meidän täytyy jatkaa eteenpäin ja tehdä parhaamme. Se on kuin kielen oppimista. On virhe yrittää opetella sitä täydellisesti kirjoista ennen kuin yrittää puhua sitä. Siihen täytyy hypätä ja tehdä virheitä, ja yrityksen myötä oppii aikanaan puhumaan virheettömästi. Mutta näin tapahtuu luonnollisesti vain, jos käyttää sitä keskustelussa niiden kanssa, jotka jo osaavat kieltä virheettömästi.

Samoin Mestari opastaa, joskin näkymättömänä, oppilasta, joka yrittää vilpittömästi tehdä parhaansa, kokemuksiin, jotka seulovat pois hänen vikojaan ja virheitään. Pidä mielessäsi vaikaumus siitä, että lopullinen hyvä on tuleva, ja anna sydämesi täyttyä rakkaudella. Silloin voit työskennellä pelkäämättä virheitä. Ne pienenevät ja harventuvat ja kuolevat lopulta pois.

Vertauksesta jauhoista ja leivästä on löydettävissä opetus. Saamasi tosi tieto ei anna sinulle leipää, vaan pelkästään jauhoja, josta viisaudenleipä on tehtävä. Taikinan vaivaaminen on korkeamman itsen toimintaa, joka työstää kokemuksia ja muuttaa ne todelliseksi viisaudeksi. Tavallisissa ihmisissä suurin osa tätä vaivaamista tapahtuu deevakhani aikana, mutta Mestarin oppilas on laajentanut korkeamman ja alemman itsen välistä kanavaa siinä määrin, että hän hankkii itselleen viisautta koko ajan.

Joka oppii vain ulkoista tietoa ja tutkii sitä yhä uudestaan alemmalla mielellä persoonallisen tarpeen ja mieltymysten välillä, alustaa todellakin taikinaa akanoista ja mayan kasteesta. Hän ei valmistaudu korkeamman itsen voittoon; hän ei kulje Polulla, vaan valmistaa tulevien syntymien ja kuolemien karmaa

tuleville käyttövälineille ja persoonallisuuksille, jotka tulevat hajoamaan ja kuolemaan.

LUKU 3

TOIMINNAN ELÄMÄ

123 Jos sinulle kerrotaan, että arhaniksi tullaksesi sinun on lakattava rakastamasta kaikkia olentoja – sano heille, että valehtelevat.

124 Jos sinulle kerrotaan, että vapautuksen saavuttaaksesi sinun on vihattava äitiäsi ja hyljeksittävä poikaasi, kieltäydyttävä tunnustamasta isääsi ja kutsuttava häntä talon isännäksi,⁵⁹ luovuttava myötätunnosta ihmisiä ja eläimiä kohtaan – sano heille, että heidän kielensä on petollinen.

125 Näin opettavat tirthikat,⁶⁰ vääräuskoiset.

126 Jos sinulle opetetaan, että synti syntyy toiminnasta ja autuus täydellisestä toimeettomuudesta, sano heille, että erehtyvät. Inhimillisen toiminnan pysymättömyys, mielen vapautuminen orjuudesta luopumalla synnistä ja vioista ei ole deeva-egoja⁶¹ varten. Näin sanoo sydämen oppi.

H.P.B:n huomautus:

⁵⁹ Ratthapāla, suuri arhat, puhuttelee siten isäänsä Ratthapāla Sūtrasanne-nimisessä legendassa. Mutta koska kaikki tuollaiset legendat ovat allegorisia (esim. Ratthapālan isällä on seitsenovinen talo), niin tästä syystä moititaan niitä, jotka ottavat ne kirjaimellisesti.

⁶⁰ Askeetti-bramiineiksi”, jotka käyvät pyhillä paikoilla erityisesti peseytymispaikoilla.

⁶¹ Jälleensyntyvät minät.

C.W.L. Kutsua ihmistä talonisännäksi tarkoittaa sanoa, että hänen kiinnostuksenkohteensa keskittyvät maailmallisiin asioihin. Mutta tehdä näin halveksien kuten tekstissä on osoitukse-
na vasemman käden polun ylpeydestä ja jyrkkyydestä, joka johtaa mustien maagikkojen korkeuksiin, jotka pitävät inhimillisen rakkauden parhainta pelkkänä sentimentaalisuutena. Vaikka kandidaatti on saattanut nousta persoonallisten halujen yläpuolelle, hän ei voi halveksia eikä jättää huomiotta heitä, jotka ovat edelleen evoluution varhaisemmissa vaiheissa. Hänen luontoonsa kuuluvat myötätunto ja auttamishalu.

Ilmaisu talonisäntä on käsitettävä vertauskuvallisesti, kuten H.P.B tuo esiin huomautuksessaan.

Myöskin Blavatsky kuvaa tirthikoita "askeettibramiineiksi", jotka käyvät pyhillä paikoilla erityisesti peseytymispaikoilla. Tirtha on sananmukaisesti "ylityspaikka". Se on siten rantautumis- tai kylpemispaikka tai mikä tahansa pyhä paikka, joka on ylityspaikka korkeamman elämän maailmoihin. Pyhäkkö on siis paikka, jossa on erityinen yhteys sisäisten ja ulkoisten maailmojen välillä. Ehkä tällaisilla paikoilla esimerkiksi Benaresissa tai Hardwarissa käyviä puhtasoppisia bramiineja ja hinduja yleensä kutsuttiin uskonottomiksi, koska useimmissa tapauksissa he eivät seuranneet Buddhan kehotusta, että "vapautusta on etsittävä sisältään".

Puhuessamme kirjasta *Mestarin jalkojen juuressa* käsitte-
limme laveasti tarvetta toimintaan, ja sitä, kuinka ruumis voi olla intensiivisessä toiminnassa, ja kuitenkin ihmisen voi sisällään olla tyyni, vakaa, seesteinen ja vahva. Deevaegot tarkoittavat Blavatskyn mukaan jälleensyntyviä egoja, mutta T. Subba Row on selittänyt termin tarkoittavan niitä, jotka pyrkivät työskentelemään deevojen kanssa auttaakseen maailmaa.

Kultaisten ohjeitten kirjan opetukset on mitä ilmeisimmin tarkoitettu niille, jotka haluavat noudattaa tällaista työlinjaa. Tällä hetkellä ei inkarnoituneena ole kovin monia egoja, jotka ovat valmiita erityisopetukseen ja harjoitteluun. Ei olisi juurikaan

mitään hyötyä yrittää löytää Itä-Lontoon asujaimiston joukosta niitä, jotka olisivat valmiita tulemaan Mestarin oppilaiksi. Mutta ajan myötä huomiota tarvitsevien määrä kasvaa nopeasti, ja muutamassa sadassa vuodessa täytyy olla paljon arhateja valmiina opettamaan heitä. Siten tarvitaan paljon apulaisia, ja tähän työhön monet meistä on kutsuttu.

127 Silmän” dharma on ulkonaisen ja olemattoman ilmentymä.

128 Sydämen” dharma on bodhin,⁶² pysyvän ja ikuisen ilmentymä.

H.P.B:n huomautus:

⁶² *Todellinen jumalallinen viisaus.*

Sana *dharma* voidaan tässä kääntää ”uskonnon tai uskon muodoksi” ja buddhi viisaudeksi.

129 Lamppu palaa kirkkaasti, kun sydän ja öljy ovat puhtaita. Niiden puhdistamiseksi tarvitaan puhdistajaa. Liekki ei tunne puhdistusprosessia. ”Tuuli ravistelee puun oksia, mutta runko pysyy liikkumattomana.”

130 Sekä toiminta että toimimattomuus voivat löytää sinussa sijan; ruumiisi kiihtynyt, mielesi tyyni, sielusi kristallinkirkas kuin vuoristojärvi.

Mitä kärsimystä edistyspenpolulla onkaan, vain alempi itse kokee sen. Sisällä oleva itse tietää tuskallisenkin kokemuksen arvon ja on siksi melko tyytyväinen. Monet eivät ymmärrä, että

kärsiminen on suurelta osin asennekysymys. Kirjassa *Esoteerinen kristinusko* presidenttimme on selittänyt, kuinka jotkut suurista marttyyreista täyttivät ilolla käydessään läpi sellaista, mikä aiheutti toisille kauheita tuskia, koska he ajattelivat sitä suurta kunniaa, mikä heidät oli kohdannut Herran vuoksi. On siten totta, että kaiken kärsimyksen pohjana on loppujen lopuksi väärät ajatukset tai tietämättömyys.

Fyysinen kärsimys on vaikeinta. Saatamme joskus kyetä vetäytymään pois fyysisestä ruumiista, kun siihen sattuu, mutta se ei tarkoita, että olemme kukistaneet kivun. Jos kipu on tulosta jostain tietystä sairaudesta, jossa mikrobi kulkee kulkuaan, ei mikään tavallisen ihmisen tahdonvoima kykene karkottamaan sitä. Mutta iloinen asenne tekee joka tapauksessa suuren eron. Useimmat kykenevät kukistamaan astraalisen kivun, jos he yrittävä. He voivat kieltäytyä antamasta tunteittensa pyörittää ajatusta, joka tuottaa heille surua. Epätoivottavia emootioita kuten mustasukkaisuus, kateus, ylpeys ja pelko voidaan kuvata astraalisairauksiksi. Niistä voi aina päästä eroon pitämällä sitkeäsi kiinni vastakkaisista emootioista. Mentaalista kärsimisistä, joka on pääasiassa huolissaan olemista, on vielä helpompi hallita.

Syyruumiissa ihmisellä voi olla epä mukava tunne epätäydellisyydestä tai riittämättömyydestä, muttei sen enempää. Vaikka hän saattaa tuntea pettymystä alemman itseään edustavan osa puutteiden johdosta, hän tietää riittävästi ollakseen kärsivällinen ja sitkeä. Hän ei ole tietämätön, ja juuri tietämättömyys tekee kärsimyksestämme niin kipeää täällä alhaalla. Lapsuudessa, kun olimme vielä tietämättömämpiä, päivän kestävä ongelma tuntui kauhealta tragedialta. Jos reputimme tentissä, niin ajatus uuden tilaisuuden odottamisesta kokonaisen vuoden ajan tuntui katastrofilta, vaikkei tuollainen aika enää myöhemmin elämässä tunnu pitkältä. Epäonnistuminen elämässä voi tuntua tragedialta persoonallisuudesta, mutta egosta, joka on kokenut satoja tai tuhansia inkarnaatioita, se ei ehkä tunnu kovin tärkeältä.

Ego on heittänyt alas persoonallisuuden hyvin samalla tavalla kuin kalastaja pyydyksen. Hän ei odota, että jokainen pyydys tuottaa, eikä hän ole syvästi onneton, jos se osoittautuu epäonniseksi. Persoonallisuuden perään katsominen on vain yksi sen toimista, joten se voi hyvin lohduttautua onnistumalla jossain muussa. Se on joka tapauksessa vain yhden päivän tappio, ja se voi sanoa: "No niin, toivottavasti pärjäämme huomenna paremmin." Persoonallisuus haluaisi usein saada enemmän huomiota yläpuoleltaan olevalta egolta. Se voi olla varma sen saamisesta heti, kun se ansaitsee sitä, heti, kun ego havaitsee sen kannattavan. Sinnett esitti tämän persoonallisuuden halun varsin humoristisesti sanoessaan, että tarvittaisiin koulu, jossa egoja opetettaisiin kiinnittämään huomiota persoonallisuuksiinsa.

Yhtä astetta etempänä buddhi-tasolla ihminen alkaa koskettaa intensiivistä autuutta, joka on Logoksen elämää. Samalla hän tulee läheisempään kosketukseen toisten ihmisten kanssa. Alemmilla tasoilla hän alkaa jakaa heidän kärsimyksensä, mutta korkeammalla puolella hän tietää niiden olevan jumalallisuuden kipinöitä. Se tuo sanoinkuvaamatonta autuutta, mikä tekee kärsimyksestä olemattoman. Siten suru ja kärsimys kuuluvat vain persoonallisuudelle, ja ne ovat olemassa pelkästään niin kauan kuin tietoisuus on kiinnittyneenä alemmille tasoille.

131 Tahdotko tulla "ajan pyörän" joogiksi? Silloin, oi lanoo:

132 Älä usko pimeissä metsissä istumiseen ylpeässä yksinäisyydessä ja erossa ihmisistä; älä usko juurista ja kasveista elämiseen ja janon sammuttamiseen suuren vuoriston lumella; – älä usko, oi harras pyrkijä, että tämä vie sinut lopullisen vapautuksen määränpäähän.

133 Älä usko, että luun murtaminen, lihan ja lihasten repiminen yhdistää sinut ”hiljaiseen Itseesi”.⁶³ **Älä usko, että kun karkean muotosi synnit on voitettu, oi varjojesi uhri,⁶⁴ niin luonnollinen ja inhimillinen velvollisuutesi on täytetty.**

H.P.B:n huomautus:

⁶³ Korkeampi Itse, seitsemäs prinssiippi.

⁶⁴ Fyysistä ruumistamme sanotaan mystillisissä kouluissa varjoksi.

Aryasanga saarnaa tässä taas kerran sitä vastaan, että vapautukseen pyritään vain syntymän- ja kuolemanpyörästä välttymiseksi. Ajanpyörän joogi on se, joka on halukas jäämään ajan prosessiin muita auttaakseen. Kun ajattelee, kuinka paljon aikaa Buddha ja Maitreya ovat käyttäneet valmistautuakseen suureen työhönsä, jota on selitetty kirjassa *Mestarit ja Polku*, niin ajatus näin valtavan pitkistä aikakausista inkarnoituneena tuntuu pakosta ahdistavalta. Aika ei varmaankaan voi merkitä heille aivan samaa kuin meille. Ei edes, vaikka ”tuhat vuotta sinun silmissäsi on kuin yksi ilta” pitäisi paikkansa heidän kohdallaan. Heidän ajantajunsa on oltava hyvin erilainen kuine meidän. He ovat myös varsin iloisia työstään, ja missä ollaan onnellisia, siellä ei ajalla ole merkitystä kuten kaikki kokemuksesta tietävät. Silloin toivomme aina, että se kestäisi pitempään.

Useimmissa uskonnoissa on syntynyt hyvin vääriä ajatuksia asketismista. Kreikan kielessä sana *asketes* tarkoitti alun perin yksinkertaisesti vain sellaista, joka harjoittaa itseään kuin atleetti. Mutta papisto laajensi sanaa ja muutti sen merkitystä soveltaen sitä itsensä kieltämiseen eri tavoin henkisen edistymisen tarkoituksessa. Teoriana oli, että kehollinen luonto intohimoineen ja haluineen on ollut pahan tyyssija ihmisessä Aatamin lankeemuksesta alkaen. Siksi se on alistettava paastoamalla ja

kurituksella. Kohtaamme samankaltaisen ajatuksen toisinaan myös itämaisissa uskonnoissa, joissa se pohjautuu käsitykseen aineesta pahana. Siitä seuraa, että hyvän ihannetta tai ole-massaolon kärsimyksistä pääsyä voidaan lähestyä vain alista-malla ja kiduttamalla ruumista.

Näissä molemmissa teorioissa on paha ajatuksensekaan-nus. Kehossa ja sen hakuissa ei itsessään ole mitään pahaa, mutta on totta, että ennen kuin todellista edistystä voi tapahtua, ne on saatettava sisäisen korkeamman itsen hallintaan. Kehon hallinta on välttämätöntä, mutta kiduttaminen tyhmää.

Tuntuu vallitsevan laajalle levinnyt harhakäsitys, että ollak-seen todella hyvä täytyy tuntea olonsa aina epämurkavaksi, että epämurkavuus sinänsä suoranaisesti miellyttää Logosta. Mi-kään ei voi olla kauempana totuudesta. Euroopassa tämä ylei-nen teoria on kalvinismin peruja poikanut kauheuksia. Olen itse kuullut lapsen sanovan: ”Olen niin onnellinen, että olen varmasti kauhean paha”, mikä on todella kauhea tulos rikollisesti väärisellystä opetuksesta.

Toinen syy epämurkavuuden evankeliumiin on syytä ja seu-rausta koskeva sekaannus. Voidaan panna merkille, että todella pitkälle edistynyt on tavoiltaan yksinkertainen ja välinpitämätön monien pienten ylellisyyksien suhteen, joita tavallinen ihminen pitää tärkeänä ja todella välttämättömänä. Välinpitämättömyys ylellisyyttä kohtaan ei ole hänen edistymisensä syy, vaan seu-raus. Hän ei enää vaivaa itseään näillä pikkuasioilla, koska hän on suureksi osaksi kasvanut niistä ulos eivätkä ne enää kiin-nosta häntä. Tämä ei ole siksi, että hän pitäisi niitä jotenkin vääränä. Se, joka matkii häntä ja pidättäytyy niistä, vaikka vielä haluaa niitä, ei edisty.

On totta, että velvollisuutemme maailmaa kohtaan ei ole täytetty sillä, että olemme puhdistautuneet. Vasta silloin meille tulee todella mahdolliseksi tehdä parhaamme kanssaihmisillemme. Kun korkeammassa elämässä pätee ”jokaiselta kykynsä

mukaan, jokaiselle tarpeensa mukaan”, niin vakavin velvollisuutemme alkaa siitä, kun olemme päässeet varjomme, alempien ruumiittemme herraksi.

Blavatsky sanoo, että hiljainen Itse tässä tarkoittaa seitsemättä periaatetta, joka on atma. Se, mitä tutkimme ensimmäisessä katkelmassa, on jo osoittanut meille, kuinka idea hiljaisuudesta liittyy tähän osaan korkeampaa itseä.

134 Siunatut ovat pitäneet sellaista arvolleen sopimattona. Lain Leijona, Armeliaisuuden Herra,⁶⁵ käsittäessään todellisen syyn ihmisten kärsimykseen, kieltäytyi heti hiljaisten autiomaiden suloisesta mutta itsekkästä levosta. Oltuaan āraryaka⁶⁶ hänestä tuli ihmiskunnan opettaja. Kun Ju-lai⁶⁷ oli astunut nirvānaan, hän saarnasi vuorilla ja tasangoilla ja piti puheita kaupungeissa deevoille, ihmisille ja jumalille.⁶⁸

H.P.B:n huomautus:

⁶⁵ *Buddha*

⁶⁶ *Erakko, joka vetäytyy viidakoihin ja elää metsässä, ruvetessaan joogiksi.*

⁶⁷ *Ju-lai on Tathaagatan kiinalainen nimi ja annetaan jokaiselle Buddhalle.*

⁶⁸ *Kaikki pohjoiset ja eteläiset buddhalaiset traditiot ovat yhtä mieltä siitä, että Buddha luopui yksinäisyydestä heti, kun oli saavuttanut sisäisen valaistumisen ja ratkaissut elämänongelman, ja että hän alkoi heti opettaa julkisesti.*

Termi *āraryaka* tarkoittaa metsäasukkua. Kirjoissa kerrotaan, että Gautama meni metsään meditoimaan ja istuutui siellä bodhipuun alle ja ratkaisi valaistukseen pääsemisen. Kun se oli

ratkaistu, hän harkitsi, antaako opetuksensa maailmalle. Hän tiesi, että useimmat eivät ymmärtäisi sitä, ja että se voisi siksi olla vahingoksi. Mutta kuten tämän katkelman alussa kerrotaan, hän kuuli maan äänen ja se pyysi häntä opettamaan. En tiedä, mitä tarkalleen tarkoitetaan maan äänellä, mutta sanotaan, että se sai hänet päättämään, että hän opettaa ihmiskuntaa fyysisellä tasolla.

Tässä kappaleessa annetaan Buddhalle useita nimityksiä. Häntä kutsutaan Julaiksi. Se on kiinankielinen nimi Tathagatalle, joka on jokaiselle Buddhalle annettava titteli. Tathagata tarkoittaa sananmukaisesti ”hän, joka on kulkenut samoin”. Hän on kulkenut edeltäjiensä jalanjäljissä.

On tosiasia, että kun Buddha saarnasi, muutkin kuin ihmiset kerääntyivät kuuntelemaan hänen opetustaan ja nauttimaan hänen aurastaan.

135 Kylvä ystävällisiä tekoja ja sinä tulet korjaamaan niiden hedelmät. Toimettomuus laupeuden työssä muuttuu kuolemansynnin teoksi.

Olen jo lainannut tätä kommentoidessani kirjaa *Mestarin jalkojen juuressa*. Jokaisella on vastuu harjoittaa niitä tietoisuudenvoimia, joita hän on siihen mennessä kehittänyt. Jos hän ei pane itseään alttiiksi ja lyö laimin voimien käyttämisen, hän syyllistyy tekemättä jättämisen syntiin, mikä on aivan yhtä vakavaa kuin syyllistyminen johonkin. On esimerkiksi velvollisuutemme puuttua asiaan tapauksissa, joissa toimitaan väärin tai julmasti eläimiä ja lapsia kohtaan, kun voimme tehdä sen aiheuttamatta enemmän haittaa kuin hyötyä. Nähdessään tällaista viisas ei anna suuttumukselle valtaa. Hänen on tunnettava jotain myös sitä kohtaan, joka syyllistyy julmuuteen. Hänen asemansa on monesti sääliävämpi kuin uhrin, ja hän tulee vuorostaan kärsimään karmanlain mukaan. Jos saamme johdatelluksi hänet näkemään erehdyksensä toiminnassaan ja lopettamaan julmuuden, olemme tehneet hyvää kummallekin. Kun velvollisuutemme on puuttua asiaan, mutta jätämme sen

tekemättä, niin olemme osallisia väärintekijän karmassa. Sama pätee siihen, että annamme toisten vahingoittaa itseämme panematta vastaan. Teemme väärintekemisen heille helpoksi, saatamme heidät kiusaukseen ja avustamme heitä, joten karma on osittain meidän.

Näin sanoo viisas:

136 Pitääkö sinun kieltäytyä toiminnasta? Siten ei sie-lusi saavuta vapauttaan. Nirvānaan päästäkseen on saavutettava itsetuntemus, ja itsetuntemus on rakkaudentekojen lapsi.

Vasta, kun alamme tehdä työtä muiden vuoksi, voimme saada todellista tietoa elämästä. Siinä yrityksessä opimme, mikä on meidän asemamme, ja mitä ominaisuuksia täytyy kehittää. Etelä-Intiassa eli vanha sokea mies, joka sanoi, että hänen sokeutensa on ollut hänelle suoranaisesti suuri onnellisuudenlähde. Hän eli äärimmäisessä köyhyydessä ja oli koko elämänsä vaeltanut kylästä toiseen neuvoen ihmisiä heidän vaikeuksissaan ja auttaen heitä toisinaan joogakyvyillään. Hänellä oli tapana kertoa heille, että hän oli onnistunut meditaation avulla herättämään jälleensyntymämuistinsa ja muisti olleensa joitakin satoja vuosia sitten hyvin rikas mies. Hän oli käyttänyt valtaansa vahingoittamaan niitä, jotka eivät tehneet kuten hän halusi. Hän tunnisti, että hänen köyhyytensä ja sokeutensa johtui entisen elämän vääristä teoista. Hän sanoi olevansa varma, että jos hän olisi edelleen rikas, hän ei ehkä olisi koskaan oppinut rakastamaan tovereitaan, koska hän oli ollut tiukasti itsekkään tien kulkija. Mutta nyt hänen oli elettävä muitten keskuudessa, joista useimmille kärsiminen oli tuttua. He olivat olleet hänelle hyvin ystävällisiä, ja hän oli oppinut rakastamaan heitä. Tuon rakkauden tuottama onni oli jotain niin suurta ja

vertaansa vailla olevaa hänen aiempaan tilaansa verrattuna, että hänen mielestään mikään kärsimys ei ollut liian suuri hinta siitä. Tämä mies sanoi olleensa erään Mestarin oppilas, ja hän totisesti oli esimerkkis siitä, että itsetuntemus on rakkaudentekojen lapsi.

137 Ole kärsivällinen, pyrkijä, niin kuin se, joka ei pelkää epäonnistumista eikä tavoittele menestystä. Kiinnitä sielusi katse tähteen, jonka säde sinä olet,⁶⁹ liekehtivään tähteen, joka loistaa ikiolemisen valottomissa syvyyksissä, tuntemattoman rajattomilla kentillä.

H.P.B:n huomautus:

⁶⁹ Jokainen henkinen minä on jonkun Planeettahengen säde esoteerisen opin mukaan.

Oppilas ei pelkää epäonnistumista, koska hän tietää, että Logoksen suunnitelma toteutuu. Mikään epäonnistuminen ei tee eroa siihen. Meillä saattaa olla tilaisuus tehdä osa Logoksen työtä. Jos emme onnistu tekemään sitä, se hoidetaan jonkun toisen toimesta jotenkin muuten. Logokselle sillä ei ole väliä, mutta meille itsellemme sillä voi olla paljonkin väliä. Ihmiset menettävät tilaisuuksiaan jatkuvasti, mutta suuri suunnitelma on ottanut kaiken huomioon. Mestarimme eivät näy huomaavan, milloin hukkaamme tilaisuuden, mutta luulen, että he tiedostavat sen varsin hyvin. Blavatsky sanoi toisinaan jostain henkilöstä: ” Hän on ansainnut tilaisuutensa.” Mestarit näyttävät aina olettavan, että tartumme tilaisuuksiimme.

Oppilas, joka on yrittänyt tehdä jotain hyvää ja huomannut vastakkaiset voimat liian suuriksi itselleen, ei ole pettynyt eikä menetä kärsivällisyyttään, kun hän ymmärtää, että kaikki hyvän

eteen tehdyt ponnistelut tuottavat varmasti tulosta jollain tavoin, vaikka se saattaa olla näkymätöntä, ja vaikka persoonallisuus ei saa tyydytystä siitä, että näkee, kuinka hyvä on tullut tehdyksi. Sama on öisin tehtävän astraalityön suhteen. Se työ ei ole yhtään vähemmän hyvää tai tehokasta, kun sitä tekevät ne, jotka eivät kykene tuomaan mitään muistikuvaa niistä fyysisiin aivoihinsa. Luonnonlait eivät lakkaa toimimasta siksi, että me emme voi nähdä niiden tuloksia tai muistamaan, mitä olemme tehneet.

Tavallisesti ne, jotka ovat tehneet maailmassa suuriarvoisinta työtä, eivät itse näe sen tuloksia. Otetaan esimerkiksi Kristuksen kolmivuotinen saarnaaminen. Hän kuoli pahantekijänä, kansan hylkäämänä ja hänen kuollessaan hänellä oli vain 120 seuraajaa. Nyt heitä on miljoonia. William Wilberforce, joka teki yli 40 vuotta vaikeaa työtä orjuuden kieltämiseksi brittiläisissä siirtokunnissa, kuuli vasta kolme päivää ennen kuolemaansa, että orjuuden kieltäminen oli saanut lain voiman. Kärsimättömyys ja masentuminen olisivat tehneet kaiken tyhjäksi. Olemme kaikki samassa tilanteessa omalla vähäisemmällä tavallamme. Kenenkään ei ole mahdotonta ottaa tehdäkseen jotain hyvää, jatkaa sitä uupumatta ja loputtoman kärsivällisesti välittömästä onnistumisesta tai epäonnistumisesta huolimatta.

”Tähti, jonka säde olet” loistaa aina yllämme. Yhdelle se on ego, toiselle, edistyneemmälle monadi ja niin edelleen aina planeettalogokseen ja jopa aurinkokuntaamme Logokseen saakka. Kun tunnemme tähtemme, tiedämme myös säteemme, johon kuulumme, mikä seitsemästä suuresta säteestä on se, joka erityisesti yhdistää meidät Logokseen. Seitsemästä säteestä on kerrottu kirjassa *Mestarit ja Polku* luvussa, joka käsittelee tsohanin säteitä ja myös Ernest Woodin kirjassa *Seitsemän sädettä*. Kun korkeammasta itsestä on tullut persoonallisuuden herra, on oppilaan mahdollista erikoistua sen säteen työhön, johon hänen korkeampi itsensä kuuluu. Silloin hän voi edistyä hyvin nopeasti kyvyissä ja hyödyllisyydessä.

138 Ole hellittämätön, niin kuin se, joka aina kestää. Varjosi elävät ja katoavat.⁷⁰ Se mikä sinussa elää ikuisesti, se mikä sinussa tietää – sillä se on tieto⁷¹ – ei ole katoavaa elämää: se on ihminen, joka oli, on ja tulee olemaan, jonka lopun hetki ei milloinkaan lyö.

H.P.B:n huomautus:

⁷⁰ *Persoonallisuuksia ja fyysillisiä ruumiita sanotaan varjoiksi, koska ne ovat katoavaisia.*

⁷¹ *Mieltä (manas), ajattelevaa perinnettä ihmisessä verrataan tietoon, koska ihmis-egoja sanotaan Manasaputrikiksi, kaikkiallisen Mielen pojiksi.*

Kärsivällisyyden lisäksi tarvitsemme kestävyyttä, eikä mikään kehitä tätä ominaisuutta paremmin kuin selkeä ymmärrys siitä, että aikojen kuluessa saamme kestettäväksi kaikkea, eikä kuolema ole kuin ohimenevä tapaus, joka ei voi saada meitä poikkeamaan polultamme. Ihmiset sanovat joskus: ”Miksi minun pitäisi ryhtyä siihen työhön? En mitenkään voi saada sitä päätökseen tässä elämässä.” Tosiasia kuitenkin on, että on vain yksi elinaika, egon ja se kestää käytännöllisesti katsoen ikuisesti. On viisasta aloittaa kaikki työ, mikä kiinnostaa tai ruveta eliminoimaan virheitä jopa vanhemmalla iällä, sillä kaikki hyvä, mitä on tehty, siirtyy seuraavaan ruumiiseen ja impulssi työn jatkamiseen tunnetaan nuoruudessa. Jos sen siirtää tulevaan elämään, niin vanhuus voi yllättää taas ennen kuin saa tilaisuuden, joka herättää huomion asiaa kohtaan. Jos olet nyt 90-vuotias ja olet juuri kuullut teosofiasta, niin heittäydy kaikin voimin sen pariin. Silloin saa deevakhanissa olostakin suuren hyödyn, sillä siinä tilassa kaikki se, mitä on tehty, työstetään kyvyksi, joka on suureksi avuksi seuraavassa inkarnaatiossa. (On tietysti mahdollista, että kuulut niihin etuoikeutettuihin, jotka kykenevät luopumaan ajasta deevakhanissa).

Kestävyys on tarpeen myös siksi, ettei mitään suurta työtä saada valmiiksi lyhyessä ajassa. Ajatelkaa esimerkiksi taiteilijaa, joka maalaa suurta taulua. Ensimmäisinä päivinä ja ehkä jopa ensimmäisinä viikkoina hänellä ei ole paljon näytettävää. Voi hyvin olla mahdollista, että se, mitä hän on kyennyt saamaan aikaan, ei miellytä häntä näiden viikkojen jälkeen, ja hänen on aloitettava alusta.

Opimme hyvin hyödyllisen läksyn kestävyydestä tutkiesamme Teosofisen Seuran varhaisaikojen historiaa. Suuret perustajamme Blavatsky ja Olcott eivät olisi onnistuneet perustamaan Seuraa pysyvästi ja antamaan sille materiaalia tulevaan kasvuun, ellei heillä olisi ollut selkeää visiota asioiden sisäisestä puolesta, oivallusta, että heidän työnsä oli osa ikuista suunnitelmaa ja onnistuisi varmasti. He perustivat Seuran 1875 New Yorkissa ja työstivät *Hunnutonta Isistä*, joka julkaistiin aikanaan. Siitä huolimatta he olivat lähes yksin viiden vuoden kuluttua ja näkivät tarpeelliseksi matkustaa Intiaan joidenkin ystävien luokse aloittamaan uudestaan. Sielläkin edessä oli vuodesta toiseen loputon kirjo erilaisia vaikeuksia, jotka olisivat kaataneet melkein kenet muun tahansa, mutta Blavatsky teki edelleen työtä, vaikka kärsi lähes tauotta ruumiillisia kipuja. Näin hän kykeni tuottamaan *Salaisen opin* ja muita teoksia koska hänellä oli tieto Mestareista ja asioiden sisäisestä puolesta.

LUKU 4

SALAINEN POLKU

139 Jos tahdot niittää suloista rauhaa ja lepoa, oppilas, kylvä ansion siementä tulevien satojen vainioille.

Hyväksy syntymän kärsimykset.

C.W.L. Aryasanga yrittää koko ajan vakuuttaa oppilas luopumisen korkean polun seuraamisesta, siitä, että ei ota vastaan nirvanan rauhaa. Elämän atmisella eli nirvanisella tasolla on määritetty olevan lepoa kaikkietävyudessa, mutta meidän on ymmärrettävä, että tietoisuuden harjoittaminen ei väsytä. Tällä tasolla on valtavaa aktiiviteettia, joka on tällä tasolla olemisen essenssi, kuten olen yrittänyt selittää. Ihmiset haluavat lepoa, koska he ovat väsyneitä, mutta kun on poissa ruumiista täydessä tietoisuudessa, niin huomaa väsymyksen kadonneen eivätkä he enää halua levätä. Sellaisessa tilanteessa lepo tuntuu meistä suurin piirtein samalta kuin kuolema täällä alhaalla. Emme suinkaan halua vähempää vaan enemmän voimaa ja energiaa, jonka tunnemme. Aurinkologos ei lepää hetkeäkään. Jos hän tekisi niin sekunniksikaan, lakkaisimme kaikki olemasta.

Monilla nirvanan saavuttaneilla ei ole enää mitään tekemistä maailman evoluution kanssa. Kuitenkin tuntuu siltä, ettei ole mahdollista, että joku olisi saavuttanut sen tason eikä haluaisi vuodattaa kunniaa ja loistoa alempana oleville. Voisi ajatella, ettei edes se, joka jatkuvasti kääntää kaikki ajatuksensa ylöspäin eikä koskaan alaspäin, voisi olla vuodattamatta antaumusta alempana oleville.

Adeptille avautuu seitsemän polkua, joista useimmat vievät hänet pois maanpiiristä, mutta ne ovat kuitenkin kaikki tapoja, joilla palvellaan Logosta. Oletettavasti adepti on halukas menemään sinne, missä häntä eniten tarvitaan ja missä hän voi palvella parhaiten, mutta ainakin tuntuu tarpeelliselta olla täysin halukas pitämään kiinni ja hyväksymään ”syntymän kärsimykset”, jos tarpeen. Minkään muunlainen asenne ei olisi voinut kantaa pyrkijää näin pitkälle, ei ainakaan ajatus itsekkästä pakenemisesta maailmasta, oman erillisen itsen vapautumisesta. Meistä saattaa tuntua, että ystävällisintä on pysyä ihmiskunnassa auttamassa sitä. Se on luonnollista meistä, sillä jos emme kykene rakastamaan niitä, jotka ovat lähellämme ja jotka tunnemme, niin miten sitten rakastaa niitä, joita emme tunne. Mutta ei pidä unohtaa, että elleivät Liekin Herrat Venukselta olisi lähteneet omasta aurinkokunnastaan ja tulleet luoksemme auttamaan meitä, olisimme ainakin kierroksen jäljessä nyt saavuttamastamme asemasta. Saattaa olla joidenkin meistä velvollisuutena tulevaisuudessa mennä auttamaan toisia meitä vähemmän edistyneitä aurinkokuntia.

Samanaikaisesti ei voi olla kysymystäkään siitä, etteikö yhä pitemmälle edistyneitä Mestarien oppilaita tarvittaisi viemään eteenpäin heidän työtään maassa. Arhat on vapaa valitsemaan sen, ettei synny enää fyysisesti maan päälle, mutta on ilmeistä, että Mestarimme toivovat meidän jatkavan syntymistämme tänne tehtävän työn vuoksi.

140 Astu päivänpaisteesta varjoon antaaksesi enemmän tilaa muille. Kyyneleet, jotka kastelevat surun ja tuskan korventamaa maaperää, tuottavat karmallisen korvauksen kukkia ja hedelmiä. Ihmiselämän tulisesta pätsistä ja sen sankasta savusta nousee siivekkäitä liekkejä, puhdistettuja liekkejä, jotka kohotessaan korkealle karman silmän alaisina lopulta kutovat kirkastetun kankaan polun kolmea pukua varten.⁷²

Tämän kappaleen alku antaa ymmärtää, ettei päivänpaiseutta olisi tarpeeksi kaikille, mutta niinhän asia ei ole. Kaikki voivat olla onnellisia. Muodostamme oman varjomme kuten maa, surut ja huolet ovat omaa tekoamme. Ne ovat omaa karmaamme, kuten kaikki, mitä kohtaamme. Aryasanga tarkoittaa, että meidän pitäisi olla aina valmiita auttamaan toisia, vaikka sen hintana olisi huolia tai tappiota itsellemme.

On muutama laji toimintaa, joka tuottaa karmallista kärsimystä, julmuus tietenkin ja muutama muu. Mutta useimmille kärsimystä kertyy tavasta, jolla he suhtautuvat karman heille tuomiin epämurkavuuksiin elämässä. Kärsimys on silloin selvästi "instant-karmaa" kuten esimerkiksi onnellisempaa olotilaan siirtyneiden itsekäs sureminen, joka aiheuttaa kärsimystä kaikille usein vainajat mukaan lukien, jotka tuntevat hyvin voimakkaasti masennuksen ja surun. Karma ei koskaan tuo ihmiselle enempää kuin hän jaksaa kantaa ja ihan helposti. Näin ei ole, jos hän lisää sitä tyhmillä ajatuksilla, tunteilla ja toimilla.

141 Nämä puvut ovat: nirmanakaya, sambhogakaya ja dharmakaya, hienoin kaapu.⁷³

H.P.B:n huomautus:

⁷² ja ⁷³ (sama kuin alaviite ¹³³) Tämä sama kansanomainen kunnioitus sanoo » Säälin Buddhoiksi» niitä Bodhisatvoja, jotka päästyään Arhatin asemaan (so. käytyään päähän neljännen eli seitsemännen polun) kieltäytyvät astumasta Nirvaanaan eli »pukeutumasta Dharmakaajan pukuun ja menemästä toiselle rannalle», koska silloin heidän vallassaan ei olisi auttaa ihmisiä edes sen vertaa, minkä karma sallii. He ennemmin jäävät näkymättöminä (niin sanoaksemme hengessä) maailmaan ja edistävät osaltaan ihmisten vapautusta kehoittamalla heitä seuraamaan hyvää Lakia, so. johtavat heitä vanhurskaiden polulle. Eksoteeriselle pohjois-buddhalaisuudelle on omminaista kunnioittaa kaikkia näitä suuria Sieluja pyhinä miehinä ja vieläpä heitä rukoilla, niin kuin kreikkalais- ja roomalaiskatoliset pyhimyksiään ja suojelijoitaan; esoteerinen oppi ei sitä vastoin kannata mitään semmoista. On suuri ero

kummankin opetuksen välillä. Eksoteerinen maallikko tuskin tuntee sanan **Nirmaanakaajan** oikeata merkitystä — ja tästä ovat johtuneet orientalistien hämmentyneet ja erehdyttävät selitykset. Niimpä esim. Schlagintweit uskoo, että Nirmaanakaaja merkitsee sitä fyysillistä muotoa, jonka Buddhat ottavat ruumiistuessaan maan päälle — »vähimmin ylevä heidän maallisista taa-koistaan» (katso Buddhism in Tibet) — ja esittää sen jälkeen aivan väärän mielipiteen asiasta. Todellinen oppi on kuitenkin tämä:

Buddhiset kolme ruumista eli muotoa ovat:

1. Nirmaanakaaja
2. Sambhogakaaja
3. Dharmakaaja

Ensimmäinen on se eetterimuoto jonka ihminen ottaa, kun hän lähtien fyysillisestä ruumiista tahtoo esiintyä astraaliruumiissaan — kaiken Adeptin tiedon omistajana. Bodhisattva kehittää sitä itsessään edetessään tiellä. Päästyään päämäärään ja kieltäytyttyään sen hedelmiä nauttimasta, jää hän maan päälle Adeptina ja kuollessaan hän menemättä Nirvaanaan pysyy tässä loistavassa ruumiissaan, jonka hän on itselleen kutonut, näkymättömänä vihkimättömälle, ihmiskuntaa valvoakseen ja suojellakseen.

Sambhogakaaja on sama, mutta sen lisäksi siinä on kolmen täydellisyyden kirkkaus, joista yksi on kaikkien maallisten suhteiden täydellinen tyhjäsituleminen.

Dharmakaajan ruumis on täydellisen Buddhan ruumis so. ei lainkaan ruumis vaan ihanteellinen henkäys, tajunta kaikkeuden tajuntaan vaipuneena eli sielu kaikkia ominaisuuksia vailla. Tultuaan Dharmakaajaksi Adepti eli Buddha jättää taakseen kaikki suhteet tähän maahan jopa kaikki ajatuksetkin siitä. Sentähden kyetäkseen auttamaan ihmiskuntaa Adepti, joka on voittanut Nirvaanan oikeuden, »kieltäytyy Dharmakaajan puvusta» mystillisellä kielellä lausuttuna. Hän pidättää itselleen Sambhogakaajasta ainoastaan **suuren ja täydellisen tiedon** ja jää Nirmaanakaajaansa. Esoteerinen koulu opettaa, että Gautama Buddha useamman Arhatinsa kanssa on tällainen Nirmaanakaaja, jota korkeampaa ei ketään tunneta, katsoen hänen suureen uhrautumiseensa ihmiskunnan puolesta.

C.W.L. Näistä kolmesta kaavusta puhutaan yksityiskohtaisemmin kolmannessa katkelmassa. Ne edustavat kolmea ihmiselle avautuvaa mahdollisuutta adeptiuden saavuttamisen jälkeen. Hän voi ottaa vastaan nirvanan heti tai käytyään läpi joitakin muita henkisiä kokemuksia tai hän voi yhteydessä maahan nirmanakayana täyttääkseen henkistä säiliötä tai hän voi ottaa työn jossain toisessa aurinkokunnassa tai toisella pallolla. Viime mainittu ei ole mitenkään itsekästä. On mahdotonta ajatella, että tällä tasolla voisi olla mitään itsekästä.

Tämän kirjan ensimmäisessä laitoksessa oli maininta ”itsekäistä buddhista”, mutta kuolemansa jälkeen Blavatsky pyysi presidenttiämme poistamaan sen kohdan, koska se sai aikaan niin paljon vaarallisia väärinkäsityksiä. Se tarkoitti niitä, joita kutsutaan *pratyeka-buddhiksi*. He ovat suuria buddha-tasoisia adepteja, mutta edustavat ensimmäistä sädettä. Koska ”eka” tarkoittaa ”yksi”, niin jotkut pohjoiset buddhalaiset ajattelivat, että *pratyeka-buddha* tekee työtä vain itselleen, mikä vaikuttaa herjaukselta jokaisesta, joka tietää, keitä he ovat. Kolme Liekinherra, jotka ovat Maailmanherran oppilaita, ovat *pratyeka-buddhia*. He tulivat maahan palvelemaan ja nopeuttamaan maan evoluutiota ensimmäisen säteen mukaisesti, kun taas Buddha toimii toisen säteen mukaan. On tyhmää arvostella heitä siitä, että he eivät tee työtä, joka ei heille kuulu. Se on yhtä järkevää kuin moittia maistraattia siitä, että se ei ole koulunrehtori sanomalla: ”Katsokaa nyt, kuinka vähän siellä välitetään lasten koulutuksesta.” Olen yrittänyt antaa jonkinlaista kuvausta näistä suurista olennoista kirjassa *Mestarit ja Polku*.

142 On totta, että shana-kaapu⁷⁴ voi tuoda ikuisen valon. Shana-kaapu yksin suo häviämisen nirvanan. Se lopettaa jälleensyntymisen, mutta oi lanoo, se myös tappaa – myötätunnon. Täydelliset buddhat, jotka pukeutuvat dharmakāya-loistoon, eivät voi enää edistää ihmisten pelastumista. Voi, onko ITSET uhrattava itselle, ihmiskunta yksilöiden hyväksi?

143 Tiedä, oi vasta-alkaja, tämä on avoin POLKU, tie itsekkääseen autuuteen, jota ”salaisen sydämen” bodhi-sattvat, myötätunnon buddhat kaihtavat.

H.P.B:n huomautus:

⁷⁴ *Shangan-vaipan nimi johtuu Raadshagrihan Shangnaveesusta, kolmanesta suuresta Arhatista eli Patriarkasta, niin kuin orientalisti sanoo 33 pyhää Arhatia, jotka levittävät buddhalaisuutta. »Shangna-vaippa» tarkoittaa kuvainnollisesti viisauden voittamista, jolla päästään persoonallisuuden häviämisen Nirvaanaan. Kirjaimellisesti se on neofyyttien (alokasten) vihkimysvaippa. Edkins väittää, että tämä ruohovaippavaate tuotiin Kiinasta Tiibetiin Tongin dynastian aikana. »Kun Arhat syntyy, tavataan tämä kasvi kasvamassa puhtaalla paikalla» sanoo kiinalainen ja myös tiibetiläinen tarina.*

C.W.L. Shana-kaapu on kaukana kolmen edellä mainitun alapuolella. Se tarkoittaa tässä karman tasapainottamista ja persoonallisuuden hävittämistä tukahduttamalla kaikki halut mukaan lukien halu elämään. Se viittaa paljon korkeampaan syyruumiin evoluutioon kuin mitä useimmat ovat saavuttaneet, mutta ilman rakkauden ja myötätunnon kehittämistä ja halua auttaa maailmaa. Ihminen, joka on näin vapauttanut itsensä jälleensyntymisen välttämättömyydestä, voi elää egona mentaalimaailman korkeammilla tasoilla valtavan pitkän ajan.

Tässä kappaleessa Aryasanga ikään kuin melkein valittaa sitä, että on niitä, jotka pukeutuvat *dharmakaya-kaapuun* ja vetäytyvät kaukaisille tasoille tai aurinkokuntiin. Mutta ei hänen oikeasti olisi edes mahdollista tehdä sitä. Hän ei olisi voinut ajatella, että olisi olemassa itsekkäitä buddhia. *Pratyeka-buddhat* ovat taatusti samaa tasoa kuin Buddha. Heidän myötätuntonsa on samanlaista, mutta heidän velvollisuutensa ei ole täyttää tuota virkaa. Nämä suuret ovat varmasti olleet kykenemättömiä mihinkään itsekkyyden kaltaiseenkaan jo tuhansia vuosia ennen kuin he saavuttivat tällaiset korkeudet. Meidän tulee muistaa, että *Hiljaisuuden äänen* kirjoitti muistiin Aryasangan oppilas tämän kuoleman jälkeen, joten Aryasanga ei voi olla vastuussa

siitä. Näyttää siltä, että oppilaan on täytynyt omien väärinkäsitystensä värittää opettajansa ajatusta.

144 Ihmiskunnan hyväksi eläminen on ensimmäinen askel. Kuuden kunniakkaan hyveen⁷⁵ harjoittaminen on toinen askel.

H.P.B:n huomautus:

⁷⁵ Paramitaan tien noudattaminen merkitsee tulemistä joogiksi tarkoituksella tulla askeetiksi.

145 Nirmānakāyan vaatimattomaan kaapuun pukeutuminen on Itsen ikuisesta autuudesta luopumista ihmisten pelastuksen edistämiseksi. Nirvānan autuuden saavuttaminen mutta siitä kieltäytyminen on ylin, lopullinen askel – korkein kieltäytymisen polulla.

146 Tiedä, oi oppilas, tämä on salainen POLKU, jonka täydellisyyden buddhat ovat valinneet, ne jotka uhraavat ITSEN heikompien itsejen hyväksi.

Kuusi loistavaa hyvettä ovat paramitat, joita tarkasteltiin jo katkelman 2 ensimmäisessä luvussa. Ne edustavat yhtä tapaa kulkea Polulla. Toinen ovat ne ominaisuudet, jota esitellään kirjassa *Mestarin jalkojen juuressa*, joita seuraa neljä vaihetta varsinaisella Polulla.

Ei ole täysin totta, että nirmanakaya luopuu autuudesta, sillä adeptius on itsessään autuuden saavuttamista. Se on totta, että adepti voisi ikuisesti pysytellä huumaavissa korkeuksissa, jotka hän on saavuttanut, mutta tulee sen sijaan alas auttamaan. Näin tehdessään hän ei kuitenkaan menetä ikuista autuutta,

joka on myötäsyttyisenä hänessä. Hän vain päättää tehdä työtä alemmilla tasoilla.

147 Jos ”sydämen oppi” on kuitenkin liian korkeasiipinen sinulle, jos itse tarvitset apua ja pelkää tarjota sitä muille – silloin, sinä arkasydäminen, ole ajoissa varuillasi: tyydy Lain ”silmän oppiin”. Toivo silti. Sillä jos ”salainen polku” onkin ”tänään” sinulle saavuttamaton, niin se on ulottuvillasi ”huomenna”.⁷⁶ Opi, etteivät mitkään ponnistukset, eivät pienimmäkään – oikeaan tai väärään ”suuntaan” – voi hävitä syiden maailmasta. Savukaan ei haihdu jäljettömiin. ”Menneissä elämissä lausuttu karkea sana ei ole hävinnyt, vaan palaa aina takaisin.”⁷⁷ Pippurintaimi ei synnytä ruusuja eikä ihanan jasmiinin hopeatähti muutu orapihlajaksi tai ohdakkeeksi.

H.P.B:n huomautus:

⁷⁶ »Huomenna» tarkoittaa seuraavaa jälleensyntymistä.

⁷⁷ Ote prasanga-koulun säännöistä.

148 Voit ”tänään” luoda mahdollisuutesi ”huomista” varten. ”Pitkällä matkalla”⁷⁸ tuottavat kunakin hetkenä kylvetyt syyt kukin vaikutustensa sadon, sillä järkähtämätön oikeudenmukaisuus hallitsee maailmaa. Erehtymättömän toimintansa mahtavalla pyyhkäisyllä se tuo kuolevaisille onnen tai surun elämän, kaikkien entisten ajatustemme ja tekojemme karmallisen seurauksen.

H.P.B:n huomautus:

⁷⁸ Pitkä taival on kaikkien elämien täysi sarja yhdessä »kierroksessa».

149 Ota siis vastaan kaikki, mitä ansiosi on sinulle varannut, oi sydämeltäsi kärsivällinen. Ole iloisella mielellä ja kohtaloosi tyytyväinen. Sellainen on karmasi, syntymiesi sarjan karma, niiden kohtalo, jotka suruineen ja murheineen ovat syntyneet rinnallesi ja jotka iloitsevat ja itkevät elämästä elämään, sinun edellisiin tekoihisi kahlehdittuina.

Jollei kykene heti ratkaisemaan sitä, miten tulla ehdottoman epäitsekäksi, niin ei ole syytä epätoivoon. Täytyy toimia oikeaan suuntaan, kunnes pääsee asemaan, jossa ihanne tuntuu täysin luonnolliselta ja suhteellisen helpolta toteuttaa. Joskus ihmisistä tuntuu, että koska he eivät voi toteuttaa suurta ihanetta, joka on asetettu heidän eteensä, ei ole mitään, mitä kannattaa tehdä. Sen seurauksena he lysähtävät kasaan eivätkä tee mitään. Se on kuitenkin suuri virhe. Buddha oli hyvin viisas joutuessaan tekemisiin kaikenlaisten ihmisten kanssa, ja hän piti tarkkaan huolen siitä, ettei vienyt toisilta rohkeutta. Siksi hän puhui korkeimmasta polusta vain munkeilleen. Suurelle yleisölle hän saarnasi keskities polusta ja kehotti heitä elämään niin korkeaa ja jaloa elämää kuin kykenivät niin, että he joskus myöhemmin olisivat tilaisuudessa ruveta noudattamaan hänen sääntökuntansa ohjeita. Hän sanoi heidän luovan tänään huomisen, siis seuraavan inkarnaation tilaisuutensa. Ei ole syytä epätoivoon, sillä se, joka tarttuu yhteen tilaisuuteen, saa kymmenkertaisesti lisää, ja se, joka käyttää kykyjään niin täysin kuin mahdollista rasittamatta itseään liikaa, kehittää noita voimia hämmästyttävällä tahdilla.

Viimeisessä kappaleessa viitataan niihin, jotka syntyvät yhdessä. On tosiasia, että ihmiset kehittyvät ryhmissä, ja samat ihmiset tulevat läheisesti yhteen eri suhteissa yhä uudestaan. Se, mitä yhdelle näissä ryhmissä tapahtuu, vaikuttaa hyvin suuresti toisiin sekä hyvässä että pahassa. Tämän tulisi olla liisäkannustin niille, jotka pyrkivät toteuttamaan mitä ikinä ajatte-

levat kykenevänsä. Heidän saavutuksensa on suureksi hyödyksi joukolle ihmisiä, joiden kohtalo on sidottu kiinteästi heidän omaansa.

LUKU 5 ELÄMÄNPYÖRÄ

150 Toimi sinä heidän hyväkseen ”tänään”, niin he tulevat toimimaan sinun hyväksesi ”huomenna”.

151 Itsen kieltäytyksen nupusta puhkeaa lopullisen vapautuksen ihana hedelmä.

152 Tuhoon tuomittu on se, joka Märaa peläten jättää auttamatta ihmistä, jottei hän itsen puolesta toimisi. Pyhiinvaeltaja, joka tahtoisi vilvoittaa väsyneitä raajojaan juoksevassa vedessä, mutta ei uskalla siihen heittäytyä pelätessään virtaa, voi helteeseen menehtyä. Itsekkääseen pelkoon perustuva toimetttömyys voi tuoda vain pahoja hedelmiä.

153 Itsekäs harjoittaja elää ilman tarkoitusta. Ihminen, joka ei suorita hänelle kuuluvaa työtä elämässään, on turhaan elänyt.

154 Seuraa elämän pyörää; seuraa velvollisuuden pyörää ihmiskuntaa ja sukua, ystävää ja vihollista kohtaan ja sulje mielestäsi niin nautinnot kuin kärsimyksetkin. Tyhjännä karmallisen korvauksen laki. Hanki siddhejä tulevaa syntymääsi varten.

C.W.L. On ihmisiä, jotka ajattelevat, että koska he eivät tehdä suuria tai edistyä nopeasti, ei kannata tehdä mitään. Tämä

on suuri virhe. Ainakin he voivat elää auttaakseen niitä, jotka karma on tuonut kosketukseen heidän kanssaan. He eivät koskaan saa parempaa tilaisuutta, elleivät käytä hyväksi nykyistä ympäristöä. Jos he tekevät näin, niin kun tulee heidän aikansa tehdä se suuri ponnistus, joka sisältyy ensimmäiseen vihkimykseen, niin rakastavia ystäviä on oleva siellä auttamassa. Todelliset ystävät ovat niitä, jotka ovat egon ystäviä. He eivät koskaan sido ketään tyydyttämään omia rajallisia ja inhimillisiä ja usein todella itsekkäitä tunteitaan. He antavat aina vapauden, jota korkeamman polun seuraamiseen vaaditaan.

Jotkut kunnan ihmiset pidättäytyvät auttamasta muita peläten, että heidän omat motiivinsa osoittautuisivat itsekkäiksi. Onnettomia kohtaan osoitettu lähimmäisenrakkaus ei aina perustu haluun auttaa, vaan siihen, että se lievittää auttajan pahaa oloa kärsimyksen edessä. Tällainen henkilö ei koskaan lähtisi etsimään vaikeuksissa olevia auttaakseen heitä. Sitten on myös heitä, jotka järjestelmällisesti antavat osa suurista tuloistaan hyväntekeväisyysjärjestöille niin, että he voivat nauttia lopusta ilman tunnontuskia. Tämän tietäen oppilas kyseenalaistaa toisinaan itsensä motiiviansa puhtauden osalta. Mutta auttamisesta kieltäytyminen omia motiivejaan tuntemiansa epäilyjen takia on eräs itsekkyyden muoto. Olipa motiivimme mikä tahansa, meidän on autettava, vaikka todelliseksi edistymiseksi Polulla lasketaankin vain puhtaasti, ilman ajatusta itsestä kärsivän auttamiseksi tehty.

Auttamisessa on tarpeen käyttää erottelukykä. Kuten hindut sanovat, apua tulee antaa oikealla henkilölle, oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa. Mutta ajattelutarve ei kuitenkaan saa synnyttää epäröintiä. Emme aina voi olla varmoja, mikä kahdesta tavasta on viisaampi, mutta meidän on siitä huolimatta valittava yksi niin, että tilaisuus tehdä hyvää ei jää kokonaan käyttämättä. Joskus voimme auttaa vain ajatuksin, mutta se on hyvin tärkeää, kuten olen todennut. Monen mahtavaa työtä maailmassa tekevän voima tulee suureksi osaksi toisilta,

jotka ovat ryhtyneet säteilemään henkistä voimaa meditaatiossa.

Itse asiassa velvollisuuksiemme pyörä rotua ja sukua, ystäviä ja vihollisia tarjoaa parhaat tilaisuudet edistymiseen. Karmanherrat pitävät huolen siitä, että jokaiselle annetaan olosuhteet, jotka sopivat parhaiten hänen kasvuunsa. He antavat ihmiselle tehtäväksi työn, joka todennäköisesti kehittää ominaisuuksia, joita hän tarvitsee. Alemmalla kehitystasolla voi olla kymmenen tuhatta paikkaa, joissa ihmisellä on hänen edistymisensä tarvitsemat olosuhteet, mutta kun ihminen on kehittyneempi, hänen ympäristönsä on valittava huolellisesti, sillä jokaisen on päästävä ehdottomasti paikkaan, missä hän voi parhaiten mennä eteenpäin. Siksi ei pidä ollenkaan paikkaansa sanoa, että ihminen onnistuu olosuhteistaan huolimatta. Vaikeudet ilmaantuvat hänen eteensä, jotta hän voisi päästä niiden tuolle puolen, ja että hänen luonteensa ja kykynsä kasvaisivat.

Ihminen, joka hoitaa päivittäiset velvollisuutensa hyvin, saa pian hoitaakseen korkeampia. Jokainen, jolle voidaan uskoa tietoinen työ hyvän tekemisessä, on hyvin toivottu niiden keskuudessa, jotka ohjaavat ihmiskuntaa. Ole uskollinen pienessä, niin sinut voidaan panna paljon haltijaksi, sanotaan Raamatussa. Paljon haltijana oleminen on vastuunalainen asema, ja okkultismissa se annetaan vain niille, jotka ovat osoittautuneet uskolliseksi pienessä. Tämä on testi, jonka Mestarit asettavat. Monet lyövät laimin jokapäiväisen velvollisuuden jonkin tulevaisuudessa tapahtuvan visionäärisen työn vuoksi, jonka hyödyllisyys saattaa olla kyseenalainen ja jota ei ole tarkoitettu erityisesti heidän tehtäväkseen. Monet myös katuva siteitä, joita ovat solmineet ennen kuin tiesivät teosofiasta, koska tuntevat niiden nyt haittaavan itseään. Mutta he hoitavat velvollisuutensa. Epäsopivat siteet putoavat pois, kun aika tulee, jolloin vapaus on hyödyksi pyrkijän kehitykselle ja mikä vielä tärkeämpää työlle maailman hyväksi. Mutta jos nämä siteet katkaistaan ennenaikaisesti, ne vain sitovat ihmistä uudelleen ja aiheuttavat paljon tuskaa ja vaivaa.

155 Ellet voi olla aurinko, ole nöyrä kiertotähti. Ah, jos olet estynyt loistamasta niin kuin keskipäivän aurinko alati puhtaalle lumihuippuiselle vuorelle, valitse silloin, oi no- viisi, jokin vaatimattomampi tehtävä.

156 Näytä ”tietä” – vaikkapa hämärästi ja suuren joukon huomaamatta – kuten iltatähti näyttää niille, jotka kulkevat pimeässä.

157 Katso, kuinka Migmarin punaisin hunnuin verhottu ”silmä” luo katseen yli uinuvan maan. Katso Lhagpan ”kä- den” tulista auraa, käden, joka suojelevassa rakkaudes- saan on ojentunut askeettiensa päiden ylle. Molemmat ovat nyt Nyiman⁷⁹ palvelijoita, jotka hänen poissa ollessaan jäävät yön hiljaisiksi vartijoiksi. Silti kummatkin olivat menneinä kalpoina loistavia nyimoja ja voivat tulevina ai- koina jälleen tulla kahdeksi auringoksi. Sellaisia ovat kar- mallisen lain nousut ja laskut luonnossa.

158 Oi lanoo, ole heidän kaltaisensa. Suo valoa ja lohtua väsyneelle pyhiinvaeltajalle ja etsi sitä, joka tietää vielä vähemmän kuin sinä, sitä, joka onnettomassa yksinäisyy- dessään istuu kaivaten kovasti viisauden leipää ja sitä lei- pää, joka ravitsee varjoa, vailla opettajaa, toivoa tai lohdu- tusta, ja – anna hänen kuulla Laista.

H.P.B:n huomautus:

⁷⁹ Nyima on aurinko tiibetiläisessä astrologiassa. Migmaria eli Marsia symboloi ”silmä” ja Lhagpaa eli Merkuriusta ”käsi”.

C.W.L. Tässä on useita kiinnostavia analogioita. Kaksi mainittua planeettaa suovat valoaan yöllä, kun aurinkoa ei ole näkyvässä, ja kaikki on pimeää. Näin on myös meidän kanssamme. Meidän on autettava niitä, jotka ovat suuremmassa pimeydessä kuin me itse. Jokainen löytää itseään tietämättömämmän, jota voi opettaa. Vaikkeivät ympärillämme olevat olisi valmiita astumaan Polulle, niin voimme johdattaa heitä oikeaan suuntaan sitä kohti.

Silloin, kun elämä oli siirtymässä kuusta maahan, planeetat hehkuivat ja loistivat kuin pienet auringot. Mars on kuitenkin autio nyt, ja siksi se heijastaa keltaista tai punertavaa valoa. Runollisesta näkökulmasta katsottuna ne tekevät parhaansa suomalla valoa ihmiselle nyt. Tämä ajatus kuvaa sitä, että emme välttämättä ole parhaassa työssämme, kun loistamme eniten. Rakennusta pystytettäessä on ensin tehtävä perustukset. Ne eivät kuulu ulkonäköön, koska ovat piilossa, mutta niille rakennus nousee. Niinpä kandidaatti suorittaa hyödyllistä palvelua yhteiskunnalle hoitaessaan tavallista jokapäiväistä työtään. Samalla hän kehittää korkeampia siddhejä, jotka ovat egon henkisiä ominaisuuksia.

Opettaja kertoo nyt kandidaatille, mitä sanoa niille, jotka yrittävät tuoda hänet Polulle.

159 Kerro hänelle, oi kokelas, että se, joka tekee ylpeydestä ja itsetunnosta hurskauden orjattaria, että se, joka olemassaoloon tarrautuneena kuitenkin laskee kärsivällisyytensä ja kuuliaisuutensa Laille suloisena kukkana Shākyā Thub-pa'n⁸⁰ jalkojen juureen, tulee tässä syntymässä srotāpannaksi.⁸¹ Täydellisyuden siddhit voivat häämöttää kaukana, hyvin kaukana, mutta ensimmäinen askel on otettu, virtaan on astuttu, ja hän voi saavuttaa vuorikotkan näkökyvyn ja aran peuran kuulon.

160 Kerro hänelle, oi pyrkijä, että todellinen hurskaus voi tuoda hänelle takaisin tiedon, sen tiedon, joka hänellä oli entisissä syntymissä. Deevanäköä ja deevakuuloa ei saavuteta yhdessä lyhyessä syntymässä.

H.P.B:n huomautus:

⁸⁰ *Buddha*

⁸¹ *Srotaapatti eli (Nirvaanaan) »Virtaan astuva» voi harvoin päästä Nirvaanaan yhdessä syntymässä, jollei hän tule määränpäähän jostakin erikoisesta syystä. Tavallisesti sanotaan, että tsheela alkaa ponnistella noustakseen yhdessä elämässä ja pääsee Nirvaanaan vasta seitsemännessä seuraavassa syntymässä.*

Shakya-Thub-pa on Buddha. Srotapatti taas "virtaan astunut" kuten selitetty. Oman palveluksensa laskemista opettajan jalkojen juureen ulkoisena toimena voidaan verrata sisäiseen muutokseen, jossa hyvin kehittynyt manas oivaltaa buddhin läsnäolon ja kumartuu korkeamman prinssiin edessä päättäessään tästedes käyttää kaikki voimansa korkeamman käskyjen täyttämiseen. Tavallisessa ihmiselämässä mentaaliluonnolle sallitaan yleensä viimeinen sana. Esimerkiksi vivisektio-kysymyksessä monet, joiden tunteet kauhistuvat käytäntöä päättävät silti, että sen täytyy jatkua, koska vain siten voidaan saada tiettyä tietoa, joka auttaa ihmiskuntaa. Vähemmistö sanoo, että on mahdotonta, että eläinkokeet johtavat mihinkään hyvään. Korkeampi luontomme sanoo aivan selvästi, että se on väärin. Jos nämä ihmiset olisivat enemmistönä, niin he lopettaisivat käytännön heti, ja siten löydettäisiin jokin muu tapa ihmisten terveyden varmistamiseksi. Mieli pantaisiin töihin löytämään parempi tapa korkeampaa intuitiota totellen.

Jokainen, joka innostuu kuullessaan Polusta on varmasti tehnyt työtä sen puolesta edellisessä elämässä, ehkä useissakin. On rohkaisevaa tietää tämä, sillä silloin voi odottaa palauttavansa voimiin edellisten elämien saavutukset, deevanäön ja deevakuulon ja maailman näkemisen hengen silmin.

161 Ole nöyrä, jos tahdot saavuttaa viisauden.

162 Ole vielä nöyrempi, kun hallitset viisauden.

163 Ole kuin valtameri, joka ottaa vastaan kaikki joet ja virrat. Valtameren

mahtava tyyneys pysyy liikkumattomana, se ei huomaa niitä.

164 Hillitse jumalallisen voimalla alempi itsesi.

165 Hillitse ikuisen voimalla jumalallinen.

166 Ah, suuri on se, joka on halun tappaja.

167 Vielä suurempi on se, jossa jumalallinen itse on surmannut jopa tiedonkin halusta.

168 Varo, ettei alempi tahraa korkeampaa.

Kuten olen sanonut aiemmin, se, joka seisoo Mestarien edessä, ei voi olla muuta kuin nöyrä, koska hän on tietoinen heidän välissään olevasta kuilusta. Mestarin fyysinen läsnäolo ei kuitenkaan ole mitenkään vaivaannuttavaa tai masentavaa,

päinvastoin. Hänen läsnä ollessa tunnemme olevamme parhaimmillamme, ja oivallamme, että voimme saavuttaa jotain, koska hän on saavuttanut jotain. Näin on myös tiedonsaavuttamisen kanssa. Se, joka voi saada kiinni joistain suurista ideoista, voi nähdä myös sen, mitä on vielä opittava, mitä ei vielä tiedä, ja kuinka paljon mystistä sisältyy tuttuihin asioihin, joita toiset pitävät melko yksinkertaisina ja ymmärrettävinä. Siten se, jolla on paljon tietoa, on todennäköisesti nöyrä, ja pyrkijää varoitetaan, että kun ylpeys nostaa hänessä päätään, se on merkki, että hän on tiedostamattaan sulkemassa itseltään oven enempään ja korkeampaan tietoon.

Kandidaatin täytyy myös harjoittaa liikkumista maailman levottomuuksien keskellä, jotka vaikuttavat häneen koko ajan fyysisesti, astraalisesti ja mentaalisesti ilman, että hän antaa niiden saattaa häntä kiihdyksiin. Hänen täytyy harjoittaa alemmat käyttövälineensä niin, että ne eivät reagoi näihin ulkopuolisiin vaikutuksiin, vaan sisäisiin käskyihin. Ego on jumalallinen, sen avulla täytyy kontrolloida alemmaa itseä. Ja kun tämä on

tehty, niin jopa ego pitää saattaa monadin, ikuisen Itsen hallintaan. Jotta tämä kaikki olisi mahdollista tehdä, oppilaan täytyy jatkuvasti pitää silmällä käyttövälineitään ja pitää huolta ruoan, juoman ja magnetismin, sanojen ja tunteiden ja ajatusten puhtaudesta kuten on selitetty kirjassa *Mestarit ja Polku*.

169 Tie lopulliseen vapauteen on omassa ITSESSÄSI.

170 Se tie alkaa ja loppuu itsen ulkopuolella.⁸²

171 Mitätön ja ihmisten hyljeksimä on kaikkien jokien äiti tirthikan⁸³ ylpeissä silmissä. Tyhjä on typerysten silmissä ihmisen muoto, vaikka se olisi amritan makeilla vesillä täytetty. Kuitenkin pyhien jokien synnyinseutu on pyhä maa,⁸⁴ ja sitä, jolla on viisautta, kunnioittavat kaikki.

H.P.B:n huomautus:

⁸² Tarkoittaa persoonallista, alemmaa itseä.

⁸³ Askeetti-bramiineiksi”, jotka käyvät pyhillä paikoilla erityisesti peseytymispaikoilla.

⁸⁴ Tirthikoita, Himalajan takaisia brahmalaisia lahkolaisia, sanovat buddhalaiset pyhässä maassa, Tiibetissä, kerettiläisiksi ja päinvastoin.

Oikeaoppiset kristityt ovat tavallisesti sitä mieltä, että sielunkasvussa on kolme vaihetta. Ensiksi ihminen toimii oikein helvetin pelosta. Toiseksi hän tekee niin halutessaan päästä taivaaseen. Kolmanneksi hän tekee oikein rakkaudesta Kristukseen, joka on uhrannut itsensä saattaakseen ihmiset tähän tunnetilaan. On kuitenkin olemassa neljäskin vaihe, jolloin oivallamme olevamme yhtä Itsen kanssa. Silloin ihminen tekee oikein, koska se on oikein eikä edes siksi, että olisi mieliksi Mestarille tai haluaisi ilmaista kiitollisuuttaan hänelle. Se, mitä kykenemme saamaan aikaan, tulee sisältämme. Mitkään ulkoiset tarkastelut eivät voi määrittää edistysaskeleitamme Polulla. Ei ole kysymys siitä, kuinka kauan olemme olleet jollain tasolla. Otamme seuraavan askeleen, kun olemme kehittäneet tarvittavat ominaisuudet ja kyvyt itsessämme. Ei ole syytä ahdistua tästä, sillä kuten tamilisananlaskussa sanotaan: ”Kypsä hedelmä ei oksassa pysy.”

Kuten näimme edellä, *tirthika* on bramiiniaskeetti, joka käy pyhillä paikoilla, ja jota pidetään tässä vähän ylpeänä siitä. Samoin jotkut hadjisit, muhamettilaiset, jotka ovat käyneet pyhiinvaelluksella Meccassa, ovat ylpeitä siitä. He ovat kuin meidän päiviemme sosieteetti, joka on ylpeä voidessaan sanoa nähneensä uusimman näytelmän tai lukeneensa päivän kirjan, vaikka saattaa olla vaikea sanoa, mitä he ovat prosessista oppineet. Ehkä Aryasangan kirjuri buddhalaisena ei ollut

lahkolaistunteiden yläpuolella, sillä hän näyttää pitäneen kaikkia tirthikoita tämäntyyppisinä!

Benaresin, Hardwarin, Kumbhakonamin ja muiden tirthojen suurena vetonaulana on kylpeminen pyhissä joissa. Viimemainitussa paikassa pyhiinvaeltajat turvautuvat suureen vesitankkiin, mutta he uskovat, että sen vesi tulee maan alitse Gangesista. Mutta buddhalaiskirjurimme tuo esiin selvästikin ylpeänä, että Intian pyhien jokien pyhyiden lähde on pyhä maa, nimittäin Tiibet. On ihmeellinen tosiasia, että sellaiset suuret joet kuin Ganges, Indus ja Airawati eli Irrawadi saavat alkunsa läheltä toisiaan Himalajalta. Ne lähtevät eri suuntiin itään, etelään ja länteen, tekevät kierroksen ja sulkevat Intian yläosan valtaisaan tuhansien mailien mittaiseen syleilyynsä. Nuo ylpeät askeetit eivät huomaa, että heidän pyhien jokiensa äiti on Tiibet, maa, jota he ylenkatsovat, sanoo kirjoittaja, ja näkee Tiibetissä ja Intiassa analogian: Intia on maaperä, joka pitää sisällään kuolematonmuuden suloiset vedet vain hölmöjen näkemyksen mukaan, kun taas Tiibetiä kunnioittavat viisauden lähteenä kaikki, jotka eivät ole hölmöjä!

LUKU 6

ARHAT

172 Rajattoman näkökyvyn arhanit⁸⁵ ja viisaat ovat yhtä harvinaisia kuin udumbara-puun kukka. Arhanit syntyvät keskiyön hetkellä yhdessä pyhän yhdeksän- ja seitsenvartisen kasvin⁸⁶ kanssa, pyhän kukan, joka puhkeaa ja kukkii pimeässä, puhtaasta kasteesta, noilla lumihuippuisten vuorten jäisillä rinteillä, joille ei syntinen astu jalallaan.

H.P.B:n huomautus:

⁸⁵ *Rajaton näkemys eli psyykkinen yli-inhimillinen näkö. Arhatin uskotaan näkevän ja tietävän kaikki matkan päässä yhtä hyvin kuin samalla paikalla.*

⁸⁶ *Katso muistutus ⁷⁴ Shangna-kasvista s.173*

C.W.L. Evoluution nykyvaiheessa arhat-tason saavuttaneet ovat harvassa. Tämä on aivan luonnollista, koska ihmiskunnan odotetaan saavuttavan aseka-viikkimykseen vasta seitsemännen kierroksen lopussa, ja arhat-vaihe edeltää sitä tavallisesti vain seitsemän elämän verran. Arhatius on kuitenkin mahdollisuuksiemme rajoissa; periaatteessa kysymys on siitä, mihin tähdätään, ja sitten tahtomme kiinnittämisestä tuohon päämäärään. Buddhan vaikutuksesta tuhansista tuli arhateja. Kaikki se johtui hänen valtavasta magnetismistaan. Kohta hänen seuraajansa on oleva kanssamme, ja mekin saamme nauttia tästä epätavallisesta edusta.

Tämän kappaleen symboliikkaa on todennäköisesti mahdollista tulkita usealla tavalla. Keskiyön hetkeä voidaan pitää pimeimpänä hetkenä ennen aamunsarastusta, aikana, jolloin kandidaatista tuntuu, että kaikki ovat hylänneet hänet, jopa hänen Mestarinsa. Neljännessä viikkimyksessä alkaa seitsemäs prinssiippi toimia, kun kandidaatti lähestyy atmista

tasoa. Seitsenvartinen pyhä kasvi voi symboloida tätä, samoin kuin luku yhdeksän, koska seitsemäs periaate on oikeastaan kolme yhdessä, mikä tekee kuuden muun kanssa yhdeksän. Hindut pitävät lukua yhdeksän kaikkein pyhimpänä.

Kandidaatti voi saada tässä vihkimyksessä tarvittavat ominaisuudet vain käymällä läpi suuria koettelemuksia ja laskeutumalla pimeyden syvyyksiin. Pyhä kukka kukkii ja avautuu tässä pimeydessä, mutta on siitä huolimatta tulosta kehityksestä buddhi-tasolla.

173 Ei kukaan, oi lanoo, tule arhaniksi siinä syntymässä, jossa sielu ensi kerran alkaa ikävöidä lopullista vapautustaan. Silti, oi sinä innokas, ei keltään soturilta, joka vapaaehtoisena ryhtyy rajuun taisteluun elävän ja kuolleen välillä,⁸⁷ ei alokkaaltakaan, voida kieltää oikeutta astua Polulle, joka johtaa kohti taistelukenttää.

H.P.B:n huomautus:

⁸⁷ »Elävä» on kuolematon korkeampi minä ja »kuollut» alempi persoonallinen minä.

174 Sillä hän joko voittaa tai kaatuu.

175 Totisesti, jos hän voittaa, on nirvāna hänen. Ennen kuin hän heittää pois varjonsa jättäen kuolevaisen muotonsa, joka aiheuttaa niin paljon ahdistusta ja rajatonta tuskaa – tulevat ihmiset kunnioittamaan häntä suurena ja pyhänä buddhana.

176 Ja jos hän kaatuu, ei hän silloinkaan turhaan kaadu: viholliset, jotka hän viime taistelussa tappoi, eivät herää henkiin hänen seuraavassa syntymässään.

177 Mutta jos tahdot saavuttaa nirvānan tai luopua palkinnosta,⁸⁸ älköön toiminnan tai toimeettomuuden hedelmä olko vaikuttimenasi, sinä sydämeltäsi peloton.

H.P.B:n huomautus:

⁸⁸ Katso muistutus ^{72, 73}, viittaa viitteeseen ¹³³ s. 171-172

178 Tiedä, että bodhisattvaa, joka vaihtaa vapautuksen kieltäymykseen pukeutuakseen "salaisen elämän"¹⁸⁹ kärsimyksiin, sanotaan "kolmasti kunniakkaaksi", oi sinä, joka pyrit kautta aikakausien kestäviin murheisiin.

Subba Row tulkitsi taistelun elävien ja kuolleiden välillä tarkoittavan vastakohtaisuutta niiden välillä, jotka tietävät ja niiden, jotka eivät. Myös Mestari Kuthumi teki tämän eron opettaessaan Alcyonea. Hän sanoi, että on vain kahdenlaisia ihmisiä, niitä, jotka tietävät ja niitä, jotka eivät tiedä, niitä, jotka ovat nähneet tien ja niitä, jotka eivät ole. Hän sanoi myös, että sääliävimpiä eivät ole kiihkoilevat ja kärsimättömät, vaan miljoonat, jotka eivät tiedä, että on mitään muuta, mitä tavoitella kuin tämä maailma, ja jotka ovat onnellisia tietämättömyydessään. Blavatsky tulkitsi taistelun tarkoittavan kuolemattoman egon ja alemman persoonallisen egon välistä, koska nämä kaksi edustavat eläviä ja kuolleita.

Ovi ei ole koskaan suljettu niiltä, jotka todella toivovat pääsevänsä lähemmäs okkulttista polkua. Hänelle, joka haluaa niin tehdä, on annettava tilaisuus yrittää. Ja jos hän sitten epäonnistuu, niin mikään ei ole mennyt hukkaan, sillä jotkut hänen vihollisistaan, paheistaan ja heikkouksistaan on tuhattu eivätkä ne kiusaa häntä enää. On harvinaista, että kukaan kompastuu niin pahasti, että hänet on sijoitettava selvästi alemmalle tasolle elämässä esimerkiksi alempaan kastiin Intiassa. Mutta jos hän ryhtyy harjoittamaan mustaa magiaa, johon sisältyy paljon voimakkaasti pahaa ja toimii tämän linjan mukaisesti. Se voi vääntää hänen persoonallisuutensa kokonaan eroon egosta ja luoda niin pahaa karmaa, että hänen on välttämätöntä palata primitiivisiin olosuhteisiin. Tällaiset tapaukset ovat hyvin harvinaisia. Se, joka ei ole luokkansa tai kastinsa arvon mukainen, päätyy yleensä epämiellyttävään

ympäristöön samassa luokassa tai yhtä alempana. Olisi kuitenkin erittäin epäviisasta yrittää olla nousematta, koska silloin voi olla vaarassa pudota vielä korkeammalta ja vastuullisemmasta asemasta.

Toisaalta sitä, joka saavuttaa nirvanan, tullaan kunnioittamaan suurena ja pyhänä buddhana. Arhat ei tietenkään teknisesti ottaen ole mikään buddha, mutta hän on Buddha, toisin sanoen viisas eli valaistunut.

Blavatsky selitti, että ”salainen elämä” on nirmanakayan elämää. Sen suuruus on kätkeytyneenä ihmisiltä, ja kuitenkin hän elää edelleen maailmassa. Termiä käytetään tässä yleisesti, ei ainoastaan niistä, jotka pysyttelevät vapautuksen kynnyksellä täyttääkseen henkisen voiman säiliötä, vaan kaikista, jotka pysyvät taka-alalla mukaan lukien Hierarkian viralliset jäsenet kuten Mestarit. Käytämme tätä termiä. nykyisin yleensä niistä, jotka seuraavat yhtä seitsemästä suuresta toimintalinjasta viidennen vihkimyksen jälkeen, niistä, jotka täyttävät säiliötä.

Tässä meillä on taas ajatus murheenpolusta. Toteamus on jonkin verran harhaanjohtava, ja termiä murhe on käytetty väärin. On totta, että Mestari, joka käyttää fyysistä ruumista, jää vaille nautintoa nirvanisen tason työstä, mutta hän varmaan hymyilisi ajatukselle, että hän olisi murheessa. Kun ihminen on saavuttanut nirvanisen tietoisuuden, hän ei menetä sitä siksi, että säilyttää fyysisen ruumiinsa paitsi, kun hän toimii aktiivisesti alemmilla tasoilla. Hän voi milloin tahansa esimerkiksi kahden työn välissä pujahtaa hetkessä korkeampaan tietoisuuteensa ja jatkaa työtään siinä, mikä onkin paljon enemmän tyydytystä antavaa ja kaikin tavoin hienompaa ja autuaampaa kuin täällä voimme kuvitella.

On totta, että takaisin tuleminen korkeammilta tasoilta fyysiseen olemassaoloon on kuin laskeutuminen auringonpaisteesta hyvin pimeään kellariin, mutta et ajattelisi niin, jos siellä olisi joku sinulle hyvin rakas, joka toivoo apua. Fyysinen elämä sisältää korkeammasta kunniasta luopumista, tarkoitus auttaa täyttää sielu siinä määrin, että se ei tunne

kärsimykseltä. Kun ihminen paljon alemmalla asteella evoluutiossa tietää, että joku toinen kärsii ja tarvitsee todella apua, jota hän voi antaa, mutta jättää vastaamatta kutsuhuutoon ja lähtee jonnekin muulle nauttimaan olostaan itse, niin hän katuu jälkeensä niin, että kärsimys on paljon suurempaa kuin jos hän olisi luopunut omasta ilostaan. Koemme suurinta onnea, kun teemme parhaamme.

On suuri määrä kandidaatteja, jotka eivät varsinaisesti putoa, mutta eivät tietoisesti edistyäkään. Monet heistä ovat ajoittain masentuneita, ja heistä tuntuu, että he ovat ponnistelleet turhaan, koska mitään ei näy. Heidän ei pitäisi antaa itsensä masentua, koska se pilaa toisten astraali-ilmapiirin ja on siksi itsekästä. Sen lisäksi se on älytöntä, koska heidän pitäisi tietää, että he edistyvät sisäisesti koko ajan. Astraali- ja ehkä mentaaliruumiskin on järjestynyt meditaation avulla kauan ennen kuin he tiedostavat sen fyysisillä aivoillaan. He voivat olla tekemässä hyvin määrättyä ja hyödyllistä työtä monella tavoin sisäisissä maailmoissa. Koko elämä saattaa vaikuttaa epäonnistumiselta, mutta joka tapauksessa paljon on tehty, mikä vie eteenpäin seuraavassa elämässä, ja tekee silloin mahdolliseksi näkyvän edistymisen ehkä jopa fyysisellä tasolla. Ihminen kehittää kaikissa elämässään sekä hyviä että huonoja ominaisuuksia. Huonot näkyvät astraalimaailman neljällä alemmalla alatasolla. Koska nämä heijastuvat mentaalitasolla vain sen neljällä alemmalla alatasolla, ne eivät vaikuta Egoon lainkaan. Ainoat tunteet, jotka voivat vaikuttaa kolmeen korkeampaan astraaliseen alatasoon, ovat hyvät tunteet kuten rakkaus, sympatia ja antaumus. Näillä on vaikutusta Egoon syyruumiissa, koska se asustaa mentaalimaailman vastaavilla tasoilla. Siksi kaikilla korkeammilla tunteilla ja ajatuksilla voidaan jopa näin mekaanisesti olevan pysyviä vaikutuksia korkeampaan itseen. Ja koska Polkua kulkee Ego, niin se ottaa selviä edistysaskeleita jokaisen oikean yrityksen myötä. Siten ei ole syytä epätoivoon eikä syytä siirtää huomiseen mitään, mitä

voimme tehdä tänään vain siksi, että emme voi tehdä kaikkea yhdellä kertaa.

179 POLKU on yksi, oppilas, ja kuitenkin lopussa kaksinkertainen. Sen vaiheita osoittavat neljä ja seitsemän porttia. Toisessa päässä – välitön autuus, ja toisessa – tuonnemmaksi lykätty autuus. Kummatkin tulevat ansion palkkana: valinta on sinun.

180 Yhdestä tulee kaksi, avoin ja salainen.⁹⁰ Ensimmäinen vie päämäärään, toinen itsensä uhraamiseen.

H.P.B:n huomautus:

⁹⁰ Avoin Tie on se, jota opetetaan maallikoille, eksoteerinen ja yleisesti omaksuttu, jotavastoin salainen Tie on se, jonka luontoa vasta vihkimyksessä selitetään.

181 Kun pysyvälle uhrataan muuttuva, on palkinto sinun: pisara palaa sinne, mistä se tuli. Avoin POLKU vie muuttumattomaan muutokseen – nirvānaan, absoluuttisuuden loistavaan tilaan, ihmisajatuksen tuolla puolen olevaan autuuteen.

182 Ensimmäinen polku on siis VAPAUTUS.

Niin, on vain yksi tie, ja se käy luonteen kehittämisen kautta. Siinä suhteessa ei egon mahdollisuuksilla ole rajoja. Jaloimpien ihmisten hienoimmat ominaisuudet ovat nupullaan meidän kaikissa kanssaihmisissämme ja kehittyvät kukkaan ennemmin tai myöhemmin. Ja lopuksi, kun ihminen on tehnyt kaiken mahdollisen ihmiskunnassa ihmisaivojen ja ympäristö rajoituksin, polku haarautuu kahdeksi, ja on valittava vapautuksen ja siitä luopumisen välillä. Vapautus tarkoittaa tässä nirvanan hyväksymistä, vaikka joskus termiä käytetään

pelkästään syntymän- ja kuolemanpyörästä vapautumisesta alemmilla tasoilla, kuten olemme nähneet kirjasta *Mestarin jalkojen juuressa*.

Ne, jotka eivät noudata Valkoisen looshin ohjeita, käyttävät muita menetelmiä, jotka usein kehittävät psyykkisiä voimia suhteellisen pitkälle. Mutta koska harmaan magian polkua ei ole ympäröity rajoitusten kuten Suuri valkoinen looshi opettaa, niin ihminen käyttää voimia väärin ennemmin tai myöhemmin, sillä kiusaus on liian suuri. Toisinaan muitten opetusten seuraajat tuleva kosketuksiin todellisen opetuksen kanssa ja sitoutuvat Valkoisen looshin opetukseen. Erityisesti Amerikassa on suuri määrä enemmän ja vähemmän julkista opetusta harmaassa okkultismissa. Todellinen polku on oikea, pyhäksi tulemisen polku, luonteenrakentaminen.

Tässä mainitut neljä porttia ovat neljä arhatiuteen johtavaa vihkimystä, joita on kuvattu laajasti kirjassa *Mestari ja Polku*. Toisessa yhteydessä vaiheita on seitsemän, kuten näemme tämän kirjan kolmannessa katkelmassa.

Tämän polun korkeimmissa saavutuksissa pyrkijän muisti menneistä elämästä palautuu, vaikka samanaikaisesti hänen tietoisuutensa laajenee valtavasti niin, että siihen mahtuu suuria joukkoja eri olentoja. Hän oivaltaa, että hänen voimansa ja rakkautensa ei ole hänen omansa, vaan Jumalan. Vain erillisyys on kadonnut, ja hän näkee, että hän on elänyt erillisyydenharhan vallassa. Hän näkee myös, että hänen menneet elämänsä ovat olleet hyvin tavallisia, että käännekohtana niissä eivät tavallisesti olleet tapahtumat, joita hän itse piti huomattavimpina ja tärkeimpinä niitä kokiessaan. Hyvin usein tavallisen elämän pienet asiat olivat tapahtumia, jotka muodostuivat suurimmaksi edistymiseksi.

183 *Mutta toinen polku on – KIELTÄYMYS, jota sen tähden sanotaan ”murheen poluksi”.*

184 *Tuo salainen polku vie arhanin sanomattomiin sielullisiin kärsimyksiin: suruun elävien kuolleiden*⁹¹

vuoksi ja avuttomaan sääliin karmallisista murheista kärsiviä kohtaan. Viisaat eivät rohkene vaientaa tätä karman hedelmää.

H.P.B:n huomautus:

⁹¹ Esoteerisista totuuksista ja viisaudesta tietämättömiä sanotaan eläviksi kuolleiksi.

185 Sillä kirjoitettu on: ”Opeta karttamaan kaikkia syitä. Sinun on annettava mennä menojaan seurausten pikku laineiden samoin kuin suuren vuorovesiaallon.”

Arhanin, joka on toinen muoto arhatista, ”sanomattomilla sielullisilla kärsimyksillä” tarkoitetaan kärsimystä, joka tulee sympatian tuntemisesta. Hän näkee maailman kaiken tuskan ja surun, ja samalla myös kaiken ilon. Hän tuntee mitä suurinta myötätuntoa ”eläviä kuolleita” kohtaan, siis ihmiskunnan enemmistöä kohtaan, joka ei edes tiedä, että on jotain, mitä kohti pyrkiä. Sitten toiseksi on ”avutonta sääliä” heidän karmansa johdosta, joka syntyy kärsimyksen ja tyhmyyden tulosten näkemisestä, joita hän ei voi tai pitäisi kai sanoa, joita hän ei uskalla vaientaa. Voimme selittää ihmisille karman periaatetta niin, että he suhtautuisivat siihen parhaalla mahdollisella tavalla ja lieventäisivät kärsimystä jonkin verran, mutta emme voi poistaa menneiden tekojen seurauksia.

Ei edes eksoteerisessa kristillisyydessä selitetä, että syntien ”anteeksiantamus” tarkoittaisi, että syntien seuraukset häviäisivät. Esimerkiksi kun anglikaanisessa kirkossa vihitään papiksi ja hänelle uskotaan oikeus antaa syntejä anteeksi kristillisten kirjoitusten mukaan Kristuksen sanoina pidetyillä sanoilla: ”Joiden synnit sinä annat anteeksi, ne on anteeksiannetut, ja kenen synnit sinä pidätät, ne pysyvät.” Papille selitetään, että se, mihin hänellä on valta, on sovittaa rikkojan välit Jumalan kanssa, kun hänen syntinsä ovat ne rikkoneet, tai toisin sanoen pappi voi kääntää ihmisen

kulkemaan uudelleen evoluutiovirran myötäisesti, kun hän on asettunut sen kanssa poikkiteloin ja estänyt oman etenemisensä. Kristillisen käsityksen takana on kaunis ajatus, mutta teosofian oivallus on vielä kauniimpi, sillä kukaan ei voi koskaan päästä eroon jumalallisesta. Jopa avichiin langennut on edelleen osa jumalallisuutta.

On tapahtunut toistuvasti, että hyvät ja vakavissaan olevat opiskelevat ovat kieltäytyneet antamasta apua toiselle, jotteivät puuttuisi henkilön karmaan. Ei kukaan voi puuttua karmanlakiin enempää kuin gravitaatiolakiin. Jos pitää kirjaa kädessään, niin siihen sisältyy gravitaatioenergiaa. Samalla hetkellä, kun vedetään pois voima, joka pitelee kirjaa, se putoaa. Karmanlaki toimii samalla tavalla. Sovittamaton karma on potentiaalista energiaa. Se voi olla pysähdyksissä tuhansia vuosia tai satoja elämiä, mutta se ilmenee, kun aika koittaa.

Ihmiset pitävät joskus karmaa armottomana, mutta ei se sitä ole. Se on yhtä persoonaton kuin mikä luonnonlaki tahansa. Fyysisellä tasolla lait toimivat katsomatta siihen, ovatko aiemukset hyviä vai pahoja. Jos lapsi putoaa rotkoon, niin siitä aiheutuva loukkaantuminen riippuu putoamiskorkeudesta ja onko maaperä kovaa vai pehmeää eikä lainkaan moraalisisistä näkemyksistä siitä, yrittikö hän vetää toveriaan pois vaarasta vai poimia kukkia äidilleen vai heittäytyä alas intohimon vallassa. Samoin jos joku ottaa käteensä kuuman rautatangon, hän saattaa yrittää estää sitä putoamasta jonkun toisen päälle tai aikoa lyödä sillä jotakuta. Kädelle tapahtuva vahingoittuminen on sama kummassakin tapauksessa. Näin karma toimii fyysisellä tasolla. Mutta mentaalitasolla aiemukset merkitsevät paljon, sillä teemme oman tulevan luonteenme ajattelullamme. Ei tulisi koskaan pidättäytyä antamasta apua toiselle. Jos emme onnistu, vaikka yritimme parhaamme, voimme sanoa: ”Hänen karmansa ei sallinut hänen tulla autetuksi”, tai ”minun karmaani ei kuulunut etuoikeutta saada auttaa häntä”, mutta siinä kaikki. Vain sillä on merkitystä, että työskentelemme toisten eteen. Työ on laajentuvaa ja

kumulatiivista. Jos tuota yhden henkilön teosofian piiriin, hän voi tuoda kymmenen ja heistä jokainen kymmenen lisää.

Voimme ymmärtää lauseen ”viisaat eivät rohkene vaientaa tätä karman hedelmää” toisellakin tavalla. Jos suuri adepti haluaisi poistaa jonkin ilmeisen pahan, esimerkiksi köyhyyden, niin hän ei tekisi mitään hyvää, vaan toimisi ainoastaan vastoin Logoksen lakia. Olisi herjausta sanoa, että Logoksen suunnitelmaan kuuluu välttämättä kärsimystä, että hän aiheuttaa sen. Kärsimys tulee ainoastaan siitä, että tehdään, mitä hän on käskenyt meitä olemaan tekemättä. On totta, että kaikki ovat saaneet kärsiä. Meidän tietojemme mukaan ei ole ketään, joka on aina valinnut oikein eikä ole tehnyt virheitä. Kärsimys panee meidät oikeaan suuntaan, kun olemme kieltäytyneet oppimasta muulla tavalla. Näin laki takaa meille kaikille sen, että saavutamme sanoinkuvaamattoman autuuden nirvanassa.

186 ”Avoin tie”, kun tuskin olet saavuttanut sen määränpäättä, saa sinut hylkäämään bodhisattva-ruumiin ja astumaan dharmakāyan⁹² kolmasti loistavaan tilaan, joka merkitsee maailman ja ihmisten unohtamista ikuisesti.

H.P.B:n huomautus:

⁹² Katso muistutus ⁷², ⁷³, viittaa viitteeseen ¹³³ s. 171-172

187 ”Salainen tie” johtaa myös paranirvāniseen autuuteen – mutta vasta lukemattomien kalpojen lopussa. Nirvānat saavutetaan ja menetetään rajattomasta säälistä ja myötätunnosta harhautuneiden kuolevaisten maailmaa kohtaan.

188 Mutta on sanottu: ”Viimeinen on oleva suurin.” Samyak Sambuddha, täydellisyuden opettaja, luopui ITSESTÄÄN maailman pelastukseksi pysähtymällä nirvānan – puhtaan tilan – kynnykselle.

Olemme jo käsitelleet kolmea kaapua ja nähneet, ettei ajatus itsekkyydestä voi saada otetta kenestäkään, joka niihin pukeutuu. Nirmanakayat ovat kuin kontemplatiivinen luostarikunta, joka täyttää henkisen voima säiliötä, adeptien käytettäväksi, jotka ovat kosketuksissa meidän maailmamme kanssa. He voivat hoitaa 50–60 virkaa. Nirmanakaya pitää itsellään pysyvät atominsa ja voi, oletan, halutessaan täyttää jonkin näistä asemista sen vapautuessa. Bodhisattvan virka vapautuu jokaisessa juurirodussa, mutta on jo monia, jotka on nimitetty täyttämään tämä virka pitkälle tulevaisuuteen. He ovat parhaillaan valmistautumassa. Monet niistä, joista tuli arhateja Buddhan inkarnoitumisen aikaan, ovat edelleen nirmanakayjoja hänen opetustensa vuoksi.

Kaikki nämä virat ja virka-asemat on täytettävä, ja nirvanasta kieltäytyneet tekevät vapaaehtoisina sen, mitä voimme kutsua likaiseksi työksi. Adepti ei niinkään tunne menetystä nautinnosta, mutta työ nirvanisella tasolla olisi miljoona kertaa tehokkaampaa kuin alhaalla. Ja kuitenkin jonkun on tehtävä myös alemmat työt. Logoksen suunnitelmassa pieninkin työ on yhtä tärkeä kuin suurin aivan kuten veturin öljyäminen on yhtä tärkeää kuin sen ohjaaminen.

Bodhisattva-ruumis, johon tässä viitataan, on kaikilla niillä, jotka jäävät auttamaan maailmaa, ei vain sillä hyvin rajallisella ryhmällä, joista tulee Buddhia.

Nirvanan kynnykselle pysähtyminen tarkoittaa, että ei astuta sisälle ja jätetä alempia tasoja kokonaan taakse, kuten jotkut tekevät, ja kuten Buddha olisi saattanut tehdä, jos hän olisi niin halunnut. Se, joka jää, säilyttää täyden korkeamman tietoisuuden jopa alhaalla fyysisellä tasolla asti. Näin hän voi työskennellä millä tasolla tarvitsee. Sanotaan, että Buddha on omalla tasollaan vapaa aurinkokunnasta, että hän voi siirtyä mille tahansa planeetalle siinä aivan kuten jotkut meistä voivat liikkua oman ketjumme planeettojen välillä. Mutta hänelläkin on rajansa, koska hän ei ole vielä sisällä Logoksen tietoisuudessa.

En tiedä, kuuluuko aurinko hänen tietoisuuteensa. Subba Row puhui kerran auringosta niin intensiivisenä paikkana, että jopa dhyana-tsohan tuskin kykenee menemään sinne.

Buddhi-tasolla voimme mennä mihin tahansa ketjumme maailmoista. Nirvaaninen tietoisuus tarkoittaisi tietoisuutta missä tahansa aurinkokunnassa. Neljännessä vihkimyksessä saa kosketuksen nirvanaan, mutta se ei tarkoita täyttä tietoisuutta sillä tasolla. Silloin on pääsy alimpiin osiin, ja on vielä nouseva alataso kerrallaan, kunnes tason tietoisuus saavutetaan.

Buddhista sanotaan, että hän saavutti paranirvanan. Siten on mahdollista tarkastella nirvanan eri tasoja, atmisen tason eri tasoja ja sitten kahta tasoa aurinkokuntamme tuolla puolen ja edelleen korkeammille kosmisille tasoille.

189 Sinulla on nyt kahta tietä koskeva tieto. Valitsemisen aika tulee, oi sinä innoikas sielu, kun olet tullut tien päähän ja kulkenut seitsemän portin läpi. Mielesi on kirkas. Et ole enää petollisten ajatusten sekoittama, sillä olet oppinut kaiken. Totuus seisoo paljastettuna ja katsoo sinua ankarana kasvoihin. Se sanoo:

190 ”Suloisia ovat *Itsen* tähden saavutetut levon ja vapautuksen hedelmät, mutta vielä suloisempia ovat pitkän ja katkeran velvollisuuden hedelmät. Ah, kieltäytyminen toisten tähden, kärsivien lähimmäisten puolesta.”

191 Se, josta tulee pratyeka-buddha, osoittaa kunnioitustaan vain *Itselleen*. Bodhisattva, joka on taistelun voittanut ja jolla on palkinto kädessään, sanoo kuitenkin jumalallisessa myötätunnossaan:

192 ”Toisten tähden luovun tästä suuresta palkinnosta” – ja panee täytäntöön suuremman kieltäytyksen.

193 Hän on MAAILMAN VAPAUTTAJA.

194 Katso! Autuuden ja pitkän murheen polun määränpää on etäisimmässä lopussa. Sinä voit valita jomman kumman, oi surun tavoittelija, kautta tulevien aikakausien.

195 OM VAJRAPANI HUM.

Suurinta kieltäymystä on luopua korkeammasta työstä nähtyään sen tehdäkseen vähäisempää työtä, jonka olemme nähneet olevan aivan yhtä tärkeää. Sellainen asia kuin persoonallisuuden haluista kieltäytyminen on alempaa kieltäymystä. Meidän ei pidä tuoda ajatteluumme häivääkään yleisestä kristillisestä ideasta vapahtajasta, joka tulee pelastamaan meidät ikuiselta kidutukselta. Se ei ole muuta kuin kammottava vääristymä varhaisemmasta ja tosi kristillisestä opetuksesta, sellaisesta kuin esimerkiksi Origenesin, joka uskoi ihmisen tulemiseen jumalaksi Kristuksen kautta. Jokainen, joka on kohonnut tosi yhteyteen Mestarin kanssa, on samaistunut häneen ja saa olla varma siitä, että saa päätökseen Polulla kulkemisen tällä kierroksella. Termin ”pelastunut” alkuperäinen merkitys selitetään kirjassa *Mestarit ja Polku*.

Kun puhumme nirmanakayoista suojamuurina, emme ajattele hetkeäkään heidän varjelevan meitä pahoilta voimilta, jotka odottavat tilaisuutta hyökätä ihmiskunnan kimppuun. Heidän työnään on täyttää säiliö voimalla, jota Suuri valkoinen veljeskunta käyttää, antaa älykkäästi apua ja opastusta, milloin mahdollista ja säästää ihmiskuntaa monilta virheiltä, joita se muuten tekisi ja siitä seuraavalta kärsimykseltä.

Tämä katkelma ei pääty sanoihin ”Om mani padme hum” kuten ensimmäinen, vaan erilaiseen lausahdukseen: ”Aum vajrapani hum”. Vajra tarkoittaa salamanisku samoin kuin timantti. Tämä tuo mieliimme Jove salamoineen ja

pohjoismaalaisen jumalan Thorin. Salama on dorje, voimasauva, josta on piirros kirjassa *Mestarit ja Polku*.

III KATKELMA
SEITSEMÄN PORTTIA

LUKU 1

PARAMITA-KORKEUDET

196 UPĀDHYĀYA,⁹³ valinta on tehty, minä janoan viisautta. Olet nyt repäissyt hunnun salaisen polun edestä ja opettanut suurempaa yānaa.⁹⁴ Palvelijasi on valmiina ohjaukseesi.

H.P.B:n huomautus:

⁹³ Atshaarja (Acharya) on henkinen opastaja, Guru. Pohjoisbudhalaiset etsivät näitä tavallisesti Nardsholien joukosta, jotka ovat pyhiä miehiä, Gotrabhuudshaanan (gotrabhu-jnanaa) ja Dshnaana-darshanashuddhin tuntijoita ja salaisen viisauden opettajia.

⁹⁴ Jaana — käyttöväline: siten Mahajaana on suuri käyttöväline ja Hinajaana pienempi käyttöväline; näin nimitetään pohjoisen buddhalaisuuden piirissä kahta uskonnollista ja filosofista oppisuuntaa.

C.W.L. Tässä on alaviite sanasta Acharya, joka merkitsee henkinen opettaja tai guru. Siinä selitetään, että pohjoisbudhalaisten keskuudessa nämä opettajat valitaan gotrabhu-jnanaa hallitsevien pyhien miesten keskuudesta. Gotrabhu on ihminen, joka on valmis johonkin vihkimykseen, jolla on kaikki ominaisuudet ja joka vain odottaa lupaa saada esittäytyä. Gotrabhu-jnana on tietoa noista ominaisuuksista. Mestareilla, jotka ovat adepteja, jotka ottavat oppilaita tai harjoittelijoita, ovat niitä, joilla tätä tietoa on.

Termistä yana on puhuttu jo ensimmäisen katkelman ensimmäisessä luvussa.

197 Hyvä on, śrāvaka.⁹⁵ Valmistaudu, sillä sinun täytyy kulkea yksin. Opettaja voi ainoastaan osoittaa tien. Polku on kaikille sama, mutta keinot päämäärän saavuttamiseksi vaihtelevat pyhiinvaeltajien mukaan.

H.P.B:n huomautus:

⁹⁵ *Shravaka tulee juuresta shru, joka tarkoittaa kuunnella. ”Kuuntelija” osallistuu uskonnolliseen opetukseen, ja kun hän siirtyy teoriasta asketismin harjoittamiseen käytännössä, hänestä tulee shramana sanasta shrama suorittaminen. Nämä kaksi termiä tarkoittavat paljolti samaa kuin akoustikoi ja askitai kreikkalaisilla.*

Kaikkien Polulla kulkevien on hankittava samat ominaisuudet, mutta harjoitustavat vaihtelevat. On olemassa seitsemän suurta ihmistyyppiä tai seitsemän sädettä, ja niistä jokaisesta pyrkijät vedetään oman säteensä opettajan piiriin. Jopa samantyyppinen opetus mukautetaan yksilöllisiin tarpeisiin niin, että yhden Mestarin oppilaat saavat usein melko erilaista kohtelua. Mestari voi siten lähettää yhden oppilaansa erakoksi ja toisen kamppailemaan maailmassa. Hän voi tyydyttää yhden tiedonhalua antamalla hänen tietää, että häntä opetetaan ja jättää toisen ilman tätä tietoa hyvin pitkäksi aikaa. Tästä harjoittamisesta ja eri tyypeistä kerrotaan laajasti kirjassa *Mestarit ja Polku*.

198 Kumman tahdot valita, oi sinä peloton sydän? Valitsetko ”silmän opin” samtenin,⁹⁶ nelinkertaisen dhyānan, vai kulkeeko tiesi läpi kuuden pāramitān,⁹⁷ hyveen kuuden jalon portin, jotka vievät bodhiin ja prajñāan, viisauden seitsemänten askelmaan?

H.P.B:n huomautus:

⁹⁶ *Samtan (tiibetinkieltä) on samaa kuin sanskriitin Dhjaana eli meditatiotila, joita on neljä astetta.*

⁹⁷ *Paramitat, kuusi ylimaallista hyvettä; 1.armeliaisuus, 2.siveellisyys, 3.kärsivällisyys, 4.tarmo, 5.kontemplatio ja 6.viisaus.*

Pappeja varten on niitä kymmenen, nim. Edellämainitut ja lisäksi 7.oikeiden keinojen käyttö, 8.tiede, 9.hurskaat lupaukset, 10.pyrkimyksen lujuus (Eitelin Chinese Buddhism).

199 Nelinkertaisen dhyānan epätasainen polku mutkittelee pitkin ylämäkeä. Kolmasti suuri on se, joka kiipeää korkealle huipulle.

200 Pāramitān korkeiden kohtien yli johtaa vielä jyrkempi polku. Sinun on taisteltava tiesi seitsemän portin läpi, seitsemän linnoituksen, joita hallitsevat julmat, viekkat voimat – ruumiillistuneet intohimot.

Nelinkertaisesta dhyānasta ei tässä katkelmassa sanota paljokaan, vaan sen sijaan paramitoista. Meditaation eli *dhyānan* askelmia sanotaan olevan kolme, kuten olemme nähneet opiskellessamme ensimmäistä katkelmaa. Niitä yhdessä kutsutaan *sannyamaksi*. Nämä kolme ovat *dharana*, *dhyāna* ja *samadhi* eli keskittyminen, meditaatio ja kontemplaatio. *Pratyahara* on niihin valmistava harjoitus eli neljäs. Olemme opiskelleet myös paramitoja toisessa katkelmassa. Tässä noiden hyveiden saavuttamisen polulla sanotaan olevan seitsemän porttia, joista jokaisen läpi kandidaatin on kamppailtava ja lyövä suuri puute eli synty.

Tuntuu hiukan harhaanjohtavalta asettaa meditaatio ja näiden ominaisuuksien kehittäminen vastakkain, sillä kumpaakin

tarvitaan. Ei voi mietiskellä ilman näitä ominaisuuksia, eikä kehittyä täydelliseksi näissä ominaisuuksissa ilman meditaatiota. Saattaa olla, että jopa Aryasanga omana aikanaan asetti toisiaan vasten vetäytymisen polun ja ihmisten keskuudessa maailmassa vietetyn henkisen elämän polun – niiden elämän, jotka halusivat välttyä maailman vaikeuksilta ja häiriöiltä voidakseen vetäytyä itsekseen mietiskelemään poissa ihmisten ulottuvilta verrattuna elämään ihmisten maailman keskellä, jossa vaadittiin ihanteiden harjoittamista päivittäisen elämän asioissa. Sitten hän puhuu ensin mainitusta polusta ylevänä, mutta toisesta vielä suurempana tai ennemminkin jyrkempänä. Tapaukset, joissa ihmiset ovat saavuttaneet täydellisyyden keskellä päivittäistä elämää, ovat melko tavallisia hindukirjoissa. Mahabharatan suuret gurut olivat aktiivisia neuvoston jäseninä taistelulentällä, ja kauppiaskin mainitaan Tuladharan henkilöinä. Bhagavad Gitassa opetetaan velvollisuuden ja toiminnan polkua, ja Krishna kertoo oppilaalleen Arjunalle, kuinka Janaka ja muut saavuttivat täydellisyyden toiminnalla, ja että tämän tulisi tehdä samoin suorittamalla toiminta ihmiskunnan puolesta kiinnittymättä sen hedelmiin persoonallisesti.

Vilkaisu paramitojen vastapuoleen näyttää julmien, ovelien voimien luonteen, joita vastaan on taisteltava. Itsekeskeinen ihminen unohtaa, että hän on kokonaisuuden yksi yksikkö, että ilman ihmiskuntaa hän ei edes olisi ihminen, kuten Epictetus on todennut. Lähimmäisenrakkautta ja yleinen eettinen kehitys eli moraalinen täydessä merkityksessä saavat tämän itsekeskeisyyden väistymään ja avaavat ihmisen niin, että hän ajattelee enemmän toisia kuin itseään ja tulee hyväntekijäksi niille, jotka kärsivät, hyväksi kumppaniksi vertaisilleen ja vastuulliseksi oppilaaksi opettajalleen.

Ihmiset sallivat usein kaunaisuuden sekoittaa kärsivällisyytään. He ”tuntevat tulleen loukatuiksi” ja ovat tyytymättömiä ja valittavat ainakin sisäisesti, ellei ulkonaisesti. Tämä tarkoittaa, että he unohtavat, että aivan kuten on olemassa oikeudenmukaisuuden laki, joka hoitaa koko ajan ihmisten välisten

velkojen maksamista, täytyy olla myös jotain ilmeistä epäoikeudenmukaisuutta. Toisinaan ihminen haluaa nähdä työnsä tuloksen ilman viivytyksiä, koska hän ajattelee itseään eikä työtä, ja haluaa kerskailla sillä tai ainakin onnitella itseään saavutuksestaan. Myöhemmin hän on pahoillaan, koska hänen hyvää tarkoittaneet ponnistelunsa näyttävät menen hukkaan. Siinä on silloinkin tyytymättömyyttä ja kärsimättömyyttä. Myöhemmin hän näkee, että yritys oli tärkeää, ei tulokset. Kun nämä asiat eivät enää vaivaa häntä, hän saavuttaa rauhan.

Luonnollinen ihminen on laiska. Hän paistattelee mielellään päivää eikä rasita itseään ennen kuin nälkä panee hänet liikkeelle, tai syntyy turhamainen halu ripustaa lisää päänahkoja vyöhönsä. Se panee hänet nousemaan villi-ihmistovereittensa nukkuessa. Väsymätön, lannistumaton energia ei ole ”luonnollista”. Katsokaa presidenttiämme, joka on aina työssä eikä tuhlaa hetkeäkään. Luuletteko, että hänelle oli aiemmin luonnollista olla aina työssä? Hän tekee sen, koska on nähnyt päämäärän kauneuden – olla avuksi ihmiskunnalle.

Ei meditaatiokaan ole ”luonnollista”. Se kysyy paljon vaivaa, vahvaa mielen suuntaamista ja kehon pitämistä aisoissa. Viisauden saavuttaminenkin vaatii opiskelua ja yritystä ja joskus rohkeutta kohdata epämiellyttäviä ja jopa vaarallisia kokemuksia.

201 Ole iloisella mielellä, oppilas, pidä mielessäsi kultainen sääntö. Kun olet kerran ohittanut srotäpännän,⁹⁸ ”virtaan astuneen”, portin, kun jalkasi on kerran koskettanut nirvānisen virran pohjaa tässä tai jossain tulevassa elämässä, sinulla on vain seitsemän syntymää edessäsi, oi sinä tahdoltasi timantinluja.

H.P.B:n huomautus:

⁹⁸ *Srotāpanna — »virtaan astunut», joka virta vie nirvaaniseen valtamereen. Tämä nimi tarkoittaa ensimmäistä polkua. Toisen polun nimi on Sakridagaa-min, »joka (ainoastaan) yhden kerran enää astuu syntymään». Kolmatta sa-notaan Anagaamin, »joka ei enää ruumistu», jollei hän niin halua ihmiskuntaa auttaakseen. Neljäs tie tunnetaan Rahatin eli Arhatin Polkuna. Tämä on korkein. Arhat näkee Nirvaanan elämänsä aikana. Hänellä se ei ole kuoleman jälkeinen tila: se on hänen Samadhinsa, jolloin hän kokee kaikkea nirvaanista autuutta.*

Seitsemän elämää on tavanomainen aika ensimmäisen ja neljännen vihkimyksen välissä, mutta jos tahto on riittävän vahva, ihminen voi saavuttaa päämäärän lyhyemmässäkin ajassa. Se on verrattavissa opiskelijan valmistautumiseen tenttiin. Katsotaan, että tietty aika käytettynä opintoihin on sopiva keskivertokandidaatille läpipääsemiseksi, mutta voi käyttää lyhyemmän tai pitemmän ajan. Usein tarvitaan kaksi elämää ensimmäisestä vihkimyksestä arhatiuteen. Jotkut ovat saavuttaneet sen yhdessä elämässä. Samaa pätee sitten myös adeptiuteen, sillä arhat on tarkalleen sen puolivälissä.

202 Katsele! Mitä näet silmäsi edessä, oi jumalalliseen viisauteen pyrkijä?

203 ”Pimeyden vaippa on aineen syvyyden päällä; sen laskoksissa minä taistelen. Katseeni alla se syvenee, Her-ra, se hajoaa sinun kätesi viittauksesta. Varjo liikkuu ma-dellen kuin luikerteleva käärme.... Se kasvaa, pullistuu ja katoaa pimeyteen.”

204 Se on polun ulkoreunalla oleva oman itsesi varjo, joka lankeaa syntiesi pimeyteen.

Tässä olisi parempi puhua virheistä ja puutteista kuin syneistä. Niistä tulee Polulla paljon vaarallisempia kuin ennen. Siksi tarvitaan rautaista päättäväisyyttä kitkeä ne perin pohjin ja heti Polulla kulkemista varten. Kun havaitsee vian itsessään, tulisi heti lähteä tekemään vakaasti ja horjumatta juuri päinvas-taista, kunnes se on täysin poissa. Vain harvat ovat halukkaita tekemään näin. Joskus he pyytävät olemaan avoimia ja kerto-maan, mikä pidättelee heitä pääsemästä eteenpäin. Jos tekee sen, on vaarassa menettää heidän ystävyytensä. Yleensä he loukkaantuvat ja sanovat tietävänsä, että heillä on monia viko-ja, muttei sitä, johon olette heidän huomionsa juuri kääntänyt, ja että he eivät pane paljon arvoa teidän arviollenne tai intuitiol- lenne. On olemassa poikkeuksia, mutta yleensä on näin.

Polulla ihmisen on elettävä omien sääntöjensä mukaa eikä vain noudatettava sen sosiaalisen ympäristö sääntöjä tai tapo-ja, jossa elää. Tämä lisää hänen vaikeuksiaan ja vaaroja. Hän yrittää kaikkensa, siitä voimme olla varmoja, sillä ellei, niin hän heittäisi hukkaan monien elämien ponnistelujen hedelmät, ja se olisi hulluutta. Toiset eivät voi arvostella häntä. Hänellä on kä-dessään avain, jota toisilla ei ole, ja hänelle kaikki asiat näyttä-vät uuden puolensa. Hän tarvitsee muitten ystävällisiä ajatuk-sia, ei kritiikkiä siitä, mitä eivät ymmärrä, sillä hän ei ole epä-sensitiivinen. He voivat auttaa häntä nousemaan nopeammin ja tulemaan voimaksi, joka kohottaa maailmaa.

205 ”Niin Herra, minä näen POLUN. Sen juuri on mu-dassa, sen huiput häviävät nirvānan loistavaan valoon. Ja nyt näen yhä kapenevat portit jñānan⁹⁹ kovalla ja ohdak-keisella tiellä.”

H.P.B:n huomautus:

⁹⁹ *Tieto, viisaususkonto*

206 Näet oikein, lanoo. Nämä portit vievät pyrkijän vesien yli ”toiselle rannalle”.¹⁰⁰ Jokaiseen porttiin on kultainen avain, joka avaa sen, ja nämä avaimet ovat:

H.P.B:n huomautus:

¹⁰⁰ »Rannalle saapuminen» on pohjoisbuddhalaisten lausetapa, joka vastaa Nirvaanan saavuttamista kuuden ja kymmenen Paramitaan harjoittamisen kautta.

”Toinen ranta” on ilmaus, jota käytetään usein. Kaksi eri symbolimuotoa käyttää hyväkseen tätä metaforaa. Toisessa koko elämää verrataan valtamereen, ja ihmisiä kuljetetaan lautalla toiselle rannalle Mahayanana tai Hinayanana mukaan kuoleman tuolle puolen. Toinen merkitys on teknisempi. Ensimmäisessä suuressa vihkimyksessä ihminen astuu pois yleisestä evoluutiosta, jonka hän on nyt saattanut päätökseen ja alkaa erityisen. Se, mitä seremoniasta on lupa sanoa, löytyy painetuna kirjasta *Mestarit ja Polku* mukaan lukien sanat: ”Olet astunut virtaan. Pääse pian vastarannalle.” Se on tietysti adeptius.

207 1.DĀNA, armeliaisuuden ja kuolemattoman rakkauksen avain.

Armeliaisuus ei ole pelkkää almujenantamista eikä sitä, mitä yleisesti kutsutaan hyväntekeväisyydeksi, mikä sekin on enemmän kuin ensin mainittu. Se merkitsee valmiutta antaa itsensä ja kaikki, mitä itsellä on, palveluun. Maailmassa ei ole monia, jotka ovat saavuttaneet tämän asteen, jotka ovat valmiita käyttämään kaiken aikansa, energiansa, rahansa, tunteensa ja ajatuksensa tämän päämäärän hyväksi. Niilläkin, jotka ovat päässeet pitemmälle, saattaa vielä esiintyä virhettä samaistaa työ itsensä eikä itseään työhön. On paljon niitä, jotka ovat halukkaita ryhtymään suureen työhön, mutta harvoja, jotka

unohtavat siinä määrin itsensä hoitaessaan jotain merkitykse-
töntä osaa, jota kukaan ei huomaa ja josta ei kiitosta saa.
Mestarin oppilaan on katsottava ympärilleen nähdäkseen, mitä
sellaista on tehtävä, jonka hän voi tehdä ja jota kukaan ei tee.
Hän ei saa ylenkatsoa vaatimattomintakaan tehtävää ajatellen
olevansa liian hyvä siihen. Mestarin työssä ei mikään osa ole
toista tärkeämpi, joskin toiset ovat vaikeampia kuin toiset ja
vaativat siksi erityistä harjoittelua tai epätavallisia kykyjä.

Itsensä uhrautumisessa on uhrattava myös tunteensa. Jos
ne loukkaantuvat helposti, tuhlaat loukkaantumiseen paljon
voimaa, joka olisi pitänyt käyttää työhön. Meidän täytyy aina
tehdä parhaamme eikä jäädä ajattelemaan, kuinka hyviä olem-
me.

Sitten meillä on oltava myös ”kuolematonta rakkautta”. Ten-
nyson on sanonut kuolleista:

- i. He katselevat kuin Jumala vieriviä hetkiä
- ii. suuremmin silmin kuin me,
- iii. sallien meille kaiken.

Jumala tietää kaiken, eikä hän menetä kärsivällisyyttään. Me
olemme taipuvaisia menettää kärsivällisyytemme toisiimme ja
väsymme nopeasti myöntymään mihinkään, mutta Jumala ei
tee niin. Se sanotaan hyvin tässä: “Tout comprendre, c’est tout
pardonner”. (ransk. Ymmärrän. Kaikki on anteeksi annettu).

**208 2.SHĪLA, sanan ja teon sopusoinnun avain, joka ta-
soittaa syyn ja seurauksen, eikä enää jätä mitään sijaa
karman toiminnalle.**

Sana *shila* käännetään yleensä yksinkertaisesti ”käytös”,
mutta tässä kirjoittaja painottaa sopusoinnun ideaa. Se, joka

harjoittaa *shilaa*, on koko ajan tarkkana oman dharmansa suhteen tutkien, mitä hän voi tehdä kyvyillä, joita hänellä on tilanteessa, johon karma on hänet asettanut. Tämä ominaisuus sulkee myös mahdollisimman nopeasti hänen karmatilinsä ja tekee hänet kykeneväksi nauttimaan jatkuvasti lisääntyvästä vapaudesta ja tilaisuudesta tehdä hyvää.

209 3.KSHĀNTI, suloinen kärsivällisyys, jota mikään ei voi häiritä.

Vaikka kandidaatin on matkansa tässä vaiheessa hankittava itselleen melkoisesti tätä ominaisuutta, niin sen täydellistäminen jää myöhemmäksi. Pysyä täysin häiriintymättömänä on hyvin vaativa tila. Arhatin sanotaan olevan täydellinen – kunnioitettava – ja kuitenkin hänellä on viisi kahletta murrettavanaan ennen adeptiuden saavuttamista. Ja yksi näistä viimeisistä on mahdollisuus antaa jonkin aiheuttaa häiriintymistä.

210 4.VIRAG', välinpitämättömyys nautintoa ja tuskaa kohtaan, harha voitettuna, nähdään vain totuus.

Kirjan *Mestarin jalkojen juuressa* kommentaareissa on osa kolme omistettu kokonaan *vairagyalle*, joka on siellä käännetty vailla haluja. Kuten aiemmin on todettu, se käännetään tavallisesti välinpitämättömyydeksi tai intohimottomuudeksi. Tämä on sellaisen ihmisen ominaisuus, joka on valppaana työnsä suhteen eikä anna koskaan henkilökohtaisten näkemysten asettua esteeksi. Hän on päässyt eroon loukkaantumisentunteista, mutta ei ole kadottanut sympatiaansa. Hän on välinpitämätön asioita kohtaan, jotka tavallisesti saavat ihmiset liikkeeseen, häntä eivät intohimot häiritse, vaan hän arvioi asioita tyynevästi. Tämä niin kutsuttu välinpitämättömyys ei tarkoita, ettei

hän suhtautuisi innostuneesti työhönsä, mutta hän tekee niin silloinkin, kun se on tuskallista ja ongelmallista samoin kuin silloin, kun se pelkkää nautintoa. Kun tämä ominaisuus on hyvin kehittynyt, ihminen huomaa, että useimmat nautinnot ja tuskat ovat illuusiota, joiden aiheuttaja on väärä tapa ottaa asiat. Hän näkee, mikä totuus piilee muinaisten stoalaisten sanonnassa, että mielipiteistämme on meille enemmän harmia kuin asioista itsestään.

211 5.VĪRYA, peloton energia, joka taistelee tiensä yli-maalliseen TOTUUTEEN, pois maallisten valheiden suosta.

Jokaisella Polkua lähestyvällä on omat erityisominaisuutensa, joiden takia hän tulee huomaamaan, että joistain porteista on helppo päästä läpi, toisista vaikea. Kärsivällisyys on yleensä paljon helpompaa itämaisille ja energisyys länsimaisille oppilaille. Kun lista esiteltiin meille ensi kertaa, jotkut meistä ihmettelivät, miksi vaikeammat oli pantu alkuun. Ei asia todellisuudessa ollut niin. Buddha oli intialainen ja hän suunnitteli tämän intialaisia varten ja asetti ehkä siksi ensimmäisiksi askeleet, jotka olivat heistä helpoimmat.

On varmasti vaikeaa saavuttaa suloinen kärsivällisyys eli *kshanti* sen jälkeen, kun on ensin kehittänyt suuren määrän energisyyttä eli *virya*a. Kun ihmisellä on paljon energiaa ja hän kuulee Polusta, hän tahtoo välittömästi kulkea sen päähän, mutta ilman kärsivällisyyttä hän saa aikaan matkallaan niin paljon häiriötekijöitä ja ongelmallista karmaa, että se viivyyttää häntä huomattavasti. Toisaalta ihminen, jolla on kärsivällisyyttä, muttei energiaa, tyytyy ehkä kulkemaan hyvin hitaasti, ja hänen edistyksensä tulee myös olemaan todella hidasta.

Nykyisellään idässä on vallalla tämänkaltainen tendenssi. Muistan, että Ceylonilla minulle kerrottiin kerran, että muinaisina aikoina ihmiset todella saavuttivat *nirvanan*, mutta nyt on paha aika, pimeä aika, *kali yuga* eikä sen saavuttaminen enää ollut mahdollista. Joten ehkä jossain kaukaisessa kultaisessa tulevaisuudessa asia olisi jälleen toisin. Mutta suuret opettajat ovat kanssamme edelleen, ja vaikka kristillisissä kirjoituksissa sanotaan, että portti on ahdas ja tie kaita, niin, nytkin portti on löydettävissä ja tietä kulkea kuten ennenkin.

Näissä asioissa ei kukaan voi sanoa itsestään, missä vaiheessa on. Monille teosofia tulee muistiin palautumisena. Se tarkoittaa, että he ovat tienneet jotain siitä edellisissä elämässä. Jos ihminen on noissa elämässä tehnyt paljon työtä päästäkseen Polulle, niin tässä elämässä pieni lisätyö tuo hänet siihen. Mutta jos hän on vasta alkamassa työtä, niin hänellä on pitkä matka edessään, ja vaatisi häneltä lähes yli-inhimillisiä ponnistuksia päästä astumaan virtaan tässä inkarnaatiossa.

Ponnistelut, joita monet teosofit tekevät, merkitsevät suurta räsitystä. Siksi Teosofisessa Seurassa on joskus niin paljon levottomuutta, ärtyneisyyttä ja riitelyä. Olen kuullut ihmisten sanovan, että muissa seuroissa on vähemmän tällaista ongelmaa. Näin on aivan luonnollisesti. Jos liittyy maantieteelliseen tai geologiseen tai muuhun vastaavaan seuraan, niin liittyy yksinkertaisesti vain ihmisiin, jotka toimivat yhdessä hankkiakseen lisää yleensä tietynlaista tietoa. Mutta Teosofisessa Seurassa monet rasittavat suuresti astraali- ja mentaaliruumiitaan ja vaikutukset tuntuvat fyysisessä ruumiissa. Siksi ajattelen, että koska olemme jatkossakin tekemisissä sensitiivisten ja vielä epätäydellisten ihmisten kanssa, jotka painavat eteenpäin normaalia tahtia nopeammin, niin Seuran historia tulee todennäköisesti jatkossakin näkemään paljon häiriöitä. Jokaiselle Seuran jäsenelle tulee kuitenkin aika, jolloin hän saavuttaa ”suloi- sen kärsivällisyyden, jota mikään ei voi häiritä”.

212 6.DHYĀNA, jonka kultainen portti, heti kun se aukeaa, johtaa narjolin¹⁰¹ ikuisen sat'in valtakuntaan ja sen lakkaamattomaan kontemplaatioon.

H.P.B:n huomautus:

¹⁰¹ *Pyhimys, adepti.*

Huomaatte tämän kirjan aiemmista painoksista, että sana *narjol* on kirjoitettu väärin *naljor*. Se on virhe, joka korjattiin seuraavissa painoksissa. Kirjoitusvirhe johtui siitä, että Blavatsky luki sanoja astraalisesti, jolloin näkee kirjoitetut kirjaimet edestä ja samalla käänteisinä takaa. Normaalisti luettaessa ei huomiota kohdisteta tekstin vastapuoleen, vaan ainoastaan sille sivulle, joka on silmien edessä. Kaikki näkyy silloin selvänä, eikä kääntöpuoli olisi näkyvissä. Näin luettaessa on helppo tehdä virheitä erityisesti numeroiden suhteen. 7 on aivan selvä, vaikka lukisi sen väärältä puolelta, mutta numeron 18 lukee helposti luvuksi 81.

Tällä tavoin luvut kääntyivät joskus Blavatskylle. Hän luki usein kirjoja astraalisesti erityisesti sellaisia, joista on vain pari kopiota olemassa. Jotkut meistä kävivät sitten British Museumissa tarkistamassa lainauksen, joka oli hänen mukaansa sivulla 139 ja tuli huomaamaan, että sivunumero olikin 931. Yleensä hänen lainauksensa olivat varsin tarkkoja, mutta joskus niistä löytyi pieniä epätarkkuuksia. Muista hänen erään kerran jättäneen pois sanan "ei", joka aiheutti melkoisen muutoksen merkitykseen! Blavatsky ei osannut sanskritia, palia tai tiibetiä ja hänen oli turvauduttava täysin muistiinsa käyttäessään noita sanoja. Se ei ole ihme, että hänelle sattui virheitä, vaan se, että niitä sattui niin vähän.

Sana *narjol*, joka sai meidät eksymään hiukan sivupoluille, on tiibetiä ja tarkoittaa adepti tai pyhä tai vielä paremmin joogi.

Se on johdannainen sanasta, joka merkitsee ”rauha”. *Narjol* on siis se, joka tavoittelee sisäistä rauhaa.

Dhyana eli meditaatio avaa korkeamman itsen portit. Suurin osa teosofista tietoa ja mitä siitä on kirjoitettu sanskritiksi, on tullut meille selväköisesti. Suuret määrät asioita odottaa tutkimista selvänäön avulla. Olemme esimerkiksi tutkineet okkulttisisessa kemiassa alkuaineita ja joitakin yhdisteitä, mutta laaja työ odottaa sillä alalla tekijäänsä, jolla on eetterinen näkö ja kyky suurentaa, ja kärsivällisyyttä tarkkailla ja laskea atomit yhä uudestaan.

Dzyanin stanzat on varmasti kirjoittanut joku, joka osaa lukea ohjaavien deeevojen mieltä ja nähdä näin, mihin he tähtäävät. Se, mitä sanomme kierroksista ja ketjuista, ei ehkä ole tarkkaa, mutta astraali- ja mentaalitasoja koskeva informaatio on melko varmasti hyvin tarkkaa, koska se on tulosta tuhansista tarkkailukerhoista. Erehdyksiä saattaa edelleen syntyä ennenaikaisesta yleistämisestä johtuen, siitä, että pidetään epänormaalia virheellisesti normaalina tai että jätetään huomiotta jokin ilmiöluokka, jolla on merkitystä yleisteorian kannalta. Tätä tapahtuu kaikissa tieteissä. Esimerkki tällaisesta on aiempi ideamme elämien väliajasta ja kuinka egot inkarnoituvat säännöllisesti peräkkäisiin alarotuihin. Tämän ilmoitettiin olevan evoluution normaalia kulkua, kunnes löysimme toisentyypisiä egoja, jotka pitäytyivät enimmäkseen yhdessä alarodussa ja inkarnoituivat kaksi kertaa nopeammin kuin toiset. Saattaa olla puolen tusinaa tyyppiä lisää siihen, mitä tiedämme, mutta kaikki, mitä voimme sanoa nyt, on, että emme ole vielä löytäneet niitä.

Vanhat pyhät kirjoitukset ovat erityisen arvokkaita, koska niitä kirjoittivat ihmiset, joilla oli selvänäkökyky. Ne ovat monista vastenmielisiä johtuen tavasta, jolla ajatukset on esitetty tai joskus vanhahtavasta tyylistä. Jokaisella ajalla on omat ilmaismenetelmänsä. Meidän nykyaikainen tapamme on melko suorasukainen; me esitämme asiat niin selvästi kuin mahdollista. Esimerkiksi muinaisessa Egyptissä kaikki ilmaistiin hyvin

runolliseen asuun puettuna. Gnostilaisissa kirjoissa kaikki on verhottu pitkälle vietyyn symboliikkaan. Siksi jos opiskelee esimerkiksi *Kuolleiden kirjaa* tai *Pistis Sofiaa*, niin on yritettävä asettua siihen, miten ihmiset asennoituivat mieleltään siihen aikaan, kun ne kirjoitettiin. Se on hyvin vaikeaa, vaikka saisi käsiinsä tarkan käännöksen, mikä ei aina ole asianlaita. Se vie myös enemmän aikaa kuin nykyihmisellä yleensä on, jos hänen on ansaittava myös elantonsa jollain tavoin.

Entisaikoina elämä kaikkialla maailmassa ei ollut niin kiireistä. Oli tapana tehdä asioista mukavia ja helppoja kaikille ja siirtää huomiseksi kaikki, minkä tekemistä tänään saattoi välttää. Katsottuani suuret määrät entisiä elämiä, olen huomannut asian olleen näin kaikkialla. Ei ollut junia, joihin piti ehtiä eikä sanomatai aikakauslehtiä, joiden piti ilmestyä tiettyinä päivinä tai tiettyyn aikaan. Huomioitteni mukaan lähintä, mikä vastaisi säännöllistä julkaisusarjaa, olivat kirjesarjat, joiden väli oli hyvin pitkä ja usein epäsäännöllinen. Joskus numeroiden ilmestymisen välillä meni kuukausia.

Kaikesta tästä huolimatta ihmiset saavuttivat adeptiuden noina päivinäkin, mutta heille on täytynyt olla vaikeaa saada *virya*, väsymätön energia, jota polulla tarvitaan. Kuitenkaan modernin länsimaisen maailmamme levoton aktiiviteetti ja loputon kiire eivät tarkkaan ottaen ole samaa kuin *virya*. Ihmiset osoittavat energisyyttään usein ulkoisen pakon sanelemana. Jolleivät he ole täsmällisiä ja ahkeria toimissaan, kilpailu on sellaista, että toiset menevät ohi, eivätkä he kykene hankkimaan elantoaan. Okkultismin opiskelijan panee liikkeelle hänen sisäinen pakkonsa, ja hän tekee aina työtä vakaasti ja kiirehtimättä tai sekoilematta, sillä hän haluaa, että hänen työnsä on hyvin tehty.

Tässä asiassa pääasiallisen vaarana on, että tulee tehdyksi liian vähän, että annetaan asioiden, jotka pitäisi tehdä, jäädä tekemättä. Mutta jotkut pilaavat silti työnsä ottamalla tehdäkseen liikaa. Annie Besant on erinomainen esimerkki keskittien

kulkijasta. Hän on aina työntouhussa ja suunnittelee ajankäytönsä parhaalla mahdollisella tavalla, mutta hän ei yritä tehdä enempää kuin voi. Hän sanoo usein jostain asiasta, ettei se ole hänen työtään, koska hänellä ei ole siihen aikaa.

Sanonnassa, että kiireisimmällä on aina eniten aikaa, piilee totuus. Näin on, koska hän järjestää aikansa oikein. Mutta on ihmisiä, jotka ottavat tehdäkseen enemmän kuin he todella voivat tehdä, toisinaan siksi, että heillä on mahdollisesti perusteltu tunne, että kukaan muu ympärillä ei osaa tehdä sitä aivan yhtä hyvin. Näin oli asianlaita kerran kauan sitten Teosofisen Seuran erään osaston ylisihteerin osalta. Hän oli loistava ja kyvykäs työntekijä, ja hänen näkemyksensä, että hän osasi tehdä asiat parhaiten, oli todennäköisesti oikeutettu. Mutta hän otti tehdäkseen niin paljon, että osa jäi tekemättä ajanpuutteen vuoksi. Kun hänen seuraajansa astui virkaan, asiat olivat toivottoman sotkussa.

On parempi kulkea keskitietä tässä asiassa, jakaa työ huolella annoksiin ja säästää aikaa toisten työntekijöiden opettamiseen ja harjoittamiseen. Joskus on paljon vaivalloisempaa näyttää jollekin toiselle, kuinka jokin tehdään kuin tehdä se itse, mutta toiveena on, että kun on näyttänyt hänelle kerran tai kaksi ja jos tarpeen, vaikka kymmenen kertaa, niin hän kykenee tekemään sen itse sata kertaa, joten se kannattaa loppujen lopuksi.

213 PRAJÑĀ, avain, joka tekee ihmisestä jumalan, luoden hänestä bodhisattvan, dhyānien pojan.

214 Sellaiset ovat porttien kultaiset avaimet.

Olemme nyt päässeet viimeiseen näistä ominaisuuksista. Prajna, joka tarkoittaa jälleen kerran viisautta enemmän tietoisuuden kykyä kuin tietona. Se on viisautta, koska se tunkeutuu muodon takana olevaan elämään. Jnana, joka myös käännetään viisaudeksi, ei ole kyky, mutta prajna on.

On sanottu, että tämä ominaisuus tekee ihmisestä bodhisattvan. Tätä termiä on käytetty tässä laajassa merkityksessä. Teknisesti ottaen bodhisattva on ihminen, joka on luvannut elävälle buddhalle, että ottaa sen viran tulevassa elämässä. Kaikki ihmiset käyvät kuitenkin läpi bodhisattva-vaiheen elämässään. On olemassa seitsemän suurta planetaarista linjaa, ja oppilaita ottavia Mestareita työskentelee niissä kaikissa. Jokainen tulee omaa linjaansa kulkiessaan vedetyksi yhteyteen kyseisen linjan päänä olevan Mestarin kanssa. Ihmisen on kuitenkin mahdollista vaihtaa linjalta toiselle omistautuessaan tietylle Mestarille, mutta se vaatii lisätyötä ja -opiskelua, sillä ihminen sopeutuu helpoimmin oman linjansa mukaiseen harjoitukseen okkultismissa.

Se, josta on tulossa Buddha, täytyy olla antanut lupauksensa elävälle buddhalle tuhansia vuosia aiemmin. Sanotaan, että Buddhan vaikutus pysyy hänen yllään siitä lähtien, ja kun hän aikanaan saavuttaa buddhauuden, henkisen Buddhan suuri vaikutus säilyy inkarnoituneen Buddhan yllä. Gautaman on sanottu antaneen lupuksensa buddha Dīpankaralle, jonka oletetaan olleen läsnä taustalla niinä vuosina, jolloin Gautama Buddha opetti. On mahdollista vain toistaa, mitä näistä korkeista asioista on sanottu, mutta se on hyvin kaunis ajatus. Se on myös hyvin luonnollista, sillä tiedämme, että paljon alemmallakin tasolla Mestari varjostaa aina oppilastaan, joka on osa Mestarin tietoisuutta.

LUKU 2

SYDÄMEN VIRITTÄMINEN

215 Ennen kuin voit lähestyä viimeistä, oi vapautesi kutoja, on sinun hallittava nämä täydellisyyden pāramitāt – yliluonnolliset hyveet, yhteensä kuusi ja kymmenen – pitkin uuvuttavaa polkua.

216 Sillä, oi oppilas, ennen kuin tulit kelvolliseksi kohtaamaan opettajasi kasvoista kasvoihin, MESTARISI valosta valoon, mitä sinulle sanottiin?

217 Ennen kuin voit lähestyä etummaista porttia, sinun on opittava erottamaan ruumiisi mielestäsi, hajottamaan varjo ja elämään ikuisessa. Tätä varten sinun on elettävä ja hengitettävä kaikessa, kuten kaikki minkä tajuat hengittää sinussa. Sinun on tunnettava itsesi kaikissa olennoissa olevaksi, kaikki olennot ITSESSÄ oleviksi.

C.W.L. Mestarisin kohtaaminen valosta valoon on ihmeellinen totuus. Kun oppilas pääsee yhteyteen Mestarin tietoisuuden kanssa ja tämä näyttäytyy oppilaalle ensi kertaa, niin tämän aura loistaa kirkkaasti Mestarin valoa, kuten olen selittänyt kirjassa *Mestari ja Polku*.

Näissä säikeissä käydään jälleen läpi paljolti samaa kuin ensimmäisen katkelman alussa. Ruumiin ja mielen erottaminen merkitsee sananmukaisesti *mayavi rupan* muodostamista. Vertauskuvallisesti se tarkoittaa, että täytyy osata erottaa, mikä on todellisuus ja ymmärtää, että se ei ole tämä ruumis. Astraaliruumis on fyysisen ruumiin varjo; sitä ei saa tuhota, mutta on

päästävä eroon sen ylivallasta. Sitä on käytettävä, mutta ei annettava sen hallita. Ikuisessa eläminen ei ole maailman jättämistä, vaan asioiden arvioimista ikuisen elämän näkökulmasta. Olemme tarkastelleet kaikkea tätä, kun opiskelimme kirjaa *Mestarin jalkojen juuressa*.

Joka oppii elämään ikuisen, jälleensyntyvän egon näkökulmasta käsin, oppii nopeasti, ettei millään, mitä ihmiselle tapahtuu ulkonaisesti, ole mitään väliä. Kun luemme Alcyonen elämiä, niin näemme, että monet henkilöt siinä kokivat paljon kärsimystä. Jotkut noista henkilöistä olimme me nyt, ja tiedämme, että kärsiminen oli tilapäistä eikä vaikuta meihin nyt. Jälkeenpäin ihmettelemme joskus, kuinka nuo henkilöt kestivät sellaista kärsimystä. He kestivät ja selvisivät siitä turvallisesti. Ei ole niin helppoa tuntea, että nykyisestä kärsimyksestä selvitään, koska ollaan parhaillaan sen keskellä sen sijaan, että sitä katsottaisiin toisesta perspektiivistä. Ei voi odottaa näkevänsä kokemusta tai tapahtumaa selvästi, kun on parhaillaan siinä mukana. Esimerkiksi sotilas taistelukentällä näkee hyvin vähän siitä, mitä on tapahtumassa eikä yleensä tiedä tietyn liikkeen tai manööverin tärkeyttä, johon osallistuu. Hänestä hänen osuutensa työstä tuntuu vähäpätöiseltä ja kuitenkin se voi olla ratkaiseva tekijä taistelussa tai se voi olla näyttävä ja taidokas, mutta ei toden teolla elintärkeä hänen oman puolensa menetykselle.

Emme mielestäni voi kuitenkaan yliarvioida Teosofisen Seuran merkitystä. Se on yksi tärkeimmistä liikkeistä, mitä maailma koskaan on nähnyt. Ulkoiselle maailmalle, hallitsijoille ja valtiomiehille se näyttää samanlaiselta seuralta kuin muutkin, pelkältä kouralliselta ihmisiltä. Sen perustivat kaksi Mestaria, joista tulee kuudennen juurirodun pää, ja he valitsevat meidän joukostamme niitä, jotka ovat soveliaita osallistumaan tuon rodun varhaiseen kehitykseen. Voimme helposti yliarvioida oman henkilökohtaisen osuutemme Seurassa. Kukaan ei ole korvaamaton, kuten meillä on ollut tilaisuus huomata Seuran historian kuluessa. Jopa suuret johtajamme Blavatsky ja eversti Olcott

ovat poistuneet, mutta Seura on selviytynyt heidän menettämisestään ja jatkanut ihanteittensa levittämistä ja juurruttamista maailmaan, koska Mestarit ovat edelleen olemassa.

Mestarien oppilaiden on opittava samaistamaan tietoisuutensa kanssaihmistensä tietoisuuteen, ja siksi järjestetään tiettyjä harjoituksia tätä tarkoitusta varten. Tulokset ovat usein yllättäviä, kun oppilaat yrittävät päästä eri eläinten tietoisuuksiin. Niiden ajattelu kulkee rajoittuneita linjoja pitkin, ja kun ihmiset ovat näkevinään niiden toiminnassa jotain motiivia, se on usein lainattu ihmisten kokemuksista, todellisuudessa toiminta on usein jotain aivan muuta. Toisaalta niiden ajattelu menee niiden omien, harvalukuisten linjojen mukaisesti paljon pitemmälle kuin yleensä ymmärretään. Siten me pidämme niiden ansiona toisaalta paljon enemmän, toisaalta vähemmän kuin todellisuus on.

Usein oppilas asetetaan toisen ruumiiseen, jotta hän ymmärtäisi toisen asemaa ja itseään eri muodoissa. Damodar K. Mavalankarilla oli aika dramaattinen kokemus useita vuosia sitten. Hänet tempaistiin yhtenä päivänä pois ruumiistaan ja heitettiin jonkun juopuneen merimiehen ruumiiseen jossain ulkomailla. Hän oli bramiini kaikkine perittyine bramiinin rajoituksineen, jotka koskivat kosketuksissa olemista jonkin alemman eli epäpuhtaan kanssa. Se tunne on heissä voimakkaampi kuin kukaan länsimaalainen voi ymmärtää. Se oli hänelle luonnollisesti hirveä shokki. Hän sai huomata olevansa jossain, mikä hänestä oli sanoinkuvaamattoman liikaista. Kuitenkin hän kykeni keskellä tätä kauheutta, johon oli yhtäkkiä joutunut, tajumaan, kuka hän edelleen oli ja sanomaan itselleen: ”Minä en ole tämä; minä olen Damodar.” Ja näin hän kykeni pysymään tyynenä ja ajattelemaan, että tämäkin oli ihmiskuntaa, minun on kyettävä tuntemaan sympatiaa myös tätä kohtaan. Näin hän selvisi ansiokkaasti testistä.

Jouduttuaan tällaiseen kokeeseen monet olisivat olleet ihmetyksissään ja ajatelleet näkevänsä kaameaa painajaista ja

kamppailleet vapautuakseen ja loukanneet itsensä. Useimmille ensimmäinen tunne olisi ollut inho. Mutta adepti ei tunne niin. Hän ei tuomitse vääryyttä. Hän ymmärtäisi paljon enemmän kuin me, mutta häntä ei inhottaisi. Hän tunnustaa ihmiselämän kaikkien vaiheitten olemassaolon. Hän muistaa, että hän on itse käynyt läpi jotain tällaista aikakausia sitten ehkä jollain toisella planeetalla. Hänen buddhi-tietoisuutensa on myös täysin kehittynyt, ja silloin kykenee sulkemaan synnintekijät oman itsensä sisään. Ei ole vastenmielisyyttä väärintekijää kohtaan; tuntee vain halua antaa kaikkea mahdollista apua. Yleensä on kuitenkin niin, että tällaisessa vaiheessa olevalle ihmiselle voi antaa vain hyvin vähän ja varovaisesti. Paitsi sympatiaa tarvitaan myös viisautta ymmärtää, mihin toinen voi vastata ja kärsivällisyyttä ja tahdikkuutta saada hänet ymmärtämään miten hienoa olisi hiukan korkeampi elämä kuin mihin hän on suuntautunut.

Tällaisen samaistumiskokemuksen kautta oppii viisasta sympatiaa, ja luulen, että vain näin se tapahtuu täydellisesti. Silloin näkee, miksi ihminen tekee tiettyjä asioita, ja miltä ne hänestä näyttävät. Niiden, joilla ei tällaista kokemusta ole, täytyy yrittää parhaansa nähdä asiat toisten näkökulmasta.

218 Älä anna aistiesi ottaa mieltäsi temmellyskentäkseen.

219 Älä erota olemustasi OLEMASSAOLOSTA ja toisista, vaan yhdistä valtameri pisaraan, pisara valtameriin.

220 Niin tulee sinun olla täydessä sopusoinnussa kaiken elävän kanssa; tunne rakkautta ihmisiä kohtaan ikään kuin he olisivat sinun oppilasveljiäsi, saman opettajan oppilaita, saman äitikullan poikia.

Ensimmäinen säe muistuttaa ensimmäisen katkelman alkuosasta, jossa sanotaan: "Mieli on suuri todellisuuden tappaja. Oppilas tappakoon tappajan." Se on tappaja, koska olemme antaneet ennakkoluulojen kasvaa siinä. On yleisessä tiedossa, että emme koskaan näe toista ihmistä, vaan vain ajatuksemme hänestä. Tappajan tappaminen ei kuitenkaan tarkoita, että meidän tulisi selviytyä ilman älyä luottaen vain impulsseihimme, jotka ovat tasoa alempana. Meidän on noustava intuitiotasolle, joka on älyn yläpuolella ja annettava sen määrittää, mihin kohteisiin ajatuksemme on suunnattava.

Jos ihmiset voisivat nähdä ennakkoluulojensa vaikutuksen mentaaliruumiiseen, he yllättyisivät. Tämän ruumiin aine on tai sen tulisi olla jatkuvassa rytmisessä virtauksessa, ja sen eri osilla eli renkailla on tekemistä eri linjoilla kulkevan ajattelun kanssa. Jos ihmisellä on ennakkoluuloja jonkin suunnan ajattelun suhteen, niin renkaassa on tukkeuma tällä suunnalla. Aine ei liiku vapaasti tällaisissa kohdissa. Tällainen tukkeuma näkyy mentaaliruomissa suurena känsänä. Meidän pitäisi kyetä näkemään läpi mentaaliruumiin joka kohdasta, mutta tällainen känsä haittaa näkökykyämme. Kun yritämme katsoa tällaisen osan läpi mentaaliruumiissamme, asiat näkyvät vääristyneinä, kuten aiemmin on selitetty.

Tällä tavoin mieli on todellisuuden tappaja. Ihmisistä parhaimmillakin on joitakin ennakkoluuloja. Jollakin, joka esimerkiksi ylpeilee olevansa niistä vapaa yhdessä asiassa, sanotaan, vaikka rodun ja ihonvärin suhteen, voi olla niitä toisessa asiassa esimerkiksi tapojen suhteen. Hän ei välitä, onko ihmisen ihonväri ruskea, valkoinen, punainen vai keltainen, mutta jos tämä ihminen sattuu syödessään pistämään veitsen suuhunsa tai ääntämään murteellisesti, niin se ei enää olekaan hänelle yhdentekevää.

Pahimpia näistä ennakkoluuloista koskevat yleensä sellaista olemassaoloa, jota emme tiedosta, joiden kanssa olemme ehkä kasvaneet lapsuudesta asti. Niistä on äärimmäisen vaikea

päästä eroon. Ne voidaan voittaa täydellisesti vain rakkauden avulla. Jos ihmisen tavat loukkaavat meitä, hän oppii parempia aikanaan, ellei tässä, niin seuraavassa inkarnaatiossa, mutta ihminen on osa Logosta aivan kuten mekin. Jumalan rakkaus samoin kuin Jumalan rauha käy yli ymmärryksen ja eikä ai-noastaan anna kaikkea anteeksi, vaan tuntee, ettei ole mitään anteeksiannettavaa.

Meidän on opittava rakastamaan kaikkia ihmisiä niin kuin he olisivat oppilasveljiämme. Side saman Mestarin oppilaiden välillä on maailman vahvin lukuun ottamatta Veljeskunnan jäsen-ten välistä. Oppilas oppii aikanaan laajentamaan rakkausomi-naisuutta , jonka hän on saanut näissä ykseysolosuhteissa, kunnes hän tuntee sitä kaikkia kohtaa, joita näkee.

221 Opettajia on monia; MESTARISIELU on yksi, Ālaya, universaali sielu. Elä tuossa MESTARISSA, niin kuin sen säde elää sinussa. Elä kumppaneissasi, niin kuin he elävät SIINÄ.

Tämä on sama ajatus ykseydestä kauniimmin sanottuna.

222 Ennen kuin seisot polun kynnyksellä, ennen kuin kuljet ensimmäisestä portista, on sinun sulatettava kaksi yhdeksi ja uhrattava persoonallinen persoonattomalle IT-SELLE ja siten hävitettävä ”polku” näiden kahden välillä – Antahkārana.¹⁰³

Tämä säkeen yleinen merkitys on varsin selvä, mutta sanan *antahkarana* käyttö on hiukan epätavallinen erityisesti kuten Blavatsky on sen huomioinut.

H.P.B:n huomautus:

¹⁰³ ”Antahkarana on alemmpi manas, yhteydenpitotie eli yhteys persoonallisuuden ja korkeamman manaksen eli ihmisen sielun välillä. Se hävitetään polkuna tai yhteydenpitovälineenä kuolemassa ja sen jäänteet säilyvät muotona kama rupassa eli kuoressa, »liekkiönä».

Salaisen opin kolmannen osan jälkipuolella Blavatsky käyttää joskus sanaa *kama-manas* siitä, mitä me nyt kutsumme alemmaksi mieleksi. Sillä tarkoitetaan mieltä, jonka luonne rakentuu persoonallisen elämän aikana *kaman* vaikutuksen alaisena. *Antahkaranaa* voisi silloin pitää puhtaana alempana manaksena, korkeamman manaksen säteenä. Elämän aikana ihmisen on mahdollista päästä kosketukseen korkeamman manaksen kanssa tämän kanavan avulla. Kuten olemme nähneet kirjassa *Mestarit ja Polku*, oppilas ryhtyy laajentamaan kanavaa niin, että se on aina täysin auki, ja aktiivinen korkeampi manas voi kaikin ajoin ilmaista itseään persoonallisuudessa. Mutta kuoleman jälkeen keskivertoihmisellä ei ole vapautta, joka hänellä oli ennen panna alulle uutta aktiviteettia eli yrittää uusia kokeiluja. Hän on nyt maaelämän aikana liikkeelle laskemiensa syiden seurausten maailmassa ja hänen täytyy työstää kootut alemmat tunteensa astraalitasolla ja sitten korkeammat tunteensa alemmalla mentaalitasolla deevakhanin olosuhteissa. Siten hänen antahkaranansa on lakannut toimimasta kanavana alaspäin. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa ihmisen kohdalla, joka on omien tunteittensa ja ajatustensa herra tai oppilas, joka järjestelee astraali- ja alempaa mentaalitasoa tahtonsa mukaan.

Elämän aikana ego syyruumiissa on ikään kuin varustanut omaa energiaansa hyödyllisten kokemusten etsintään, joihin sen persoonallisuutta sopeutettiin. Ja jos persoonallisuus epäonnistui missiossaan, tuo energia, nuo korkeamman manaksen säteet menetetään. Niistä jää jäljelle vain keskus kuoren tai

kynnyksenvartijan tuottamiselle, jos ne ovat olleet riittävän vahvoja kestääkseen seuraavaan inkarnaatioon.

Nykyisin teosofisin termein ilmaistuna ihminen jää kuoleman jälkeen astraalitasolle lyhyemmäksi tai pitemmäksi aikaa riip-puen hänen itsekkäiden halujensa määrästä ja elinvoimaisuudesta, ovatko ne karkeita, hienostuneita vai näitten sekoitus. Sitten hän kohtaa toisen kuolemansa, astraaliruumiin kuoleman ja siirtyy deevakhaniin, erityisiin olosuhteisiin alemmalla mentaalitasolla alemmassa mentaaliruumiissaan. Siellä hän työstää täydellisiksi kaiken epäitsekkään kunnianhimensa ja halunsa. Hänen ollessaan tässä tilassa jotkut osat hänen astraaliruumiistaan voivat vielä kuljeksia tutussa ympäristössä, jos hänen astraaliruumiinsa oli hyvin karkea. Tämä kaikki on hyvin selitetty pienissä kirjasissani *Astraaliruumis* ja *Deevakhan*. Täydempi kuvaus näistä kuolemanjälkeisistä tiloista paisuttaisi tämän kirjan valtaviin mittasuhteisiin.

Kirjoittaessani artikkelia *Lost Souls*, joka on otettu mukaan kirjaan *The Inner Life*, sain ajatuksen yksinkertaisesta selityksestä korkeamman ja alemman mielen välisestä yhteydestä. Suurempi osa egoa kuuluu mentaalitason korkeammille alatasoille ja vähäisempi osa toiselle alatasolle ja vielä pienempi kolmannelle. Voimme siten kuvitella kolmella alatasolla esiintyvää egoa edustavan kuvion olevan sydämenmuotoinen alapäin kapeneva. Tavallisessa ihmisessä vain tuo pieni kärki yltää alas persoonallisuuteen, siten vain hyvin pieni osa egoa on toiminnassa suhteessa persoonallisuuteen.

Kehittymättömissä ihmisissä todennäköisesti vain sadasosa egosta on aktiivisena. Okkultismia opiskelevissa on yleensä aktiivisena myös pieni osa toista alatasoa. Edistyneemmillä opiskelijoilla melkoinen osa tätä tasoa on aktiivisena, ja välittömästi arhatin alapuolella olevalla tasolla puolet egosta on aktiivinen.

Egolla on vain hyvin osittainen ote alemmista käyttövälineistään. *Antahkaranan* voidaan katsoa olevan käsivarsi, joka

ojentuu pienen, hereillä olevan egonosan ja alaslasketun osan, käden välillä. Käsi unohtaa usein korkeamman ja toimii usein jopa sitä vastaan. Kun nämä kaksi ovat täydellisesti liittyneet yhteen tämä ohut lanka lakkaa olemasta.

Sanskritiksi sana *antahkarana* merkitsee sisäinen elin tai sisäinen instrumentti, ja sen tuhoutuminen merkitsisi, että ego ei enää tarvitse tällaista instrumenttia, vaan vaikuttaa suoraan persoonallisuuteen. Oikeastaan ego kadottaa osan itseään, kun egon koossapysyvyys (koheesio) kokonaisuutena on heikompi kuin voimat, jotka sekoittavat siihen alempaa itseä. Mutta se on myös saanut jotain itselleen elämän aikana, ja yleensä on saatu enemmän kuin mitä menetetty oltaessa sotkeutuneena alempaan itseen (paitsi hyvin pahan elämän ollessa kyseessä). Hiukan egoa itseään ja hiukan alempaa manasta jää *kama-rupa*an toisessa kuolemassa. *Antahkaranaa* tulisi siten pitää korkeamman ja alemman itse yhdistävänä linkkinä, joka häviää, kun vain yksi tahto toimii molemmissa.

223 *Sinun on oltava valmis vastaamaan dharmalle, tuolle ankaralle laille, jonka ääni kysyy sinulta heti ensi askeleella:*

224 *”Oletko noudattanut kaikkia sääntöjä, oi sinä korkeiden toiveiden lapsi?”*

225 *”Oletko saattanut sydämesi ja mielesi sopusointuun koko ihmiskunnan suuren mielen ja sydämen kanssa? Sil-lä niin kuin pyhä virta kohisee ääntä,¹⁰⁴ jota kaikki luonnonäänet toistavat kaikuna takaisin, niin on sykittävä sen sydämen ’joka tahtoo astua virtaan’ vastaukseksi kaikkien elävien ja hengittävien olentojen jokaiseen huokaukseen ja ajatukseen.”*

C.W.L. ¹⁰⁴ H.P. Blavatsky antaa meille tässä pitkän alaviitteen selittäen, että pohjoisbuddhalaiset ja todellisuudessa kaikki kii-nalaiset pitävät suurten, pyhien jokien syvää pauhua luonnon perussävelenä. Hän tuo esiin tunnetun tosiasian fysiikasta ja okkultismista, että luonnossa muodostuva kokoomaääni kuten suurten jokien pauhu, puunlatvojen ääni suuressa metsässä tai kaupungin kumu etäältä kuultuna on yksi määrätty sävel, jonka korkeuden voi tajuta. Kaikki tämä on totta, ja se, joka on oppinut kuulemaan sävelen, joka kannattelee luontoa, voi aina kuulla sen. Jokaisella planeetalla on myös oma sävelensä; se soi omaa säveltään matkatessaan avaruudessa, ja tästä sävelestä Logos tietää, onko kaikki hyvin hänen maailmoissaan vähän samaan tyyliin kuin harjaantunut insinööri voi kertoa moottorin-äänestä, onko kaikki kunnossa. Siten pyrkijän on jatkuvasti kuunneltava elämää ympärillään. Tämä vie meidät takaisin sympatiaan, jota tämä kirja painottaa niin suuresti. Me ajattemme usein ymmärtävämmme läheisimpiä ystäviämme, mutta emme todellisesti ymmärrä, mikä on usein aivan selvää ulkopuoliselle tarkkailijalle. Mutta Mestari ymmärtää aina; hän ei mitenkään voi ymmärtää väärin. Hän voi sanoa, ettei hyväksy jotain näkemäänsä, mutta hänen sympatiansa on aina täydellistä ja hän ymmärtää ilman, että meidän on tarpeen sanoa sanaakaan. Meidän täytyy yrittää ymmärtää muita pyrkimällä näkemään asiat kuten he näkevät, ymmärtämällä, mitkä ovat heidän ajatuksensa, ei tekemällä, mitä he tekevät.

226 *Oppilaita voidaan verrata sielun ääntä toistavan vinän kieliin, ihmiskuntaa sen kaikukoppaan ja kättä joka sen kaulalla liukuu SUUREN MAAILMANSIELUN soivaan hengitykseen. Kieli, joka ei vastaa Mestarin kosketukseen suloisessa sopusoinnussa kaikkien muiden kanssa, katkeaa – ja heitetään pois. Samoin on lanoo-šrävakoiden yhteistajunnan. Heidän on virittäydyttävä upādhyāyan sie-luun – joka on yhtä Ylisielun kanssa – tai lähdeittävä tie-hensä.*

Okkulttinen hierarkia käyttää oppilaita vinankielinä, joilla se soittaa evoluutiomarssin loistavaa musiikkia, jotta kaikki tämä musiikki resonoi ihmiskunnassa. Jos olisit muusikko, niin mitä tekisit kielellä, joka ei halua sulautua muihin, vaan yrittäisi aina päästä voimalla näkyvämpään asemaan? Heittäisit sen pois. Se, joka pelaa omaan pussiinsa, haluaa tietoa tai vapautusta tai mitä muuta tahansa itselleen, ei ole sovelias Mestarin oppilaaksi. Tämän suhteen kaikki oppilaat joutuvat koetukseen. Oppilas saa tehtäväkseen joitain töitä ja jos hän lyö niitä laimin, hänet jätetään syrjään. Jos kyse on tärkeästä työstä, Mestarilla on aina suunnitelma B valmiina, mutta jos on kyse jostain vähäpätöisemmästä, niin tuo kieli vain heitetään pois.

Oppilaan on säilytettävä sopusointu Mestarin suuren tarkoituksen suhteen, mutta sen lisäksi myös muitten työntekijöitten kanssa. On tehtävä omalle kohdalleen kuuluva työ eikä puututtava toisten työhön. Kun heidän työnsä koskettaa, voi vain joko auttaa tai haitata heitä, ja velvollisuutena on aina auttaa, tehdä asiat mahdollisimman helpoiksi veljelleen. Tämä keskinäinen vastuunkanto ja apu toimii öljynä koneistolle. Ilman öljyä kaikki saattaa edelleen toimia, muttei niin sujuvasti tai hyvin, ja tarvitaan enemmän energiaa kaiken toimimiseen. Jos panee kaiken energiansa työhön, mutta tuhlaa sitä kitkaan, niin se on melkein sama kuin energiaa olisi vain murto-osa. Täytyy pitää mielessä kokonaisuuden hyvä, ei oma edistyminen eikä edes oman osaston menestys.

227 Siten tekevät ”varjon veljet” – omien sielujensa murhaajat, kauhea DadDugpa¹⁰⁵ -klaani.

H.P.B:n huomautus:

¹⁰⁵ *Bhooneja ja Dugpia, »punamyssyjen» lahkoja pidetään eniten taikomiseen perehtyneinä. Ne asuvat läntisessä ja pienessä Tiibetissä ja Bhutanissa.*

Kaikki ne ovat Tantrikoita. On naurettavaa huomata sellaisten orientalistien kuin Schlagintweit'in ja muiden jotka ovat käyneet Tiibetin rajamaissa, sekoittavan näiden ihmisten taikoja ja inhottavia toimituksia itäisten laamojen »keltamysyjien» ja heidän Nardsholiensa eli pyhien miestensä uskontoon.

Kirjoituksissaan Blavatsky käyttää nimeä Dugpa varjon veljistä – mustista maagikoista, kuten heitä usein kutsumme. Tämä valinta ei ole erityisen onnistunut, koska dugpat eivät ansaitse ainakaan kaikkia kovia juttuja, joita heistä puhutaan.

Ennen buddhalaisuuden tuloa Tiibetiin siellä palvottiin paljon elementaaleja ja luonnonhenkiä, ja niille uhrattiin sovitushreja. Uskonto oli matalan tason uskontoa kuten kaikki sovitustyyppi-set uskonnot ovat. ”Böneja eli dugpia, punamysyjien lahkoa, pidetään eniten taikuuteen perehtyneinä. He asuvat Länsi- ja Keski-Tiibetissä ja Bhutanissa”, sanoo Blavatsky. Vanha uskonto siis elää yhä.

Sama on tapahtunut muissa uskonnoissa. Esimerkiksi kristinuskossa Jehovah, muille jumalille kateellinen heimojumala häilyy edelleen olemassa. Juutalaiset eivät tienneet mitään ylimmästä jumaluudesta ennen vankeuttaan Assyriassa. Siellä he alkoivat yrittää pitää oma heimojumalaansa ylimpänä jumalana, josta olivat vasta kuulleet. Tuloksena oli sekaannus. Onnettomuudekseen kristinuskoo joutui mukaan tähän sotkuun, ja tämä näkyy edelleen ehtoollispalveluksessa. Sen alussa lue-taan juutalaisten kymmenen käskyä, jossa puhutaan kateelli-sesta jumalasta, mutta myöhemmin samassa palveluksessa Jumalaa kutsutaan ”Jumalaksi Jumalasta, valkeudeksi valkeu-desta ja totiseksi Jumalaksi totisesta Jumalasta”. Vanha idea sovituksesta siirtyi myös kristinuskoon outona ajatuksena siitä, kuinka Jumala osti itsensä vapaaksi antamalla oman poikansa kuolla.

Vaikka buddhalaisuus on lähettänyt peräti kolme missiota Tiibetiin ja ihmiset siellä ovat enimmäkseen jonkinlaisia bud-dhalaisia, niin vanha uskonto tulee esiin yhä uudelleen, sillä on

vankka asema ihmisten sydämessä. Sama ilmiö on näkyvissä esimerkiksi Italian Apenniineilla, jossa vanha, paljon roomalaista vanhempi etruskiuskonto on edelleen näkyvissä. Katolinen kirkko vastustanut sitä turhaan. Toinen tapaus on Ceylon. Ihmiset siellä ovat buddhalaisia, ja lisäksi on jonkin verran kristittyjä, jotka ovat portugalilaisten käännyttämien jälkeläisiä. Mutta silti todellisen hädän hetkellä kuten vakavan sairauden tai luonnonkatastrofin kohdatessa buddhalaiset ja kristityt kääntyvät kumpikin yhtä lailla vanhan ”paholaisenpalvonnan” puoleen. Jos heiltä kysyy, miksi, he vastaavat: ”Totta kai olemme buddhalaisia tai kristittyjä ja sivistyneitä, mutta loppujen lopuksi vanhassa uskonnossa saattaa olla jotain enemmän, eikä vara venettä kaada.”

Loppu *pa* merkitsee yksinkertaisesti ”ihmisiä”. Siten Mestari Kuthumin seuraajia kutsutaan tiibetiksi termillä ”Kut-Hum-pa”. Bhön-pa tarkoittaa alkuperäisuskonnon seuraajia. Ensimmäisen käännytyksessä kääntyneiden jälkeläisiä kutsutaan termillä ”Ninma-pa”. Tämä ensimmäinen buddhalaisuuden saapuminen turmeltui vanhan uskonnon takia. Kargyu-lahko edustaa toisen käännytyksen käännyttäjiä, joka lähetettiin Tiibetiin joitakin satoja vuosia ensimmäisen jälkeen. Dug-pat eli punamysyiset kuuluvat tähän lahkoon ja ovat siis bhön-pan jäänteitä. Sekään ei pysynyt puhtaana, vaan salli vanhojen uskomusten hiipiä mukaan.

Sitten tuli Tsong-ka-pan suorittama kolmas ja viimeinen reformi. Sen seuraajia kutsutaan termillä Gelug-pa eli keltamysyiset. Tähän lahkoon kuuluu Dalai Lama ja Teshu Lama ja maan nykyinen hallitus. Siihen kuuluvat ulkonaisesti myös kaksi Mestariamme. Tähän lahkoon kuuluvat käyttävät tärkeissä tilaisuuksissa keltaisia kaapuja ja hassunnäköisiä suippokärkiä päähineitä, jotka muistuttavat kypärää.

Aryasanga kuului keltamyssyihin ja niin tietysti myös Alcyone viimeisessä inkarnaatiossaan hänen oppilaanaan. Ehkä Alcyone voimisti opettajansa ilmauksia puhuessaan punamyssyistä. Heidän kutsumisensa ”omien sielujensa murhaajiksi” tuskin on buddhalaisen uskonnon hengen mukaista.

Dug-pa-lahko ei ole aivan niin paha kuin siitä annettu kuva. He ovat buddhalaisia, jotka painottavat luonnon palvontaa. Sen vastustajat sanovat tähän vanhaan palvontamuotoon kuuluneen johonkin aikaan eläin- ja jopa ihmisuhreja.

Keltamyssyt vastustavat heitä, koska he pyrkivät pitämään yllä puhdasta buddhalaisuutta. Heidän sääntönsä ovat tiukemmat, ja he hyväksyvät niukemmin luonnonpalvontaa, joskaan eivät ole kyenneet pitäytymään täysin vapaana siitä, joten uusi reformi tapahtuu varmaan vielä joskus. Jotkut Dug-pa-lahkosta ovat liittyneet keltamyssyihin ja vetäneet puoleensa jopa Mes-tariemme huomion, joten eivät he aivan pahoja voi olla. Bhönpät ovat vähemmän edistyneitä tai kunnioitettavia mustan magian harjoittajia, joten heidän kutsuminen ”varjon veljiksi” on tunnustus, jota he eivät ansaitse edes omasta mielestään.

228 Oletko virittänyt olemuksesi sopusointuun ihmiskunnan suuren tuskan kanssa, oi valoon pyrkijä?

229 Siis olet?... Voit astua sisään. Mutta ennen kuin lasket jalkasi synkälle surun polulle, on hyvä, että opit aluksi tuntemaan eteen tulevat salakuopat.

Tässä meillä on jälleen kerran ajatus lupautumisen polusta. Sillä Polulla ei ole suruja, vaikka se onkin vaativa, mutta se on mitä suurinta iloa työtä tehdessä. Tästä ilosta ovat puhuneet monet opettajat sillä tuloksella, että jotkut heidän oppilaistaan ovat olleet pettyneitä kohdattuaan vaikeuksia alkutaipaleella.

Aryasanga halusi ilmeisesti olla varma, ettei johtaisi ketään oppilaistaan harhaan ja painotti siksi vaikeuksia.

Vaikea vaihe, jonka läpi kaikkien on kuljettava, on kun ollaan kahden maailman välissä. Monet tässä asemassa olevat eivät välitä maailman asioista. He eivät välitä esimerkiksi, onko heillä rahaa, hieno talo ja vaatteita vai ei. Jos heidän osakseen tulee vaurautta, se on heille velvollisuus, johon suhtaudutaan kuten muihinkin velvollisuuksiin, mutta he olisivat yhtä tyytyväisiä, jos heillä olisi vain se, mitä tarvitsevat. Alemmat asiat ovat pudonneet pois, mutta korkeammat ovat edelleen vasta uskonasia, ei tietoa ja kokemusta. Tässä tilassa ihminen kokee väistämättä elämänsä yksitoikkoiseksi ja välillä kurjaksi, mikä voi kestää lyhyemmän tai pitemmän ajan ja toistua useampia kertoja.

Mutta kun korkeampi näkyy selvästi, kaikki muuttuu, ja Polku on valoa ja onnea. Silloin alemmat asiat ovat menettäneet kaiken vetovoimansa. Otetaanpa esimerkiksi presidenttimme Annie Besant. Jos hän omistaisi aikansa ja lahjansa maailmallisiin tarkoituksiin, hän voisi hankkia mainetta ja kunniaa yhdellä tai useammalla alalla. Mutta jos kysyisimme häneltä, olisiko nautinto luopua kaikesta, mitä hän on valinnut ja lähteä toteuttamaan maallista kunnianhimoaan, niin hän vastaisi varmasti, ettei ole ja miksi minun pitäisi. Mikään ei vedä vertoja ilolle saada palvella Mestaria.

Oppilaan elämässä on paljon suurempi ilo kuin missään maailmallisessa elämässä, olipa se ympäristöltään miten kaunis tahansa. Hän luopuu kaikesta henkilökohtaisesta omaisuudesta, mihin hän niitä tarvitsee. Intiassa suuri mies, esimerkiksi pääministeri, jolla on ollut paljon vaikutusvaltaa, mainetta ja omaisuutta, jättää eräänä päivänä kaiken ja pukeutuu keltaiseen kaapuun ja lähtee kulkemaan omistamatta mitään. Hän tekee niin tuntien hyvin kummankin elämänmuodon ja nähden selvästi, että elämässä, jonka hän on jättänyt, on vain vähän todellista rikkautta ja iloa verrattuna siihen, jota hän viettää

erakkona tai vaeltavana sanyasina. Usein se, joka on huomattavassa asemassa kuten Venäjän tsaarina, ei voi tehdä paljoa maailman auttamiseksi. Siksi tällainen asema ei houkuttele okkultistia. Muistan tapauksen, jossa pitkälle edistyneelle oppilaalle oli annettu mahdollisuus valita tuntemattomana pysymisen ja johtavaan asemaa nousemisen välillä eräässä maailman johtavista maista. Hänestä tuli aikanaan Britannian pääministeri. Siinä asemassa hän sai huomata olevansa voimakkaiden ja itsekkäiden intressien puristuksessa kirkko vastustajanaan. Vastuun painaessa hän ajautui myönnytyspolitiikkaan. Vaikka hänen päämääränsä oli antaa kansalle enemmän vapauksia ja lujittaa imperiumia, minkä hän myös saavutti, niin hän katui aina valintaansa, vaikka se oli ollut täysin epäitsekkäs. Ja hän kuoli pettyneenä miehenä.

LUKU 3

KOLME ENSIMMÄISTÄ PORTTIA

230 Armeliansuuden, rakkauden ja hellän säälin avaimella varustettuna olet turvassa dānan portilla, joka on sisäänkäynti POLULLE.

C.W.L. Nyt Aryasanga käy jälleen kerran läpi seitsemän porttia eri vaiheina Polulla ja tarkastellen niitä erityisesti pyrki-
jälle vaarallisten sudenkuoppien näkökulmasta. Hetkeen ei
ajatella asian valoisampaa puolta, kandidaatin saamaa rohkai-
sua ja voimaa. Tämä on hyvä muistaa, ettei Polku tuntuisi liian
murheelliselta.

Dana merkitsee enemmän kuin pelkkää almujenantamista,
enemmän kuin hyväntekeväisyyskin. Se merkitsee itsensä an-
tamista kokonaan ihmiskunnan palvelemiseen pidättämättä
mitään itsellään.

231 Katso, oi onnellinen pyhiinvaeltaja! Portti edessäsi on korkea ja avara ja näyttää helpolta lähestyä. Tie, joka kulkee sen läpi, on suora, tasainen ja vihreä. Se on kuin aurinkoinen aukio synkän metsän keskellä, paikka, joka maan päällä kuvastaa Amitābhan paratiisia. Siellä toivon satakielet ja linnut loistavissa höyhenpuvuissaan visertävät vihreissä lehtimajoissa laulaen menestystä pelottomille pyhiinvaeltajille. Ne laulavat bodhisattvojen viidestä hyveestä, bodhi-voiman viisinkertaisesta lähteestä ja tiedon seitsemästä askeleesta.

232 Jatka matkaa! Koska olet tuonut avaimen, olet turvassa.

Tässä säkeessä saamme kauniin ja runollisen kuvauksen Polusta sellaisena kuin se näyttäytyy ensin onnelliselle pyhiinvaeltajalle. Ensin hän ajattelee, että se on täynnä iloa ja hyvin miellyttävä ja helppo kulkea. Se on helppo, kun on nähnyt pyhän Graalin ja luopunut muusta sitä seuraten. Mutta jonkin ajan kuluttua visio haalenee, ensi-innostus loppuu ja ihminen alkaa työlääntyä. Ihmisluonnon tapa on halua jatkuvaa muutosta. Katsokaa, kuinka ihmiset ryntäävät uutuuden perään ja kuinka kiinnostus hiipuu lyhyen ajan kuluttua. Tavoittelemisesta tulee yksitoikkoista, ja heidän huomionsa kääntyy johonkin muuhun.

Alcyonen elämiä koskevat tutkimukset ovat osoittaneet meille, että useimmat edistyvät hyvin vähän jopa 20–30 elämän mittaan. Kun eräs mies kuuli, minkä niminen hän oli Alcyonen elämissä, ja että hän oli paljolti sama nyt kuin oli ollut 5 000 vuotta sitten, hän kirjoitti: Jos joku olisi kertonut minulle, että 25 000 vuotta sitten olin pelkkä villi-ihminen metsässä, en olisi uskonut häntä. Vastasin hänelle, että jos hän olisi ollut 25 000 vuotta sitten villi-ihminen metsässä, hän olisi todennäköisesti sitä tänäänkin.

Mutta jos ihminen innostuu jostain henkisestä kohteesta, niin hän tekee nopean liikkeen eteenpäin. On sääli, ellei hänen innostuksensa jatku, mutta hän on todennäköisesti saanut alkuryynnistyksessä aikaan niin paljon kuin oli hänelle tarkoitettu tässä elämässä. Nyt ei ole ainoastaan motiivi, vaan myös tietoa, joka tekee meidät kykeneviksi jatkamaan eteenpäin. Se estää putoamisen kydistä.

Meidän täytyy yrittää säilyttää innostuksemme eikä antaa mielialojen vaikuttaa niin, että joutuisimme sen armoille, mikä sattuu vaikuttamaan meihin fyysisillä tasoilla. Blavatskyn kuolema oli vakava koetus innostuksellemme. Hänellä oli kyky pitää meidät kaikki liikkeessä, ja kun hän lähti, me lamaannuimme, vaikka jotkut meistä onnistuivat pääsemään suoraan yhteyteen Mestarien kanssa.

233 Ja toisellekin portille käy viheriöivä tie. Mutta se on jyrkkä ja päättyy vuorelle, niin, sen kivikkoiselle huipulle asti. Harmaat usvat leijuvat sen rosoisen ja kivisen huipun yllä ja kaikki on pimeää sen takana. Pyhiinvaeltajan edessä toivon laulu kaikuu yhä heikompana hänen sydämessään. Epäilyksen aalto valtaa hänet nyt; askeleet käyvät epävarmemmiksi.

234 Varo tätä, oi pyrkijä! Varo pelkoa, joka levittäytyy kuin keskiyön lepakon mustat ja äänettömät siivet sielusi kuutamon ja kaukaisuudessa kajastavan suuren päämääräsi väliin.

235 Pelko, oi oppilas, tappaa tahdon ja pysäyttää kaiken toiminnan. Jos pyhiinvaeltajalta puuttuu shīlan hyve, hän kompastuu ja karman kivet kolhivat hänen jalkateriään kalliopolulla.

Oppilas tulee yleensä mukaan rynnistyksellä, mutta veltostuu sitten. Näin käy, koska hän odotti, että hänen elämänsä muuttuu, vaikkei hän tunnustaisi tätä edes itselleen. Ehkä hän kuvitteli, että hänen elämänsä tulisi olemaan täynnä erilaisia ilmiöitä tai että hän tajuaisi aina Mestarin läsnäolon ja kykenisi näin pitäytymään aina korkeimmalla tasollaan. Hänen elämänsä on muuttunut, muttei siten kuin hän ajatteli.

Kun epäilystä ilmestyy, se on joidenkin kohdalla epäilystä koko teosofista tietoa kohtaan. He eivät ole vielä päässeet tietoiseen yhteyteen Mestareihin, ja he alkavat epäillä heidän olemassaoloaankin, ja he ihmettelevät, ovatko lähteneet seuraamaan virvatulta. Toivon, ettei meistä kellekään tule tällaisia epäilyjä, mutta jos niin käy, niin palaa ensimmäisiin periaatteisiin. Palaa alkuun, tutki motiivejasi, tarkastele todistusaineistoa.

Sitten on vielä epäily omaa itseä kohtaan; se naulitsee joskus vasta-alkajan. Itse ei ehkä näyttäydy jumalallisuutena, jollainen toivoisi olevansa. Mutta on jatkettava yrittämistä ilman epäilyksiä, koska jokaisen onnistuminen taattu, ja epäily on suuri este sen saavuttamiselle. Jos ihminen, joka on varma, ettei opi uimaan, opettelee uimaan, hän ei opi koskaan. Epäily painaa hänet veden alle varmemmin kuin mikään todellinen vaikeus. Se, jolla on luottamusta, oppii varmasti.

Monien Polulle pyrkijöiden ongelmana on heitä vaivaava epäily, voivatko he saavuttaa sen. Niinpä, mutta heidän on työstettävä sitä ja päästävä eroon itseään koskevista ennakkoluuloista järkeilemällä, sillä se on, mitä on. Heidän on sanottava itselleen: ”Teen sen, voinpa tai en!”

Aryasangan vertaukset ovat aina kauniita. Tässä hän puhuu sielun kuutamosta. Se loistaa Logoksesta, auringosta ja myös henkisestä sielusta, buddhista ja hengestä atmasta heijastuvaa valoa. Ei saa antaa minkään tulla väliin, tai muuten sielu jää pimeään.

”Keskiyön lepakon mustat ja äänettömät siivet” antaa elävän kuvan siitä, kuinka pelko löytää tiensä ihmiseen. Pelko on yksi tappavimpia asioita, ja se painautuu meitä vasten joka puolelta, sillä maailma on täynnä sen erilaisia muotoja. Liikemies on esimerkiksi jatkuvasti pienessä pelkopaniikissa; työntekijä pelkää, mitä hänen esimiehensä hänestä ajattelee tai saako hän pitää työnsä. Uskonnolliset ihmiset pelkäävät kuolemaa, helvettiä tai heidän poissiirtyneiden ystäviensä kohtaloa ja kaikenlaisia mielettömiä asioita. Monet lapset elävät alituisessa vanhemman sukupolven isiensä ja opettajiensa pelossa, kuten olen selittänyt aiemmassa kommentaarissa.

Aryasanga sanoo hyvin: ”Varo pelkoa.” Se pimentää sielun ja himmentää Logoksen heijastumista. Logos on rakkaus, ja kuten apostoli Johannes sanoi, täydellisessä rakkaudessa ei ole pelkoa.

Hyveenä shila on sopusointua ja hyvää käytöstä. Okkultistin moraalisäännöt ovat erilaiset kuin maailman, ne eroavat siinä, että ne ovat tiukemmat. Häntä eivät sido yhteiskunnan säännöt ja sopimukset, vaan jokin paljon voimakkaampi, henkisen elämän periaatteet. Ne eivät salli pienintäkään poikkeamaa totuudesta, rakkaudesta ja palvelemiselle omistetusta elämästä. Niissä ei ole lainkaan tilaa omaan itseen uppoutumiseen.

236 Ole varma jaloistasi, oi pyrkijä. Kylpeköön sielusi puhtaassa kshāntissa,¹⁰⁶ sillä nyt lähestyt sen nimistä porttia, rohkeuden ja kärsivällisyyden porttia.

H.P.B:n huomautus:

¹⁰⁶ Kärsivällisyys; kultaisten avainten luettelo.

Olemme tulleet kolmannelle portille. Kshanti on kärsivällisyyttä ja lujuttua. Tarvitaan vakaata innostusta, ei hermostunutta, huolestunutta, puuskittaista innostusta, joka kuluttaa ihmisen loppuun ennen kuin hän on saanut aikaan mitään hyödyllistä.

237 Älä sulje silmiäsi, äläkä kadota näkyvistäsi dorjea.¹⁰⁷ Māran nuolet osuvat aina ihmiseen, joka ei ole saavuttanut virāgaa.¹⁰⁸

H.P.B:n huomautus:

¹⁰⁷ Dorje on sanskritiksi vajra, ase tai väline jumalien käsissä (tiibetiläisillä dragshedeilla, deevoilla, jotka suojelevat ihmisiä). Sillä katsotaan olevan samanlainen okkulttinen voima pahojen vaikutusten karkottamiseksi ilmaa puhdistamalla kuin kemian otsonilla. Se on myös mudrā, meditaatioasennossa käytetty käden ele tai asento. Se symboloi lyhyesti sanoen voimaa näkymättömien pahojen vaikutusten yli, joko asentona tai talismanina. Bönit ja dugpat,

jotka ovat myös omaksuneet symbolin, käyttävät sitä kuitenkin väärin mustan magian tarkoituksiin. Keltamyssyille eli gelugpoille se on voiman symboli, niin kuin risti kristityille, eikä siihen liity mitään "taikauskoo". Dugpille se on, kuten ylösalaisin käännetty kaksoiskolmio, noituuden merkki.

¹⁰⁸ *Viräga on täydellisen välinpitämättömyyden tunne ulkokohtaista maailmaa, nautintoa ja tuskaa kohtaan. Kyllästys eli inho ei täysin vastaa merkitystä, mutta on sille läheinen.*

Mara on halun ruhtinas, sen henkilöitymä. Siksi sanotaan, että sen nuolet osuvat niihin, jotka eivät ole saavuttaneet vai-
ragya-tilaa, joilla ei ole haluja.

Blavatsky huomauttaa dorjesta eli vajrasta, salamasta, voimasauvasta, joka mainitaan myös toisessa katkelmassa. Hän sanoo:

Voimasauvaa säilytetään Shamballassa, ja sitä käytetään vihkimyksissä ja muissa tilaisuuksissa, ja se on todennäköisesti tämän planeetan voimakkain talismani. Samalla se on suuri vastustamattoman voiman symboli. Jos tunne tunnemme sen itsessämme, emme kykene pelkäämään mitään.

Talismanit eivät ole vain keskiaikaisen taikauskon jäänteitä, kuten jotkut ajattelevat. Jos vähäisimmässäkään määrin sensitiivinen henkilö menee British Museumissa sen vitriinin luo, joka sisältää gnostilaisia jalokiviä, hän voi helposti vakuuttua asiasta, sillä niistä lähtevän vaikutuksen voi tuntea aivan selvästi. Talismani on pieni magnetisoitu esine, ja sen tarkoituksena on karkottaa kaikki vaikutukset, jotka eivät ole sopusoinnussa siihen ladatun magnetismin kanssa. Toiminnassaan sitä voi verrata gyroskooppiin, joka pyörii siten, että se toisinaan hajoaa kappaleiksi ennemmin kuin sallii liikesuuntansa muutettavan.

Jalokivi on paras talismani, koska se korkeimpana mineraalilyyppinä säilyttää parhaiten magnetisminsa. Tavallisissa olosuhteissa pelko alkaa heikkona ja kerää voimaa vähitellen.

Tällaisissa tapauksissa oikealla tavalla ladattu magnetismi on avuksi, sillä se karkottaa nuo ensimmäiset heikot värähtelyt. Silloin sen kantajalla on aikaa koota itsensä, kutsua avuksi oma voimansa ja panna astraaliruumiissaan liikkeelle vastakkaisia värähtelyjä.

Aryasanga palaa pelkoaiheeseen:

238 Varo vapisemasta. Pelon henkäys tekee kshāntin avaimen ruosteiseksi; ruosteista avainta ei voi käyttää.

239 Mitä pidemmälle etenet, sitä enemmän jalkasi kohtaavat salakuoppia. Polku, joka jatkuu, on yhden ainoan tulen valaisema – sydämessä palavan uskalluksen. Mitä enemmän joku uskaltaa, sitä enemmän hän saavuttaa. Mitä enemmän hän pelkää, sitä valjummaksi valo muuttuu – ja yksin se voi ohjata. Sillä sydämen valo on kuin jonkin korkean vuoren huipulla loistava viimeinen auringonsäde: kun se sammuu, seuraa synkkä yö. Kun valo väistyy, tumma pelottava varjo lankeaa omasta sydäimestäsi polulle, ja jalkasi jähmettyvät kauhusta siihen paikkaan.

240 Varo, oppilas, tuota kuolettavaa varjoa. Ei mikään hengestä loistava valo voi hajottaa alemman sielun pimeyttä, ellei jokainen itsekäs ajatus ole paennut siitä ja ellei pyhiinvaeltaja ole sanonut: ”Minä olen hylännyt tämän hetkellisen muodon, olen hävittänyt syyn: polulle langenneet varjot eivät enää voi olla olemassa seurauksina.” Sillä nyt on tapahtunut viimeinen suuri taistelu, lopullinen sota korkeamman ja alemman itsen välillä. Katso, taistelukenttäkin on nyt vaipunut suuren sodan syövereihin eikä sitä enää ole.

241 *Mutta heti kun olet kulkenut kshāntin portin kautta, on kolmas askel otettu. Nyt valmistaudu neljanteen, joka on sisäistä ihmistä viettelevien kiusausten portti.*

Näiden säkeiden perusteella on selvää, että kandidaatin täytyy oppia panemaan alempi itse täydellisesti syrjään. Pelko kuuluu sille, sillä korkeammalla itsellä ei ole mitään pelättävää koko maailmassa. Ainoa pelko, joka todellisella ihmisellä voi olla, sanoo muinainen roomalainen filosofi, on, että hän itse ei käyttäisi täydesti hyödyksi kykyjään hyveisiin ja hyvä tekemiseen.

Tähän kuuluu myös itsekkyytensä, jonka suhteen on saatava suunta kääntymään satojen inkarnaatioitten tottumuksissa. Ihminen voi huomata olevansa itsekes jonkin aikaa silloinkin, kun sydän on jo kääntynyt sitä vastaa. Tätä voi verrata siihen, mitä tapahtuu, kun höyrylaivan koneet käännetään yhtäkkiä toiseen suuntaan aluksen pysäyttämiseksi. Laiva kulkee edelleen eteenpäin vastoin koneittensa suuntaa. Mutta sitten liike eteenpäin neutraloituu täysin, ja laiva tottelee koneitaan.

Korkeampi itse ei voi loistaa täydellä voimalla ennen kuin itsekkyydestä on päästy. Egolla eli sielullakin näyttää olevan jotain itsekkyydeltä näyttävää, joskin se on melko erilaista persoonallisuuden itsekkyyteen verrattuna. Jos se pysyy vain manaksena eikä ole manas-tajasi, manas, jolla on voimakas yhteys buddhiin, se voi jättää toiset huomiotta. Näin se voi olla itsekes tavallaan, mutta se ei ikinä voisi tehdä sitä virhettä, että ajattelisi voivansa hyötyä toisen menetyksestä, mikä on varsin yleinen erehdys meillä täällä alhaalla. Esimerkiksi kaupankäynnissä ihmiset tekevät usein sitä, minkä tietävät vääräksi; he ajattelevat hyötyneensä, kun ovat päihittäneet naapurinsa, mutta he tekevät suuren virheen. Paitsi karmanlakia, joka on varmasti toiminnassa, on ihminen pannut mielensä suunnittelemaan, miten huijata, ja hänen on kärsittävä kaiken sen ajatus- ja haluvoiman reaktio, mitä hän on pannut liikkeelle. Hän on

luonut tottumuksen, ja kun hänellä seuraavan kerran on tilaisuus pelata epärehellisesti, hänen on helpompi antaa periksi kiusaukselle, ja hiukan vaikeampi hillitä itseään ja tehdä oikein. Jos hän voisi nähdä koko toimenpiteen eikä vain pientä kulmaa siitä, hän tajuaisi, ettei ole hyötynyt, vaan menettänyt valtavasti.

Ego ei voisi olla näin sokea. Ihminen, joka huijaa, koska katsoo vain fyysisen tason välittömiä seurauksia, on kuin kenraali, joka lyö laimin koko muuta taistelukenttää saadakseen haltuun yhden pienen aseman. Hän voittaa aseman, mutta häviää taistelun.

Jos olet saavuttanut tilan, jossa olet hävittänyt itsekyyden, voit sanoa: "Olen hävittänyt syyn", syyn kaikkeen suruun ja murheeseen täällä alhaalla.

Taistelukenttä, joka nyt on otettu haltuun ja jota ei enää ole, on antahkarana, joka häviää, kun korkeampi itse nielaisee alemman, jota ei enää ole.

Vaikuttaa siltä, että Aryasangalla oli mielessään taustalla idea seitsemän portin ja ihmisen seitsemän periaatteen vastavuudesta. Kolme ensimmäistä ovat jollain tavoin yhteydessä kolmeen alempaan periaatteen persoonallisuudessa, kun taas neljännessä on kyse puhtaasta alemmasta mielestä, joka on korkeamman manaksen säde ja antahkarana. Tässä pisteessä kiusaukset alkavat kuulua korkeammille periaatteille ja siten sisäiselle ihmiselle.

LUKU 4

NELJÄS PORTTI

242 Ennen kuin voit lähestyä tätä päämäärää, ennen kuin kätesi nousee kohottamaan neljännen portin salpaa, on sinun täytynyt koota kaikki mielen muunnelmat itsesäsi ja surmata ajatusaistimusten joukot, jotka hienojakoisina ja salakavalina pujahtavat kutsumatta sielusi kirkkaaseen pyhäkköön.

C.W.L. Monet Polulle pyrkivät ovat kokeneet, että yleiset viat, jotka on kohdattu ja kukistettu tavallisessa elämässä, palaavat myöhemmin eri muodossa. Olet saattanut tappaa ylpeyden sen tavanomaisessa muodossa, mutta se ilmaantuu uudestaan henkisenä ylpeytenä. Olet voinut myös päästä halusta saada jotain maailmallista etua, mutta se nousee uudestaan haluna henkilökohtaiseen edistymiseen tai tietoon henkilökohtaiseksi tyydytykseksi, jotta tuntisi omaavansa tietoa. Sittenkin kun sympatia on alkanut muodostua voimaksi elämässä, itsekkyyden yrittää kaapata sen ja saada meidät haluamaan pääsemään eroon epämiellyttävyiden ja onnellisuuden puuttumisen syystä siten, että siirretään kärsimyksen kohde pois näkyvistä. Se on kuin perheenemäntä, jos sellaista nyt olisi, joka ei halua nähdä pölyjä huoneessa ja lakaisee ne maton alle sen sijaan, että pitäisi paikat puhtaina.

Jopa viha nostaa päätään, niin uskomattomalta kuin se tuntuukin, että niin karkeaa pahetta esiintyisi niiden keskuudessa, jotka pyrkivät elämään korkeampaa elämää. Jotkut opiskelijoistamme tulevat vaarallisen lähelle sitä, jos toisen mielipide eroaa heidän mielipiteestään jossain aiheessa sanokaamme vaikka planeettaketjuista tai kysymyksessä siitä, kuuluvatko Mars ja Merkurius maaketjuun vai ei! Jos joku kysyy, vihaatko sitä ja sitä, koska hän on eri mieltä tästä kohdasta, niin tietenkin

hän kieltää sen. Mutta hän ei käy tämän luona, ja jos he tapaa-
vat sattumalta, se häiritsee häntä ja hän on epäystävällinen tai
hän peittää sen tekoystävällisyydellä, sulavalla pinnalla kuin öljy
veden pinnalla.

Tämä on yksittäinen sitkeä puute, ja sen on ollut vastuussa
joistakin maailman suurimmista ongelmista. Eikö koko kristilli-
nen maailma kouristellut ja jakaantunut 300-luvulla yhden pis-
teen vuoksi yhdessä sanan kirjaimessa? Se merkitsi eroa, oliko
toinen Logos samaa substanssia kuin ensimmäinen tai sen
kaltaista. Tässä oli koko kiista, joka riehui Alexandriassa niin
kutsuttujen arjalaisten ja puhdasoppisten välillä. Ja eivätkö mil-
joonat kristityt ole erillään toisella puolen kuin miljoonat muut
kristityt kysymyksestä, tuliko kolmas Logos suoraan ensimmäi-
sestä vai toisen Logoksen kautta. Tämä on se kuuluisa kysy-
mys, jota kutsutaan kysymykseksi Pyhän Hengen lähtemisestä.
Se johti kiistaan kahden suuren kristillisen kirkon välillä. Itäinen
eli kreikkalainen kirkko uskoo, että Pyhä henki, kolmas Logos
on lähtöisin Isästä, yksinkertainen lähteminen, mutta läntinen,
Rooman kirkko pitää kiinni siitä, että Pyhä henki on lähtöisin
sekä Isästä että Pojasta kaksinaisesti. Riita on asiasta, josta
kukaan ei voi tietää mitään, ja jolla ei ole mitään käytännön
merkitystä kellekään. Meille näytetyistä kaavioista me teosofit
voimme tulla siihen tulokseen, että kummatkin ovat oikeassa,
mutta kumpikaan ei suostu tähän.

Buddhalaisuudessa toisen esimerkin ottaaksemme jakaa
kysymys siitä, pitäisikö tiettyjen seremonioitten suorittamiseksi
veden äärelle pystytettävä laiturilla panna kokoon kolmesta vai
neljästä lankusta, suuren joukon samaan uskovia kahteen lei-
riin. He suorittavat seremoniansa erikseen tästä syystä!

Mitä merkitystä sillä on, kuuluvatko Mars ja Merkurius mei-
dän ketjuumme vai eivät? Voimme olla aivan yhtä hyviä miehiä
ja naisia, yhtä hyviä kansalaisia, yhtä vakavissaan olevia teo-
sofeja, aivan yhtä hyviä Mestareiden palvelijoita ja toivoa sopii
myös yhtä hyviä ystäviä henkilökohtaisesta mielipiteestämme

riippumatta. Henkilökohtaisesti tutkin ja tarkkailen asioita niin huolellisesti kuin voin, ja sitten kerron, mitä tiedän, koska minusta tuntuu, että se on velvollisuuteni, mutta en ole ikinä väittänyt olevani erehtymätön. Opin lisää joka päivä. En voisi ajatellaakaan, että siinä, että joku ei ole samaa mieltä kanssani, olisi mitään vikaa. Olen todellakin kuullut enemmän kuin kerran presidenttimme sanovan, kuinka syvästi hän toivoo, ettei kukaan koskaan tekisi mitään dogmia siitä, mitä hän on sanonut ja asettaisi hänet esteeksi Seuran tulevalle kehitykselle tai syyksi jakautumiselle. Jos hän ylipäänsä on huolissaan jostain niin tästä vaarasta.

Teosofien oletetaan luopuneen minkään tietyn lähteen erehtymättömyyden ideasta. Kun jokin uusi asia tulee esiin, meidän kysymyksemme on, kuulostaako se todelta, inspiroiko se, kohottaako se, tuoko se valaistusta johonkin asiaan eikä kuka sanoi niin, mistä kirjasta löysit sen. On kuitenkin joitakin jotka ovat luovuttuaan sokeasta uskosta Raamattuun siirtäneet sen *Salaiseen oppiin*, joka minun viisauteni näkökulmasta katsottuna ei ole täydellinen, aivan kuten se tekijä on todennut. Se on hänen mukaansa vain kokoelma katkemia perustavaa laatua olevista salaisen opin väittämistä. kiinnittäen näin erityistä huomiota joihinkin tosiasioihin, joihin eri kirjoittajat ovat tarttuneet ja vääristelleet niitä niin, ettei niissä ole jälkeäkään totuudesta. Ja H.P.B lainaa Montaignen sanoja: ”Olen sitonut kimpun poimituista kukista eikä siinä ole minulta muuta omaani kuin nauha, jolla se on sidottu.” *Salainen oppi* tulee olemaan aarre-kammio teosofeille satojen vuosien ajan; alkäämme liittkö siihen dogmatismen kirousta. Kellään ei ole viimeistä sanaa okkultismissa. Tieto, jonka olemme saaneet tähän mennessä, on vain verhonkulman kohottamista hiukan. Meillä ei ole aavistustakaan, mitä toiselta puolelta voi paljastua.

Aryasanga sanoo, että ennen kuin on toivoakaan päästä läpi neljännestä portista, täytyy hallita itsessä tapahtuvat mentaaliset muutokset. Mielialat tulevat ja menevät ja värittävät tehokkaasti sitä, miltä maailma näyttää. Ihmisen on vaikea tajuta, että

kun hän on masennuksen pilvessä, maailma ulkopuolella ei todellakaan ole synkempi kuin aiemmin. Kun häntä on kohdannut jokin suuri, järkyttävä suru, hänelle on järkytys huomata ulos mennessään, että aurinko paistaa edelleen, ja ihmiset hymyilevät ja jopa nauravat.

Ihminen, joka itse tuntee olonsa kurjaksi, on joskus aika vihainen nähdessään toiset yhtä onnellisina kuin tavallisesti. Hän ajattelee, että maailma on kova, eikä se paljon välitä hänestä. Hän unohtaa, että eilen, kun hän oli onnellinen, jotkut toiset kärsivät eikä hän välittänyt heistä, vaan jatkoi kaikessa rauhassa. Tiedän, että masennus on hyvin todellinen asia, mutta se on aina itse aiheutettu tai itselle sallittu. Joskus se johtuu huonosta terveydestä, ylläsuruksesta tai hermorasituksesta. Toisille se tulee astraalimaailmasta, jossa on paljon masenustilassa olevia niin kutsuttuja vainajia. Siksi masennuksen iskeminen ei aina ole oma vika, mutta oma vika on, jos antaa sen jäädä.

Melko suuri joukko ihmisiä tuntuu kuvittelevan, että heidän asenteellaan asioihin olisi väliä. ”Oi ei, et ikinä saa minua uskomaan tuohon!”, sanoo tällainen henkilö kuvitellessaan, että kun hän ei siihen usko, sitä ei ole. Mutta jos jokin asia on fakta, se pysyy faktana, uskooppa hän siihen tai ei. Tämä on yksi niitä outoja pikkutapoja, jossa inhimillinen itserakkaus tulee näkyviin.

On myös pidettävä huoli, että arkipäiväiset ajatukset eivät vaikuta haluun palvella eivätkä tee sokeaksi huomaamaan tilaisuuksia tehdä hyvä palvelus jollekin, vaikka ei pidä jostain tässä ihmisessä esimerkiksi hänen hiustyylistään. Tällainen tuntuu pikkuasialta, mutta on osoitus mielentilasta ja luonteesta. Usein tiellä on ajatus rodusta, luokasta tai kastista. Intiassa bramiini laiminlyö usein velvollisuutensa paarialuokkaa kohtaan tästä syystä. Ei kukaan kiellä valtavia luokkaeroja, mutta jokaiselle pitäisi olla tasapuolisesti tilaisuus nousta sosiaalisesti ja moraalisesti niin korkealle kuin hänelle on mahdollista.

Miljoonien ihmisten tilannetta ei tietenkään voi muuttaa merkittävästi lyhyessä ajassa, ei panchamasta voi tehdä bramiinia, mutta aina voi osoittaa mahdollisimman suurta ystävällisyyttä ja huomaavaisuutta näitä ihmisiä kohtaan ja auttaa jokaista, joka voi ottaa vastaan apua.

243 Ellet tahdo antaa niiden surmata itseäsi, sinun on tehtävä vaarattomiksi omat luomuksesi, ajatustesi lapset, näkymättömät, käsin koskettamattomat, jotka parveilevat ihmiskunnan ympärillä, nuo ihmisen ja hänen maallisen saaliinsa jälkeläiset ja perilliset. Sinun on tutkittava näennäisesti täyden tyhjyyttä, näennäisesti tyhjän täysinäisyyttä. Oi peloton pyrkijä, katso syvälle oman sydämesi lähteeseen ja vastaa: tunnetko Itsen voimat, oi sinä ulkonaisten varjojen havaitsija?

Näennäisesti tyhjän täysinäisyys on lause täynnä merkityksiä, se sopii moniin eri olosuhteisiin, ensiksi tulee mieleen *koilon*, eetteri avaruudessa. Ihmiset ajattelevat tavallisesti avaruutta tyhjänä, mutta tosiasia on, että se on täynnä substanssia, jonka tiiviyttä voi tuskin kuvitella. Se on päällisin puolin kiinteää ainetta, joka on "tyhjää". Aine, jonka näemme, koostuu rei'istä todellisessa aineessa eli kuplista koilonissa.:

Eräs ranskalainen tutkija sanoi äskettäin: "Il n'y a plus de matière. Il n'y a que des trous dans l'etere." (Ei ole enää ainetta, On vain reikiä eetterissä.) Tieteen viimeisin arvio avaruuden eetteristä on, että se on 10 000 kertaa tiheämpää kuin vesi ja 500 kertaa tiheämpää kuin raskain metalli, tihein kuviteltavissa oleva aine.

Hindut puhuvat juuriaineesta eli *mulaprakritista*, jonka tiivistymä koilon on, näin luulen. He sanovat, että kun Logos realisoisi itsensä, kun se erilaistaa itsensä absoluutista ja katsoo taakseen absoluuttia, se ei näe sitä, vaan sen ylle heitetyn verhon,

joka on *mulaprakriti*. *Salaisessa opissa* Blavatsky lainaa T. Subba Rowia tästä aiheesta seuraavasti:

Kun se eli Logos ”. . . Parabrahmanin ensimmäisenä ilmen-nyksenä (eli aspektina) aloittaa olemassaolon tietoisena olen-tona, . . . sen objektiivisesta näkökulmasta katsottuna, niin Parabrahman näyttää siitä *mulaprakritilta*. Pyydän pitämään tämän mielessä, ... sillä tässä on juurisyy koko *purushaa* ja *prakritia* koskevaan vaikeuteen, jonka vedantafilosofiasta kirjoittavat ovat kohdanneet. ... Tämä *mulaprakriti* on aineellista sille (Logokselle) aivan kuten aineellinen esine on meille. Tämä *mulaprakriti* ei ole Parabrahman enempää kuin pilarin ominaisuudet ovat pilari itse. Parabrahman on ehdollistumaton ja absoluuttinen todellisuus, ja mulaprakriti on eräänlainen sen ylle heitetty verho. Parabrahmania itseään ei voi nähdä sinä, mikä se on. Logos näkee sen verho yllä, ja tuo verho on kosmisen aineen mahtava laajuus

Tässä mainittu Logos on meidän universumimme logos, jossa on miljoonia aurinkokuntia, ei yhden aurinkokunnan Logos. Se puhalsi henkensä juuriaineeseen, kaivoi reiät avaruuteen niin, että universumi sai olemassaolonsa. 14 miljardia tällaista kuplaa muodostaa yhden fyysisen atomin, ja 18 niistä muodostaa vetyatomin, joka on kevyin kemiallinen alkuaine.

Siksi on tosiasia, että kaikki, minkä tunnemme aineena, ei ole muuta kuin reikiä todellisessa aineessa. Tämän juuriaineen paino on useita miljoonia tonneja neliösenttimetrillä. Kun ihmiset oppivat sulkemaan pois tämän paineen, he kykenevät käyttämään tuota valtaisaa voimaa käyttämään koneitaan. He kykenevät hyödyntämään Logoksen voimaa, joka on atomissa, joka panee vastaan tuolle suurelle paineelle. Mutta ensin tullaan pääsemään kosketuksiin fyysisen atomin hajottamiseen liittyvän voiman kanssa.

Näennäisen tyhjiyden täyteyttä ja näennäisen täyteen tyhjiyttä voidaan tutkia monien tuttujen kokemusten avulla. Kuten sanotaan artikkelissa *The Occult World*:

Jokainen ihmisen kehittämä ajatus siirtyy sisäiseen maailmaan, ja siitä tulee aktiivinen entiteetti, joka liittyy yhteen, sulautuu voisi olla termi, elementaalin kanssa, toisin sanoen jonkin kanssa puoliälyllisten voimien valtakunnasta. Se pysyy hengissä aktiivisena intelligenssinä, mielen luomuksena lyhyemmän tai pitemmän aikaa riippuen suhteessa sen synnyttäneen aivotoiminnan alkuperäisestä intensiteetistä. Siten hyvä ajatus säilyy aktiivisena, hyvää tekevänä voimana, paha pahantahtoisena demonina. Näin ihminen kansoittaa jatkuvasti avaruutta omalla maailmallaan, joka on täynnä hänen kuvitelmiensa, halujensa, impulssiensa ja intohimojensa jälkikasvua. Se muodostaa virran, joka reagoi sensitiivisen tai hermostollisen systeemin kanssa, johon se saa kontaktin dynaamisen intensiteettinsä suhteessa.

Voimme meditoida huoneessa, joka on täynnä muita ihmisiä tai tyhjä niistä. Se voi olla tyhjä meditoijalle, jos nuo toiset eivät suuresti tee vaikutusta häneen. Huone voi olla täynnä näkymätöntä läsnäoloa ja vaikutuksia, jotka meditaation on saanut tulemaan sinne ja vuodattamaan voimaansa häneen, joka tuntuu olevan yksin.

Samantapaista voidaan nähdä eri elämäntilanteissa. Monet näennäisen suuretkin tapahtumat menevät ylitsemme eivätkä vaikuta meihin, kun taas jotkut pienet sattumukset saattavat vaikuttaa koko elämän. Läheisen sukulaisen kuolema tai omaisuuden menetys näyttävät niin suurelta tapahtuessaan, että ajattelee niiden muodostavan pysyvän maamerkin elämässämme, ja kuitenkin niillä on tuskin merkitystä lopussa. Tämä on ollut minun kokemukseni. Menetin nuorena miehenä huomattavan summan rahaa vuoden 1866 suuressa pörssiromahduksessa. Se tuntui suurelta asialta silloin, eikä sillä kuitenkaan ollut väliä minulle. Mutta aivan arkipäiväinen tapaamiseni henkilön kanssa, joka kertoi minulle Blavatskysta, teki suuren ero elämälleni. Tapaaminen vaikutti sattumukselta, mutta sen on täytynyt olla tarkoitettu ja järjestetty siinä tyhjyydessä, joka on niin täysi kaikin tavoin.

Samalla tavoin ohikulkeva deeva kiinnittyi minuun eräänä sunnuntaiaamuna, kun olin puhumassa eräille teosofeille Adyarissa. Se näytti minulle joitakin tapoja, joilla deevat vaikuttavat ihmisiin uskonnon välityksellä kuudennen juurirodun alussa. Ajattelin tuolloin sen olevan vain ohikulkevan ystävän ystävällinen teko, mutta nyt olen varma, että se oli paljon enemmän siitä päätellen, mitä siitä on seurannut. Se johti meidät tietoon uuden rodun alusta ja tutkimaan sitä, jolle perustuu jälkiosa kirjaa *ihminen mistä ja miten* ja myöhemmin yhteisiin tutkimuksiin Annie Besantin kanssa, joiden tulosta on saman kirjan alkuosa. Katsoessani tulevaisuuden yhteisöön näin, että hänet muistettaisiin tuon kirjan takia vielä silloin, kun kaikki muu hänen kirjoittamansa olisi unohtunut. Mutta tärkein kirja, josta historia hänet muistaa, on vielä kirjoittamatta.

Puhtaus on suuri asia, mutta se ei riitä. Pikkuvauva on puhdas, mutta se ei tiedä mitään hyvästä tai pahasta. Tietoakin tarvitaan, jotta voimme toimia, ja myös tahtoa panna tieto täytäntöön. Eläimet ovat puhtaampia kuin ihminen, kasvit vielä puhtaampia. Niillä ei ole ihmisen mielikuvitusta, joka saa hänet etsimään aineellista mielihyvää luonnonlaeista riippumatta. On kuitenkin välttämätöntä, että ihminen käy läpi tämän kokemuksen aineessa saadakseen tietoa ja voidakseen sitten palata jumalalliseen, josta lähti, tullakseen jälleen puhtaaksi. Lähdemme Logoksesta jumalallisena pilvenä, mutta palaamme siihen jumalallisena olentona, jolla on määrättyjä kykyjä.

Ihminen Polulla on tunnistanut jumalallisen Itsen itsessään ja on nousemassa pois maailman varjojen vaikutuksesta. Niiden todellisuus on vain suhteellista, eivätkä ne ole enää hänelle todellisuus verrattuna siihen hänen sisällään kasvavaan elämään, joka tarjoaa hänelle paljon rikkaamman tietoisien kokemisen kentän kuin ulkoisten asioiden kosketuksen aiheuttama jännitys. Hän on ajatellut varjojen olevan todellisia, absoluuttisen todellisia, sillä ilman niitä kohtaan tuntemaansa vetovoimaa hän ei olisi havahtunut, ei kiinnittänyt koskaan huomiota eikä oppinut koskaan yhtään mitään.

244 Ellet niitä tunne – olet hukassa.

245 Sillä neljännellä polulla kevyinkin himon tai halun tuulahdus häiritsee vakaata valoa sielun puhtaan valkeilla seinillä. Pieninkin kaipauksen tai mielipahan väre mään illusorisia lahjoja kohtaan pitkin antahkäranaa –henkesi ja itsesi välillä olevaa polkua, aistimusten, ahamkaran¹⁰⁹ karkeiden herättäjien valtatieta – ajatus yhtä lyhyt kuin salaman leimahdus, saa sinut menettämään kolme palkintoasi, ne, jotka olet voittanut.

H.P.B:n huomautus:

¹⁰⁹ *Ahamkaara* — oman persoonallisuuden tunne: »Minä olen».

Aryasanga puhuu nyt *vairagyasta*, ja hän sanoo, että se, että pyrkii tekemään siitä täydellistä, vastaamaan mahdollisimman vähäisesti asioiden vetovoimaan tai niitä kohtaan tunnettuun haluun, tulee heitetyksi häiriintyneiden joukkoon. Tämä tuo mieleen vertauksen sielusta ja vuoristoröyrystä toisessa katkelmassa. Tässä käytetään lamppua vertauskohteena vakaudesta, joka täytyy saavuttaa tässä vaiheessa. Jopa arkisesta ajatuksesta seuraa heitto takaisin; se on totta, mutta on muistettava, mitä se edellyttää: että se on oma ajatus. Kuten olen selittänyt, niin jos se on vain jonkun toisen ajatuksen heijastuma, ajalehtiva ajatusmuoto, joka on herättänyt huomiota, ja johon ei ole taruttu ja otettu omaksi, niin se ei samalla tavalla häiritse omaa puhtautta ja levollisuutta, omaa *vairagyaa*.

Toisinaan erittäin hyviä ihmisiä vaivaavat tuollaiset ohikulkevat ajatukset, ja heistä tuntuu, että heidän täytyy olla hyvin pahoja, kun heillä on tuollaisia ajatuksia. Mutta jos he eivät ota niitä vastaan ja ruoki niitä ja lähetä niitä voimistuneina tekemään lisää hävitystyötä, he eivät ole todellisesti syyllistyneet

mihinkään. On ihan totta, että meidän ei pitäisi tulla tietoisiksi pahasta tai epäpuhtaasta ajatuksesta, jollei se kosketa jotain meissä. Mutta se kertoo vain, että emme ole vielä täydellisiä. Jos tällainen ajatus leijailisi adeptin mielen kautta, hän ei edes huomaisi sitä. Mutta jos niitä olisi monta hänen ympärillään, hänen tarvitsisi ehkä pyyhkäistä niitä sivuun kuten kärpäsiä tai moskiittoja. Älkää sen tähden olko turhaan huolissanne vaistomaisista suuttumuksen tai itsekkyyden tai epätoivottavien halu ajatusten viriämisestä. Ne ovat menneisyyden perintöä tai kuuluvat ympäristöömme. Mutta älkää omiko niitä, sillä muuten epäonnistutte vairagyassa, ja lisäksi menetätte kolme jo voitettua palkintoa, ja saatte alkaa kiipeämisen uudelleen aivan Polun alusta.

Antahkaranaa kutsutaan tässä aistimuksen valtatieksi. Se on mystinen tie, jonka kautta aineelliset asiat voivat vaikuttaa tietoisuuteen, kanava objektin ja subjektin välillä, se, mikä aiheuttaa aistinelinten saaman kosketuksen tuntuvat tietoisuudessa aistimuksena. Tuollainen aistimus, suora havainto asioista on elävämpi kuin sanoilla voi kuvailla. Kun on kuullut, nähnyt tai tuntenut jotain, siitä saa paremman tunteen asian todellisuudesta kuin jos olisi vain ajatellut sitä. Siksi selvänäköhavainto toisilta tasoilta on paljon arvokkaampi kuin kuvaus, jonka me voimme antaa. Se on myös syy siihen, miksi joogakirjoissa sanotaan, että kaikki muilta kuultu ja kaikki, mitä ei ole vielä itse nähnyt, tulee lopuksi korvatuksi pyrkijän omalla suoralla havainnolla. Vain se voi antaa selkeän vision totuudesta.

Aistimuksia kutsutaan tässä *ahamkaran* karkeiksi herättäjiksi. *Aham* tarkoittaa ”minä”, ja *kara* ”tekemistä”. Siten *ahamkara* tarkoittaa ”minäntekijä”. Tuon suoran kokemuksen eloisuus kutsuu kontrastin kautta esiin oman olemassaolomme eloisuudentunteen. Ja kun tämä prosessi tapahtuu kaikilla tasoilla, se kutsuu esiin myös vielä maailmassa olevan ihmisen väärän persoonallisuuden eloisuuden. Mutta kun hän tukevasti polulla ja persoonallisen itsen illuusio on hävitetty, se kutsuu esiin

Itsen, siis atman, tahdon henkisessä ihmisessä. Olemme jo tutkineet ensimmäisessä katkelmassa tätä *ahamkaran* korkeampaa muotoa, joka mainitaan usein hindufilosofiassa.

246 Sillä tiedä, että IKUINEN ei tunne mitään muutosta.

Lyhyesti sanottuna täytyy olla halukas luopumaan alemmasta korkeamman hyväksi. Maailmallisia asioita ei voi viedä taivasten valtakuntaan. Korkeamman maailman lait ja olosuhteet eivät muutu sopimaan pyrkijän haluihin.

247 ”Luovu ainiaaksi kahdeksasta kauheasta kurjuudesta. Ellet luovu, et tosiaankaan voi päästä viisauteen, etkä myöskään vapauteen”, sanoo suuri Herra, täydellisyiden Tathāgata, ”hän, joka on seurannut edeltäjiensä ¹¹⁰ jälkiä”.

H.P.B:n huomautus:

¹¹⁰ »Edeltäjiensä askeleissa kulkeva» on Tathaagata-nimen oikea merkitys.

Kahdeksan kauheaa kurjuutta ovat: ilkeys, laiskuus, ylpeys, epäily, halu, harhaluulo, tietämättömyys ja tulevat elämät. Viimeinen kuulosta oudolta ensi näkemältä, mutta merkitys on aivan selvä – elämä tässä maailmassa on kurjuutta verrattuna siihen, mitä korkeammilla tasoilla on tarjota meille.

Tathagata käännetään tässä ”hän, joka kulkee edeltäjiensä jalanjäljissä”. Ceylonilla meille kerrottiin sen tarkoittavan ”se, joka on oikeutetusti lähetetty”. Se tarkoittaa sitä, joka on Suuren valkoisen veljeskunnan lähettämä sen sanansaattajana maailmalle. Näin lähetetty seuraa väistämättä edeltäjiensä askeleita.

Siksi vihkimystarinoissa vaikuttaa olevan vain vähän variaatioita eri kansojen traditiossa erityisesti sen muodossa, jota kutsutaan aurinkomytyiksi.

248 Ankara ja vaativa on virāgan hyve. Jos tahdot hallita sen polkua, sinun on pidettävä mielesi ja tietoisuutesi paljon vapaampina tappavasta toiminnasta kuin aiemmin.

249 Sinun on kyllästettävä itsesi puhtaalla Ālayalla, oltava yhtä luonnon sieluajatuksen kanssa. Siihen yhtyneenä olet voittamaton; siitä erilläsi sinusta tulee samvritin,¹¹¹ maailman kaikkien harhojen lähteen temmellyskenttä.

Sitten on pitkä alaviite, jossa selitetään *samvrittiä*:

H.P.B:n huomautus:

¹¹¹ *Samvriti on kahdesta totuudesta se, joka kuvaa kaikkien olioitten illusorista luonnetta tai tyhjyyttä. Se on suhteellinen totuus tässä tapauksessa. Mahāyāna-koulu opettaa eron näiden kahden totuuden – paramārthasatyan ja samvritisatyan (satya = totuus) – välillä. Tämä on riitakapula mādhymikojen ja yogācārinien välillä, sillä edelliset kieltävät ja jälkimmäiset vakuuttavat, että jokainen objekti on olemassa edeltävän syyn vuoksi eli syysarjan johdosta. Mādhymikat ovat suuria nihilistejä ja kieltäjiä, joille kaikki on parikalpita, harhaa ja erehdystä ajatuksen maailmassa ja subjektiivisessa samoin kuin objektiivisessa universumissa. Yogācārininit ovat suuria spiritualisteja. Samvriti ainoastaan suhteellisena totuutena on sen vuoksi kaiken harhan lähde.*

Erottelukyky, ensimmäinen edellytyksistä voi tehdä kykeneväksi aina erottamaan todellisen ja suhteellisesti todellisen, jota joskus kutsumme ei-todelliseksi. Jokainen kerta, kun onnistuu lävistämään ei-todellisen ja näkee todellisen, tekee helpomaksi tehdä sen seuraavalla kerralla, koska se, minkä avulla tunnistamme todellisen, on Jumala meissä. Mitä enemmän se

on hereillä, sitä helpompaa on nähdä sen tarkoitus kaikissa asioissa ja sen elämä toisissa ihmisissä.

Kaikkien uskontojen näkijät ovat aina tajunneet saman puhtaan *alayan*, joka on sisällämme ja myös jumalallisen mielen takana luonnossa. Oppinut muhamettilainen kertoi minulle keran, että tunnettu islamin lause "la ilaha ilia 'ilah" ei tarkoita "ei ole muuta Jumalaa kuin Jumala", kuten se yleisesti käännetään, vaan "ei ole mitään muuta kuin Jumala". Hän selitti, että kirjaimellisesti arabian sanoilla voi katsoa olevan tuo merkitys, mutta viime mainittu on esoteerinen merkitys, josta kerrottiin vain omien kesken. Jos tämä esoteerinen tulkinta on paikkansapitävä, se muodostaa vahvan yhteyden hindulaisuuteen, jossa puhutaan "vain Yhdestä, ilman toista", yhdessä, jossa he sanovat on sekä oleminen että ei-oleminen.

250 Kaikki on ihmisessä tilapäistä paitsi Ālayan puhtaan kirkas olemus. Ihminen on sen kristallisäde, tahraton valonpilkahdus sisimmässään, mutta aineellinen savimuoto alemmalta pinnaltaan. Tuo säde on elämänoppaasi ja todellinen Itsesi, valvoja ja hiljainen ajattelija, alemman itsesi uhri. Sielusi voi vahingoittua vain harhaan joutuneen ruumiisi kautta. Ohjaa ja hallitse molempia, niin olet turvassa kulkiessasi lähestyvälle "tasapainon portille".

Ei mikään muu kuin Yksi ole pysyvä. Ihmisen persoonallisuus kestää vain hyvin lyhyen aikaa, ihmisen deevakhan-kauden loppuun asti. Ego säilyy kaikkien ihmisinkarnaatioitten läpi, ehkä koko ketjuajan. Monadi kestää epäilemättä vielä pitempään, mutta sekään ei ole pysyvä. Vain Yksi säilyy. Ei niin että kadottaisimme itsemme. Voimme sanoa kuten Emily Bronte:

- I. Vaikka maa ja ihminen olisivat menneet,
- II. Ja auringot ja universumit lakanneet olemasta,
- III. Ja sinut olisi jätetty yksin
- IV. Kaikki olemassaolo olisi sinussa.

Monadi ihmisessä on kipinä yhdestä liekistä. Niin kauan kuin se on ajassa, se näyttää kehittyvän. Mitä syvimmällä kunnioituksella sanottuna jopa Logos näyttää tekevän samoin. Se vastaa kaikkea, mikä on parasta ja suurinta Jumala käsityksessämme, ja kuitenkin on totta, että se ei ole sama aurinkokunnan päättyessä kuin se oli alussa, sillä se on sille inkarnaatio.

”Aineellinen savimuoto” on ihmiselle hyödyllinen vain siinä määrin kuin se auttaa jumalallisen kipinän kehittymistä hänessä. Aineellinen osa ei voi vaikuttaa jumalalliseen kipinään vahingoittamismielessä, mutta se voi edistää tai hidastaa sen esiintuloa auttamalla tai vaurioittamalla sitä. Siksi sitä kutsutaan alemman itsen uhriksi.

Neljättä porttia kutsutaan tässä tasapainon portiksi, koska siinä on kyse keskimmäisestä periaateista ihmisessä. On aina kysymys siitä, pääseekö ulkoinen vai sisäinen tahto voitolle. Kun kandidaatti on kehittänyt ja puhdistanut alemmat periaatepäänsä, fyysisen, astraalisen ja mentaalisen, hänen täytyy nyt panna paino korkeampien periaatepiensä puolelle ja tehdä niiden kehittämisestä päätoimi.

251 Ole iloisella mielellä, oi rohkea ”toiselle rannalle” vaeltaja. Älä kuuntele Māran joukkojen kuiskauksia; lähettä pois kiusaajat, nuo pahanluontoiset henget, loputtoman avaruuden kateelliset Ihamayinit.¹¹²

H.P.B:n huomautus:

¹¹² *Lhamayin ovat elementaaleja ja pahoja henkiä, jotka ovat ihmisille vihamielisiä.*

Sanaan *lhamayin* oleva huomautus, jossa sanotaan, että ne ovat elementaaleja ja ihmisten vastaisia pahoja henkiä ja heidän vihollisiaan. Ei ole olemassa olentoja, jotka tekevät pahaa pahan vuoksi, mutta on elementaaleja, jotka ovat vahingollisia ihmiselle. Ne elävät omaa elämäänsä, ja joudumme niiden tielle. Elementaalit ovat hyvin samanlaisia kuin villieläimet. Ne eivät ole ihmisen vihollisia, mutta ne eivät pidä siitä, että ihminen tunkeutuu niiden reviirille, ja ne kantavat kaunaa, koska ihminen on kohdellut niitä huonosti.

Luonnonhenget ovat iloluontoisia olentoja. Pahinta, mitä niistä voi sanoa, on, että ne tekevät pieniä vallattomia kepposia, jotka voivat olla ärsyttäviä ihmisille, jotka joutuvat niiden kohteiksi. Ne panevat vastaan ihmiselle, koska hän tekee niin monia asioita, jotka ovat niille vastenmielisiä ja huolenaiheita. Ne viettävät iloista ja tyytyväistä elämää maaseudulla ja pitävät mielellään hauskaa nuorten villieläinten kanssa. Ne rakastavat niitä ja puita ja kukkia. Niillä ei ole huolia viattomassa elämässään, eivätkä ne tunne välttämättömyyden paineita, sillä niiden ei tarvitse tehdä työtä ruokansa ja vaatetuksensa eteen kuten ihmisen.

Tähän metsäiseen onneen tulee sitten ihminen. Hän metsästää ja tappaa eläimiä, jotka ovat luonnonhenkien ystäviä. Hän kaataa puut, joita ne rakastavat istuttaakseen viljaa tai rakentaakseen taloja. Hän saastuttaa ilman inhottavilla alkoholi ja tupakka päästöillään. Koko niiden kauniista maasta on tehty niiden mielestä kaamea autiomaata, niiden on pakko paeta. Niistä voi tuntua kuin taiteilijasta, kun hän näkee kauniin maiseman pilattuna ja täytettynä hirveillä tehtailla, joiden savupiiput tupruttavat mustaa savua, ja savu tappaa ruohon, kukat ja puut.

Kutsumme sitä edistykseksi. Se voi olla sitä meille, mutta luonnonhengistä tuntuu toiselta, sillä niiden koti on raunioina ja ystävät surmattu.

Näin päädytään siihen, että luonnonhenget karttavat ihmistä, ja kun hän kävelee metsässä tai polulla, niin ne siirtyvät pois hänen läheisyydestään. Ihminen voi kyetä muuttamaan heidän vastenmielisyytensä aivan kuten joskus tapahtuu villieläinten suhteen. Joogi voi hyvällä villieläimiä, jotka tulevat hänen lähelleen, kun hän istuu mietiskelemässä. Jos menee maaseudulle ja pakottautuu makaamaan hiljaa paikallaan pari tuntia, niin pienet villiolennot kuten oravat ja linnut alkavat tulla lähelle. Samoin jos asuu pitemmän aikaa jossain, niin luonnonhenget oppivat vähitellen, että tuo on harmiton ihmislajin edustaja, ja ajan myötä ne ovat melko halukkaita ystäväystymään, ja ainakin pyörimään ympärillä varsin ylpeänä ihmisystävästä. Astraalitalosolla nämä olennot pitävät ihmisiä hankalina ja vaarallisina tunkeilijoina vähän samoin kuin me hyökkäävää armeijaa. Siksi ne ottavat asiakseen yrittää säikyttää tulija. Mutta ne eivät kuitenkaan ole kiusaajia. Pääasiassa ihmisen itsensä pahat ajatusmuodot näyttelevät roolia tässä.

On olemassa ihmisiä, joita me kutsumme mustan magian harjoittajiksi, jotka toimivat ihmiskunnan henkistä edistymistä vastaan uskoen ihan vilpittömästi, että korkeat tunteemme eivät ole hyvä asia, vaan jäänteitä eläimellisistä haluista ja tunteuksista. Tällaiset maagikot saattavat nähdä Polulla nopeasti edistyvän henkilön jossain erityistilanteessa, jossa ne voivat vaikuttaa häneen. Heistä saattaa maksaa vaivan lähettää häntä kohti elementaali, jonka on laskettu voivan hämmentää häntä ja näin aiheuttaa häiriötä, joka estää Mestarin työtä. Tämä on lähinnä yleisen kristillisen uskomuksen kiusaajapaholaista. Pyrkijän ei kuitenkaan pidä pelätä näitä, sillä pahinkaan mustan magian harjoittaja ei voi tehdä mitään ihmiselle, joka on keskittänyt mielensä yhteen asiaan, ajattelemaan vain Mestarin työtä, ei itseään.

252 Pysy lujana! Lähestyt nyt keskimmäistä, kärsimyksen porttia ja sen kymmeniä tuhansia ansoja.

253 Hallitse ajatuksesi, oi täydellisyyden tavoittelija, jos tahdot ylittää sen kynnyksen.

254 Hallitse sielusi, oi kuolemattomien totuuksien etsijä, jos tahdot päästä määränpäähän.

255 Keskitä sielusi katse ainoaan puhtaaseen valoon, siihen, joka on kiintymyksestä vapaa, ja käytä kultaista avaintasi.

Aryasanga voi hyvin puhua kymmenistä tuhansista ansoista, sillä kandidaatti on monta kertaa kuvitellut, että on saavuttanut *vairagyan* eli haluista vapautumisen vain saadakseen huomata, että jollain hienovaraisella tavalla hän kohtaa samat ansat yhä uudelleen. Jopa sielun eli korkeamman manaksen on oltava buddhi-luonnon kontrollissa. Kuten olemme nähneet, buddhi-elämä alkaa viimeistään ensimmäisessä vihkimyksessä, ja kandidaatti etenee sillä tasolla alataso kerrallaan. Tämä työ voidaan saattaa päätökseen vain, jos sielu itse, korkeampi manas tekee yhteistyötä ruveten itse korkeamman prinssiin palvelijaksi. Sitten kun tämä työ on tehty, ja kandidaatti on valmis seuraavalle tasolle, hän ottaa neljännen vihkimyksen ja astuu toisen kynnyksen yli.

Olla vapaa mielenliikutuksista tarkoittaa olla vapaa siitä, ettei mikään aiheuta mielenliikutuksia. Kuten olemme nähneet, tätä merkitsee *vairagya*.

LUKU 5

VIIDES JA KUUEDES PORTTI

256 Kolkko tehtävä on suoritettu, työsi on miltei lopussa. Avara kuilu, joka uhkasi niellä sinut, on melkein silloitettu.

257 Olet nyt ylittänyt vallihaudan, joka ympäröi ihmishimojen porttia. Olet nyt voittanut Māran ja hänen raivokkaat joukkonsa.

258 Olet poistanut saastan sydämestäsi ja vuodattanut siitä epäpuhtaan halun pois. Mutta, oi kunniakas taistelija, tehtäväsi ei ole vielä päättynyt. Rakenna korkeaksi, lanoo, se muuri, joka on sulkeva sisäänsä pyhän saaren,¹¹³ se pato, joka on suojeleva mieltäsi ylpeydeltä ja tyytyväisyydeltä ajatellessasi suorittamaasi suurta työtä.

H.P.B:n huomautus:

¹¹³ Korkeampi Minä eli ajatteleva Itse.

C.W.L. Meidän ei tule ymmärtää väärin toteamusta, että kandidaatin työ on ohi. *Nirmanakaya* tekee edelleen työtä korkeammalla tasolla, ja samaa voidaan sanoa Logoksesta itsestään. Mutta pitää tehdä ero raadannan välillä, jota on persoonallisuuden virheistä irtipääseminen ja loistava työ, joka jatkuu korkeammilla tasoilla, kun persoonallisuus on kukistettu.

Sama ajatus pätee kysymykseen rasittumisesta. Jatkuva työ on suuri rasitus fyysiselle ruumiille, mutta egon tasoilla se on pelkkää iloa. Silloin ei työ eroa leikistä kuten alemmilla tasoilla. Kun ihminen on nähnyt Logoksen suuren uhrauksen ja sen,

miten Mestarit heittäytyvät työhönsä, hänelle ei jää muuta mahdollisuutta kuin sukeltaa virtaan ja tehdä kaikkensa auttaakseen.

Puhumme vielä ihmisestä, joka ei ole aivan puhdas, koska hän kykenee vielä olemaan hiukan itsekäs. Ajatus on epäpuhdas, kun siinä on pieninkin häivähdys itseä, olipa se muuten miten hyvä tahansa. Mukana voi olla vähän ajatusta ylpeydestä kuten, että ihmiset ajattelevat minusta hyvää, kun teen tämän.

259 Ylpeyden tunne turmelisi työn. Niin, rakenna se lujaksi, ettei hurjasti syöksyvä aallokko, joka suurelta mään maailman valtamereltä nousee ja sen rantoja piiskaa, nielaisisi pyhiinvaeltajaa ja saarta – vaikka voitto olisikin jo saavutettu.

260 ”Saaresi” on peura ja ajatuksesi ovat ajokoiria, jotka uuvuttavat sitä takaa-ajollaan sen pyrkiessä elämän virralle. Voi sitä peuraa, jonka haukkuvat viholliset saavuttavat ennen kuin se on päässyt Turvautumisen laaksoon –jonka nimi on jñāna-mārga, ”puhtaan tiedon polku”.

Pyrkijä tarvitsee nyt vahvaa keskittymistä ja positiivista ajatusvoimaa voidakseen säilyttää hankkimansa aseman miljööniin muitten ihmisten ajatusten voimakasta painetta vastaan. Tämä voima on tarpeen, ennen kuin hän voi onnistuneesti hoitaa meditaation, joka kohottaa hänet buddhi-tason korkeimmille tasoille. ”Saari” on korkeampi ego eli ajatteleva itse, kertoo Blavatsky meille. Siitä täytyy kaikki alemmat ajatukset pyyhkiä pois niin, että korkeampi voi ilmentyä. Kuitenkaan ei saa tulla meedioksi missään mielessä. On suuri ero siinä, että tyhjentää tilan verrattuna siihen, että antaa jonkun ulkopuolelta tulla siihen ja ottaa sen haltuunsa. Se on joogin ja meedion ero. Tässä on

myös teosofin ja spiritualistin välillä. Kummatkin ovat yhtä mieltä siitä, että ihminen on ikuinen ja että hänen edistymisellään ei ole rajaa. Mutta spiritualistin mielestä ihmisen on hyvä olla meediona hyvälle hengille, kun taas teosofi pitää kiinni oman positiivisen tietoisuuden säilyttämisestä kaikissa olosuhteissa, ja ettei mikään passiivinen mediumistisuus voi antaa sitä, mikä saavutetaan tietoisella selvänäöllä. Aryasanga sanoo: "Voi sitä peuraa, jonka viholliset saavuttavat." Se tarkoittaa, voi sitä egoa, joka lankeaa ennakkoluuloihin, koska ulkopuoliset ajatukset ovat saaneet vallan hänessä. Blavatsky sanoo puhtaan tiedon polusta eli jnana-margasta, että se "on kirjaimellisesti jñānan polku eli puhtaan tiedon polku paramārthaan eli (sanskritiksi) svasamvedanāan, "itsestään selvään eli itseään analysoivaan ajatteluun". Jnana on hindujen keskuudessa korkein tieto, maailmaa koskevaa tietoa, jota kutsutaan termillä *vijnana*.

261 Ennen kuin voit asettua jñāna-mārgaan¹¹⁴ ja sanoa sitä omaksesi, sielusi on tullava kypsän mango-hedelmän kaltaiseksi: toisten kärsimyksille yhtä pehmeäksi ja makeaksi kuin sen kirkas kultainen sisus, omille suruillesi ja kärsimyksillesi yhtä kovaksi kuin sen siemenkivi, oi onnen ja surun voittaja.

H.P.B:n huomautus:

¹¹⁴ *Jñāna-mārga on kirjaimellisesti Jñānan eli puhtaan tiedon tie, tie Paramārthaan eli Svasamvedanaan, itse-todistettuun eli itse-tarkastavaan harjintaan.*

262 Karaise sielusi itsen ansoja vastaan. Ansaitse sille nimi "timanttisielu"¹¹⁵

H.P.B:n huomautus:

¹¹⁵ Kts. muistutus ⁵¹ s. 148

263 Sillä samoin kuin syvälle maan sykkivään sydämeen kätkeyty timantti ei milloinkaan voi heijastaa maan valoja, samoin on mielesi ja sielusi laita. Vaipuneina jñāna-mārgaan ne eivät voi heijastaa mitään māyān illusorisesta valtakunnasta.

Longfellow on laulanut persoonallisesta surustamme:

- I. Mutta nyt se on pudonnut päältäni.
- II. Se on hukkunut mereen,
- III. Ja vain toisten suru
- IV. Heittää varjonsa ylleni.

Meidän on mentävä askelta pidemmälle eikä antaa minkään surun heittää varjoaan yllemme. Kun vain tuntee toisen surua, ei auta häntä, vaan lisää hänen ongelmiaan. Mutta kun tunteet todellista sympatiaa, vuodattaa hänen ylleen rakkauden värähelyjä, ja antaa hänelle todellista apua. Mestari tuntee aina sympatiaa, muttei surua. Hän ei osaa kärsiä, vaikka on todellisesti yhtä kärsivien kanssa. Koska hän on yhtä heidän kanssaan. Hän tuntee olemassaolon ilon korkeammilla tasoilla ja kuinka ihmeellinen on tila, jota kohti he ovat kehittymässä erehtymättömällä varmuudella. Useimpien kohdalla vaarana on, että kun heittää surut sydäimestään, kadottaa helposti myös sympatian, ja saattaa sellaisessa tapauksessa joutua vasemman käden, mustan magian polulle. Varjon veljistä tulee täysin tunteettomia toisten tunteita kohtaan samoin kuin omiaan. He

tukahduttavat häikäilemättömästi kaikki tunteensa sillä perusteella, että ne ovat voiman tuhlausta.

264 Kun olet saavuttanut tuon tilan, niin portit, jotka sinun on polullasi voitettava, lennähtävät aivan auki laskeakseen sinut läpi, eikä luonnon lujimmilla mahdeilla ole voimaa pysäyttää kulkuasi. Sinä hallitset silloin seitsemänkertaista polkua: mutta et sitä ennen, oi sanomattomien koettelemusten kokelas.

Tuntuu todennäköiseltä, että sanomattomat koetukset eivät ole niin suuria vaaroja ja vaikeuksia, että niitä on mahdotonta kuvailla, vaan että ne ovat tuntemattomia tavalliselle ihmiselle. Vain ego tuntee ne. Polku, jota pitkin Aryasanga johdattaa väkeään, on egolle tarkoitettu sisäinen polku. Kun persoonallisuus on voitettu ulkoisissa maailmoissa, egon on skaalattava yläpuolellaan olevien tasojen korkeudet ja tehtävä siksi jotain, mitä ei voi kuvailla.

Toinen mahdollinen tulkinta on, että nyt kandidaatti huomaa kykenevänsä tekemään sitä, mitä hän ei ensi alkuun uskonut kykenevänsä tekemään. Tavallinen ihminen olisi taipuvainen sanomaan esimerkiksi, että puhtaus ja epäitsekkyys, joista olemme jatkuvasti puhuneet, ovat hänen ulottumattomissaan mahdottomana saavuttaa, että ne ovat ajatuksena aivan erinomaisia, mutta ... Mutta jos hän yrittää saavuttaa niitä, haluaa ja yrittää sitä jatkuvasti, niin hän havahtuu eräänä päivänä huomaamaan, että nämä ominaisuudet ovat hänestä aivan luonnollisia ja helppoja.

Tavallinen ihminen sanoo, että jokin on mahdotonta, eikä hän edes yritä, mutta me olemme oppineet Napoleonin lailla pyyhkimään tuon sanan pois sanastostamme. Tämä sivun lukijalle ei ole mahdotonta saavuttaa adeptiutta 24 tunnissa. Se on mahdollista, jos hänellä on riittävästi tahtoa, jota kuitenkin

kellään ei tunnu olevan. Mutta jos jätetään aika pois laskuista, niin hänen on mahdollista saavuttaa adeptius. Jos hän kiinnittää katseensa määränpäähän ja kulkee suoran sitä kohti ajattelemta tarvittavaa aikaa, hän saa verrattain pien huomata olevansa siellä.

265 Ennen sitä sinua odottaa vielä paljon vaikeampi tehtävä: sinun on tunnettava itsesi KAIKEN AJATUKSEKSI ja kuitenkin karkotettava kaikki ajatukset sielustasi.

266 Sinun on saavutettava sellainen mielen lujuus, ettei mikään tuulahdus, oli se kuinka voimakas tahansa, voi kuljettaa maallista ajatusta sisääsi. Näin puhdistettuna pyhäkön on oltava vapaa kaikesta toiminnasta, äänestä tai maallisesta valosta. Niin kuin pakkasen yllättämä perhonen putoaa elottomana kynnykselle – niin täytyy kaikkien maallisten ajatusten pudota kuolleina tempelin eteen.

Katso, kirjoitettu on:

267 ”Ennen kuin kultaliekki voi luoda tasaista valoa, on lampun oltava hyvin suojattuna tuulettomassa paikassa.”¹¹⁶ Vaihtuville tuulahduksille alttiina lamppu leppattaisi ja värisevä liekki loisi pettäviä, tummia, joka hetki vaihtuvia varjoja sielusi valkoiseen pyhäkköön.

H.P.B:n huomautus:

¹¹⁶ »Niin kuin tulen liekki, joka ei lepata silloin kun sitä varjellaan tuulen vaikutukselta» Tämä on kuva, jolla merkitään sitä yogia, joka hallitsee ajatuk-sensa, ja jonka sielu lepää antautumisessa - Bhagavad-Gita.

Tässä on runollinen kuvaus keskittymisestä, niin suuresta korkeamman manaksen kiinnittymisestä, että edes tuolla tasolla ei mikään ulkopuolelta voi päästä sisään. Tämä on sama kuin *dharana*, joka mainittiin ensimmäisessä katkelmassa, vaikka tässä katkelmassa sitä kutsutaan *viryaksi*, joka tarkoittaa voimaa – ei tietenkään fyysistä, vaan *egon* rohkeaa ja horjumattontaa miehekkyyttä.

Dharanaa kutsutaan kuudenneksi vaiheeksi ensimmäisessä katkelmassa, mutta tässä *virya* on viiden portti. Tässä ei ole kyse numeroiden sekaannuksesta, sillä viides portti johtaa kuudenteen vaiheeseen. Siinä vaiheessa ihminen käyttää ominaisuutta, jonka hän on saanut viidennessä vaiheessa ja joka suo hänelle pääsyn kuudenteen viidennen portin kautta.

Sama ominaisuus toimii pääsynä buddhi-tasolle. Kun ihminen on kohonnut tälle tasolle, hän on hiljentänyt toistaiseksi korkeamman mentaalisen aktiviteetin, ja tuntee omien ajatustensa sijaan itsensä kaikeksi ajatteluksi – hän on yhtä toisten kanssa, ja heidän ajatuksensa ovat hänen.

Tässä vaiheessa hän tuntee, millaista on Aurinkologoksen ykseys. Se on nyt hänelle selkeä realiteetti, suoraan kokemiin kuuluva eikä enää kaunis idea tai satunnaisesti koskettava inspiraatio. On toinen juttu, pääseekö tämä kaikki missään määrin fyysisiin aivoihin. Suurin osa siitä ei pääse. Näihin korkeisiin vaiheisiin keskittyminen ja niiden mietiskeleminen tehdään suurimmaksi osaksi ruumiista irrallaan unen aikana.

Puhumme usein maallisia ajatuksia ja tunteita vastaan taistelemisesta. Se on vaihe, jossa pidämme itseämme samanarvoisina niiden kanssa. Sen sijaan vaihe, josta nyt puhumme, on se, jossa ne putoavat kuolleina maahan auran kynnyksellä. Näiden ruumiiden värähtelytaajuudet ovat niin valtavia, että alemmat ajatusmuodot tyrmätään eivätkä ne voi tunkeutua sisään. Fyysisellä tasolla on paljon kuvauksia tästä. Jos pyörä pyörii hitaasti, voi nähdä pyörän keskion ja puolat,

mutta ei, jos se pyörii nopeasti. Jos vesisuihku on riittävän voimakas, sitä ei voi leikata miekalla, vaan se heittyy takaisin ikään kuin vesi olisi kiinteää ainetta. Yhdessä tunnetussa lastensadussa kerrotaan miehestä, joka saattoi seistä sateessa ja pyörittää miekkaansa päänsä päällä niin nopeasti, että yksikään sadepisara ei päässyt läpi ja osunut häneen!

Lainaus lampusta on *Bhagavad Gitasta*. Se kertoo lisäksi, että ”sellainen on ajattelun hallitseva joogi, uppoutuneena Itsen joogaan” ja jatkaa selittämällä, että joogi näkee silloin Itsen avulla ja saa siinä määrin tyydytyksen Itsessä, ettei usko saavuttavansa mitään sitä suurempaa. Häntä ei enää järkytä mikään, ei edes raskas murhe.

Tämä joogin kokemus on todellista intuitiota, koska se tulee hänen sisältään syvemmästä osasta hänen luontoaan kuin kausaalitasotkaan. Miten tällainen intuitio pääsee alas persoonallisuuteen, jos niin tapahtuu, riippuu sen kokevasta henkilötyypistä. Tälle siirrolle on kaksi pääasiallista tapaa – toinen tulee korkeammalta mentaalitasolta alemmalle ja toinen suoraan buddhista astraaliruumiiseen.

Kumpi on ihmiselle helpompi, riippuu tavasta, jolla yksilöityminen eläinkunnasta tapahtui kauan sitten. Jotkut saavuttivat tämän tason syvän ymmärtämisen kautta, toiset tunneryöpyllä todennäköisesti antaumuksella ihmisisäntää kohtaan. Ensimmäisessä tapauksessa intuitio tulee mieleen vakuuttuneisuutena, joka ei vaadi järkeilyä muodostuakseen totuudeksi nykyisyudessa, joskin se on täytynyt ymmärtää edellisissä elämissä tai irrallaan ruumiista alemmalla mentaalitasolla. Niiden tapauksessa, jotka yksilöityivät tunteen avulla, intuitio saadaan tunteiden, ei mielen avulla.

Kummassakaan tapauksessa nämä intuitiot eivät pääse läpi tyydyttävästi, elleivät käyttövälineet ole vakaat. Se on kuin musiikin sävelen välittymistä. Jos se ei tule vain ilman välityksellä, vaan paksun seinän läpi, niin se vaimentuu, ja ääni voi

kuulostaa varsin erilaiselta kuin mitä se oli. Jos sen on kuljettava jonkin häiriön, esimerkiksi pyörremyrskyn läpi, se on vielä vähemmän kirkas.

Viime mainittu vertaus kertoo hyvin tapauksesta, jossa astraali- ja mentaaliruumiit ovat täydellisessä häiriötilassa.

268 Ja silloin, oi totuudenetsijä, älysielustasi tulee kuin viidakossa riehuva raivostunut elefantti. Luullessaan metsän puita eläviksi vihollisiksi se saa surmansa yrittäessään tappaa niiden alati liikkuvia varjoja, jotka tanssivat aurin gon valaisemilla kallioseinämillä

En tiedä, tapahtuuko tällaista viidakossa, mutta idea siinä on, että norsu vauhkoontuu ja pitää puita joko elävinä vihollisina tai mikä vielä pahempaa, syöksyy kallioita vasten ja menehtyy. Samoin jotkut ovat kokeneet, kuinka mieli tuntee korkeamman itsen juuri heränneen energian ylhäältä ja kapinoi viimeiseen raivonpurkaukseen saakka uutta isäntäänsä vastaan haluttomana ylpeydessään ja pelossaan luopumaan itsenäisyydestään, jota on nauttinut niin kauan. Se raivoaa, ja epäilyksen ja epäluulon viimeiset varastot kiskotaan juurineen syvyydestä ja joka nurkasta ja käydään taisteluun valoa vastaan, jonka jokaista liikettä pidetään vihamielisenä vastustajana. Mieli on ylpeyden linnoitus, se, mitä tästä ominaisuudesta on jäljellä, nousee vihassa ylempäänsä vastaan aivan kuten Jeesuksen vainoajat nousivat häntä vastaan ja surmasivat hänet, kun eivät kyenneet kestäämään hänen puhtauteensa ja suuruutensa vertaamista omaan maalliseen muotoonsa.

269 Varo, ettei sielusi itsestä huolehtiessaan menetä jalsansijaa deeva-tiedon maaperällä.

270 Varo, ettei sielusi ITSEN unohtaen kadota epävakaisen mielensä hallintaa ja siten menetä saavuttamiaan voittoja.

Deevatieto tarkoittaa tässä kuten aiemminkin tietoa kaiken ilmennyksen taustalla olevasta jumalallisesta. On vaara, että innokkaana näkemään, onko kulkemassa oikeaa tietä, kandidaatista ei tule itsekästä, vaan itsekeskeinen. Näiden kahden välillä on selvä ero. Kukaan meistä ei tieteen tahtoon ota itselleen mitään tietäen, että se vahingoittaa toista henkilöä. Tällainen puute näkyy aurassa tymeänä ruskeanharmaana. Mutta on vaara, että olemme itsekeskeisiä katsoen liikaa asioita omasta näkökulmastamme. Sitä osoittaa aurassa ulkopinnan koveneminen, mikä estää vaikutelmia pääsemästä sisään. Toinen varoitus on yhteydessä yhteen Itseen, jota ei saa unohtaa. Pyrkijän täytyy muistaa aina, että kaikki on yhtä, että jumalallinen ykseys on kaikissa. Tämä on käytännön ohje kaikilla tasoilla. Fyysisesti ihmisen tulee olla puhdas, rehellinen ja tosi niin, ettei hän saastuta yhteiskuntaa. Astraalisesti ja mentaalisesti hänen tunteittensa ja ajatustensa täytyy olla puhtaita ja yleviä, ei niin, että se tuottaisi hänelle mielihyvää, vaan ympärillä olevien vuoksi.

271 Varo muutosta! Sillä muutos on suuri vihollisesi. Tämä muutos karkottaa sinut polulta, jota seuraat ja heittää sinut takaisin syvälle epäilysten upottavaan suohon.

Varoitus muutoksesta näyttää alkuun hiukan oudolta erityisesti, kun muistamme, että olemme kaiken aikaa muuttumassa, ja että Polulla kulkevana olemme tulleet Poluksi, ja olemme täydessä työntouhussa muuttamassa itseämme. Tällä tarkoitetaan, että täytyy pitää huolta muuttumisen aikana ettemme muuta perustaamme tai oleellisinta asenteessamme. Aika, jolloin luopuu maailmallisista asioista, joita ennen arvosti eikä ole

vielä saanut pysyvästi kiinni uusista ja korkeammista asioista, on koettelevaa. Nämä uudet asiat ovat näkyvissä erityisinä hetkinä, kun olemme parhaimmillamme, mutta olemme pudonneet yhä uudelleen henkiseen kuivuuteen, josta niin monet mystikot ovat puhuneet. Mitä vaaditaan, on, että säilyttää visionsa kaikkien heilahtelujen läpikin muuttamatta oleellisinta asemaansa.

Nämä muutokset voivat aiheutua useilla tavoilla. Joskus fyysiset aivot tulevat hiukan tukkoisiksi tai aneemisiksi, ja se vaikuttaa käyttövälineisiin, mutta sen ei saa antaa vaikuttaa todelliseen ihmiseen. Kun näitä heilahteluja tulee, meidän pitäisi sanoa: ”Tiesin, että tämä tulee. Tiedän, että näin selkeästi ennen. Nyt visioni on hämärä, ja alan epäillä, mutta pääsen pois tästä masennuksesta. Se on vain heilahtelua astraaliruumiissa.”

Ihmisille on joskus suuri järkytys ja koettelemus luopua viehättävästä lapsuudenuskosta, kun he tajuaavat, että se ei sovi yhteen elämän tosiasioiden kanssa eikä enää tyydytä heidän mielensä ja sydämensä tarpeita. Silloin alkaa usein epäillä kaikkea, ja syntyy ajelehtimistila, jonka on ääritapauksissa tiedetty kestäneen useita elämiä. Siinä tapauksessa täytyy kuunnella, lukea ja ajatella ja pitää kiinni olettamuksista, jotka selittävät faktoja parhaiten, kunnes tieto saa epäilyksen asettumaan, mikä tapahtuu varmasti ennemmin tai myöhemmin. Ei luonnollisestikaan ole välttämätöntä käydä läpi skeptistä vaihetta. On täysin mahdollista pudottaa pois liiat ja laajentaa uskontoaan pikkuhiljaa, kunnes pääsee sen sanoman teosofiseen ymmärtämiseen.

272 Valmistaudu ja ota varoituksista ajoissa vaarin. Jos olet yrittänyt ja epäonnistunut, oi peloton taistelija, älä silti menetä rohkeutta: jatka taistelua ja palaa tehtävääsi uudelleen ja yhä uudelleen.

273 Peloton soturi, jonka kallis sydänveri vuotaa syvistä ja ammottavista haavoista, hyökkää vielä vihollisen kimp- puun, karkottaa hänet linnakkeestaan ja kukistaa ennen kuin itse heittää henkensä. Toimikaa siis kaikki te, jotka epäonnistutte ja kärsitte, toimikaa kuten hän ja sielunne linnakkeesta ajakaa pois kaikki vihollisenne – kunnianhi- mo, suuttumus, viha ja himon varjokin – silloinkin kun olette epäonnistuneet...

274 Muista sinä, joka taistelet ihmisen vapautuksen¹¹⁷ puolesta, että jokainen epäonnistuminen on onnistuminen ja että jokainen vilpityn yritys tuottaa aikanaan palkinnon. Pyhät siemenet itävät ja kasvavat näkymättöminä oppilaan sielussa. Niiden varret vahvistuvat jokaisesta uudesta koettelemuksesta, ne taipuvat kuin kaislat, mutta eivät milloinkaan taitu eivätkä voi joutua hukkaan. Ja kun oikea aika koittaa, ne puhkeavat kukkaan.¹¹⁸

H.P.B:n huomautus:

¹¹⁷ Tämä viittaa tunnettuun itämaiseen (ja muuten länsimaissakin esiintyvään) uskoon, että jokainen uusi Buddha eli pyhimys on uusi sotilas niitten armei- jassa, jotka työskentelevät ihmiskunnan vapauttamiseksi eli lunastamiseksi. Pohjois-buddhalaisissa maissa, missä löytyy oppi Nirmaanakaajoista — niistä Bodhisatvoista, jotka kieltäytyvät ansaitusta Nirvaanasta eli Dharmakaaja puvusta (koska kumpikin erottaisi heidät ainiaaksi ihmisten maailmasta) voi- dakseen näkymättöminä auttaa ihmiskuntaa ja lopulta johtaa sitä Paranir- vaanaan — siellä myöskin jokaista uutta Bodhisatvaa eli vihittyä suurta Adeptia sanotaan ihmiskunnan vapahtajaksi. Se väite jonka Schlaginweit lausuu kirjassaan *Buddhism in Tibet*, nim. että Prulpai Ku eli Nirmaanakaaja on se »ruumis, jossa Buddhat eli Bodhisatvat esiintyvät maan päällä ihmisiä opettaakseen» — on typerästi väärä eikä selitä mitään.

¹¹⁸ Tämä viittaa ihmishimoihin ja -synteihin, jotka surmatahan kokelasajan kiu- sauksissa ja siten hedelmällisenä maaperänä, missä ylomaailmien hyveitten pyhät siemenet voivat juurtua. Syntyperäiset hyveet, lahjat eli kyvyt pidetään

entisissä elämissä hankittuina. Nerokkuus on poikkeuksetta toisesta syntymästä tuotu kyky eli taipumus.

275 Mutta jos tulit valmistautuneena, älä silloin pelkää.

Tähän liittyvässä alaviitteessä H.P.B viittaa tunnettuun uskomukseen, että, että jokainen uusi buddha eli pyhimys on uusi sotilas niiden armeijassa, jotka työskentelevät ihmiskunnan vapautuksen eli pelastuksen puolesta. Pohjoisbuddhalaisissa maissa – joissa on vallalla oppi *nirmānakāyoista*, kutsutaan jo kaista uutta bodhisattvaa ihmiskunnan vapauttajaksi. Meidän täytyy tietysti muistaa, että hän viittaa kaikkiin, joista on tullut arhateja eikä vain niihin suuriin olentoihin, jotka hoitavat bodhisattvan virkaa. Jokainen, joka edistyy, tekee sen kaikille.

Tällä polulla kandidaatilla ei voi olla henkilökohtaista kunnianhimoa. Idea kunnianhimoa itselle on itsekäs, pyrkijä on päättäväisesti asettunut tällaisia haluja vastaan kauan ennen tämän vaiheen saavuttamista. Mestarin oppilas ei ajattele, mitä minä haluan, vaan mitä Mestari haluaa. Kun tajuamme olevamme jumalallisen tulen kipinöitä, voimme ajatella vain sitä, mitä Jumala haluaa. Olemme osia hänestä, erotettuna meillä ei voi olla mitään kunniaa, joten idea kunnianhimoa itselleen on harhaluulo.

Jokainen, joka yrittää, voi epäonnistua. Hän ei ehkä onnistu tekemään, mitä halusi jonain tiettyinä aikoina, mutta jos hän on keskittänyt voimansa siihen, se ei voi mennä hukkaan. Ja koska aktio ja reaktio ovat yhtä suuria ja vastakkaisia, jokainen yritys vaikuttaa häneen antaen hänelle suurempaa voimaa tulevaisuudessa. Ja sen lisäksi jokaisen, joka yrittää, täytyy onnistua, koska evoluution koko suunta on hänen puolellaan. Hän ei tiedä, kuinka paksu on karman muuri esteissä, joiden läpi hänen on murtauduttava eikä hetkeä, jolloin hän pääsee läpi valoon toisella puolella.

Näissä olosuhteissa on yksinkertaisesti vain tyhmää tulla epätoivoiseksi tai lakata yrittämästä siksi, että ei toistaiseksi ole näkyvissä minkäänlaista onnistumista. Frederick Myersin runossa *St. Paul* hän sanoo: ”Oi, ihminen, miksi olet epätoivoinen? Jumala antaa sinulle kaiken, muttei epätoivoasi.” Epätoivo on synty Pyhää henkeä vastaan. Olla epätoivoinen oman voimamme suhteen on olla epätoivoinen hänen voimansa suhteen, joka toimii meidän kauttamme. Silloin sulkee itsensä hänen voimaltaan.

Aryasanga käskee kandidaatin olla kuin sotilas, joka kampailee ja voittaa taistelun menehtymisensä hetkellä. Hänen on pidettävä pintansa viimeiseen asti eikä annettava koskaan periksi. Opettaja tiesi, että kuolema on vain vähäpätöinen asia, jota ei tule ottaa huomioon työssä. Se tulee meille kaikille aikanaan; joillakin vanhoilla voi olla vielä monta vuotta elettävänä ja jotkut nuoret saattavat lähteä äkkiä. Meidän tulee jatkaa työtämme kuoleman jälkeen aivan samoin kuin ennen sitä.

276 Tästä lähtien tiesi on selvä ja käy suoraan läpi viiran portin, seitsemästä portista viidennen. Olet nyt tiellä, joka johtaa dhyānan turvapoukamaan, kuudennelle, bodhin portille.

277 Dhyānan portti on kuin alabasteri-maljakko, valkoinen ja läpikuultava. Sen sisällä palaa tasainen kultainen tuli, prajñan liekki, joka säteilee ätmanista.

278 Sinä olet tuo maljakko.

Tässä meillä on ihmeen kaunis kuva alabasterimaljakosta, jossa palaa jatkuvat kultainen tuli. Se kertoo hyvin buddhi-ruumiista eli -verhosta, joka on täysin läpinäkyvä eikä estä elämän ykseyttä tuolla tasolla. Dhyana on korkeampaa meditaatiota

tuossa ruumiissa, jossa tarttuu johonkin, jonka sisäistä merkitystä yrittää ymmärtää tai jossa kiinnittää ajatuksensa Yhteen Suureen ja yrittää ymmärtää itsensä hänen osanaan. Mitään ulkoista tietoa ei enää ole, ei seisomista ulkopuolella ja kohteen ajattelemista erillään itsestä. Sen luonnon tajuaa tullessaan yhdeksi sen kanssa, sisältä tulevassa kontemplaatioissa.

279 Sinä olet vieroittanut itsesi aistien kohteista, kulkenut ”näkemisen polulla”, ”kuulemisen polulla” ja seisot tiedon valossa. Olet nyt saapunut titikshan¹¹⁹ tilaan.

H.P.B:n huomautus:

¹¹⁹ Titiksha on radshajoogan viides aste, täydellisen välinpitämättömyyden tila. Se on, jos tarvitaan, alistumista siihen, jota sanotaan »iloksi ja suruksi kaikkien tähden«, mutta se ei ole nautintoa eikä tuskaa siitä alistumisesta — lyhyesti se on fyysistä, älyllistä ja siveellistä välinpitämättömyyttä ja tunnottomuutta sekä nautinnolle että tuskalle.

280 Oi narjol, olet turvassa.

Kuten olemme nähneet, samaa sanaa titksha käytettiin yhdestä edellytyksistä, yhdestä hyvään käytökseen kuuluvista asioista, kestävyydestä. Nyt termiä käytetään korkeamman asteisesti. Alaviitteessä Blavatsky sanoo sen tarkoittavan ”täydellistä välinpitämättömyyttä, alistumista, jos tarpeen, siihen, mitä sanotaan ’iloksi ja murheiksi kaikkien puolesta’, mutta se ei ole tuollaisesta alistumisesta johtuvaa nautintoa eikä tuskaa – lyhyesti, se on fyysistä, mentaalista ja moraalista välinpitämättömyyttä sekä nautinnon että tuskan suhteen”.

Tämä ei ole kovin selvästi sanottu. Kandidaatti ei toimi poh-tien nautintoa ja tuskaa. Hän vain tekee sen, minkä tietää vel-vollisuudekseen. Hän tuntee edelleen nautintoa ja tuskaa käyt-tövälineissään kuten muutkin ihmiset. Mutta voidaan kuitenkin sanoa, että niin suuri on ilo tällä tasolla, niin kiinteästi ovat aja-tukset määränpäässä, että nautinto ja tuska ovat menettäneet voimansa. Vaikka Kristuskin tunsu sen täydesti ja huusi ”Juma-lani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?,” niin hänen sydämessään soi huuto ”Jumalani, Jumalani, kuinka oletkaan minut ylentä-nyt”, kuten olen selittänyt luvussa *Neljäs vihkimys* kirjassa *Mestarit ja Polku*.

LUKU 6

SEITSEMÄS PORTTI

281 Tiedä, syntien voittaja, että kun sovāni¹²⁰ on kulkenut seitsemännen polun päähän, niin koko luonto väreilee riemullista ja syvää kunnioitusta ja tuntee olevansa voitettu. Hopeatähti tuikkii uutisen yön kukkasille, puro solisee tarinaa pikkukiville, valtameren tummat laineet kohisevat sitä tyrskyisille kallioille, tuoksuntäyteiset tuulenhenkäykset laulavat sitä laaksoille ja uljaat hongat kuiskaavat salaperäisinä: ”Mestari on noussut, PÄIVÄN MESTARI.”¹²¹

H.P.B:n huomautus:

¹²⁰ Sovāni on Srotāpanna, joka harjoittaa sovānia, jñānan ensimmäistä astetta.

¹²¹ Päivä tarkoittaa tässä kokonaista Manvantaraa, mittaamattoman pitkää aikakautta.

C.W.L. Päivän mestari tarkoittaa sitä, joka on päässyt turvaan nykyisen kierroksen osalta. Siksi se tarkoittaa kandidaattia, joka on ottanut ensimmäisen vihkimyksen, samoin kuin häneen, joka on päässyt toiselle rannalle. On yksinkertainen tosiasia, että koko luonto iloitsee tällaisesta tapauksesta, mikä on tässä kuvattu niin kauniisti ja runollisesti. Monet huomaavat olevansa tuohon aikaan tavattoman onnellisia ja joskus tietoisikin jostain henkisestä värityksestä. Suurin osa sivistyneitten rotujemme ihmisistä ei ole riittävän sensitiivisiä ollakseen tietoisia tällaisista tapahtumista, mutta sensitiiviset voiva aivan hyvin tuntea olevansa kummallisen onnellisia tänään. He ihmettelevät, mitä on tapahtunut. Luonnossa se tuntuu yleisenä hyvänolontunteena.

Useimmilla on kiire kehittää mieltään, ja he ovat sen seurauksena menettäneet paljon sensitiivisyydestään, joka herää paljon paremmin tunteiden ja emootioiden kehittämisessä kuin mielen. Korkeamman tyyppin villi-ihmiset ovat monella tapaa paljon sensitiivisempiä, mutta tavallisesti vain epämääräisesti ja vailla minkäänlaista sensitiivisyyden hallintaa. He saavat vaikutelmia ja kykenevät usein kertomaan ennakoita tapahtumista hyvin yleisellä tavalla. Korkeampien emootioiden kehittymisen myötä tämä kaikki tulee meille takaisin selkeämmässä ja määrätymässä muodossa, kun spiraalissa tapahtuu käänne. Kun tämä kehkeytyminen tapahtuu, tunnemme hyvän olon ja onnellisuuden, mikä liittyy näihin tärkeisiin tilanteisiin, ja sen lisäksi tiedämme myös, mitä tunnemme, ja mistä keskuksesta suuri ilolaulu on peräisin. Muu osa luonnosta, vaikka onkin meidän tasoamme alempana, ei ole vielä niin keskittynyt aineellisiin asioihin kuin monet ihmiset. Eläin on yleensä jonkin verran vastaanottavainen värinälle sisältäpäin, ellei ole juuri nälkäinen tai jonkin muun ruumiintarpeen vallassa.

Teosofisen Seuran suurena tavoitteena ei ole niinkään tarjota mentaalista kehittymistä kuin kasvattaa niitä, jotka ovat valmiita vastaanottamaan buddhi-tason vaikutuksia, herättää sen jäsenten sensitiivisyyttä spiraalin korkeammassa kohdassa ja valmistaa heitä uuteen rotuun. Kun Seuramme tuntee sympatiaa korkeampia tasoja kohtaan, se on hyvin sensitiivinen voimille, joita vapautuu toisen ”ihmisen pojan” syntyessä. Seura saa suuren vuodatuksen ensi kosketuksen, ja se antaa sille uutta käyttövoimaa. Sen työ lisääntyy ja leviää, ja se edistyy lukumääräisesti ja veljellisyydessä.

Joskus tämä elämän stimuloituminen aiheuttaa kitkaa suhteellisuudentajun kadotessa. Jäsenen mielessä herää hieno idea, ja voimansyöksähdys vahvistaa sitä, mikä on oikein hyvä, jos asianomainen on tasapainoinen henkilö ja osaa viedä eteenpäin omia ideoitaan pitämättä toisten ideoita vähempiarvoisina. Mutta siellä, missä on tasapainottomuutta ja ahdasmielisyyttä, mielipide-erot vahvistuvat. Meillä on teosofisessa

työssä erilaisia toimintalinjoja. Joku valitsee yhdenlaisen toimintamuodon, toinen jotain muuta, mutta syntyy vaaroja, ihminen alkaa pitää omaa toimintalinjaansa sellaisena, joka Seuran pitäisi omaksua ja painottaa. Kun muut yrittävät seurata omaa linjaansa, hän ajattelee helposti, että he eivät tee sitä, mikä on parasta Seuralle, koska he eivät ryhdy auttamaan häntä. On aivan luonnollista, että innostuminen saa toisinaan tällaisissa tapauksissa aikaan kitkaa, jäädään hiukan jälkeen veljellisessä rakkaudessa ja suvaitsevaisuudessa.

Suurenmoinen presidenttimme on silloin tällöin selittänyt, kuinka hän on usein tehnyt työtä toisten kanssa heidän ”toiseksi tai kolmanneksi parhaan idean” pohjalta. Hän tiesi, mikä oli parasta, mutta taipui hiljaisesti sopusoinnun säilymisen takia, ja jotta muut saisivat kokemusta ideoittensa eteenpäinviemisestä. Jos joku tulee Annie Besantin luokse täynnä omaa suunnitelmaansa, vaikei se useinkaan ole paras, hän ei lannista tätä, vaan sanoo: ”Siitä vaan, koeta sitä. Onnea.” Ihminen yrittää sitä ehkä parin vuoden ajan ja huomaa, ettei se ole paras ja muuntaa sitä. Joskus hyviin tuloksiin päästään tällä tavalla.

On lähes aina viisasta antaa ihmisten yrittää ideoittensa toteuttamista, mutta on aina surullista, kun he painostavat liian voimakkaasti muita puolelleen. Kokemus kertoo meille yhä uudelleen, että tärkein asia Seurassa on sopusointu työntekijöiden keskuudessa. Voidaan todella sanoa, että sopusointu työntekijöiden keskuudessa on tärkeämpää kuin onnistuminen jossain työssä. Annetaan siis jokainen seurata omaa parasta inspiraatiotaan, jonka on saanut, mutta hän tuntekoon myös sympatiaa toisia kohtaan heidän yksilöllisissä ideoissaan. Jos voimme sen sopusoinnun kärsimättä, joka muodostaa täydellisen kanavan korkeammille voimille ja avoimen oven Pyhille Mestareille, ryhtyä voimallisesti johonkin toimintaan, niin se on hyvä, muutoin ei.

Tekstissä mainittu hopeatähti voi olla myös vihkimyksen tähti. Se on merkki Kuninkaan ajatuksesta ja läsnäolosta. Vihkimysseremoniassa hänen, ainoan vihkijän edustajana toimiva kutsuu hänet hyväksymään sen, mikä on tehty, minkä vastauksena on hopeatähden välähdys.

282 Hän on nyt kuin lännessä seisova valkoinen pylväs, jonka kylkeen ikiajatuksen nouseva aurinko valaa ensimmäiset loistavimmat valoaltonsa. Hänen mielensä avautuu kuin tyyni ja rannaton valtameri rajattomaan avaruuteen. Hän pitää voimakkaassa kädessään elämää ja kuolemaa.

283 Hän on todella mahtava. Tuo hänessä vapautunut elämänvoima, joka on HÄN ITSE, voi kohottaa harhan majan korkealle jumalien yläpuolelle, suuren Brahman ja Indran yläpuolelle. Nyt hän varmaankin ojentaa kätensä tarttuakseen suureen palkintoonsa!

Suuren valkoisen veljeskunnan kautta tulee maailmaan kaikki se valo, joka lievittää ihmiselämän pimeyttä ja nopeuttaa suunnattomasti ihmiskunnan evoluutiota. Itää on käytetty symboloimaan Veljeskunnan sijaintia, ja jos jäsen on kääntänyt kasvonsa auttaakseen ulkomaailmaa, niin ne ovat kääntyneet länteen.

Illuusio, jota tässä tarkoitetaan, on erillisyys. Pyrkijä on nyt hankkinut vapautensa illuusiosta, ja Polulla hän nousee askel askeleelta, taso tasolta, kunnes hän on hävittänyt illuusion joka tasolta ja on oma herransa ihmiselämän kaikilla tasoilla. Korkeudella, johon ihminen voi kohota, ei tunnu olevan mitään rajaa, joten viittaus Brahmaan ja Indraan ei ole liioittelua, joskin

sitä tarkoitetaan yleisessä mielessä. Se tuo mieleen säkeen *Aasian valosta*: ”Voi kohottaa osasi Indraa korkeammalle.”

Tämä kuvauksen käytännön merkitys löytyy säteen muuttamisesta, kuten sitä on kuvattu kirjassa *Mestari ja Polku*. Maapallomme Hierarkiassa on mahdollista edetä ensimmäisessä säteessä pitemmälle kuin toisessa, toisessa pitemmälle kuin muissa viidessä. Siten jokaisen, joka on kohottautunut seitsemänteen vihkimykseen jossain viidestä muuta säteestä, täytyy vaihtaa toiseen tai ensimmäiseen säteeseen, jos hän haluaa jatkaa kahdeksanteen vihkimykseen ja vain ensimmäiseen säteeseen, jos hän haluaa jatkaa vielä pitemmälle. *Salainen oppi* vertaa Indraa toiseen Logokseen, Jumala-Aurinkoon ja Brahmaa kolmanteen Logokseen, Luojaan. Hierarkiassa näitä kahta edustavat (1) toisen säteen pää, Buddha ja (2) Mahatsohan, joka hallinnoi viittä sädettä kolmannesta seitsemänteen. Maailmanherra on ensimmäistä sädettä, ja hän on kohottanut osansa korkeammalle kuin kaksi muuta.

284 Eikö hän käyttäisi sen suomia lahjoja omaksi levokseen ja autuudekseen, hyvin ansaituksi hyvinvoinnikseen ja kunniakseen – hän, tuo suuren harhan voittaja?

285 Ei, oi luonnon salattuun tietoon pyrkijä! Jos tahtoo seurata pyhän Tathāgatan jälkiä, nuo lahjat ja voimat eivät ole itseä varten.

286 Tahtoisitko siis padota Sumerulta¹²² virtaavat vedet? Kääntäisitkö virran omaksi hyödyksesi vai lähettäisitkö sen takaisin alkulähteeseensä aikakausien aallonharjojen mukana?

H.P.B:n huomautus:

¹²² Meeru, Jumalien pyhä vuori.

Tulemme jälleen kerran kysymykseen vapautumisesta syntymän ja kuoleman pyörästä ja ideaan levosta. Tässä vaiheessa ei voi olla tunnetta väsymyksestä työnteosta, kuten meillä täällä alhaalla, mutta täältä alhaalta katsottuna miljoonia vuosia ruumistuneena pysyvän adeptin osa vaikuttaa vastemielisen työläältä. Kuitenkin kandidaatti, jolle Aryasanga puhuu, katselee tilannetta alhaalta päin. Opettaja haluaa, että hän on halukas kohtaamaan tällaisen tulevaisuuden, vaikka hän nykyisellään kykenee näkemään vain synkän puolen kuvasta. Aryasangalle ei ehkä ole mahdollista kuvailla korkeamman elämän iloja. Niille on mahdotonta löytää ilmaisua maailmallisen onnen termein, jonka me tunnemme. Siksi on vaarallista pitää näitä iloja houkuttimena kandidaatille, koska hän saattaa saada hänen mielensä kiinnittymään johonkin alempaan onnellisuuden muotoon, joista mikään ei pidä paikkaansa. Se voisi viivyttää hänen edistymistään.

Meru-vuori eli Sumeru on jumalten vuori, joka vastaa yleisesti kreikkalaisten Olympostä. Siitä lähteestä virtaa kaikki hyvä. Se virta virtaa jokaiseen Veljeskunnan jäseneseen, ja sen tulisi virrata hänen kauttaan maailmaan, muutoin hän sanamukaisesti patoaa virtaa. Mutta siinä tapauksessa on tietenkin kyse yhdestä epäonnistujasta.

287 Jos tahdot säilyttää tuon vaivalla ansaitun tiedon ja taivassyntyisen viisauden virran raikkaina ja juoksevina vesinä, sinun ei pitäisi antaa sen tulla seisovaksi lammituksi.

288 Tiedä, jos tahdot tulla Amitābhan, Rajattoman Ajan, avustajaksi, sinun on bodhisattva-parin¹²⁴ lailla levitettävä saamaasi valoa kolmen maailmanpiiriin.¹²³

H.P.B:n huomautus:

¹²³ *Nämä kolme maailmaa ovat kolme olemisen tasoa, maallinen, astraalinen ja henkinen.*

¹²⁴ *Pohjoisbuddhalaisessa symboliikassa Amitābhalla eli rajattomalla avaruudella (Parabrahmanilla) sanotaan olevan paratiisissaan kaksi bodhisattvaa – Kuan-shih-yin [skt. Avalokiteshvara] ja Tashih-chih [skt. Mahāsthāmaprāpta] – jotka säteilevät aina valoa niihin kolmeen maailmaan, joissa ne elivät, myös meidän maailmaamme, auttaakseen tällä (tiedon) valolla niiden joogien opettamisessa, jotka vuorostaan tahtovat pelastaa ihmisiä. Heidän korkea asemansa Amitābhan valtakunnassa johtuu niistä laupeudenteioista, joihin nuo kaksi sellaisina joogeina ollessaan paneutuivat maan päällä, sanoo allegoria.*

Tämä on hiukan mutkikasta ja vaatii selitystä. Blavatsky rinnastaa tässä Amitabhan Parabrahmaniin, mutta on vaikea nähdä, miten se voisi olla niin, kun edellinen on rajaton valo, rajaton viisaus ja kaikkien buddhien essenssi. Parabrahman on suuren kolminaisuuden ensimmäinen jäsen, Avalokiteshvara toinen, joka on myös Amitabha, jota kuvataan Buddhan ”keskimmäiseksi prinsipiiksi”. Meidän on mahdollista tulla tuon toisen eli keskimmäisen prinsipiin työtovereiksi, muttei Parabrahmanin.

H.P.B puhuu usein näistä kahdesta yhtenä, koska Parabrahman on kätkeyty viisaus, ja se ilmentyy Avalokiteshvarana, ilmenneenä Ishvarana, Logoksena. Ylempää katsottuna meissä kaikissa on Jumala, jonka voi nähdä (toisena kolmesta) ja Jumala, joka on kätkeyty (ensimmäinen kolmesta).

Keskimmäistä prinsippiä kutsutaan myös Bodhisattvaksi, ja sitä kuvataan kaksinaiseksi, sekä miehiseksi että naiselliseksi nimittäin Kwan-shi-yiniksi, miehiseksi ja Kwan-yiniksi, naiselliseksi Avalokiteshvaran aspektiksi. Viime mainitun on sanottu ”omaksuman minkä muodon itse haluaa pelastaakseen ihmiskunnan”.

Nämä ”kolme maailmaa ovat kolme olemisen tasoa ovat maanpäällinen, astraalinen ja henkinen”, sanotaan alaviitteessä. Blavatsky käyttää tässä termiä ”astraalinen” epätavallisella tavalla, kuten hän on tehnyt *Salaisessa opissa* kosketellessaan aihetta, josta nyt puhumme. Hän jakaa koko ihmisen monadista aineellisiin ruumiisiin kolmeen osaan: ensin henkiseen, joka on monadi, toiseksi astraaliseen, joka muodostaa atmabuddhi-manaksemme eli aineettoman rupan ja kolmanneksi aineelliseen eli maanpäälliseen, joka koostuu alemmasta mentaalista, astraalisesta ja fyysisestä ruumiista.

Voimme nähdä viittauksen kahteen bodhisattvaan myös toisessa mielessä tarkoittamassa kahta suurta veljestä, Gautamaa ja Maitreyaa, jotka edustavat hierarkian keskeisistä periaatteista. Gautama hoitaa korkeampia maailmoja ja Maitreya alempia, ihmisten persoonallisuuksia alemmilla tasoilla. Tarina näiden kahden veljeksien ponnistuksista ja uhrauksista on kerrottu kirjassa *Mestarit ja Polku*.

Mutta ehkä inhimilliseltä kannalta kaikkein käytännölläheisin tulkinta tälle vertaukselle on tämä: Gautamasta tuli yhtä Amittan kanssa, siis hänestä tuli Buddha. Hän jatkaa työskentelyään korkeammilla tasoilla, mutta ihmisten maailmassa hän toimii kaksoisbodhisattvan kautta, jonka miehinen muoto on Kwan-shi-yin, herra Maitreya ja jonka naisellinen muoto on Kwan-yin, Kwan-shi-yinin mystinen kumppani ja shakti lähes kaikissa uskonnoissa.

289 Tiedä, että voittamasi yli-inhimillisen tiedon ja deeva-viisauden virran täytyy itsestäsi, Alayan kanavasta, virrata ulos toiseen uomaan.

290 Tiedä, oi sinä salaisen polun narjol, että sen puhtaat, raikkaat vedet on käytettävä makeuttamaan valtameren

ankaria aaltoja – tuon mahtavan surujen meren, joka on ihmisten kyynelistä muodostunut.

Yli-inhimillinen tieto tarkoittaa todennäköisesti tiedonavainta, joka annetaan vihitylle hänen ottaessaan ensimmäisen askeleen. Useita vihkimyksiä ottaneella on tiettyjä tietokokonaisuuksia, joita hänen ei ole lupa kertoa muille. Hän toimii tämän tiedon kehotuksien mukaan, ja se aiheuttaa tiettyjä eroja siihen, mitä hän tekee ja hänen elämäänsä. Toiset voivat panna nämä asiat merkille ja seurata häntä jäljittelemällä tai antaumuksellisesti. Luonnostaan protestanttiset ovat tällaista suurten ihmisten jäljittelemistä vastaan. He kiinnittävät huomiota siihen, että ihminen voi suuri joltain puoliilta, muttei suinkaan monilta muilta ja että se, joka häntä seuraa, voi helposti langeta taikauskoon, kuten ihmiset kertomuksessa kissa ja sängynpylväs. He sanovat myös, että omanojainen elämä kehittää voimaa. Kaikki tämä on totta, mutta kummallakin menetelmällä on etunsa ja vaaransa. Siten jokaisen tulee kulkea tietä, joka on hänelle luonteva pitäen samalla huolta, että yrittää ymmärtää ja kunnioittaa ihmistä, joka seuraa toista polkua. On varsin järkevää jäljitellä sellaisen henkilön toimintaa, joka tietää vähän enemmän kuin me itse. Lapsi jäljittelee aikuisia, koska hän on vakuuttunut, että he tietävät enemmän kuin hän, ja on oikeassa useimmissa tapauksissa. Samoin keskiverto lapsi pitää isäänsä suurimpana ihmisenä maailmassa, eikä tule mieleenkään kertoa hänelle, että hän on väärässä.

Deeva-viisaus on todennäköisesti jumalallista viisautta, jota kutsumme teosofiaksi. Se on tietoa maailmoista Jumalan elämän asuinsijoina eikä pelkästään ulkoisina alueina. Aryasanga tekee aina eron sen välillä, mitä ihminen tietää, ja mitä hän ainoastaan uskoo. Jos hän puhuisi jossain teosofisessa kokouksessa, hän saattaisi sanoa: ”Teidän pitää uskoa astraali- ja mentaalitasojen olemassaoloon, koska se on rationaalisesti katsoen välttämättömyys. Mutta te ette tiedä sitä, ennen kuin te

olette saaneet suoran kokemuksen.” Tuollainen tieto on pelkästään yli-inhimillistä siinä mielessä, että se on nykyisin normaalin ihmiskunnan ulottumattomissa, joskin se tulee aikanaan olemaan keskivertoihmisen ulottuvilla.

Suora kokemus tekee suuren eron näitten totuuksien tajumisessa. Muistan W.T. Steadin sanoneen kerran, että hän oli tutkinut ja opiskellut laajasti psyykkisiä asioita, mutta eräänä päivänä hän sai selvänäkövision, mikä antoi uutta väriä ja todellisuutta siihen kaikkeen. Hän oli vaipumassa uneen, kun hän näki edessään pienen kuvan merenrannasta, jossa aallot löivät kallioita vasten. Se oli pieni asia, mutta se opetti hänelle paljon. ”Nyt ymmärrän, mitä selvänäköinen tarkoittaa, kun hän sanoo näkevänsä sitä tai tätä”, hän sanoi.

Annie Besantille ja minulle oli suuri ero, kun rupesimme näkemään sisäiset tasot itse. Ulkopuolisesti meille olivat austraali- ja mentaalimaailmoiden tosiasiat tuttuja, mutta suora visio sai ne elämään meille. Jopa fyysisen taso asioissa on ihmisellä, joka on oppinut vain kirjoista, kuivaa ja erillistä tietoa, mutta sillä, joka on elänyt tiedon, se on täynnä väriä ja valoa. Muistan hyvin tämän eron kahdessa buddhalaismunkissa, joita tapasin usein Ceylonilla. Toinen hallitsi täydellisesti kirjat ja osasi siteerata niitä valaistakseen mitä tahansa kohtaa uskonnoissaan, kun taas toinen, jolla oli jonkin verran kokemusta meditaatiosta, siteerasi vähemmän, mutta sanoi paljon enemmän.

Selvänäkö ei ponnahta yhtäkkiä olemaan sellaisessa muodossa, johon voi luottaa. Tarvitaan paljon huolellista harjoitusta, jotta kykenee näkemään paikkansapitävästi, tajuamaan näkemänsä merkityksen ja eliminoimaan persoonallisen arvion. Ihmiselle voi antaa teleskoopin ja odottaa hänen sitten tietävän kaiken tähdistä, mutta hän tietää hyvin vähän ennen kuin on harjaantunut käyttämään sitä oikein ja hankkinut paljon tietoa ja ymmärrystä siitä, mitä näkee. Tähtitieteilijät ovat huomanneet, että heidän täytyy myös myöntyä siihen, että heillä on henkilökohtaisia arvioita näkemyksissään.

Tämä ilmenee selvänäössä monissa muodoissa. Voi nähdä asiat liian suurina, liian sinisinä tai liian punaisina jne. Henkilökohtaisia vääristymiä tulee ilmi myös ennakoasenteen muodossa. Eräs selvänäköinen lady esimerkiksi, joka oli myös harras kristitty, yhdisti näkemänsä veden kaatamisen aina kasteeseen ja oli hyvin loukkaantunut, kun toiset eivät yhtyneet hänen näkemykseensä. Kaikista yrityksistämme huolimatta emme voi nähdä kaikkea täysin, mikä olisi välttämätöntä, jos halutaan täydellistä paikkansapitävyyttä. Voi olla, että jopa adeptiuden tasolla Mestarit joutuvat myöntymään, että heillä on ”henkilökohtaisia arvioita”, kun he työskentelevät alemmilla tasoilla.

Vihityllä on kuitenkin absoluuttinen varmuus kokemuksen perusteella joukosta asioita, mikä tekee hänet kykeneväksi olemaan kanavana korkeammille voimille. Se vaihtaa hänen mentaalisen ja kausaalisen käyttövälineensä polariteettia niin, että häntä voidaan käyttää tavalla, jolla toisia ei voida, olivatpa he muuten kuinka kehittyneitä tahansa.

291 Voi! Kun sinusta on nyt tullut kuin kiintotähti korkeimmalla taivaalla, on sinun kirkkaana taivaankappaleena loistettava avaruuden syvyyksistä kaikille – paitsi itsellesi – ja annettava valoa kaikille keneltäkään sitä ottamatta.

Ei pidä olettaa, että tähteä harmittaa, kun sen on loistettava. Se tekee niin, koska se ei voi olla tekemättä. ”Olennot seuraavat omaa luontoaan, mikä sitä estää”, sanoo *Bhagavad Gita*. Estäminen tuo aina murhetta. Se, ken rakastaa maailmaa, haluaa loistaa sille ikuisesti. Olisi suuri suru, ellei voisi tehdä niin.

Hieno esimerkki tästä ovat mahtavat entiteetit, jotka elävät riisinjyvän ja pajunlehden muotoisina auringonpilkkuina, jotta valoa, lämpöä ja vitaalisuutta voitaisiin valaa aurinkokunnan ylle. Tästä on aina puhuttu uhrauksena niiden puolelta. Mutta sen

on spontaania, niiden tapa ilmaista sisäistä luontoaan. Sen sijaan, että eläisivät loistavan aktiivista elämää jollain korkeammalla tasolla, josta meillä ei ole käsitystä, ne pitävät fyysiset ruumiinsa ja elävät maailmojen hyväksi, jotka lipuvat auringon ympärillä. Ne muodostavat todellakin suojamuurin, kanavan, jonka kautta *alaya* voi virrata toiseen uomaan.

292 Voi! Kun sinä olet nyt tullut vuorten laaksoissa olevan puhtaan lumen kaltaiseksi, kylmäksi ja tunnettomaksi kosketukselle, mutta lämpimäksi ja suojelevaksi siemenelle, joka uinuu syvällä sen povessa – niin tuon lumen täytyy vastaanottaa pureva pakkaneen ja pohjoistuulet ja suojella niiden teräviltä ja julmilta hampailta sitä maata, joka kätkee nälkäisten ravinnoksi luvattun sadon.

Vertaus lumeen on hyvin kaunis, mutta sitä ei tule viedä liian pitkälle. Oppilaan on tultava puhtaaksi kuin luki, valkoiseksi, tahrattomaksi ja likaantumattomaksi. Kun Aryasanga puhui tästä oppilailleen, hän varmasti osoitti lumen peittämiä huippuja, joita oli aina näköpiirissä.

Lumi ei kykene tuntemaan, ei siinä mielessä, että olisi kenellekään vahingoksi, vaan koska kylmyys ei vaikuta siihen itseensä. Ei ole väliä, kuinka paljon kylmemmäksi ilman lämpötila tulee, lumi pysyy samana. Koska siihen ei voi vaikuttaa, se kykenee suojaamaan maata kireämmältä kylmyydeltä. Tähän asemaan täytyy pyrkijän kohota. Hänen täytyy olla kykenemätön tuntemaan vain siinä mielessä, ettei hän välitä, jos hän on vaikeuksissa tai jonkin, minkä tahansa ulkoisen vahingoittama. Hänen täytyy pysyä suojaavana allaan nukkuvalle siemenelle.

Siemen on jumaluus ihmisessä. Se alkaa herätä kaikissa, jotka kääntävät huomionsa korkeampiin asioihin ja pyrkivät kehittämään itseään. Se on siemen, jota on vaalittava muissa.

Upanishad kertoo meille, että tammenterhossa on tammi potentiaalisesti. Se on vain kehittydyttävä esiin ottamalla ilmasta, maasta ja auringonpaisteesta se, mikä tekee siitä kykenevän ilmentämään sen. Samoin jumalallisessa kipinässä meissä, monadissa on kaikki Logoksen mahdollisuudet. Me tulemme olemaan tuo Logos eräänä päivänä, mutta sen on kehittydyttävä ensin esiin.

Meidän on tarjottava noille jumalallisille siemenille olosuhteet, joissa ne voivat parhaiten kehittyä alemmissa maailmoissa. Siksi meidän on otettava vastaan pureva halla ja pohjoiset puhurit suojataksemme muita, joihin ne voisivat vaikuttaa ja estää heitä. On niitä, jotka ovat valmiita henkiseen ravintoon, ja heitä täytyy ruokkia sillä. Ne ovat niitä nälkäisiä, meidän on annettava heille ruokaa, jota he tarvitsevat kasvaakseen. He eivät aina oikein tiedä, mitä haluavat, mutta heti kun se asetetaan heidän eteensä, he tarttuvat siihen. Tämä on eräiden meistä kokemus teosofian suhteen. Heti, kun se tuli eteemme, tunnimmme, että tämä on juuri sitä, mitä olen odottanut, vaikkemme tienneet, mitä halusimme. On monia muita, jotka odottavat samalla tavoin tunnistaakseen sen, ja meidän on oltava kuin lumi, jonka tehtävä on suojata niin kauan kuin kylmä kestää, ja sitten, kun aurinko paistaa, sulaa pois ja hävitä.

Näin juuri teemme lapsille kotona, kun ajat ovat kovat tai on jotain huolia. Me pidämme huolta, että lapset eivät tiedä siitä. Jos on pula ruoasta, lapset ruokitaan ensin, ja äiti ja isä menevät vähemmällä. Meissä on onneksi sentään vielä niin paljon jumalaista vaistoa jäljellä, että tiedämme, että on meidän velvollisuutemme suojella nuoria ja avuttomia.

Samaa henkeä on levitettävä muillekin elämänaloille. Olemme hiukan edellä niistä, jotka eivät tiedä mitään. Heitä tulee sääliä eniten, ei niitä, jotka ajattelevat olevansa suurissa mentaalisisissa vaikeuksissa kamppailemassa kohti valoa. Tällaisia ovat ne, jotka ovat huolissaan, koska heidän uskontonsa ei ilmaise heille kaikkea, mitä he tarvitsevat. Eivät tällaiset ihmiset

tarvitse sympatiaamme eniten, koska he ovat ainakin jo hereillä ja kamppailemassa kohti valoa. Eniten sympatiaa tarvitsee suuri orpo ihmiskunta, ne, jotka eivät tiedä, että olisi mitään, minkä vuoksi kamppailla. Emme voi tehdä paljoakaan heidän hyväkseen. Ainoa asia, jonka voi tehdä kanapojalle munan si-sällä, on pitää se mukavan lämpimänä. Lämpö on elämää, jota voimme vuodattaa ulospäin. Meidän täytyy olla ystävällisiä, veljellisiä ja suoraselkäisiä. Kun he tarvitsevat opetusta, voimme antaa sitä heille, mutta voimme aina antaa heille rakkautta ja muodostaa kauniita ajatuksia heille, sillä jolleivät he osaa vastaanottaa tarkkaa ajatusta, he tuntevat lämmön samoin kuin kananpoika kuossa.

On sanottu, että saarnaaminen ja opettaminen ovat hyviä asioita, mutta paras saarna on jalo elämä. Yksi syy tähän on, että tällainen saarnaaminen vaikuttaa ihmisiin, jotka eivät vielä tiedä, mitä haluavat. Ihmismassat ahkerivat ansaitakseen elantonsa ja huolehtiakseen perheestään, eivätkä he vaivaa itseään teosofialle tai uskonnolla. Englannissa, jota pidetään Euroopassa uskonnollisena maana, jumalanpalveluspaikat riittävät lähes koko väestölle. Erilaiset kirkot ja kappelit eivät kuitenkaan yleensä ole edes puoliksi täynnä, joten voimme sanoa, että korkeintaan 20. osa väestöstä osallistuu säännöllisesti jonkinlaiseen uskonnolliseen palvelukseen. Meidän kauniit teosofiset luentomme eivät juuri tee vaikutusta tähän ihmismasaan. Voisimme yhtä hyvin viheltää heille jotain sävelmää tai lukea runon. Mutta he pitävät aina silmällä koulutetumpia ja kehittyneempiä ihmisiä ja muodostavat oman mielipiteensä niiden mukaan, jotka ovat paremmin sijoittuneet koulutuksellisesti tai sosiaalisesti. Ihminen, joka elää hyvää, rehellistä, puhdasta ja epäitsekästä elämää, saarnaa itse asiassa kaiken aikaa niille, joihin ei voi vaikuttaa sillä, mitä sanotaan.

Monien lähetysponnistelujen kohtaama vastustus johtuu siitä, että niissä asetetaan saarnaaminen esimerkin antamisen edelle. Esimerkiksi lähetystyöntekijä asuu bungalowissa

intialaisessa maaseutukaupungissa lähellä eurooppalaista maistraattia ja veronkantajaa, joka on melkein kuninkaan asemassa alueellaan. Lähes kaikki ympärillä asuvat hindut ovat kasvissyöjiä ja absolutisteja, mutta lähetystyöntekijä tapattaa lihaa itselleen ja hänellä on yleensä viski karahvi tai muuta vahvaa juomaa käsillä, vaikkei hän sattuisikaan olemaan niitä, jotka osallistuvat lintujen tai pienten eläinten ampumiseen, jota hänen eurooppalaiset ystävänsä estoitta harrastavat. Sitten hän saarnaa Kristuksen puhtaudesta ja rakkaudesta ja uskaltaa toisinaan käyttää hyväkseen ihmisten palvonnallisia esineitä. Tavallisesti hän ei saa aikaan vaikutusta paitsi joidenkin teko-pyhien joukossa, jotka voivat saada aineellista etua suhteistaan häneen. Koulussa hän usein vähättelee lasten uskontoa tuomatta sijalle omaansa. Hän onnistuu harvoin kääntämään hyvän hindun hyväksi kristityksi, mikä ei olisikaan mikään hyvä asia, vaan satunnaisesti hän muuttaa hyvän hindun välinpitämättömäksi kristityksi. Olisi parempi, jos hän tyytyisi elämään pyhimyksellistä elämää siten, että hindut voivat sen ymmärtää ja puhuisi sitten Kristuksesta jumalallisena gurunaan, joka on inspiroinut häntä ja tehnyt hänestä sen, mikä hän on. Tämä olisi parempaa propagandaa myös hänen tarkoitukselleen, koska hindut ovat avarakatseisia ja ovat yleensä halukkaita antamaan niille, joita toiset palvovat, paikan omien jumalallisten inkarnaatioittensa rinnalla.

Kuulemme usein sanottavan, että itäiset maat ovat tulossa nopeasti kristityiksi, kun oikeasti tarkoitetaan, että ne ovat omaksumassa modernin sivilisaation – kuten sähkövalon ja viemäroinnin ja ovat luopumassa tietyistä sosiaalisista tottumuksista kuten ylempien luokkien naisten eristämisestä ja nuorena naimisesta, jotka olivat yleisiä kristityssä Euroopassa pari sataa vuotta sitten. Ehkä he unohtavat, että puhdasoppiset kristityt Euroopassa taistelivat tiedettä ja yhteiskunnallisia uudistuksia vastaan, ja kuinka näiden parannusten oli raivattava

itselleen tie sellaisen ”kristinuskon” hampaissa, jota lähetystyöntekijät edelleen enimmäkseen saarnaavat. Tilanne olisi koominen, ellei se olisi sekä tekopyhä että julma.

293 Itsensä tuomitsemana elämään kautta tulevien kalpojen,¹²⁵ vailla ihmisten kiitosta ja huomiota; kiilattuna yhdeksi kiveksi lukemattomien muiden kivien joukkoon, jotka muodostavat suojamuurin¹²⁶ – sellainen on tulevaisuutesi, jos seitsemännen portin kautta kuljet. Tuo muuri on rakennettu monien myötätunnon mestarien käsin, pystytetty heidän kärsimyksillään, saumattu heidän verellään, ja se on suojellut ihmiskuntaa siitä asti, kun ihminen on ollut ihminen, varjellen sitä vielä paljon suuremmalta kurjuudelta ja surulta.

H.P.B:n huomautus:

¹²⁵ Aikakausien kierrokset.

¹²⁶ Monien monituisten Joogien pyhimysten ja Adeptien, varsinkin Nirmaana-kaajojen kootut ponnistukset ovat luoneet suojamuurin ihmiskunnan ympärille, joka muuri näkymättömänä varjelee ihmisiä vielä suuremmasta pahasta. Näin opetetaan.

294 Kuitenkaan ihminen ei sitä näe eikä huomaa eikä ota huomioon viisauden sanaa. . . sillä hän ei sitä tunne.

295 Mutta sinä olet sen kuullut, sinä tunnet kaiken, oi innokas, vilpitön sielu. . . . ja sinun on valittava. Kuuntele siis vielä.

En voi olla ajattelematta, että Aryasangan oppilaiden on täytynyt olla tietyllä tavalla melko kehittymättömiä, koska hän tuntuu pitävän välttämättömänä toistella, että heidän ei pidä

ruveta odottamaan mitään itselleen. Sitä on sanottu myös meille, mutta uskallan toivoa, että me okkultisminopiskelijat olemme saavuttaneet vaiheen, jossa emme välitä, vaikka jäämme ilman kiitosta eivätkä ihmiset huomaa meitä.

Tunnustuksen saaminen näyttää olevan merkityksellistä melko alhaisessa vaiheessa. Vaikkei etsikään kiitosta tai mielihyvää työnsä tulosten osalta, niin toimii kuitenkin huolellisesti ja tarkasti. Okkultistin velvollisuus on katsoa etukäteen, mitkä ovat hänen toimiensa tai sanojensa todennäköiset seuraukset eikä tehdä mitään hätiköityä. Meidän tehtävämme on tehdä parhaamme ja katsoa, ettei epäonnistuminen johdu yrittämisen puutteesta, mutta muutoin meille on yhdentekevää, näemmekö tuloksia vai emme.

Oletetaan esimerkiksi, että Seuramme jäsen lähetetään pannaan alkuun looshi jollain uudella alueella. Hän omistautuu täysin työlle antaen kaikkensa, osoittaa kaikkea hallussaan olevaa tahdikkautta ja tekee kaikin tavoin parhaansa. Häntä ei huoleta, tuleeko ihmisiä mukaan paljon vai vähän. Olisi häneltä tyhmää sanoa, että jos joku muu olisi ollut siellä, siinä olisi onnistuttu. Sinne lähetettiin ihminen tekemään oma parhaansa, ei jonkun toisen. On virhe verrata itseään toisiin.

Ilmaus "suojamuuri" on aiheuttanut melkoisesti väärinkäsityksiä. Se on kaunis symboli, mutta sitä ei pidä viedä liian pitkälle kuten ei muitakaan symboleja. Ihmiskuntaa ei uhkaa mikään sellainen paha, joka ei ole sen itsensä synnyttämä. Olemme itse itsemme mahdollisia vihollisia. Kukaan muu kuin ihminen itse ei voi häntä pelastaa, eikä kukaan muu kuin hän itse voi itseään auttaa. Toiset voivat ainoastaan panna hänet tielle, jolla oppia, kuinka auttaa itseään tai asemaan, jossa hän voi vahingoittaa itseään, ellei pidä varaansa. Ulkoisen maailman ihminen sanoo, että toinen, joka on panetellut häntä, on vahingoittanut häntä. Mutta tosiasiallisesti kun ihminen suuttuu, hän vahingoittaa itseään. Hänen ei ole tarvis suuttua. Ihmiset

sanovat, että se on luonnollista, ja voi se ollakin kehittymättömälle ihmiselle, muttei hänelle, joka on oppinut vähän enemmän.

Ilmaus ”niin kauan kuin ihminen on ollut ihminen” voi tarkoittaa kahta asiaa. Sitä voidaan pitää tarkoittavan sitä suojamuuria, joka on ollut olemassa siitä saakka kuin ihmisestä tuli ihminen, tai se voi tarkoittaa, että se on muodostettu, koska ihminen on vain ihminen, ja vahingoittaa helposti itseään hyvin vakavasti, ellei saa apua, suojaa ja ohjausta ylhäältä. Todennäköisesti kumpikin merkitys on totta. Tiedämme, että adeptien looshi on hyvin vanha, että se oli olemassa kauan ennen kuin meidän ihmiskuntamme saavutti tason, jossa saattoi tuottaa adepteja. Noina aikoina he kuuluivat toisiin, edeltäviin ketjuihin.

LUKU 7

ARJALAISPOLKU

296 Sovān'in polulla, oi srotāpanna,¹²⁷ sinä olet turvasa. Niin, tuolla mārgalla, missä vain pimeys kohtaa väsyneen pyhiinvaeltajan, missä ohdakkeet repivät kädet verille ja terävät, kovat kivet haavoittavat jalkapohjia ja Māra käyttää voimakkaimpia aseitaan – välittömästi sen takana on suuri palkinto.

H.P.B:n huomautus:

¹²⁵ Srotāpanna, joka harjoittaa sovānia, jñānan ensimmäistä astetta.

297 Tyynenä ja välinpitämättömänä pyhiinvaeltaja liikkuu ylös virtaa, joka johtaa nirvānaan. Hän tietää, että mitä enemmän hänen jalkansa verta vuotavat, sitä valkoisemmaksi hän itse puhdistuu. Hän tietää hyvin, että seitsemän lyhyen, ohikiitävän syntymän jälkeen nirvāna on oleva hänen. . . .

298 Sellainen on dhyānan polku, joogin turvasatama, siunattu päämäärä, jota srotāpannat kaipaavat.

C.W.L. Termi sowan on jälleen buddhalainen ilmaus, jonka merkitys on sama kuin srotapattin, ihminen, joka on ottanut ensimmäisen vihkimyksen. Dhyanan polun päätteeksi, jolla hän työstää tietään ylöspäin buddhi-tason kautta, hän ottaa neljännen vihkimyksen ja astuu välittömästi nirvana-tasolle. Hän ei lepää tässä kohtaa, vaan matkaa arhat-polkua prajna-portille.

Tämä termi in epäilemättä yhteydessä viimeisen kahleen katkaisemiseen, joka on tietämättömyys eli *avidya*. On ehdotettu, että tietämättömyys termin yleisenä käännökseenä on hikan epäonnistunut, ja että ei-viisautta olisi parempi. Ideana tässä on, että olipa ihmisellä kuinka paljon tietoa tahansa asioista ulkoapäin nähtyinä, niin hän on silti edelleen tietämätön. Mutta kun hän tajuaa asiat sisältäpäin, kun hän tajuaa saman Itse, Yhden asustavan yhtä lailla kaikissa, hän voi nähdä asioiden sisäisen puolen. Silloin hänellä on viisautta. Jnana on viisautta, ja *jna* sanassa *prajna* tarkoittaa samaa. *Pra* on prefiksi, joka osoittaa aktiviteettia tai liikkumista eteenpäin. Siksi *prajna* käännetään toisinaan tietoisuudeksi tai joskus älyksi, asioiden erottamiseksi tai yksinkertaiseksi viisaudeksi.

Se ei käytännössä tarkoita, että adeptilla on kaikki tieto, vaan että on asemassa, jossa voi saada tulokseksi kaiken haluamansa tiedon. Esimerkiksi kun sain etuoikeuden tavata Mestari Moryan ensi kertaa, hänen englantinsa oli hyvin epätäydellistä, ja hänellä oli voimakas aksentti. Sen jälkeen hän on tullut paljon sujuvammaksi englannin puhujaksi, joskin jonkin verran aksenttia on vielä jäljellä. Mestari Kuthumi on kokemuksemme mukaan aina puhunut varsin sujuvaa englantia ilman jälkeäkään aksentista, mutta hänellä on kuitenkin pari omaa pientä erikoisuutta, kuten kellä tahansa voi olla, mikä tekee mahdolliseksi erottaa hänen tyylinsä.

Muistan eräänä varhaisena kokemuksena, kun yksi Mestareista halusi lähettää tamilinkielisen kirjeen. Kun hän ei osannut tuota kieltä, hän ohjeisti erästä oppilastaan, joka osasi tamilia, ajattelemaan tamiliksi, mitä Mestari halusi sanoa. Sitten hän katsoi tämän oppilaan mieltä ja sitä, miten ajatukset ilmaistaisiin. Näin hän puristi ulos kirjeen, joka oli aivan virheetön, vaikkei hän tässä ruumiissaan tiennytkään, mitä hänen käyttämänsä symbolit merkitsivät.

Muistan sisäisen antaumuksetunteeni ja kunnioitukseni saaneen pienen shokin ajatuksesta, että Mestari ei osannut tammia, mutta huomasi pian, ettei Mestarin maksanut vaivaa osata kaikkea meidän näkökulmastamme katsottuna. Muistin erään poikkeuksellisen älykkään ihmisen huomautuksen koskien jotain seikkaa astronomiassa tai jossain muussa tieteessä. Hänen ystävänsä oli ilmaissut hämmästyksensä, kun tämä ei ollut tiennyt asiasta ja sanonut: ”Mitä, tarkoitatko, ettet tiennyt sitä?” Hän vastasi: ”Tarkoitan en tiennyt sitä, ja nytkin, kun olet kertonut sen minulle, panen sen sivuun ja todennäköisesti unohdan sen. Aivoihini mahtuu vain tietty määrä informaatiota, ja aion olla spesialisti omalla alallani.

Aivokapasiteetti on rajallinen, eikä ole viisasta haalia suuria määriä informaatiota, jolla on tuskin mitään merkitystä elämässämme ja työssämme. Tunsin kerran nuoren miehen, joka kertoi minulle olleensa innokas läheteosten lukija laajassa kirjastossa Pohjois-Englannissa, kunnes laski eräänä päivänä, kuinka kauan häneltä menisi lukea kaikki kirjat, jotka halusi pelkäänsä tässä kirjastossa. Hänen laskelmansa osoittivat, että jos hän käyttäisi siihen kahdeksan tuntia päivässä, siihen vaadittaisiin 500 elämää. Silloin hän päätti vastaisuudessa valita hyvin huolellisesti luettavansa.

Yksi elämän suuria ongelmia on ratkaista, mitä tietoa pitäisi yrittää hankkia. Karma järjestää ulottuvillemme kaiken, mitä meidän tarvitsee tietää edistyäksemme tässä ja nyt. Meidän on mahdollista mennä sen tuolle puolen ja käyttää aikamme ja energiamme sellaisen opiskelemiseen, mikä ei ole hyödyllistä meidän elämässämme, vaikka onkin tärkeää jollekin toiselle. Mitä enemmän opiskelemme, sen paremmin tajuamme asioiden lamaannuttavan valtavuuden. Olemme kuin kärpäset isossa huoneessa katselemassa sitä nurkasta.

Tajuamme jotakin tästä valtavuudesta, kun katsomme pitkää elämiensarjaa. Pitkän aikaa meidän oli käytettävä kevät- ja

syyspäivän tasausta merkitsemään ajanjaksoja. Astronomit tekivät yhdestä jaksosta 25 000 vuoden mittaisen, mutta korkeampi näkökyky osoittaa sen olevan 30 000. Tieteellisen informaation epätarkkuus näissä asioissa johtuu rajoitetusta ajasta, jolloin tutkimuksia on voitu suorittaa. Se on noin 500 vuotta tai muutama tuhat vuotta, jos kaldealaisten tilastot otetaan lukuun. Havainnot ovat siis rajoittuneet hyvin pieneen kaareen, josta kokonaisuuden ulottuvuudet on pitänyt laskea. Siten pieninkin virhe todennäköisyydessä moninkertaistuu. Mutta se ei ole mitään verrattuna Brahman vuoteen, joka on 311 040 000 miljoonaa vuotta. Suurimmat etäisyydet, joita voimme kuvitella, eivät ole mitään verrattuna tähtiä erottaviin valovuosiin.

Voimme kuvitella mielessämme kahta eri tyyppiä oppineita ihmisiä. Toisesta on tullut oppinut, kun hän on hankkinut valtaosan määrän tietoa, toisesta sillä, että hän ympäröi itsensä hyvin valituilla kirjoilla, ja kun hänellä on tietoa, kuinka kääntyä näitten kirjojen puoleen ja saada sieltä tarvitsemansa informaatio. Adeptin tieto on enemmän tuota kakkostyyppiä. Hänellä ei välttämättä ole kirjoja, mutta hänellä on valta saada kaikki tieto, mitä hän haluaa melkein samassa hetkessä. Jos adepti haluaa tietoa tietyistä aiheista, hän tekee itsestään yhtä tuon tiedon kanssa ja pääsee ytimeen välittömästi ja huomioi sitten siihen kuuluvia yksityiskohtia tarpeen mukaan.

Adepti lähestyy aihetta korkeammalta tasolta, ja siksi meistä alemmalla tasolla saattaa näyttää, että on monia asioita, joita hän ei tiedä. Minusta tuntuu mahdolliselta, että jos adepti liikkuisi keskuudessamme, huomaisimme, että hän tiesi enemmän joistain aloista. Mutta jos kyse olisi realiteeteista, asian ytimeistä, oleellisen hallinnasta, niin Mestari tietäisi enemmän kuin kukaan meistä. Yritetäänpä ymmärtää tätä geologian avulla. Opiskelija hankkii joukon käsikirjoja ja opiskelee aihetta kuu-kausia ja ehkä vuosia. Mitä tekee Mestari, jos hän haluaa tietää geologiasta? Jossain buddhi- tai nirvanisella tasolla hän tarttui ideaan, joka on tämän tieteen taustalla ja tekisi itsestään yhtä

tuon idean kanssa. Sitten hän pyrki tuosta pisteestä lähtien ulottumaan tarvitsemiinsa yksityiskohtiin. Vaikka jollakin meistä voi epäilemättä olla sellaista yksityiskohtaista tietoa, jota Mes-tarilla ei ole, niin hänen tiedonvoimansa on erilaista kuin meidän.

Kun adepti haluaa käyttää fyysistä energiaansa ja aikaansa johonkin tiettyyn tarkoitukseen, joka hänellä on aina tähtäimes-sään, hän saattaa hyvinkin panna syrjään monia asioita eikä välitä niistä ollenkaan. Sen lisäksi meidän on otettava huomioon, että hänen tietoisuutensa ei ainoastaan ole suurempi kuin meidän, vaan myös erilainen. Sitä on epäilemättä vaikea kuvailla meille, jotka emme ole vielä saavuttaneet sitä vaihetta.

Yleissääntönä on, että arhatilla on vielä seitsemän elämää ennen kuin hän saavuttaa adeptiuden, mutta niitä ei ole tarvis elää fyysisessä ruumiissa. Hänen täytyy laskeutua niin alas kuin astraalitasolle, mutta fyysisen käyttövälineen ottaminen noiksi seitsemäksi elämäksi on valinnaista. Astraaliruumiissa olles-saan hän voi valitsemana hetkenä nauttia nirvanisesta tie-toisuudesta, mutta fyysisessä ruumiissa voi päästä vain yhtä tasoa korkeinta alemmalle tasolle, siten fyysisesti inkarnoitu-neena arhat voi saada nirvanisen kokemuksen vain jättäessään ruumiinsa unessa tai transsissa. Arhatin tietoisuuden vakiokoti on buddhi-taso. Jos puhumme jollekin fyysisellä tasolla tai olemme tekemässä jotain työtä, joka vaatii huomiota, niin hänen tietoisuutensa olisi kiinnittynyt fyysisiin aivoihin, mutta kun hän kääntyy levähtääkseen, hänen tietoisuutensa pujahtaa takaisin kotitasolleen. Hänellä on edessään avoinna useita tasoja ja hän voi kiinnittää tietoisuutensa mille tahansa noista tasoista valin-tansa mukaan, joskin sen taustalla on aina buddhi- tai nirvaaninen taso.

On varottava tuomitsemasta ihmisiä, joilla on tapana käyttää korkeampaa tietoisuuttaan. On ollut tapauksia, jolloin henkilö on tullut joidenkin ihmisten puolelta väärinymmärretyksi, koska he

eivät saaneet heti ymmärrettävää vastausta, kun puhuivat hänelle, koska hänen huomionsa oli tuolla hetkellä muualla. Joskus ihmiset ovat saaneet näissä tilanteissa vaikutelman kylmyydestä tai etäisyydestä. On viisaampaa olla valmiina ymmärtämään, mitä tapahtuu, jos saa hajamielisen vastauksen, mennä pois ja yrittää uudelleen joskus muulloin. Olen monta kertaa huomannut lähestyessäni Mestaria hänen kotonaan hänen aurastaan, että hänellä on jotain muuta mielessä. Sellaisessa tapauksessa olen odottanut, kunnes Mestari on lopettanut tai mennyt tekemään jotain muuta ja tullut takaisin myöhemmin.

Kaikki tämä symbolismi tässä ja muissa samankaltaisissa kohdissa orjantappuroiden repimästä ja verisestä väsyneestä pyhiinvaeltajasta on minusta aika epämiellyttävää. Se on tietenkin aineellistettu tapa symboloida vaikeuksia, joita kaikki pyrkijät jossain määrin kohtaavat, mutta minusta olisi parempi käyttää miellyttävämpiä kuvauksia. Ihmiset ovat luonnollisesti erilaisia, ja saa huomata, että mikä on toiselle lähes vastenmielistä, ei ole mitään jollekin toiselle. En ole koskaan onnistunut saamaan itseäni pitämään sufi symbolismista, jossa he puhuvat viisauden juomisesta viininä enkä eräistä osista Pura-noissa esitetystä symbolismista, jossa kuvataan melko materialistisesti gopien antaumusta Krishnaa kohtaan. Tiedän tietenkin, mitä sufit tarkoittavat, että aivan kuten ihminen on niin täyttynyt viinistä, että hän unohtaa kaiken muun, täytyy hänen täyttyä jumalallisesta viisaudesta niin, että se lopulta täyttää kaiken hänessä. Minä käyttäisin mieluummin psalmin sanoja: ”Kuten olen janonnut virran vettä, niin janoaa minun sieluni sinua, oi Jumala.” Emme kuitenkaan halua kritisoida niitä, joiden symbolismi eroaa omastamme.

299 Ei niin, jos hän on kulkenut ja voittanut arahattapolun.

300 Siellä hävitetään ainiaksi klesha,¹²⁸ tanhā¹²⁹ juuret kitketään. Mutta pysähdy, oppilas... Vielä yksi sana. Voitko hävittää jumalallisen MYÖTÄTUNNON? Myötätunto ei ole ominaisuus. Se on LAKIEN Laki – ikuinen harmonia, Ālayan ITSE; rannaton universaali olemus, ikuisen oikeuden valo ja kaikkien asioiden kohdalleen asettuminen, ikuisen rakkauden laki.

H.P.B:n huomautus:

¹²⁸ Klesha on rakkaus nautintoon ja maallisiin iloihin, hyviin tai pahoihin.

¹²⁹ Elämisen tahto, joka aiheuttaa jälleensyntymisen.

301 Mitä enemmän tulet sen kanssa yhdeksi sulautuen sen OLEMUKSEEN, mitä enemmän sielusi yhdistyy sen kanssa mikä ON, sitä enemmän sinusta tulee EHDOTON MYÖTÄTUNTO.¹³⁰

H.P.B:n huomautus:

¹³⁰ Tätä myötätuntoa ei saa tarkastella samassa valossa kuin teistien ”jumalaa, jumalallista rakkautta”. Myötätunto tarkoittaa tässä abstraktia, persoona-tonta lakia, jonka luonne on absoluuttinen harmonia. Se häiriintyy epäsoinnusta, kärsimyksestä ja synnistä.

302 Sellainen on ārya-polku, täydellisyyden buddhien polku.

Alaviitteessä Blavatsky kirjoittaa: Klesha on rakkaus nautintoon eli maallisiin iloihin, hyviin tai pahoihin” ja ”tanhā elämisen tahto, joka aiheuttaa jälleensyntymisen”. Teknisesti ottaen

kleshat ovat hindujen keskuudessa viisi muotoa, joilla kiinnitytään maailmaan, ja joista tulee suuria ongelmia ja esteitä Polulla. Niitä on käsitelty ensimmäisen katkelman kommentaareissa. Tanha on egon janoa aineellisen olemassaolon voimakkaita värähtelyjä kohtaan, kuten on jo edellä selitetty. Evoluution varhaisemmissa vaiheissa se auttoi ihmistä havahtumaan oman olemassaolonsa tajuamiseen elävämmin.

Minusta on aina tuntunut, että suuri perustajamme ei aivan tehnyt oikeutta teisteille tässä. Hän sanoo, että absoluuttista myötätuntoa ei saa ajatella Jumalana, jumalallisena rakkautena. Minä itse uskon, että meidän pitäisi ajatella sitä juuri sellaisena, mutta että meidän pitäisi tehdä ideasta Jumala, jumalallinen rakkaus korkeampi ja suurempi ja jalompi kuin monet ovat tehneet.

Monissa uskonnollisissa kirjoissa siitä on todellakin tehty hyvin henkilökohtainen. Joissakin roomalaiskatolisissa kirjoissa palveluksesta ja kvietistien kirjoissa on ilmaisu ”Kristus, kirkkonsa rakastaja”, joka sopii paremmin ihmisten väliseen rakkauteen fyysisellä tasolla. Intiassakin chaitanian seuraajat ja muutamat muut käyttävät samankaltaisia aineellisia ilmauksia. He puhuvat rakkaudesta inhimillisenä rakkautena, joskin ylevöitetynä.

Todennäköisesti Blavatsky ajatteli näitä asioita ja halusi varoittaa meitä samaistamasta absoluuttista myötätuntoa jumalalliseen rakkauteen. Jumalallinen rakkaus on voimakkaampaa kuin se, mutta liian abstraktista sanoin ilmaistavaksi. Se ei ole Jumalan ominaisuus, se on hän. Hän on kaikki rakkaus, eikä ole mitään, mikä ei ole rakkautta. Minä siis ajattelen, että absoluuttinen myötätunto on yksinkertaisesti sitä, mitä tarkoittamme Jumalalla, ei persoonallisella Jumalalla, vaan pelkällä todellisuudella, joka on kaiken takana. Ja koska se on absoluuttista rakkautta, meidän ollessamme yhtä hänen kanssaan täytyy tuntea tarve auttaa muita.

303 Mutta: mitä tarkoittavat pyhät kirjoitukset, jotka saavat sinut sanomaan:

304 ”OM! Uskon, että kaikki arhatit eivät pääse nauttimaan nirvānisen polun suloisesta toteutumisesta.”

305 ”OM! Uskon, että kaikki buddhat¹³¹ eivät astu nirvāna-dharmaan.”

H.P.B:n huomautus:

¹³¹ Pohjois-buddhalaisessa nimistössä sanotaan kaikkia suuria Arhateja, Adepteja ja pyhimyksiä Buddhoiksi. Nämä säkeet ovat otetut kirjasta *Thegpa Tshenpoidosta*, »Mahajaanaa-Suutrasta», »Rukouksia Säälän Buddhoille», I osa, IV.

Kun sanotaan, että kaikki buddhat eivät astu *nirvana-dharmaan*, termiä buddha käytetään yleisellä tavalla tarkoittamaan tiedon valoa saaneita, valaistuneita tai viisaita. Blavatsky sanoo: ”Pohjoisbuddhalaisessa sanontatavassa kaikkia suuria arhateja, adepteja ja pyhimyksiä kutsutaan buddhiksi.” Ja kun sanotaan ”sinä olet bodhisattva”, tarkoitetaan sellaista, joka on valmistumassa tulemaan buddhaksi yleisessä mielessä, ja sitä voidaan pitää synonyymina termille arhat. Tässä teksti puhuu arya-polusta, kun aiemmin se puhui ”arhata-polusta”. Sana *ji-rya* tarkoittaa jaloa, ja voi olla, että termiä arhat käytetään polun yhteydessä yleisemmässä merkityksessä arvokas tai kunnioitettava. Siten se ei olisi vain arhat-polku, vaan mikä tahansa kunnioitettava tai jalo polku verrattuna nirvanan vastaanottamisen polkuun, jota kohtaan Aryasanga tai hänen opetuksistaan kertova on taipuvainen olemaan hiukan ylenkatseinen, kuten aiemmin nähtiin.

On jo tullut selitetyksi, että sanalla bodhisattva on ainakin kolme merkitystä, joista yksi tarkoittaa virkaa tulevan buddhan hierarkiassa deevojen ja ihmisten opettajana tietyissä juurirodussa. Alaviitteessä Blavatsky sanoo, että yleisesti tunnutaan asettavan tämä olento korkeammalle kunnioituksessa kuin täydellinen Buddha. Buddha on tietysti korkea viranhaltija, mutta koska bodhisattva, joka meidän juurirodullamme on herra Maitreya, on tärkeä opettaja alemmissa maailmoissa, niin hänen voidaan sanoa olevan suuremmin ja läheisemmin kosketuksissa niiden kanssa. Siksi hänellä on elintärkeämpi ja elävämpi sija heidän palvonnassaan, samoin kuin provinssista vastaava ruhtinas voi tuntua tärkeämmältä kuin suuri keisari kaukana, jota ei edes usein näe.

On usein kysytty, palvovatko buddhalaiset Buddhaa. Buddhalaista katekismusta kirjoittaessaan Olcottin oli käsiteltävä kysymystä, onko Buddha Jumala. Hänen vastauksensa oli "ei". Burmalaiset buddhalaiset esittivät vastalauseita, kun taas singhaleesibuddhalaiset olivat varsin tyytyväisiä. Herra Buddha pidetään Ceylonilla täydellisenä ihmisenä, opettajana, jota kohtaan tunnetaan syvää kiitollisuutta. Burmassa taas uskonto on enemmän palvonnan värittämää, ja herraa Buddhaa kirjaimellisesti palvotaan. Eräässä mielessä kumpikin näkemys on oikea. Kaikki ihmiset ovat essenssiltään jumalallisia. Epätäydellisissä ihmisissä jumaluus on verhottuna, mutta herra Buddhassa Jumala loistaa ulospäin.

Nämä paikalliset erot filosofisessa ja palvonnallisessa näkemyksessä johtuvat näitten kahden maan kansojen temperamenttieroista. Buddhalaisuus pitää sisällään molemmat aspektit. Kaikki uskonnot tarjosivat alkuun sanomansa kaikille ihmistyypeille, mutta vuosisatojen kuluessa tiettyjen aspektien opetuksessa sallittiin haalistua samalla kun toisia pidettiin esillä. Kristinusko on tänä päivänä melkein yksinomaan palvonnalliselle tyyppille tarkoitettua. Siinä oli tieto- ja filosofiapuoli gnostilaisen opetuksen muodossa, mutta siitä ei ole paljon

jäljellä. Muhamettilainen uskonto vetoaa myös pääasiassa antaumukselliseen puoleen, vaikka filosofia on mukana sufien keskuudessa. Sama on juutalaisuudessa, vaikka talmud tarjoaa filosofisen järjestelmän. Kaikista uskonnoista ehkä vain hindulaisuus näyttää nykyisin sekä filosofisen että palvonnallisen puolensa yhtä kirkkaana ja elävänä.

LUKU 8

KOLME KAAPUA

306 Niin, ārya-polulla sinä et enää ole srotāpanna, sinä olet bodhisattva.¹³² Virta on ylitetty. On totta, että sinulla on oikeus dharmakāyan pukuun; mutta sambhogakāya on suurempi kuin nirvānin ja vielä suurempi on nirmānakāya – myötätunnon buddha.¹³³

H.P.B:n huomautus:

¹³² Bodhisattva on pyhien olentojen sarjassa vähempi kuin täydellinen Buddha. Eksoteerisessa puheessa näitä kahta sekoitetaan paljon. Kuitenkin sisäinen ja oikea kansallinen käsitys on kunnioituksessaan asettanut Bodhisattvan korkeammalle kuin Buddhan, edellisen suuren kieltäytyksen vuoksi.

¹³³ Kts. alaviitteet ⁷² ja ⁷³ sivut 171 – 172.

C.W.L. Pääsemme nyt kolmeen pukuun, joista Blavatskylle on hyvin pitkä alaviite, jota kommentoin pala palalta. Puvut tarkoittavat eri toimintalinjoja, jotka avautuvat viidennen vihkimyksen ottaneelle. Adeptiuden jälkeen avautuvista seitsemästä polusta ei ole koskaan sanottu paljoa, mutta olemme tehneet seuraavassa yhteenvedon saatavilla olevasta informaatiosta:

Kun ihminen on matkannut halki ihmiskunnan ja seisoo ylinhimillisen elämänsä kynnyksellä vapautuneena sieluna, hänen eteensä avautuu valittavaksi seitsemän polkua: hän voi astua nirvanan autuaalliseen kaikkietävyyyteen ja kaikkivoi-paisuuteen, jonka aktiviteetit ovat tietämyksemme tuolla puolen. Hänestä voi tulla, jos niin käy, avataria eli jumalallinen inkarnaatio jossain tulevassa maailmassa. Tätä kutsutaan joskus 'dharmakaya-kaapuun pukeutumiseksi' hän voi astua

'henkiseen kauteen', jonka merkitykset eivät ole tiedossa, mutta niiden joukossa on todennäköisesti 'pukeutuminen sambhogakaya-kaapuun'. Hän voi tulla osaksi henkisten voimien aarrekammiota, josta Logoksen työntekijät ammentavat voimaa työhönsä. Silloin hän 'pukeutuu nirmanakaya-kaapuun'. Hän voi jäädä jäseneksi Okkulttiseen hierarkiaan, joka hallitsee ja vartio maailmaa, jossa hän on saavuttanut täydellisyyden. Hän voi siirtyä seuraavaan ketjuun auttamaan sen muotojen rakentamisessa. Hän voi astua loistavaan enkeli-deeva-evoluutioon. Hän voi antautua välittömästi auttamaan Logosta sen palvelijana ja sanansaattajana käytettäväksi missä tahansa aurinkokunnan osassa. Silloin hän elää vain pannakseen toimeen Logoksen tahtoa ja tekee työtä kaikkialla Logoksen hallitsemassa systeemissä. Kuten kenraalilla on esikuntansa, jonka jäsenet toimittavat hänen viestinsä kaikkialle taistelukentällä, niin nämä ovat sen esikuntaa, jonka komennossa on kaikkia. He ovat Logoksen ministereitä, jotka tekevät, mitä hän haluaa.

Varhaisempina aikoina kuuketjussa nämä polut avautuivat todennäköisesti ennen arhat-vaihetta, koska se oli asetettu tavoitetasoksi ihmiskunnalle siinä ketjussa. Niiden kehityslinja, jotka meidän maapallollamme pysyvät Hierarkiassa, johtaa kuudenteen, mahatsohanin vihkimykseen, joka on mahdollinen säteissä kolmesta seitsemään. Se on viimeinen mahdollinen vihkimys säteissä kolmesta seitsemään. Sen sijaan toisessa säteessä on mahdollista ottaa askel eteenpäin Buddhaksi ja ensimmäisessä säteessä Maailman Herraksi.

Kolmeen osastoon jaetuissa seitsemässä tiessä polkuun Hierarkian työssä sisältyy mahdollisuudet nirmanakayana varsinaisen nirmanakaya polun lisäksi. Mestariimme, jotka säilyttävät fyysisen ruumiin työhönsä liittyvää tiettyä tarkoitusta varten, auttavat enimmäkseen ihmisiä korkeammilla tasoilla. He työskentelevät tavallisesti ihmisten syyruumiiden parissa ja joskus buddhi- ja atma-verhojen kanssa.

Nirmanakaya säilyttää tavallisesti syyruumiinsa, augoeideksen, kirkastetun muodon, jonka hän on rakentanut evoluutionsa aikana. Sen myötä hän tavallisesti säilyttää myös alemman mentaaliruumiin ja astraali- ja fyysisen ruumiin pysyvät atomit niin, että hän voi halutessaan (mikä on harvinaista) tehdä itselleen käyttövälineen noille tasoille ja näyttäytyä siellä. Tavallisesti hän elää syyruumiissaan ja käyttää aikansa henkisen voiman tuottamiseen, joka sitten vuodattuu säiliöön ja josta Hierarkian jäsenet ja heidän oppilaansa sitä jakelevat. Molemmissa näissä luokissa, sanoo Blavatsky, ”he jäävät mieluummin näkymättöminä (niin sanoaksemme hengessä) maailmaan ja osaltaan edistävät ihmisten pelastumista vaikuttamalla siihen, että nämä seuraisivat Hyvää Lakia”.

Hän puhuu edelleen nirmanakayasta ”eteerisenä muotona, jonka ihminen omaksuu jättäessään fyysisen ruumiin esiintyäkseen astraaliruumiissaan – ja hänellä on lisäksi kaikki adeptin tieto. *Bodhisattva* kehittää sitä itsessään edetessään polulla. Saavutettuaan päämäärän ja kieltäytyttyään sen hedelmistä hän jää maan päälle adeptina; ja kuollessaan hän nirvanaan menemättä jää tähän loistavaan ruumiiseen, jonka hän on itselleen kutonut, *näkymättömänä* vihkimättömälle ihmiskunnalle, sitä valvoakseen ja suojeleakseen.”

Blavatsky käyttää tässä termiä astraaliruumis varsin eri merkityksessä kuin missä hän sitä tavallisesti käytti, ja missä sitä nykyisin käytetään. Hän käytti sitä tällä tavoin myös artikkelissa *Buddhan mysteeri* Salaisen opin kolmannessa osassa. Hän selittää, että Shankaracharya, joka ilmestyi Intiassa pian Buddhan kuoleman jälkeen, oli eräässä mielessä Buddhan inkarnaatio, sillä hän käytti Gautaman ”astraalijäännöksiä”. Hän sanoo, että tällaisia ”astraaliruumiita” täytyy tarkastella erillisten, itsenäisten voimien eli jumalten valossa eikä aineellisina kohteina. Hän päättää: ”sitien oikea tapa edustaa totuutta olisi sanoa, että erilaiset prinssiipit, bodhisattva, Gautama Buddha, joka ei astunut nirvanaan, yhdistyivät Shankaracharyan keskimmäiseksi prinssiipiksi, maalliseksi entiteetiksi.”

Ymmärtääksemme tätä Buddhaa koskevaa mysteeria meidän täytyy ensin tajuta fyysisten atomien rakenne ja sitten se, kuinka ne kehittyvät, kun niitä käytetään ihmisruumiissa sekä yleisesti rakentamaan sen hiukkasia että erityisesti pysyvinä atomeina. Kun katsoo perimmäistä fyysistä atomia eetterinäöllä, näkee ensin, että se muistuttaa rautalankahäkkiä. Sitten tarkemmin katsottuna huomaa, että jokaisessa langassa on ohuempi sydän, ja että kaikissa niissä on seitsemän sarjaa näitä spirillejä. Yksi näistä spirilleistä kehitetään aktiiviseksi jokaisessa evoluutiokierroksessa niin, että meillä maaketjun inkarnaation neljännellä kierroksella on nyt vain neljä spirillää aktiivisina suurimmassa osassa atomeita. Jokaisella kierroksella kehitetään uusi spirilli niin, että seitsemännellä kierroksella kaikkien seitsemän spirillää ovat aktiivisia. Atomit ovat siksi parempia atomeja seitsemännellä kierroksella kuin ne ovat nyt, ja sillä kierroksella elävät ihmiset huomaavat paljon helpommaksi vastata sisäisiin asioihin ja elää korkeampaa elämää kuin ihmiset nyt.

Tämä atomien herääminen eli evoluutio johtuu siitä, että niitä käytetään elävien olentojen ruumiissa mineraaleista ihmiseen. Kaikki rakentuu atomeista, joita leijaillee suunnattomat määrät ympärillämme. On varmasti joitakin sellaisia atomeja, joita ei ole käytetty lainkaan, mutta muut on usein heitetty sisään ja ulos elävien olentojen ruumiista. Jotkut ovat kokeneet jatkuvaa yhteyttä ihmiseen, ja niistä on tullut yhden ihmisen pysyviä atomeja elämästä toiseen hänen inkarnaatioittensa syklissä. Siten atomit elävät kanssamme ja muodostavat ruumiimme. Sanotaan, että joka seitsemäs vuosi kaikki hiukkaset fyysisessä kehossamme ovat vaihtuneet. Jotkut tutkijat ovat sanoneet ajan olevan kolme vuotta. On todennäköistä, että luurakenne vaihtuu paljon hitaammin, mutta minusta tuntuu järkeenkäyvältä, että pehmytkudoksen materiaali uusiutuu noin kolmessa vuodessa. Hiukkaset veressä vaihtuvat vielä nopeammin. Ei ole yllätys saada tietää, että ne korvautuvat uusilla muutaman päivän välein.

Kaikki elävissä asioissa mukana olevat atomit muuttuvat huomattavasti. Ne, jotka muodostavat osan maaperää, kehittyvät hyvin vähän sen ansiosta, mutta ne, jotka muodostavat jalokivet, ovat huomattavasti kehittyneitä. Kasvit ja eläimet tarjoavat vielä paremman tilaisuuden, mutta paras mahdollinen evoluutio tarjoutuu atomeille, kun ne tulevat vedetyksi ihmisten ruumiisiin. Okkulttista elämää viettävät ihmiset tarjoavat paremmat olosuhteet kuin vähemmän edistyneet, koska heidän ruumiinsa on puhtaampi johtuen siitä, mitä he syövät ja juovat (tai oikeastaan siitä, mitä he eivät syö tai juo). Kun kehitymme, vedämme myös puoleemme parempia atomeja, ja ruumiimme torjuvat vähemmän kehittyneitä atomeja entistä enemmän.

Kun ihminen saavuttaa adeptiuden, hän ei voi ilmaista itseään tavanomaisten atomien avulla, joita meissä on. Niiden on oltava erityisen edistyneitä ja jalostuneita atomeja, koska hänen käyttövälineittensä on oltava paljon puhtaampia kuin meidän ja kyettävä värähtelemään taajuuksilla, joihin meidän atomimme eivät kykene. Kun ihminen saavuttaa Buddhan tason, hänen on mahdotonta löytää hänelle käyttökelpoisia atomeja lukuun ottamatta niitä, joita on käytetty pysyvinä atomeina, ja jotka ovat siksi olleet ihmisruumiissa koko ajan inkarnaatioitten väliaikoja lukuun ottamatta. Pysyvät atomit ovat muita atomeja paljon kehittyneempiä. Ihmisessä, joka on juuri tulossa adeptiksi, ne ovat kehittyneimpiä seitsemännen kierroksen atomeja. Ne ovat silloin niin kehittyneitä kuin atomit voivat olla, ja niihin on ladattuna kaikki ominaisuudet, joita ne ovat tuoneet mukanaan aiemmista eläimistä.

Kaikkien niiden pysyvät atomit, jotka tämän maailman tai todennäköisesti jopa tämän ketjun yhteydessä ovat saavuttaneet adeptiuden ja heittäneet pois atominsa, koottiin yhteen Gautama Buddhaa varten. Hän oli ensimmäinen ihmisrodun Buddha. Kaikki ne, jotka olivat olleet buddhia ennen häntä, olivat tulleet jostain muusta evoluutiosta ja tuoneet epäilemättä kaiken ruumiiseensa tarvitsemansa mukanaan. Mutta kun Gautama oli

ensimmäinen todella ihmisbuddha, hänen oli löydettävä ruumiittensa materiaali tästä ketjusta. Siksi hän tai jotkut suuret tekivät ruumiit hänelle. Hänen syyruumiinsa pantiin kokoon kaikista syyruumiiden ”jäänteistä” eli pysyvistä atomeista, joita nämä suuret pyhät olivat käyttäneet. Hänen mentaaliruumiinsa rakennettiin tällaisten käyttämistä mentaaliruumiista, ja hänen astraaliruumiinsa tehtiin heidän pysyvistä astraaliatomeista. Näitä ei ollut aivan riittävästi, joten oli käytettävä joitakin parhaita saatavilla olevia tavanomaisia atomeja. Mutta ne galvanoidiin aktiivisiksi, ja niitä korvattiin pysyvillä atomeilla, joita saatiin jokaisesta uudesta adeptista, joka otti sambhogakaya- tai dharmakaya-verhon. Näin rakennettiin ruumis (konstruktio), joka on ehdottoman ainutlaatuinen. Ei ole toista samanlaista eikä materiaalia rakentaa toista konstruktioita. Gautama Buddha käytti niitä, ja sen jälkeen ne varastoitiin. Nyt ymmärrämme Blavatskyn toteamuksen, että Buddhan periaatteita käytettiin keskimmäisiin periaatteihin Shankaracharyalle, mutta fyysisesti hän oli aivan eri kuin Buddha. Näitä välissä olevia ruumiita käytti Shankaracharya, ja nyt niitä käyttää Herra Maitreya. Blavatsky käytti kiinnostavaa sanastoa artikkelissaan.

Apostoli Paavali jakoi ihmisen kolmeen osaan – henki, sielu ja ruumis. Hengellä hän tarkoitti sitä, mitä me kutsumme monadiksi, sielulla egoa ja ruumiilla epäilemättä persoonallisuutta. Blavatsky käyttää samaa kolmijakoa, mutta hän sanoo, että Buddha on henkilönä niin ylevä, että hänen komponenteistaan ei voi ajatella samalla tavalla kuin ihmisen. Siten hän ei puhu Buddhan monadista, vaan puhuu siitä Dhyani buddhana. Sitten hän kutsuu väliperiaatteita hänen bodhisattvukseen. Kolmanneksi hän kutsuu Buddhan fyysisistä ruumista Manushya buddhaksi, joka on hänen ilmennyksensä fyysisellä tasolla. Astraali- ja mentaaliruumiit, joita ei ole hajoitettu, sisältyvät myös bodhisattvaan.

Ensi alkuun Blavatskyn terminologia voi sekoittaa meitä, mutta kun tiedämme enemmän faktoista, alamme nähdä, mitä hän tarkoittaa, kun hän sanoo, että Manushya buddha kuolee ja

Dhyani buddha astuu nirvanaan ja Bodhisattva jää maan päälle jatkamaan Buddhan työtä. Bodhisattva tarkoittaa Buddhan periaatteita, joita nykyinen Bodhisattva käyttää. Vaikka Herra Maitreya käyttää niitä, emme näe niitä Wesak-päivänä, sillä sitä kutsutaan Buddhan varjoksi. Se on hänen heijastuksensa aivan samoin kuin elävä kuva on heijastus oppilaan astraali- ja mentaaliruumiista. Hän vain toimii sen kautta ja käyttää sitä.

Olen selittänyt kirjassa *Mestarit ja Polku*, että Buddhan työ ei täysin onnistunut jollain meille käsittämättömällä tavalla. Hän ja Herra Maitreya olivat molemmat paljon edellä muuta ihmiskuntaa, mutta kun ensimmäistä inhimillistä buddhaa tarvittiin, kumpikaan heistä ei ollut aivan riittävän edistynyt tähän korkeaan virkaan. Kun aika tuli, Gautama sanoi suurella ihmisrakkaudessaan, että hän tekisi itsestään soveliaan täyttämään tuon viran, että hän tekisi tarpeellisen uhrauksen, jotta hän ylittäisi siihen nopeammin.

Sen hän teki, ja koko buddhalainen maailma kunnioittaa häntä siitä siinä määrin, että sitä on vaikea käsittää, ellei ole elänyt siellä. Hän eli Buddhan elämän ja teki työn, ja meistä se näyttää suurenmoiselta elämältä. Siitä on mahdoton löytää mitään moitteensijaa tai huomata hänen elämässään tai työssään ollen mitään epätäydellisyyttä. Kuitenkin sanotaan, että jotkin osat eivät tulleet täytetyiksi. Puuttuvan kompensoimiseksi tehtiin kahdenlaiset järjestelyt. Ensimmäinen oli, että Buddha itse sitoutui näyttäytymään kerran vuodessa ja antamaan siunauksensa. Hän näyttäytyy Wesak-päivänä ja vuodattaa henkistä voimaa, joka auttaa maailmaa hyvin paljon. Sitten oli määrä tapahtua inkarnoituminen lähes välittömästi hänen kuolemansa jälkeen. Tuo vaatimus tuli täytetyksi Shankaracharyan syntymässä.

Kuulimme ensi kertaa Buddhan ja Shankaracharyan välisestä okkulttisesta yhteydestä Sinnettin *Esoteerisen buddhalaisuuden* opetuksista. Hän sanoi siinä, että Buddha inkarnoitui uudelleen Shankaracharyana, että tämä oli yksinkertaisesti

Gautama uudessa ruumiissa. Tiesimme hyvin varhain, että asia ei ollut näin muun muassa siitä syystä, että Shankaracharya oli ensimmäisen säteen ihminen ja Buddha toisen säteen pää. Blavatsky lainaa Sinnettin huomioita ja sanoo, että sen on totta tietyllä okkulttisella tavalla, mutta oli harhaanjohtavaa esittää se näin. Blavatskylta kysyttiin, oliko Shankaracharya Gautama uudessa muodossa. Hän vastasi, että ulkoisen Shankaracharyan sisällä oli astraalinen Gautama, mutta Shankaracharyan atma oli kuitenkin hänen oma jumalallinen prototyyppinsä, Valon poika, taivaallisesta mielestä syntynyt.

Kun Blavatsky sanoo, että Shankaracharya oli buddha, muttei Buddhan inkarnaatio, hän tarkoittaa, että Shankaracharya oli pratyeka buddha, ensimmäisen säteen buddha. Hän elää edelleen Shamballassa Venukselta tuomassaan ruumiissa. Liekin herrojen ruumiit eivät ole lainkaan samanlaisia kuin meidän. Niissä eivät hiukkaset vaihdu, vaan niitä on verrattu lasista tehtyyn ruumiiseen. Ne näyttävät samanlaisilta kuin meidän, mutta ovat paljon loistokkaampia, ja oletamme, että ne on tuotu kokonaan Venukselta ja rakennettu sen evoluution käyttämästä materiaalista. Blavatsky sanoo, että Shankaracharya oli avatara sanan täydessä merkityksessä, henkisissä olennoissa ilmentyneen korkeimman liekin asumus. Kun avatara on se, joka ”ylittää” tai ”laskeutuu”, hän ei ole meidän ihmiskunnastamme, termiä sovelletaan tässä tapauksessa tiukemmin rajoituksin, koska hän on yksi kolmesta Liekin herrasta Venukselta, jotka jäivät maan päälle Maailman herran avustajiksi ja oppilaiksi.

Palataksemme yleiseen aiheeseemme nirmanakayaan Blavatskyn alaviitteessä todetaan edelleen: ”Eksoteeriselle pohjoisbuddhalaisuudelle on ominaista kunnioittaa kaikkia tällaisia suuria henkilöitä pyhimyksinä ja osoittaa heille jopa rukouksia, samoin kuin kreikkalais- ja roomalaiskatolilaiset rukoilevat pyhimyksiään ja suojelijoitaan. Mutta esoteerinen oppi ei hyväksy mitään sellaista.” Kreikkalaisilla hän tarkoittaa kreikkalaista kirkkoa, sillä muinaisilla kreikkalaisilla ei ollut tapana rukoilla eikä varsinkaan pyhimyksiä. Kun hän sanoo, että esoteeriseen

oppiin ei sisälly rukouksia nirmanakayalle, hän tarkoittaa, että kukaan esoteerisuuden opiskelija ei koskaan rukoilisi nirmanakayalta apua itselleen, koska hän tietää, että ne eivät ole lainkaan yhteydessä yksilöihin, vaan omistautuvat täysin vuodatamaan loistavaa energiaan oman linjansa työhön.

Kuitenkin sanotaan, että tällaisia suuria olentoja, myötätunnon buddhia kunnioitetaan kansan keskuudessa enemmän kuin niitä, jotka ovat valinneet jonkin toisen polun. Blavatsky sanoo myös, että ”tämä sama yleinen kunnioitus kutsuu ”myötätunnon buddhiksi” niitä bodhisattvoja, jotka saavutettuaan arhatin asteen (ts. päästyään neljännen eli seitsemännen polun loppuun) kieltäytyvät astumasta nirvāniseen tilaan eli ”pukeutumasta dharmakāya-kaapuun ja menemästä toiselle rannalle”, koska silloin heidän vallassaan ei olisi auttaa ihmisiä edes sen vertaa, minkä karma sallii.”

Pääidea tässä on täysin selvä, mutta terminologia hiukan hämmentävä. Kaikki adeptit ovat siirtyneet yli toiselle rannalle. Sen on sen polun päätös, jonka he aloittivat astuessaan virtaan. Ja tekstissä sanotaan, että ”virta on ylitetty”, ennen kuin tehdään valinta näiden kolmen vaatetuksen osalta. Ja yleensä valinnan tekee adepti, ei arhat tavanomaisessa mielessä. Joka pukeutuu dharmakaya-kaapuun, ylittää virran toiselle rannalle täydemmissä mielessä.

Blavatsky jatkaa sambhogakayasta, että se ”on sama, mutta sen lisäksi siinä on ”kolmen täydellisyiden” kirkkaus, joista yksi on kaiken maallista koskevan täydellinen tyhjäksi tuleminen”. Hän astuu evoluution henkiseen linjaan ja nirvanaan myöhemmässä vaiheessa. Hän säilyttää nirvanisen atomin, nirvanisen ruumiin, mutta ei mitään alempia atomeja. Tavallisesti hän näyttäytyy sillä tasolla kolminaisena henkenä. Tähän luokkaan lasketaan todennäköisesti kuuluvaksi myös se täydellisten ihmisten sääntökunta, joka liittyy Logoksen esikuntaan. He eivät

ole enää erityisen kiinnittyneitä maapalloomme, vaan ovat Logoksen palveluksessa valmiina lähetettäväksi mihin tahansa Logoksen järjestelmässä.

Sitten pääsemme dharmakaya-kaapuun, joka on ”täydellisen Buddhan ruumis, so. ei lainkaan ruumis vaan ideaalinen henkilö: tietoisuus universaaliin tietoisuuteen sulautuneena eli sielu kaikkia ominaisuuksia vailla”. Tämä tarkoittaa, että ihminen, joka pukeutuu dharmakaya-kaapuun, vetäytyy monadiin. Hän pudottaa kerta kaikkiaan pois pysyvät atominsa ja työskentelee vain korkeilla tasoilla, joista nirvaaninen on hänelle alin. Hän ikään kuin polttaa aluksensa takanaan ja aloittaa kosmisen elämän, mutta uskon, että jos hän haluaa, hän voi vielä näyttäytyä kolminaisena henkenä, muttei pidä itsellään edes nirvanista atomia.

Pidämme saman syyruumiin kautta koko evoluutiomme, kunnes kykenemme kohottamaan tietoisuutemme buddhi-tasolle. Silloin buddhi-ruumiiseen kohdistuminen aiheuttaa syyruumiin häviämisen. Mutta heti kun kohdistaa tietoisuutensa jälleen alas korkeammalle mentaalitasolle, syyruumis ilmestyy uudelleen. Se ei ole sama kuin aiempi, koska sen hiukkaset ovat hajaantuneet, mutta se tuntuu kaikin tavoin samalta. Sama prosessi tapahtuu dharmakaya-kaavun tapauksessa, silloin ihminen on pudottanut pois nirvanisen atominsa, ilmennyksensä nirvanisella tasolla, mutta uskon, että jos hän asettuu tuolle tasolle hetkeksi, hän vetää itseensä välittömästi aivan samanlaisen atomin, nirvanisen kaavun, jonka avulla hän voi ilmentyä kolminaisena henkenä.

Näitä kolmea verrattaessa voidaan sanoa, että dharmakaya ei säilytä itsellään mitään monadia alemmaa, joskaan emme tiedä, mikä on monadin vaatetus sen omalla tasolla. Sambhogakaya pitää ilmennyksensä kolminaisen hengen, ja luulen, että se voi tulla alaspäin ja näyttäytyä tilapäisenä augoeideksenä. Nirmanakaya vaikuttaa säilyttävän augoeideksensä ja pitää kaikki pysyvät atominsa, ja voi siksi näyttäytyä millä tasolla

haluaa. Kaikki kolme ovat kuitenkin samanarvoisia kehityksessä. Ainoa ero on, että se, joka siirtää syrjään pysyvät atomit, ei sen vuoksi kykene enää tekemään itsestään näkyvää alemmilla tasoilla. Hän luopuu niistä, koska ei enää tarvitse niitä sellaisessa työssä, jota tekee. Ihmisellä, joka säilyttää ne, on kyky tulla alemmille tasoille ja työskennellä niillä, mutta ei voi sanoa, että ne, jotka valitsevat jonkin toisen työn, olisivat mitenkään vähemmässä arvossa tai kunniaissa. Saatamme pitää sitä, joka toimii korkeammalla tasolla suurten aurinkovoimien kanssa, tärkeämpänä, mutta se olisi virhe, sillä koko aurinkokunta on Logoksen ilmentymä.

Blavatsky puhuu kaikista näistä kayoista buddhisena ruumiina. Silloin hän käyttää termiä buddhinen sanan buddha adjektiivina ja buddhaa vastaamassa meidän termiämme viiden vihkimyksen ottanut aseka adepti. Me olemme rajoittaneet sen termin käsittämään ne, jotka ovat ottaneet buddha-vihkimyksen. Mestariimme ovat kaksi askelmaa tämän alapuolella, mutta Tiibetissä heistä puhutaan "elävinä buddhina".

Alaviitteen viimeisessä kappaleessa sanotaan: "Esoteerinen koulu opettaa, että Gautama Buddha useiden arhatiensa kanssa on tällainen nirmānakāya, jota korkeampaa ei tunneta, mikä johtuu suuresta luopumisesta ja ihmiskunnan puolesta uhrautumisesta. Emme saa käsittää tämän tarkoittavan, että Gautama Buddha ja useat hänen arhateistaan muodostaisivat yhden nirmanakayan, vaan että hän tällaisena olentona ja useat hänen seuraajistaan ovat valinneet saman linjan. Sitten sanotaan, ettei ihmiskunta tunne korkeampaa. Tämä toteamus pitää täysin paikkansa, jos sillä tarkoitetaan, ettei kukaan muu ole vielä ylittänyt niin korkealle tasolle kuin Gautama.

Kuten olen selittänyt kirjassa *Mestari ja Polku*, ei edes Bodhisattva, Herra Maitreya itse, joka kauan sitten oli samanarvoinen Gautaman kanssa, ole vielä ottanut askelta, joka tekisi hänestä Buddhan. Jos hän olisi tehnyt sen, hän ei voisi pitää hallussaan nykyistä asemaansa maailman opetusosaston päänä.

Buddhalaiset kutsuvat häntä usein Maitreya buddhaksi, mutta se on arvonimi.

Hierarkiassa on yksi taso, joka on korkeampi kuin Buddha – suuren kuninkaan, ainoan vihkijän taso, mutta hän on yksi Liekin herroista, jotka tulivat Venukselta, mistä syystä Gautama Buddha on korkein meidän ihmiskunnassamme.

307 *Nyt taivuta pääsi ja kuuntele tarkkaan, oi bodhisattva – myötätunto puhuu ja sanoo: ”Voiko olla autuutta, kun kaiken elävän täytyy kärsiä? Voisitko pelastua ja samalla kuulla koko maailman itkevän?”*

308 *Nyt olet kuullut sen, mitä on opetettu.*

309 *Sinä saavutat seitsemännen vaiheen ja kuljet lopullisen tiedon portista, mutta ainoastaan ottaaksesi murheen puolisosksesi. – Jos tahdot olla Tathāgata, seurata edeltäjiäsi jälkiä, pysy epäitsekkäänä loputtomaan loppuun asti.*

310 *Sinä olet valaistunut – valitse tiesi.*

Jälleen kerran Aryasanga tuo esiin hänelle tärkeän idean ja kehottaa seuraajiaan valitsemaan myötätunnon polku. Hän sanoo, ettei voi hylätä veljiään heidän kärsiessään. Olemme jo tarkastelleet kärsimyksen kysymystä melko täydentävästi ja taunneet, että arhat voi edelleen työskennellä maailmassa, joka on täynnä kärsimystä, koska hänen korkeammilla tasoilla oleva tietoisuutensa tunteen sen kaiken takan olevan kunnian, onnellisuuden korkeudet, joihin ihmiset poikkeuksetta yltävät niin, että hänen on mahdotonta kärsiä kuten tavallinen ihminen, joka näkee niin vähän mitään loistavaa elämässä. Arhat, jota tässä puhutellaan bodhisattvaksi, on sellaisessa asemassa, että pystyy jakamaan Buddhan ylistyslaulun, joka on niin hyvin ilmaistu *Aasian valossa*.

Kun Aryasanga kehottaa seuraajiaan pysymään epäitsekäinä loppumattomaan loppuun saakka, hän käyttää ilmaisua, joka on samankaltainen kuin mikä kristillisyydessä käännetään ”maailma ilman loppua”. Latinaksi se on *secula seculorum*, aikakausien aikakausissa. Se tarkoittaa näitten maailmoitten loppuun tai ehkä nykyisen ketjun loppuun. Kehotus kuuluu, että meidän tulisi pysytellä kosketuksessa ihmiskunnan kanssa siihen saakka, kunnes nykyinen ihmissykli on saatu päätökseen ja ihmiskunta saavuttanut määränpänsä.

Meidän oma menetelmämme on hiukan erilainen. Olemme antautuneet täydellisesti Mestarien käytettäviksi kysymättä, mitä työtä tekemään he meitä lähettävät jättäen asian täysin heille sanoen: ”Tässä olen. Lähetä minut.” Aryasangan toiveena oli, että hänen oppilaansa valitsisivat saman tien kuin hän. Ehkä hän tunsi, että tarvittiin paljon työntekijöitä lisää tietyllä alalla. Hän puhui tietynä kautena Intian historiassa, kuningas Harshan valtakaudesta, jolloin uskonto vaikutti olevan rappeutumassa, kun ihmiset ajattelivat enemmän ulkoisia muotoja kuin todellista elämää niiden takana, kun kaikesta oli tullut erikoistuneempaa ja jotenkin keinotekoista. Näissä oloissa hän ehkä tunsi tarpeen useammista opettajista uskonnollisen elämän ja palvelun ihanteen elpymiseksi.

Lopuksi hän kehottaa oppilaitaan olemaan tathagata, seuraamaan Buddhan askelissa. Hän kertoo heille, että he ovat nyt valaistuneita ja heidän pitäisi valita tiensä. Seuraavaksi on rivi pisteitä – silloin henkilö tekee valintaansa, ja puhkeaa sitten loppuhuipentumaan:

***311 Katso mikä pehmeä valo, joka täyttää koko itäisen taivaan. Nyt taivas ja maa yhtyvät ylistykseen. Ja rakkauksen laulu kohooa ilmenneistä nelinkertaisista luonnonvoimista – loimuavasta tulesta, virtaavasta vedestä, sulo-
tuoksuisesta maasta ja humisevasta tuulesta.***

312 Kuunnelkaa! . . . tuon kultaisen valon, jossa voittaja kylpee, pohjattoman syvästä pyörteestä nousee KOKO LUONNON sanaton ääni ja julistaa tuhansin äänin:

313 ILO TEILLE, OI MYALBAN IHMISET.

H.P.B:n huomautus:

¹³⁴ Mjalba on meidän maamme — jota sattuvasti kyllä esoteerinen koulu sanoo helvetiksi ja helveteistä suurimmaksi. Esoteerinen oppi ei tunne mitään muuta helvettiä eli rangaistuksen paikkaa kuin ihmisiä kantava planeetta eli maa. Avitshi on tila eikä paikka.

314 PYHIINVAELTAJA ON PALANNUT TAKAISIN ”TOISELTA RANNALTA”.

315 UUSI ARHAN¹³⁵ ON SYNTYNYT. . .

H.P.B:n huomautus:

¹³⁵ Merkitsee, että uusi ihmiskunnan vapahtaja on syntynyt, joka on johtava ihmiset lopulliseen Nirvaanaan, nim. Elämänkierroksen päätyttyä.

Olen jo puhunut tavasta, jolla koko luonto iloitsee, kun uusi vihitty on syntynyt. Tässä sanotaan nyt, että taivas ja maa yhtyvät. Maan henki saa lisää hyvänolontunnetta. Tuo henki on suuri entiteetti, jolle koko maa toimii fyysisenä ruumiina, ei pelkästään ihmislinjamme. On vaikea käsittää, millainen tuollainen olento on luonnoltaan. Kun ajattelemme maata vain valtaisana pallona pyörimässä avaruudessa ilma erityisiä elimiä, saatamme ihmetellä, miten se voi palvella kenenkään ruumiina. Mutta jos kaikki oliot, jotka elävät siellä, antavat panoksensa maan hengen tietoisuuteen, ei se tarvitse muita silmiä kuin niiden. Se elää niiden elämää ja hankkii siten kokemusta. Maa etenee

tiellään yhtenä planeettojen suuressa kuorossa. Niistä jokainen soi omaa säveltään sfäärien musiikissa, ja sillä on itsessään kaikki, mitä kohti meidän on kurotettava saadaksemme.

Tämä entiteetti elää aivan eri mittasuhteissa kuin me. Meidän ruumiimme sattuvat olemaan tietyn kokoisia ja elämään tietyn aikaa. Meistä tuntuu oikealta standardilta, että pienellä oliolla on lyhyt elämänsaari eikä se ole kovin arvokas, ja suurella oliolla on pitkä elämä, jota kunnioitetaan. Mutta koko ja elämän pituus eivät ole kehittymisen tai edistymisen kriteereitä. Jotkut ennen vedenpaisumusta eläneistä eläimistä olivat valtavasti suurempia kuin norsut, mutta vähemmän älykkäitä aivan kuten sarvikuono ja virtahepo eivät ole niin älykkäitä kuin koira. Meidän ei pidä olettaa, että koska maan hengen ruumis on läpimitaltaan niin suuri pallo ja koska yksi sen inkarnaatio on kokonainen maailmankausi, se olisi älykkäämpi kuin me. Tajunta on piste meissä jokaisessa. Maan hengen tietoisuus tuntuu olevan varsin moninainen ja suuresta koosta huolimatta jotenkin vähemmän edistynyt kuin monet suuret deevat, jotka liikkuvat sen keholla.

Kun seisomme kukkulalla ja katselemme yli ympäröivän maaseudun, huomaamme, että jokin maan hengen elämästä täyttää meitä. Tuo elämä näyttää jakaantuvan osiin, joista jotkut ovat pysyviä ja jotkut tilapäisiä. Tuohon henkeen kuuluva epä-määräinen yksilöllisyys antaa sielun kauniille näkymälle, jota monet ihmiset ovat ihailleet. Tällainen ihailu, tulipa se ihmisten tai suurten deevojen taholta, tuntuu saavan elämän liikkeelle tuossa osassa näkymää niin, että se vastaa ilontunteeseen. Kun ihailimme hienoa näkymää, se reagoi meihin ja me siihen. Tämä vastaaminen on lisänä siihen, mitä elämä mineraali-, kasvi- ja eläinkunnassa tuntee.

Kun ihminen ottaa vastaan vihkimyksen, korkeampien tasojen vaikutus, johon hän on virittäytynyt, syöksyy läpi jokaisen osan hänen olemuksessaan. Vaikka vaikutus on vähäinen fyysisen tason kiinteisiin, nestemäisiin ja kaasumaisiin aineisiin,

eetteriruumiista ja astraali- ja mentaaliruumiista lähtee paljon säteilyä, ja tämän eri luomakunnat luonnossa tuntevat ja sellaiset ihmiset, jotka ovat tilassa, jossa kykenevät vastaamaan.

Nelinäiset ilmenneet voimat ovat maa, vesi, tuli ja ilma – neljä devarajaa eli maharajaa, jotka ovat karman hallinnoitsijoita meille täällä alhaalla. He ovat karman herrojen, lipikan palvelijoita. Hinduilla heidän nimensä ovat Dhritarashtra, Virudhaka, Virupaksha ja Vaishravana, ja jokainen niistä on oman kehityslinjansa pää. Dhritarashtran on sanottu olevan gandhaharvojen, ilmanhenkien pää. Ne ovat suuria deevoja, jotka ilmaisevat itseään musiikilla. Itä on heidän ilmansuuntansa, ja heitä symboloi valkoinen väri valkoisiin puettuina ratsastajina valkoisilla hevosilla helmistä tehdyt aseet käsissään. Virudhakan alaisuudessa ovat kumbhandat. Ne ovat etelän enkeleitä, vedenhenkiä, etelän siksi, että etelässä on vettä enemmän kuin maata. Heitä edustaa sininen väri, veden väri, ja heidän kilpensä ovat safiiria. Virupakshan alaisuudessa ovat nagat, lännen enkelit, tulenhenget, joiden väri on punainen, ja jotka pitävät käsissään koraalikilpiä. Näitä Ezekiel on kuvannut olioiksi, jotka ovat täynnä silmiä, ja joilla on myös siivekkäät pyörät. Sitten tulevat Vaishravanan hallinnoimat yakshat. Heille on pyhitetty pohjoinen. He ovat maandeevoja eli -enkeleitä, ja heidän värinsä on aina maahan kätkeytyvä kulta.

Blavatsky selittää Myalban olevan kuin ”maapallomme – jota esoteerinen koulu sanoo asiaankuuluvasti helvetiksi ja kaikista helveteistä suurimmaksi. Esoteerinen oppi ei tunne mitään muuta helvettiä tai rangaistuksen paikkaa kuin ihmisiä kantavan planeetan eli maan. *Avīci* on tila eikä paikka.” Vaikka jotkut kärsivät kuoleman jälkeen astraalitasolla, niin sitä ei voi pitää rangaistuksena. He kärsivät omista järjettömistä kuvitelmistaan tai alemmista haluistaan, ja vaikka asiat voivat joskus olla aika pahoja tuolla tasolla, pahinkaan siellä ei ole niin alhaista ja karkeaa kuin jotkut täällä alhaalla tapahtuvat asiat. Kaikki, joilla

on kokemusta korkeammista tasoista, ovat yhtä mieltä Blavatskyn kanssa siitä, että mitään niin pahaa kuin fyysinen elämä ei ole missään muualla.

”Pyhiinvaeltaja on palannut takaisin toiselta rannalta” tarkoittaa mitä ilmeisimmin, että joku on päässyt korkeammalle tasolle, mutta päättää silti jäädä työskentelemään ihmisten keskuuteen tässä maailmassa. Yleensä ajattelemme toisen rannan olevan viides vihkimys, ei neljäs, mutta tässä sitä on käytetty rajallisemmassa mielessä.

Aryasanga päättää tervehdykseen:

316   Rauha kaikille olennoille.¹³⁶

H.P.B:n huomautus:

¹³⁴ Tämä on yksi toisinto siitä lauseesta, joka aina seuraa jokaista kirjaa, rukousta tai opetusta. »Rauha kaikille olennoille», »Siunaus kaikelle elävälle» ym.

Samanlaisia siunauksia löytyy kaikkien buddhalaisten ja hindujen uskonnollisten kirjojen lopusta. Aryasanga päättää kirjansa suuresti iloiten. Hän on joskus puhunut murheen polusta, mutta päättää ihmeelliseen iloon ja kauniiseen rauhaan.